KAM KALBUT

W. Tiewsoh.

1975

KAM KALBUT

W. Tiewsoh.

Characters are all fictitious.

La pynmih da u nongthoh

ACKNOWLEDGMENT

Ngam lah khlem da sngewnguh ia i Prof. H D. Ropmay iba kyntu ba ngan pynmih ia kane ha ka khasi.

Ngam lah ruh khlem da pynpaw ia la ka jingsngewnguh kaba khraw ia i Mr. O M. Roy Chyne iba la pyllait por khnang ban iarap lem ha kane.

Lymda dei na kitei ki rangbah kane ka kot kan ym jin da la paw pyrthei.

Dated Mawlai Nongkwar,
The 1st May 1975.

W. Tiewsoh.

DEDICATION

Ha i kmie ki khun
Iba na jingthiah pang
I kyntu ba ngam leh ei ei
Katba nga dang ap marwei.

CONTENTS

LAMPHANG

Na ki saw aiom, ka Pyrem ka dei kawei na ki por kiba sngewtynnad tam ha Sor Shillong. Ka jingkhriat jong ka tlang ka la wai, ki sngi kiba syaid ki la wan pat bad ka mariang ka sdang ban kup hiang ia ki rong ba jyrngam, nalor ki syntiew ki skud. Janmiet pat ka lyer ka beh hir hir nalor ki lum, lyngba ka sor, ka da kit noh artat ia ka jingshit ba ka sngi ka shoh ia ka mariang.

Ha kawei na kito ki janmiet, ka sahit ka khuid kdiar lait noh ha sepngi ha kaba u lyoh, beh bad dum ryngkat ki rong suit ksiar ha ki tduh, u tyllun suki jai. Shaphang shathie pat u lum Shillong u ieng rasong kum u syiem ha ki jainkup ba jyrngam Ha kine ki sngi ba hadien ki khlaw ki btap une u lum ki la stang namar ba la dain kulmar than eh. Wat la ot na ka phuh ka phieng pynban ka syngiew jong ka hynđai ka dang sah lyngkhot lyngkhai hangne hangtai. Namar ea shiphang ka sngi kan sa suit rong stem byrlieh ha ka jingshat khatduh jong ka shuwa ba kan sep noh ha lyndet ki lum.

Dei ha kum kine ki por ba ka sor Shillong ka shongshit. Ki lynti rit bad ki lynti bah jong ka ki dap da ki briew suda La shlei ki surok da ki khynnah skul bad ki babu trei kam sorkar. Baroh ki ia kwah pynpyngngad jabieng bad dei ha ki kad ki kad ba ki kham sngewbha ban bam lyor. Ki dukan bad ki sem die khutia mutia ki pynphuh ia la ki tiar ki mata ban pynikwah bad ring khmat ia ki nongiaid nongieng. Ha kawei pat ka liang ki nongiaid nongieng wat la ki iapmat ruh kim suidñiew satia ia ki rong ha dukan. Don ka daw, ka dei ka talew ba khatduh jong u bnai, bun bah na ki babu ha surok kiba la bynda la ki tiar ban thied rneng Ki dukan die bam lei-lei ki la thait ka ai shah. Namarkata ha ki por khim kum kine u nongiaid u ialeh ban phai khmat sha kiwei pat ki phang khlem da julor ki pla. Peit ia ki thei bad rang khynraw ha la ki riam ki beit ba dang [illegible] pyrthei ba ki iaid pawang haba pyngngad ka [illegible] Katno thiang ban peit kai khlem julor u saipan.

Ki tymmen bad kito kiba ap khmih lynti ia ka dwar U Blei kim don por satia ia ki jingitynnad ba pynlyngwit ia ka doh. Ki kham bun ia ka jingsuk ha la ling jar-jar ban ia u paid bhur ha surok. U Mel u dei uwei na ki Ha kata ka janmiet marwei u dem ha la kper rvngkat i mohkhiew rit ha ka kti. La dei por kynroi bad kara bad tang shu lait kti lait kjat, la ka siaw khlem sur sadhai utai hapoh kper

Ka kper kaba la biang bynriew tang ban lait u bai mluh bai sying, ka don ba lynlet ting shetja U Mel u la ker sklem ia ka baroh sawdong da ki siej ban da na ki mrad Ha kaba kut bad ha kham shuning ki ieng ki siej synia ngam Dei nangta ba u Mel u dan u dong kper na u snem ha u snem

Ka ing bah ka ieng khlem pajih na ing shetja bad ka lynti ba la seng sklem bad sop tin ka pynmasoh ia ki ar. Ki tei khmang ia ka kumne namar ka jingtieng ia ka ding Ki ong ba ka ding barabor ka lur na ing shetja Ha khmat ing bah ka don ka phyllaw kaba la bu kha ia u khun u Mel bad ia ki paralok jong u ban ialehkai Ki thung syntiew pat ia ki shakmar phylla baroh sawdong ban iphun iphieng ka bangla

Ha kata ka janmiet arngut ki khynnah ki ialehkai bad u ksew Ki kawang ka bol bad u ksew pat u kynrup Ha ka jingshongshit u ksew u thung bad ka lla haji ba la stet than ka bol. Ki khynnah pat shait shi shait ki ia rkhie bad risa ki da khroh bad kynsh... ... u baph u ksew ba un kynrup bakla man ka ... ...

Katba ki khynnah ki dang ia hulla ha phyllaw, u Mel pat ha kper la ka kam. Ka dei ka por sohlah Hadieu katto-katne, por ynda ka khyndew ka la kham um, sa u riewhadem, u pathaw, u phriabin bad kiwei kiwei de ki jhur kin man. Mynta hi u ialeh ban aumar ia u phan. Teng teng u pynbeit met ia jam shijam arjam nangta pat u pyrkhun la ka syngkai la kum ka tieh wiat shkor. Haba dei, pat utai rymmuiñ marwei u wiat u da kren artat blab-blab. Kaba i pher. Balei ? U khleh bleit mo ?

U Mel um khleh bieit ne pher na kiwei pat ki briew. Ka jingsngew phuhmat ryngkat bad ka jingsngewhun bym lah ong shuh ki shlei bad rong noh ia u kum ka umsaw bad u Mel u jngi ha ki jingjylliew jong ki. Hynmin mynmiet ula pyndep ia kawei na ki kamram ka bym da dei eh ka jong u hi. Kata ka dei ka jingiateh ktien ka khun nyngkong jong u ka Ritila, Riti ki khot, bad u Korbar Singh. Kat kum ka dustur ka dei ka kamram ha kynthung ki kni bad ki kur. Namar ba ki la jngai, ka Riti kam ithuh shuh ia la ki kur ki kni, um banse ban tynrong ia kane ka kam bad ban pyndep ha ka por kaba biang, U sngew sarong ia ka'a bad ki jingmut jingpyrkhat jong u ki iai tyllun tang hangta hi.

"Pa!" pyrta ka Riti na jingkhang iit "ka sha nga lah pdem. Ale dih noh."

'To, khun ngan da pyndep shuwa ia ine khyndiat."

'Bha ba phi wan noh. U slap uto u la hajan."

U Mel u khmied la ki khmat sha jrong bad u ong, artat "nga la wan kumno."

Suki ka bneng ka kylla. U lyoh dum ba rben utai na s pngi u wan her pyrshah beit ia ka shnong. Ryngkat bad u ka leilieh ka tbeh khlek shi khlek bad u pyrthat u riew hum shi hum.

U Mel u pynstet katba ka lyer bad u slap ki kyrhuh.

'Ngam rat da lah pyndep shuh mynta, ngan hap ap haduh lashai," u ong ha lade.

Ka ktien ym pat kut, ka lyer bajur ka am sla sa u lyoh rben synra u dap ia ka bneng. La dum ngain ka shnong ka thaw. Ka leilieh bad u pyrthat jraiñ shi jraiñ, kita ki la hajan.

U Mel u tynrong la i mohkhiew ha tyrpeng bad u her. Kluk u rung ha ling shetja. Dum ngain. La lah khang hi ki jingkhang iit katba u lyoh pat u kah ia ka jingshai na khmat ka pyrthei.

"Ani dum du haugne. Thang sharak Riti."

Ka Riti ka thang ia ka sharak tang ba ym long satia ka lip ma lip ba ka jingkhang ka plie rynghang bad ka lyer ka pyrsad pynlip ia ka ding na i sai pyrdit[1].

"Lada phin sngewbha ban pynkhang lem, pa, lym kumta te ym don jingkyrmen ia ino i sharak."

U Mel u khyrdep tdam ia ka jingkhang. La kumta ruh i thylliej ding i jliah pyngkiang pyngkiang ia iong artat bad lip thom.

"Pynmeh da kato ka ding," u ong u ia said artat soit sha la i dong. U tan ia ka lyngknot bad u shong bhek hajan ka dieng pynieng sharak. Kata ka dei ka jaka ba u shong barabor bad ka dei ka jingshong ka burom ha kaba ki khun kim ju nud ban mushlia.

Ki la ring elektrik ha iing la slem hynrei u Mel um sngewtynnad ia ka ha iing shetja. U ot noh ia ki ksai na iing shetja bad ha ka jaka jong ki u thied artylli ki pyrdit na ki khar pusari. Ym don ba tip ia ka daw balei? Lait noh ba u ong ba ka bha ia u ban bam ban dih hapoh ka jingshai ka sharak rit

Shen ka lyer bad u slap ki ther tyngeh. Ka lyer ka pynkhynnuh mak ia ka iing shetja ka da mut ban rah sa ia ka tnum de. Ka dei ka kynja 'erong. Kumta u kpa bad ka khun ki pynklot sha lingbah ha ka kham sklem. Nangta u kpa u iaid beit sha kamra trei kam

Ka kamra trei ka sdang na ka dong kamon ka baranda khmat bad ka kut ha shakiar iing. Ka kamra kaba heh. Ha ka don artylli ki almari buh kot. Kawei na ki ka dap da ki kot, kawei pat da ki dulir bad kot lyngkhot lyngkhai. Don artylli ki miej trei kam bad hynriew tylli ki shuki sawdong ia ki miej. Ha ka liang ki jingkhang lit pat u Mel u buh kawei ka shuki shaniah kaba jrong ba la sop syngkhien bha. Dei ha kane ka shuki ba u sngewbha eh ban pynbeit met pynbeit phad haba u la thait ne haba um don ei ei ban leh.

1. Ka sharak rit

Shisien ka sngi kane ka kamra ka dei ka ophis ha kaba u Mel u trei ryngkat bad arngut kiwei pat ki babu. Suki hadien ba la troin ka kamai kane ka kamra ka sah thylli kum ka jaka pynjrem met u Mel. Ki babu baroh arngut kim don shuh ki la iehnoh ia u kynrad ba un pyniaid hi ia la ka kamai-kajih

U Mel u iaid beit sha ka shuki shaniah. Ha kaba nyngkong u shong ha tduh bad u phai la ki khmat sha ki jingkhang lit Lyngba jong ki u peit kai ia u slap bad ia ka lyer. Hynrei um don lad satia ban pynsangeh ne ban pynjem ia ki kumta u pyrkhat ban pynaram ia la ka doh da kaba u pynjlih ia lade U kyntiew ia ki kjat halor ka shuki u da peit artat shabar ia ki dieng ba ka pynkangah ka lyer Teng teng ki tnat ki jyrwait kumba jyrthiaw kaai teng teng pat ki pyrkhun i kum ban kheiñ, katba u slap pat u patied khlem sangeh. Katno slem kan neh ? U lah mo ban kynthet por ban pynleit khmat tang khyndiat.

Suki u pynnoh la ka khlieh halor ka syngkhlieh bad u pynbeit thoiñ la ki kjat.' U pyrshang katba lah ban pynaram ia lade da kaba u pynjem na ki jingmut jingpyrkhat baroh. U khapbrib ngaiñ ki khmat hynrei um ioh-thiah satia. U ioh sngew bha kdar ia u slap ba u tied bad ia ka lyer ba ka beh. U plied la ki khmat ban peit ioh don jingmynsaw eiei. Namar kawei-pa-kawei ka jingpyrsad ka pynriew kdar-dar-dar ia ki tin sngew kumba jynrat jubor ia ki na ka shynrong. Nalor nangta u iohsngew sa ia ki dieng ba ka paswut ka lyer bad u ioh-i lyngba ki jingkhang iit ia ki sla ba ka kit.

Ka maia aiu re ka shat ha ka jabieng jong u bad u Mel u kynmaw pat ia ki sngi ba la leit Katba u pynjem lyngngai la ka khlieh halor ka syngkhlieh bad ki khmat kliaw ha ka sad, ki jingpyrkhat jong u ki her bak sha ki por ba la leit. Katno thiang ban ngam pat sha ki par ka mynnor ban pynleit jingmut bad pyrkhat sa shisien ia ki jingjia ba la urlong shi lynter ka jingim bad ban kiahur bniah la ki kam ba la leh ki da dei shisha ne em kiba dei ba un leh.

LYNNONG 1

Tiap tang shu poi ha bri, u slap u sdang hap.

U Mel u la nangbha ban shah la ka sngi bad ia u slap. U loit ia ki jaiñ baroh bad u syngit da i jainbong ha syngkai. Nangta u sdang ban mait ia ki ñiut. Suk ban thiew dang mynta kumne ban ia ha ka lyiur bah namar ki ñiut ki ñier ki dang lung bad dang jem bha u kynbat. Kat ban da poi ka lyiur bah ki ñiut ki la nang san bad la kham jwat ban mait. Don sa kawei pat ka daw kaba pynlong ia u Mel ban sdang troi dang ti[1] kumne. Kata ka dei ba u don tang marwei hi katba kiwei pat ki ling ki ia bun briew. U kwah ban pyndep noh ia la ka bri shuwa ki para briew. Da kumta un ioh por byllai ban rom[2] sngi bad kiwei pat bad un kham im bai sngi.

Shuwa ka shitong sngi ei-ei, u slap u sdang jur. Shen hadien ka beh sa ka eriong de. U Mel u sangeh khek bad u her bran bran sha khohlad. Ka shatri jong u kam lah satia ban da ia u na ka lyer. U pynlip ia ka bad u thynñian ia ki jaiñ ha ka nangta u her ban rieh ha lyndet u diengsohphan bah.

Kaba shyrkhei la khie u er-Mawlakhiat[3] u bym ju map ia ka maw bad ka dieng. U am sia u beh kyrthep bad u slap u theh kum na ka ktang. La kulmar ka mariang. 'Rat-trat-tdam' tied u pyrthat. Ka leilieh pat ka mait khlek sha kadiang bad khlek sha kamon. La khynwin ka pyrthei jlang. Ki dieng ki khyllem, ki tnad ki khoiñ, ka lyer pat ka pynmih ia ka jingsawa ba sngew-triem, ka sur ka jingiap bad jingpynjot

U Mel u pynrit mynsiem ria ia lade ba ioh ka waitlam ka jingiap ka hap halor jong u de.

Sa shiphang ka lyer kaba kham jubor shuh shuh ka beh ka da kroi ia ka jingiap kat na ka phang ba ka tynrah. Ka jynrat, ka khyrwait, ka jyrwait bad ka rah naphang kada khñiot lut phar kat ia ki mynsiem kiba ka lap. Ym sngewthuh shuh ia ka jingkhynwin, teng teng sngew kumba lynñiar, teng teng kumba ud ne iam.

1. Shuwa ia ka por ne samoi.
2. Trei lang ar, lai ngut ne kham bun briew da kaba kylliang sngi ne bainong.
3. U Kyllang, ka Eriong.

U Mel um sngewthuh lada dei ki briew ne ki mrad, tang kawei ba u tip ba la u dei u dap shynrang uba katno katno ruh u er-Mawlakhiat u la kynthet lut phar, u da iehnoh ia u khawpud khlem mudot.

Slem katno kane ka kieh bitar ka mariang kan neh ? um tip Kawei kaba u tip ka long ba lada kan neh sa shiphang sngi, um jun da la sah tang ka met iap. Kumta ban pynieng la ka rngiew bad pynch la u khaw, u tim bad u tla ia ka lyer bad u slap ha ban da biang ha kajuh ka por u rieh bad pynch ia la ki dohksah ha lyndet ka met bah u diengsohphan. "Khun ka."

Suki kaba triem ka la wai Ka su-su-sum jong ka lyer bad ka jingkheiñ jong ki dieng ki siej kam don shuh. U pyrthat bad ka lei-lieh ki la her shaphang mihngi. Sah sa tang u slap bad ka um kaba jiar lyngba ki sla bad halor ka met jong u U la jhieh na khlieh ha kjat. Ka kiew sa ka khriat ha ka met ba lyngkhuid. U khynñiuh ñiak shi ñiak

U Mel u loit ia ka jaiñbong, u khyrwait ia ka um bad u ñiat ia ka met baroh kawei. U shim ia ka shatri bad u plied ia ka. Ki jaiñ ba u thep ki la jhieh malu mala. La katta ruh u dei ban tap pynsyaid ia la ka met na ka jingkhriat U phong ka banian, ka patlun poh, nalor nangta u sem biang da ka jaiñbong. Hadien kata u sei ia ka jasong bad u bam bad bhut bad bhat.

Ynda u la lah bam u kham sngewim khyndiat. Um sngew kwah trei shuh. Nalor nangta um sngewthuh por shuh, lehse la dei por ban leit phai noh sha shnong la ym pat don ba iaid narud bri jong u ; ka bha ba u ap briew shuwa.

Katba u dang ap, ki khmat jong u ki leit poi peit ñiak ia ki met soh. Shuwa ban khie u er-Mawlakhiat u i hun ban peit ia ki soh ba kat ki kuli sohmrit rynjaw ha ki tnad. Mynta kim don shuh, U ieng bad u iaid haduh trai dieng. Ki soh ki la hap lut ha madan. Kine byllai-ha ka jaka ba u la lah thiew. U pynshat la ki khmat na u dieng ha u dieng. Baroh ki diengsohñiamtra sawdong ia u ki don tang kawei ban iathuh, ka jingjot bad ka jinglehnohei. U Mel u pyrkhat ia ka jingmih ka ban sa

jia long hynrei ka jingmut jong u kam lah ban sngewthuh ia ka tmier ka lawei.

Jogai bah shatai u iohi kum i briew ba i iaid, um ithuh dei u shynrang ne ka kynthei, namar ter-lyter katba ka khmat ka dang lah ban iohi, dap tang ki dieng soh suda. Ki kah pynwit bad ym ithuh satia u ap shipor hadien u sa ithuh ba dei pynban da ka kynthei. Katai la i trap kyndep ha khlieh bad ka kit la ka khoh kyndung shadien. Katno shngaiñ ban iohi para mynsiem ha ka por jinjar wat la ka dei tang ka kynthei ruh. "Ladei mano mano ruh ngan iaid noh ryngkat bad i," u ong U peit dngong haduh ba un da ithuh ka dei kaei Katai ka jam thop sha thop, nang jan nang jan bad haba kan sa phai artad u ithuh ba dei ka Noh

"Noh ! Noh !" u pyrta.

Kam iohsngew, ka iaid la ka iaid.

"Noli !" u kyang tyngeh.

Ka Noli ka phylla haba ka iohsngew mano re ba khot ia ka. Ka phai bad la ka trap. Ynda ka iohi ba u dei u Mel, ka wiat. Ka ruh ka la ialeh bad shah marwei ia ka lyer bad ia u slap bad katno ka shngaiñ haba ka iohi ia u Mel ba u kaweh ia ka.

"Ale hangne," u khot.

Ka iaid tuiñ sha kaba u don bad ka sangeh ha trai diengsoh

"Ale hangne seh."

Ka kyrngah la ka khlieh.

"Wa ! ale seh ap shuwa ha ban da rngat u slap."

"Ym lei lei. Nga la tieng her," ka ong.

"Ale, shuwa hapoh une u sohphan."

"Yn myntoi aiu ?"

"Phin jhieh lut khait hangto."

"Nga la lah jhieh lypa." Ka pynhiar la ka khoh ha khyndew. "Ym don jingmyntoi shuh."

"Phi wan na ei ?"

"Na Umkdait."

"Jur bha u slap shaphi shato ?"

"Ynnei ia kren shuh, wow ! bad ka eriong erngit de. Hangne ha phi pat ?" ka kylli.

"Peit ia ki dieng ki siej. Ka lyer kala pynjot lut khait. Peit sha jrong dang don soh ?" u ia khmied artat ia lade.

"Kajuh ha ngi hangtai ruh. Imat ka lyer ka trei ia ka Jatap baroh kawei. Iw ' nga tieng. Nga pyrkhat katto la dep "

"Phi wan marwei seh ?" u kylli.

"Em, ngi ia don lai ngut, manga, ka Nami bad ka Dir Ngam tip shuh ha ka jingkulmar ka lyer ki don haei ? Kim don shuh ha bri. Nga leit khot bad khwui' katba khwui ruh ym don ba thie. Ngam tip la ki lah iaid na khmat."

"Ym put don ba iaid nangne. Nga lei lei naduh ba kdang ka lyer nga rieh sah hangne hapoh une u sohphan, nga ia peit artad kliaw sha lynti. Uei u bym tieng kat kato ka lyer ka slap !"

"Kata te tharai ki la lah iaid na lynti hat."

Ka bapli kam tip ba kim shym iaid bad ba ka lyer ka la bam duh ia ki.

"Imat phi dang kwah sum ha u slap ?" u kylli.

"Nga la lah jhieh te."

"Uei u bym jhieh ! Ale hangne hapoh shatri."

"Hangne ruh ka juh hi."

"Phi dang iehraiñ hi mo ? Ale, ngan phet noh hangtai."

"Em," ka ujor ka ia iaid pynstet artat ha ka jaka ba u don

"Phi don jaiñ rkhiang !"

"Hangne hapoh ka khoh." Ka pynshaniah ia ka khoh ha trai sohphan.

U Mei u iohi ba ka khyndiah. Ka khmat bad ki rymmiang shyntur jong ka, ki la lieh blaid blaid. Ka pat ka loit ia ka jaiñ it ka khyrwait hadiah ban da mih lut ka um ka sa iiad ia ka khmat ka khmat, ia ki ktia ki kjat, nangta ka khyrwait biang ka kynthei bad ka sa it pat.

"Phai shatai Mei," ka ong ka da phuh [illegible] [illegible]

U Mei u phai da dien ia ka.

---

4. Ka jingkynkaw ki kynthei.

Ka loit ia ka jaiñpion bad ka loh kumjuh. Ia ka shimi pat ka shu khniot ia ka um na kjat na kjat. Ynda ka la dep ka ong "To hangta."

"Phi la dep seh mo ?" u kylli.

Ka kohnguh khlieh.

"Nga kwah ba ngan da tip kumno ban iarap ia phi," u ong.

"Iarap iaei ? Phi ruh phi la jhieh."

"Nga mut ia kata keiñ."

Ka shah sngi shah slap kam dei kaei kaei kaba thymmai. Ki dei ban im bad kine ki bor tynrai. Ym lah lait na ki namar ba ki dei ki khun ka sngi u slap bad ki khun ki hajar jong ka ri u slap. Ka ri jong ki ka dei kawei na ki ri ba jhieh tam ha pyrthei. Ki dei ban nang ban trei bad ban lehkai ha u slap bad u slap u dei uwei na ki bynta ba kongsan jong ka jingim jong ki. Ki la mlien bad ki la myllen. Ka jyrhoh, baiongkhlieh bad kiwei ki jingpang ba synrop lang bad u slap ki duna shibun ha ki.

Ynda katto katne por u slap u sangeh tangba ka suiñ bneng pat ka dap da u lyoh uba rben. Ka lah ban slap ha kano ma kano ka por. U slap um ju kham pynjulor. Ha ka jingshisha u baa, u pynim, u pynsan pynrangbah ia ki jingthung jingtep bad u kit bad sam ia ka sboh ha ki jaka kiba donkam eh ia ka. Sa ia ka um pat ka jingdih ba kongsan ki briew bad ki mrad, u pyndap bad u pynshlei na uwei u snem ha uwei pat. Lym kumta ki ium bad pyntha ba jyrngam kin jin da la rkhiang khoit-ly-khoit bad kylla ri shyiap la slem.

Jam shuwa u Mei hadien kata sa ka Noli. Ki mih noh na ka jaka rieh slap. Ki iaid stet bran bran ioh lap biang u slap. Baroh arngut ki don tang kawei ka jingmut ban poi noh kloi ha shnong ban ioh pynjahthait ha ki jingsyaid bad jingsuk ki ling jong ki.

Ka shnong jong ki ka don kumba san ne hynriew kilometer artet. Wat la ka jngai katno katno ruh ki kwah ban poi shnong shuwa ban dum. Kumta ki pynstet ia la ki kjat. Hadien katto katne ki iohsngew ia ka jingkyan ka wah, katba nang jam katta nang sngewtriem.

"Ha sngap Noli, phi iohsngew ?"

"Phi mut ia ka um, ho-oid."
"Lada ngin lah hi ban ryngkang ?"
"Ia ka Umsong seh mo."
"Ho-oid"
"Ngam lah ong" Ka kyrngah artat.
"Kumno ngin ia leh ? Ngin ia iaid la ka iaid ne ia phai dien noh ?"
"Yn phai pat shano ? Ngi la lah slem lypa."
"Ka jingkieng na lynti hat ka dang skhem. Kane hangne kam long shuh Ka la pra la ka jong ka jong."
"Phi keiñ Mel. Phi dei u rangbah. Nga lei lei ngan bud kat na kaba phi lam."
"U rangbah, he, uba dang kiew kyrdan thymmai. Nga hi te nga lah kaba leit phai na lynti hat. Ka kham suk."
"Ngi lah poi haduh hangne. Dang don jingmyntoi aiu ban kyrtiang dien ? Ia iaid la ka iaid."

Kata ka dei ka kynti kaba nyngkong ba u Mel u iohsngew ba ka khynnah kynthei ka khot 'rangbah' ia u. U dei shisha u shynrang—u khadar bor, tang ba um pat kot ha ka kyrdan rangbah ba pura bha. Um don lad da kumwei lait noh ban pynsh ia lade bad ban pyni ia la ka dor. U sngewthuh ba um don bor bad um ju khmih lynti ba un long uba lah katta ha ka jingim jong u.

Ki jam khlem sa'geh bad ka jingsawa ka wah ka nangjur.
"Ka don tang ha khohsiew mynstep."
"Nga ruh nga la klan."
"Peit ! dang lah hi ban jam katthie ka um."
"Tip keiñ," ka ong "ia, pyrshang."
Ki noh arsut.
"Ym pat dei por te hynrei ban shlei kat-thie kat-thie."
"Lehse kan rngad noh ba la rang u slap."
"Ia kata te ngam lah ong"
"Nga kyrmen kan rngad noh."
"Kyrmen ! Ia, hiar haduh ha wah syndon. Ngin ia peit pat la ngi lah ne em ban jam."

U Mel u shong bhek ha u mawtharia, u da pyrkhat artat aiu u lah ban leh. U peit shiphang ia ka jingkieng

siej katei ha suiñ. Ka la rim bha. Ym ju don ba pyndonkam shuh ia ka wei la lait ka por lar um lar wah. Ki siej kiba siang ki la rew bad pyut. Kito kiba ker ruh kumjuh. Bun kiba la kheiñ bad la hap. "Ban pyrshang na jingkieng te kumba pha kai ia la ka jingim" Ki paia pat ki skhem bad im bha kliaw. Ki dei ki dienglong bad diengsong suda. Ki mih lung bha kynjai ha kliar. Ynda u peit bha u mut dur bad u kheiñ ia ka jingjngai ka khun kaba hapdeng ar ki paia kiba ieng na shiliang ha shiliang wah bad u peit kai ia ki siej kiba dang sah hangta.

U phai bad u iohi ia ka Noli ba ka shong harud wah ka da ngam jylliew ha ki jingpyrkhat. U ieng na kaba u shong bad u iaid sharum shaneng. ki khmat jong u ki ha ka lat lat. Ka khan dur ka sdang ban saiñ dur. Ynda u la sngew ba la biang bha u pyrjah sliak u da iaid artat sha ka jaka ba ka don ka Noli.

Ka jingkyan bad jingriew jong ka wah kaba la palat. Donkam ban shu ia kyuheit

"Noli, ap shiphang hangne ho. Ngan da wad lad kumno ban leh kat kane ka um" U buh artad ia ka shatri bad ia ki jaiñ hajan jong ka.

"Aiu phi lah ban leh, Mei ?"

"Ap shuwa seh, ngan da pyrshang."

"Iathuh seh kaei kata."

"Nga pyrkhat da ki kynja jingkyrshan ba ngi lah ban kam sha shiliang."

"Kumno ngin lait da ki jingkyrshan ?"

"Kata keiñ, wat pat khuslai. Lehse don ka buit, lada kam larkam ngin phai noh bad iaid na lynti hat."

"Phai pat na lynti hat ! Nga te ngam treh."

"Katba phi mon."

Khlem ap shuh ia ka jubab jong ka, u jam artat narud narud wah ryngkat bad ka wait ha ka kti.

Ka Noli ka pynhiar ia ka khoh bad ka pynshaniah ia ka ha ki dieng jamynrei ka ia shong artat harud um. Shiphang ka peit ia ki mawtharia kiba don harud wah. Ka iohi ba ka um ka ia kiew ia hiar. Imat kumba ka sdang rngad. Ka dak kaba bha wat la ka suki. La kumno kumno ruh kan shim por slem ban hiar kat haduh ban da lait jam da ka kjat. Ka phai pat shapdeng wah ka peit

kai ia u khriang ba u suh, at ia them kum ki jingatphyllung rit. Ka khmied sa ia ka suiñ bneng, u lyoh u dang tap ia ka pyrthei. Ym don dak sngi haei-haei ruh em. Ym lah ong la ka la sep ne em tang ba imat kan ym pyni shuh ialade ha kata ka sngi. La katta ruh ka dang shai bha.

Hadien katto katne por ka iohi ia u Mel ba u wan u da bah artylli ki siej bad ki thri de Ynda u poi hajan jong ka u bret ia ki siej jraiñ ha madan. Ka Noli pat ka shu ang.

U Mel u wiat.

"Shim ia kine," u ai ia ki thri ha ka. "Thlieh bad khud bha."

"Baroh ?"

"Em, tang artylli oi ei la biang."

Ka kam thlieh thri khud thri ka dei kawei na ki kam ba ki kynthei ki stad bha. Ki hikai bad nang ia kane namar ba ia ki ïing tynriew donkam ban shna bad sop man la u snem. Dei ki kynthei kiba thoh, kylliaiñ bad khum tynriew. Ki khud thri daiñ thri bad iarap ia ki shynrang ha ki kam baroh. Ki shynrang pat ki kham sngewmong ban trei ia ki kynja kam pyneh dohksaah. Nalor nangta shuh shuh ka kam thaiñ kam thaw ka dei kawei na ki jingnang ba kham kheiñ kor ba ki thei khynraw ki dei ban tip shuwa ba kin jam sha u pud longkmie. Ka dawa ba kawei-pa-kawei na ki ka dei ban nang thaw trap, thaw khoh, thaw shang bad kiwei kiwei ki jingdonkam ba dawa a ki longkmie na ka bynta ki ïing la jong.

U Mel u shrat bad u shrei[5] ia ki skong. Hadien u pong ar ar ki thliew kiba ia marshak ha ki tduh uwei uwei u siej. U bteng ia ki da kaba teh pyndait skhem bha na ki thliew la ki thri. U shim sa ia ki rimet ba dang tylli bha u bteng khem ia ki haduh ba kin da jrong bha lyter. Ba kin ïa lait bha u teh ia ki tduh bteng da ki thri ha la khud. Nangta u syrwiah doli ha kawei ka tduh.

Ka Noli ka peit kai ia ka jingtrei jong u bad ka sngewhuh u mut aiu. Ka iarap ia u ban jied ia ki thri. Ynda la dep ka ruh ka kohnguh khlieh lang.

5. Ot pynryntih ia ki tduh.

"Nga tharai ki la skhem bha katto," u ong.

"Nga tharai ki la biang bha ban tan hati," ka ong.

"Lada kumta, ale, iarap ia nga," u ieng, bad u ring ia ki siej ba u la bteng.

Ka Noli ka pyrkhat ban iarap rah ia u siej ka kynrup thrait napdeng.

"Ym dei hangne," u ong.

"Oho, nga sngow kumba phi ong rap lem," ka rkhie sammut.

"Hangtai, ngan sa batai kumno ba phin iarap ia nga."

"Ithamula pynban."

"Ithamula ! Ap shuwa ngin da lait sha shiliang."

"Peit Mel, ka la sdang rngad du kato."

"Ka bha," u phai ktien "tang ngam tharai ba ngin shlan ban klan katne ka um."

"Da une u siej jongphi."

"To ngin da dep shuwa Ale iarap lem hangne."

"Batai keiñ, am phi kwah ia nga ban leh ?"

"Peit shane, nyngkong ngi dei ban suh pynper la une u siej artet pyrshah ia ka um."

"Lah hi kat kane ka lat lat,"

"Ngin pyrshang nangne narud narud Ynda kane ka tduh ka poi hangtei ngin pynphai bad pyrshang ban pynkie arsut khnang ba ka tduh kan hap ha lyndet utai u paia. Phi sngewthuh ?"

"Ho-oid"

"Ia kane pat ka tduh ngin bat hangne ha lyn let une u paia."

"To hangta."

Baroh ar ki dem ngun ki bat ia u siej. U Mel u hiar haba kham jylliew, ka Noli pat nadien jong u. Ki suh bad sum ia u siej artet pyrshah ia ka um. Kam dei ka kam kaba kai ban pynkiew ia u siej artet pyrshah ia ka lat lat.

"U la jrong palat," ong ka Noli. "Ngi la dei ban daiñ kham lyngkot."

'Katba nang jrong katta nangbha. Katai ka tduh kan kham skhem hangtai ha shiliang."

"Uba kdor du."

"Kumba ngi baroh lang. Bat bha ho ! Pynskhem. Ñiat, wei, ar, lei, ñiat eh. Wat rah than kumto, peit u ngam noh hangtai. Bat ha sla um Pynngam, pynngam shuh. Ho-oid. Katto."

"Ap shuwa, katei ka tduh kam pat per."

"Kan sa per hi. Ale nangne narud, ioh ngi poi lang hapdeng um"

"Ñiat," ong ka Noh "Uto ei."

"Ym donkam pyneh katta katta, suki."

"Wat ring Mel. Ap shuwa seh Oho ! wat ñiat shadien kumta," ka lynñiar

U Mel u phai shadien ha ka por ba ka Noli ka thap kylla lyndang ka ia rkhie artad shaid.

"Balei ? jia am ia phi hangto ?"

"Ki maw ki btuid bha Ngam ioh shuh ki kjat nga thap kylla lyndang pynban ' ka rkhie

' Phi la ioh ia ki ? Ki dang don hi ?"

"Phi te, nga la thait

"Yn ia leh kumno ? Ngi dei ban pyndep noh bad kam sha shiliang shuwa ban dum To hangta pyneh "

Baroh arngut ki bat skhem triang ia u siej ki tyrsuh artet kat lah kat iai pyrshah ia u khriang bad ia ka bor ka lit lat

"Sa shisien," ong u Mel.

Suki ki pyneh ia lade bad ki ialeh ban tyrsuh artet ia u siej ki da pyrshang artat ban pynper ia ka tduh kaba ha khmat. U' siej ruh u per artet

"La biang katto,' ong ka Noh,

"Sa kumba ar lai pruh eiei

"Nga la thait phi, la katta ruh to "

Ki ñiat sa shiwat

"Kein katto," u ong "Mynta pat ngin pynkie la katei ka tduh, ia kane pat ngin bat hangne ha lyndet une u paia Ale iarap sa ia ine hyndiat Ngin ring ban pynskhem ha lyndet une u paia."

Katba ki dang ia ring bad pynshah ia u siej ha u paia, ka tduh kaba ki pynkiew artet ia ka um ka phai bad kie hi arsut. Sa shiphang katai ka wit ha ki ñiut. Ki ialeh ban kynther bad ñiat na ka liang jong ki kam khih satia. U Mel u teh noh ia ka tduh kaba ha ka liang jong ki.

"To hangta, wei, ar, lai."

Ki pynkhih bad ñiat arsut.

"Sa shisien, wei, ar, lai."

"Em, em, ym dei kumto," ong u Mel. "Bat nangne. Ngin kynjut lang ha ka juh ka por."

"To, wei-ar-lai.' Ki ia ong lang. Ki pajait shisien, arsien, laisien. Mian pa mian u siej u khih bad hadien utai u la kie biang arsut. Ki ruh ki ia ñiat na ka liang jong ki haduh ba ka liang kaba ha shiliang jong ki ka hap syndait ha u paia uba ki thmu, ka da tam artat kumba shikot tam ei ei.

"Noli, ki thri, kiba phi khud."

"Kitai shuh ngan leit shim Baroh ?"

"Shitong shilang ei ei. Ngin teh shuwa ia kane ka tduh.

"Phi lah ban bat marwei ?"

"Wa ! phi da kylli sa iarat ine khie leit shim. Da kohnguh seh ia kaba nga ong. Khie. Kumto te ho-oid, ka khynnah tipsngi."

Ka iaid shijam arjam, ka kyrtiang dien, ka peit ia u, ka iaisid artad.

U Mel u teh ia u siej ha ban da skhem bha triang ha u paia. U tynjuh bad iohi ba u la skhem bha

Nangta baroh arngut ki ia leit rung sa ia u rimet. Ki teh ia kawei ka tduh ha ujuh u paia kumba arpruh kynian ei ei na u siej.

"Sa aiu pat ?" kylli ka Noli.

"Teh sa ia nga da une u thri."

Ka Noli ka shu peit seh 'u mut aiu sha' ka kylli ha ade.

U Mel u loit ia ka sopti poh u ai ha ka ban bat. U loit sa ia ka banian bad u leh kumjuh.

Ka pdiang ia ki jaiñ ha ki kti jong ka, ka da peit pyrman shiphang jlang ia ki kaah ba ki kiew ki hiar ha ki kti bad ha ka shadem jong u. "Uba khlaiñ," ka kren hi ha lade.

U pat u phrung ia i syrwiah doli ha ka mat la jong. U tyngkhap ha syngkai. Ym long kumta, u shu kieng noh kumba kieng pla na tyrpeng ha pohsit. Ia ki thri ba la khud u teh skhem ha syngkai.

"Noli ! Ale hangne."

"Ap shawa Mel."

"Nga kwah ban batai ia phi khyndiat."

"Nga la wan. Nga dang song une u kwai. Nga kumba phi la khriat. Une un pynsyaid, un pynum bad a bor de."

"Phi te iba nang pyrkhat."

Ynda ka la lah ai kwai ka ong, "Batai kein phi mut ban ong aiu ? Lada nga lah ban iarap ia phi ha kane kano ka bynta. Nga la kloi."

"Peit hangne, bat ia une u thri. Pyllait kesi hyndiat hyndiat katba nga nang iaid. Wat ring bad wat pyneh."

"Nga angewthuh."

"Sa kawei lada jia ba ka um ka kit ia nga arsut, kynmaw ba phi dei ban ring bad bat akhem de."

"Balei kan leit kit ia phi ?"

"Nga shu ong ba ioh ka jia."

"Mol, wat leit lada phi angewartatien."

"Ngam artatien ei ei ruh em. Nga tip ba ngam lait phatai sha shiliang.

"Lada kumta phi lah eh ban jam da kaba jem. Phi dei uba khlain bad ym ym jia ei ei ruh em ia phi. Lada donkam phi lah eh ban jngi iarat ine i um"

"Duwai kein ba ngan lait sha shaliang"

"Khie leit da ka jingmut ba akhem"

U Mel u bat ia u siej, u pynkhih sharum shaneng um ah. U phai sha ka Noli u wiat bad u sdang ban khan ia la wah. Ynda u poi haba jylliew kat haneng khohsiew, u angewthuh ia ka bor u khriang. Lada bakla la dep. Ka um ka dung ia ki kjat bad u tang shu rah ia kane kano ka kjat ka la kloi ka um ñiat bad padat arsut. Ban khem eh jingkyrshan u dei ban iuh ha lyndet kynmaw. Shon ka in ka poi ha syngkai. Ka jingkynjat ka um kaba la palat ia phanang ia ki kjat arsut. U isloh ban iaid beit u da bat khem triang ha u siej. Katba u nang jam shaba jylliew katta ka bor ka um ka nang kham jur. U shaniah ha u siej bad u siej u jem toiñ. U pyrkhat ba um dei ban ban nia ha u siej U dei ban shan da ki kjat de. Kumta pynoh ia lade artat pyrshah ia ka um u da ring ia u siej, shah da kynriang ha ka lat lat. U luh akhem bha ha u

shyiap, ha lyndet ki maw bad ha katba ki kjat jong u ki lah ban tare. Da kata ka rukom ka jingban khia ha u siej ka kham sting.

Katba nang jylliew katta u'nang pyneh. U sngew ba ka bor jong ka um ka kham jur hapoh ban ia ha sla. Shisien jam bakla u la dei ban shah kit. Suki u poi haba jylliew haduh shadem. Ka dei ka jaka ba jylliew tam. La lyngkot ka ring bad pynhiar mynsiem. Ki kjat kim neh shuh. Um banse ban ngat khia ha u siej. U siej u la sdang kdor. U kwah ban kyrshan da ki kjat ban pyllait na ka jingkhia. Kam dei kaba jem namar u sngewthuh ba ki kjat kim neh shuh. Ka bor jong ka um ka jynrat tyngeh ia ki kjat.

Ka Noli ka her mynsiem haba ka iohi ia ka jingialeh ba itriem hapdeng u Mel bad ka um. Aiu shuh ha ka por jinjar kum kata, ka jingsibuit ka dei ka bynta ba kham bha jong ka jingshlur.

"Mel ! pyneh ia la ki kjat Kyrshan tyngeh triang," ka pyrta. "Bat skhem bha ia u siej Wat khuslai ia u thri. Nga la bat skhem hangne. Iaid pynskhem bha ia la ki kjat."

U Mel u khlem jubab. Ka um ka kyrhuh bad sawa jam ha ka jinglyngkien sak jong ka. Teng teng u kyrtiang sha ka Noli la kum ban pan bad kyrpad jingiarap Aiu ka Noli ka lah ban leh ha ka apot kum kata.

"Pynsynjor ia u thri." U pyrta. Um lah kren bun kyntien. Ka um ka khniot tyngeh ia ka shadem jong u sngew kum ban mih sa ka mynsiem. Ka stot ka pynhiar mynsiem.

"Nga la pyllait kylluid bha. Dei ka um kaba pynpyrkhing."

Ka jingiaid ka la suki. U siej u la sdang pyrkhun arsut la kum ka ryntieh. Katba u nang jam katta u siej u nang jem. La i sa kumba un kheiñ. U peit ia ka tduh sha shiliang wah katai ka tam sa tang kumba shi pruh ei ei na u pais. Hei ho ! la syier u Mel. U la her mynsiem la kylla ka dur.

Ka Noli ka la tieng that.

"Kyrshan ia iap da ki kjat," ka pyrta biang. "Iuh skhem, kyrsieh ha u shyiap."

Ka Noli ka pyllait dak ia u thri. Ka her bran bran sha poh um. Ka bat khak ia u siej, ka niat bad kyrshan artet pyrshah ia ka um kat lah kat iai ban pynbeit ia u siej.

"Pyneh Mel. Pyneh ia lade. Suki, kyrshan bha," ka halla.

Yn pyneh shano pat ? Sa tang shijam ki kjat u Mel kim poi shuh. Ka um ka kit bak ia ki bad u Mel um poi khyndew shuh. U sdien sah ha u siej. Katai ka tduh u siej pat ib-shi-ib i kumba kan sa lait noh na u paia. Hangta lei lei ka Noli ka niat tyngeh ar shah ia u siej artet pyrshah ia ka um. Ja ! u Mel u sdang ban kynjat bad kyrthlap da ki kjat ia ka um. U snoh skhem bad ring artat ia ka met ha u siej kumba kiew dieng da pyngkiang. U siej pat u tai u nang dor shuh shuh sa ban lait i tduh. U Mel u jaleh da ka bor bah bor san. U sum ia la ka met shaphrang bad u kynjat jubor ia ka um bad shen u la lait na kaba jynjar tam.

"Kumto te ho oid," ka pyrta ka Noli.

U Mel u la thait ian. U sangeh kaba kynjat. Ki kjat ki lap shapoh um. U leng haber u siej. U la poi haba khem ryngkew Ka um ka poi tang harum syngkai. U kyrtiang dien sa shisien pat sha ka Noli, u briew uba la thait. Wat la katta ka thait ka jrem ruh pynban ka jingwiat samrkhie ka mih hi ha ki rymmiang shyntur jong u. Ka dei ka jingwiat jong ka jingjop Nangta suki u tam ia ka um kaba dang sah bad u lait sha shiliang wah war.

"Ngan da teh bha ia ine i tduh," u ong ha la mynsiem. U trei artat. U tynjuh i la skhem bha hi triang. Arpruh kynian na u siej pat u teh ia u rimet bad u tan haduh ba un da pyrkhing Nangta u sdien da ki kti ha u thri, u khem ba u la skhem bha. Hadien u sa leit phai sha ka Noli da kaba jem.

"Katto te la suk," u ong ia ka Noli. "Ngi lah ban jam da kaba jem ia ine i wah, khlem artatien bad khlem tieng."

"Nga la tieng that," ka ong "Nga dang syier hi pynta kumne "

"Phi tieng ia ei pat ? Shong, pynaram ia lade tad inda nga la wan phai pat."

"Balei ngim ap tad haduh ba kan da rngad hi ?"

"Haduh lashai mynstep lehse."

"Ka mat la shiengi baroh."

"Ka kam siu ba ngi wan pynsalia haduh hangne ?"

"Kato ei ka la sdang rngad. Peit ka la poi hapoh u siej jong phi."

"Ka dak kaba bha. Ai ia kito ki tiar ki tar jong phi. Ai kato ka khoh ha nga ai kito ki jain da. Ngan pynrah ia ki shatai sha shiliang."

"Shong shuwa seh. Ap kan da ryngad sa khyndiat."

"Hangno shuh ka por ? Ka por ka la nang iaid. Ngi dei ban poi shatai la kumno kumno ruh shuwa ban dum."

Ka Noli kam treh ai ia ka jain pien.

"Wa ! i thei," u ong, "Ym don ei ei ruh em ba phin dang lehrain. Phi dem ka shimi, ka la biang. Loit, am ha nga kato. Ngan rah lang shatai sha shiliang."

"Ym lei lei, nga lah hi bad kane."

Ka ju long rukom ia ki kynthei, khamtam lei lei ia ki samla briew ba kim bit ban paw ha khmat ki shynrang khlem jainpien. Ki khein ba ka long kaba khlem akor.

"Peit shane, la shibit kato ka jainpien jong phi kan pynsohsat ei ia phi. Nga tip katno ka khlain ka um hangtai. Peit ia nga lymboit."

"Wat pynbor seh Mel."

"Kynmaw kein, hangtai te phim banso ban ia pein, ka jainpien ne ka jingim. Phin ym lah kyrda lang ia baroh ar."

"Lehse nga kham sngewthuh shibun shaphang ia lade."

"Lade kumta sngewbha pli noh phi. Ai noh ha nga ia kato kaba bha. Pen noh da ka jain pli."

Ka sngewthuh ia kata. Ka pli noh ia ka jainpien. U Mel u thep lang ia ki tiar baroh hapoh ka khoh bad u kit sha shiliang wah. Ka kham suk bad kham jem. Ka um ruh ka la kham rngad. U leit phai pat ban ialam sa ia ka Noli.

"Noli, ale iaid na khmat. Ngan kham lah ban iarap ia phi kham bha."

"Em, ngan bud nadien jong phi."

"Ynda nga ong ei ei phim ju ngeit te kong. Man la ka teng tang ki daw suda Wat kum hangne ruh hapdeng ka iap bad ka im phim mon satia ban ngeit."

"Ka juh la nga iaid na khmat ne nadien euh ngan pyrshang ban iaid najan jong phi hi."

"Ym myntoi ban ia nia bad phi. Sngap ngan batai. Bat ia une u rimet da ka kamon bad ia u siej da ka kadiang. Kynmaw bha. Phi sngewthuh ?"

Ka kohnguh khlieh.

"Wat pyllait ia ki kti na kine. Shan ha u siej bad bat skhem ha u thri. U thri u jwat u lah ban riang ia shiphew ngut briew ei ei. U siej ruh kumjuh u lah ban kyrshan."

"Ia, ngan bud ia phi nadien," ka ong.

"Kynmaw ia ki kjat de ho. Pyrshang ban iuh ha lyndet ki maw ne ha khapmaw. U khriang uba jubor bha hangtai hapdeng," u kdew.

U Mei u kam na khmat, ynda poi ha khohsiew ei ei, u kyrtiang dien bad u iohi ia ka Noli ba ka bud nadien jong u.

"Mynta pat," u ong "bat skhem ia u thri. Ka kti kadiang jong phi pat ka dei ban shan da kumne. Pynskhem bha ia kti baroh ar. 'U pyni ia ka kumno ban leh.

Ha kaba sdang ka Noli ka iaid phuhmat kynjai. Ka bat ia u thri bad ka pynsyndiat ia lade ha u siej.

"Ia" ka ong. "Ia-lam."

U Mei u jam sha khmat u da peit tiste ba ka bud ia u mar ayndah. Ki ia iaid shaphrang. Shiphang ki poi haba kham jur ka lat lat. Ki ruh ki kham suki.

"Iaid," u ong. "Wat tieng wat babe ka suk bad jam ban iaid."

Ka Noli ka bud. Sa shijam arjam ki poi haba jylliew ha synghai. Ka um ka taid bad kynjat pyrshah ia ki kjat bad ki lbong jong ka. Ka kjat kadiang kam pat khyndiat shuh. Ka lah eh tdem bad ka wad ia ki maw. Khmaw ruh kiba btnid suda kam ioh jaka iah-matia. Ka lait hiang bnan bad ka kjat ka ia ha shitnng um.

"Mei !" ka pyrta.

U Mel u phai bad ha kajuh ka por u iohi ia ka jainpien jong ka la kum ka rusni bak ka kynjut ka um. Kathie arsut ka kie.

"Kato oi nga la ong ia phi."

Ka Noli ka sdang syier. Ka iohi ia la ka jainpien ba ka kit ka um Ka thie ka suh wia ha ka lat lat. Ka pyrkhat ba dei sa ma kaba bud. Ka um kan khyrwait ia ka ruh kumba ka leh ia ka jainpien. Kane ka pynkulmar ia ki jingmut jong ka bad ka pynshad khawiang ia ka mynsiem. Ka iohi ia u siej ba u pyrkhun kum ka ryntieh U thri ruh ha ka u i kumba u la jan dkut. Ki kjat jong ka kim neh shuh. Sa shijam ka um ka kiew haduh kpoh. Ka la kulmar la jah ka lehraın.

"Rap ! Mel ! Kloi !"

U Mel u shem ba ka la kylla matlieh. Ha ka khyllipmat ba u phai, ka pynkhein ia ka adong jong u. Ka kynrup ia u thri thrait ka sdien da ki kti baroh ar. Naınar ba ka leh kumta ki kjat ki per sah ha sla um. U Mel u kynran da dien bad u bat skhak ia ka

"Bat ha nga," u ong. Da ka ka kti kadiang u ring ia ka lbong jong ka bad u pynakhem ha ka met jong u. Ka kjat kamon jong ka ka kyllain hi sawdong ia u Mel. Hapdeng shi khyllipmat ka pyllait ia ki kti na u thri bad ka snoh khak ha ryndang u Mel. Um banse u bah ia ka.

"Nga la iap ! Nga la iap, Mel !"

"Em," u pynshlur ia ka. "Phin ym iap."

"Wow ! nga la iap "

"Phin ym lei lei. Nga bah ia phi. Phin ym lei lei."

U Mel u pyrshang iaid hynrei um suk satia. Ka jingbah ka bym suk satia.

"Noli, kiew, kiow ha tyrpeng," u hukum. "Bat ia u thri, Phi la bat ! Bat skhem. Kiew hangta." U iarap ban kyntiew ia ka da ka kti ka diang katba ka kti kamon ka bat ia u siej.

Ka Noli ka kiew bad ka shong halor ki tyrpeng jong u. Ka kiet lut ia kiei kiei baroh phar. Ki lbong ba tylli mlon ki paw namar ba ka shimi jong ka kam leh tap akor shuh ha ka jingshong ba thymmai.

Sa shisien u Mel u shim ia ka kjat kadiang jong ka bad u pynkdup ha ingdong jong u. Ka kjat kamon ka bud ia kaba ka kadiang ka leh.

Dei tad hangta ba u Mel u sngewsuk ban kit ia ka. U shem ba ki kjat ki kham skhem namar ka jingkhia ki ar ki met briew. U sngew un ym shitom satia ban kam sha shiliang U bthah ba kan bat ia u thri katba ma u pat u snoh ha u siej.

"Pynskhem bha triang ha u thri ho. Tan katba ngi nang iaid. Sngewthuh."

"Ho-oid," ka ong ka da khynñiuh artat.

"Ngim pat poi haba jylliew. Wat khaweit. Phi tieng iano ka katba nga dang im ? Ngan ym iehnoh satia ia phi"

Ka Noli kam sngewthuh shuh. Ka shu pica sah. Shisien ba ka la kiew ka syier bad ba ka la duh jingkyrmen kaba eh ban pynskhem jingmut biang.

"Tan," ong u Mel. "Ym dei katta katta. Pyllait noh hyndiat... .. ..ho-oid... .....kham pynjynsur shuh......... to katto. Mian mian ho"

Shen ki poi haba jylliew. Ka Noli ka tieng bad ka syier arshah. Ka peit ia ka lat lat bad ka iohi ba u khriang u suh arsut une la ha ki kjat jong ka. Teng teng ka i kumba u khriang u kyllaiñ bad syrwiang sawdong ia u Mel. Ka khynñiuh biang kir. Man ba u Mel u jam shaphrang ka tan sa tan ia u thri. Kam tip satia ba ka jingleh jong ka kan pdi khongpong ia baroh arngut ha ka lat lat.

"Suki Noli," u pyrta. "Wat ring eh te ia u thri. Pyllait noh khyndiat. Pynjem ia ki kti Ho-oid kumta."

U Mel u la lah mad ia ka jingeh kaba jur ha ka pali ba nyngkong. U la sngewthuh kumno ban ialeh bad ka um kaba kat kata. Ha ka sien kaba nyngkong u la jangngop sa khyndiat, dei nangta ba u tip bha kumno u dei ban leh. U da kut jingmut skhem ban ialam bad pyllait ia ka Noli sha shiliang namar kata um sngew ei ei wat la u dei ban bah ia ka ha ki tyrpeng jong u. Ynda u iohsngew ia ka bor bah ka um ba ka kyntur kyrthep ha ka met jong u, u pyllait noh ia ka kti ka mop na u siej bad u bat ia thri. Ym siem u shem ba ki kjat jong u ki sdang sting bad ki iam thlun ba u la tan kham tyngeh ia u thri

Pynban um shym bakla satia kum ba ka sien kaba nyngkong. Jai u pynjem bad u pynleit jingmut thik tang kumno ban iaid bad pynskhem la ki kjat.

Ym siem ba ki la lait na kaba eh tam. Ka lat lat bad u khriang ki la shadien jong ki bad ki la poi haba kham ryngkew. Ka um ka don tang ha eyngkai. U Mel u pyllait ia ka kti na u thri bad u bat sa tang ia u siej, u da iaid kham stet.

"Pynhiar noh ia nga," ong ka Noli

"Wat khih, ka dang jylliew hi," jubab u Mel.

"Nga lah ban iaid hi"

"Kaba eh ban ong. Balei phi khuslai haba dang don uba lah ban bah iaphi."

U Mel u bat pynskhem ia ki ibong jong ka. Ka jingkhynñiuh ka met jong ka ka la jah U sngewthuh ba ka jingtieng bad jingsyier jong ka kim don shuh Sa tang katno ka jingmut jong ka ruh kan sa khlaiñ bad skhem biang

"Pynhiar noh seh Mel," ka khroh "Ki briew kin ong aiu lada ki iohi ia nga ba nga shong halor ki tyrpeng jong phi?"

"Ki la dei ban kren kham stet haba ki iohi ba phi kiew."

"Hynne ka lap ka tieng keiñ."

"Oh, ba mynta phi la lait im ki briew ruh kin sdang ban kren ktien. To, ka ryngkew kam jagai shuh ngan pynhiar ia phi hangtai."

Ki poi ha ryngkew, U Mel u pyllait ia ki kti na ki ibong jong ka bad u shong. Ka Noli ka hiar suki jai.

"Khublei shibun Mel, khublei shibun eh ia phi. Ngam pyrkhat shuh ba ngan dang im. Ka um ka la jur palat than eh ia nga. Phim tip seh ba nga tang shu ioh sngew ia ka jubor u khriang nga la duh jingkyrmen ia phi ruh. Haba phi shim bad phi bah ia nga ha tyrpeng ngam tip briew shuh."

"Ka jingshitom ka bymkai, ka jingkit ruh kaba la khia."

"Nga ruh ngam sngewthuh kumno ba ngi jop ia kat kane ka um."

"Mynta nga sngewsarong ba ngi la lait."

"Phi pyllait im ia nga."

"Phi ruh ia nga. Nga artatien ba ngan lah ban kam hi marwei ia kat kane ka um."

"Ym donkam shuh ban kam sa shisien."

"Ngam tharai hi ba ngan ioh lad sa shisien ban iarap kumba nga la leh ia phi."

"Shong thait shuwa. Em, bha ba phi phong jaiñ noh. Ngin shong tang khyndiat. Imat ka sngi ka la sep. Ngi dang dei ban kiew sa ia u thiep."

U tang shu mar ia shong, ka wan lap ka jingthait ka jingjrem ha ka met ka phad bad ha ki thied ki jaw. U la sei lut katba don la ka bor ban ialeh pyrshah ia ki bor jong ka um. Ha ka jingjur ka jingialeh u kiet ba u kit sa ia kawei pat ka mynsiem briew ha ki tyrpeng jong u. Ka bor ba phylla, tang kata ba u tip ba ka tuid lyngba ki thied snam jong u ha ka por ba ma bad ba shyrkhei. Um ju pyrkhat mynno mynno ruh ba u lah ban sei radbah kat kato ka iktiar ha kano kano ka por.

Ka Noh ka pli ia ki jaiñ jong ka baroh. Ka peit ia u Mel katba u dang shong lyngngeh, ka tip ba u la thait ian. Ka song kwai. Kumba shuteng kynta ei ei mynshuwa ka lehraiñ ia u hynrei hadien ba ki la jain ia ka wah, ym da dei kumta, hadien ba ki la snoh bad pynbah ha ki tyrpeng jong u, ka jinglehraiñ jong ka baroh ka la her bad duh noh. Naduh nangta tor ter ka mih ka jingsngewjan bad sngewioit ia u briew uba la lah ban sei ia ka na ka shyntur jong ka um ba shyrkhei.

LYNNONG 2

U kpa jong u Mel u dei u nonghikai ha ka skul rit ha Mustoh. U ioh tulop na ka mission ha ka dor khadsan tyngka shibnai. Kito ki dei ki sngi mynba u khaw u iang tad bad baroh kiei kiei ki dang ia bit lang. Arngut shi iing, kata u kpa bad u khun kim lah bam palat ia ka shiphew tyngka shibnai. Ka jingioh na skul ka la biang bha na ka bynta jong ki baroh shi iing. Nalor ka kam hikai u don sa kawei ka brisoh kaba rit kaba la biang na ka bynta ka jingdonkam jong ki shisien shisnem.

Dei kane ka jingpahuh kaba la pynlong ia u kpa ban phah ia la u khun ha ki skul kiba kham bha ban ia kaba ha shnong. Da kumta u Mel naduh dang rit u pynlut kham bun ka por ha Shillong ha kaba pule kot ban ia kaba ha shnong.

U Mel um dei u khynnah uba bieit ; u tbit shibun ha ki jingpule. Um ju sah klas naduh dang rit U kiew joit shi joit na kawei ka snem sha kawei pat ha ki kyrdan kiba kham ba jrong. Hynrei ka nusip jong u kam la pan satia. Kumta hadien phra ne khyndai snem u la dei ban wan phai noh sha shnong namar ba u ioh ka khubor ba kyrkieh. Ynda u poi ha ling u shem pynbau ia ka met iap u kpa ba la thep lypa ha ka synduk.

Ka kmie jong u ka la iap haba u dang rit. U Mel hi um da kynmaw bha ia ka. Namarkata dei u kpa uba pynsan pynurangbah ia u bad ka jingiap u kpa jong u ha ka por ba u khun u donkam ia ka jingkyrshan ka la pynkylla baji wit-ly-wit ia ka jingim jong u

Ha kaba nyngkong u la kynduh ki jingeh kiba khraw ban pynshalai ia lade namar um tip kumno ban leh. U kpa jong u u khlem iehnoh ei ei ruh em na ka bynta u khun lait noh na ka shibnai tulop bad ka brisoh ha ka por ba dang lah hap ki shyllnid. Ka shnong ka thaw ka isynei bad sngewlem na ka bynta jong u. Ki parakher para mer ki ong ba u kpa jong u u la kynshew spah la biang bad u Mel u dei ban pyndep ia ki jingpule jong u.

Ynda u wad bad talasi bha ia ki synduk bad ia kiwei ki jingbuh jingsat u kpa, u shem da kumwei pat. Um shem satia ia kano kano ka dak jong ka spah lait tang ka suloi bad ki kuli. Na kata ka daw u Mel u kut jingmut ban ieng ha la ki kjat bad shen hadien ka kam nonghikai ka wan hap hi halor jong u namar dei tang ma u hi ha shnong uba la kham nang kham tip. Kiba la ioh jingnang bad jingtip kim hun shah ban sah ha shnong, ki wad da ki kam sorkar ha Laban. Kumta u Mel u kylla long nonghikai skul.

Ha ka sngi ba u leit hikai nyngkong u sngewbisia kumno re. Ka baje ka tied dang step phyrngap. Ki ju tied ar sien, kaba nyngkong na ka bynta ki khynnah skul, kaba ar pat na ka bynta u nonghikai. Hadien ba la tied baje

arsien u Mel u mih na ling. Ka skul ka don kham pajih na ling jong u. Ynda u poi kat shipda maw na skul u ioh sngew ia ka jingkynud lang ki khynnah ba ki ia riew lang "kut-kut-kut-kut-kut-kut ...." Ha ka khyllipmat ba u rung ha skul ki ia ong lang ba ka sur kaba sngewtynnad bha "Kut-morning sar" Ha kajuh ka por ki ia ieng lang baroh phar. Ka pynmih ka jingsngewsammut haba u phai ban jubab ia ki "Good morning." bad u rkhie Hadien hadien u sa sngewthuh ba kane ka rukom khublei step ka dei kawei na ka bynta jong ka jingnang ba ki la ioh bad u sngewhun ban sngap ia ka na jngai katba ki dang ia kynnud lang.

Ia u Mel ki khynnah ki khot u Sar. Bunsien u iohsngew ia ki ktien kiba kum kine "U sar u don haei ?" "Hynnin nga ia kynduh ia u sar ha hat" "U thie ei u sar," bad kumta ter ter. Ym ju don u ban khot ia u da ka kyrteng. Kata ka dei ka akor bad ka burom ba ki khynnah nongkyndong ki ai ia u

Don tang kawei ka bun ha skul ha kaba ia ki kyrteng jong ki, kumba shisp shi ngut ei oi ki khynnah, la thoh da kaba pynbynta ha ki klas ki klas Ha ka jingshisha tang kumba laiphew ne sawphew ngut eh kiba wan skul thikna. Kiwei pat kim ju poi. Teng khat eh ba u Mel u iohi ba ki wan skul

Hadien katto katne bnai u Mel u pyrkhat ba u dei ban tohkit bad wad ia ka daw jong ka jingeh jingshitom jong kito ki bym poi skul. U ia bniah ia ki kyrteng jong ki na ka bui bad u shem ba uwei na ki, u Theia Singh u wan skul tang kumba shisien shibnai. U kut jingmut ban kdang na u Theia.

Ha kawei ka step ba rang khuid kdiar ka hneng, tang hhu mar ia wai skul, u Mel u leit kai sha ling u Theia. Ka kmierad u Theia ka don weibriew ha ling. Ka tymmen ka pdiang sngewbha ia u nonghikai

"U Theia u don ha ling meirad ?" kylli u Mel.

"U Theia ! ¡Nga mut u don ha skul em man ka sngi," ka jubab ka tymmen.

"Ngi la wai."

"Oh ! Em, u poi ïing ynda la dei por bamja sngi. U leh kumta man ka sngi. U leit riam sim tang shu wai skul ban ioh tah ja."

"Phi da ia kwah shisha ba un nang ka thoh ka tar ne phi shu mut ban phah skul tang shiphang ?" kylli u Mel.

"Balei phi kylli kumta !"

"Nga kwah kein 'rad, ban tip ia ka jingmut kiba ha ïing ha sem haba ki phah ia la ki khun ki kti ban pule ha skul.

"Nga hi, phi, ngam kubur. Ki kmie ki kpa jong u keiñ kiba lamwir. Ki phah ia u Theia bad kim shahshkor ia ki ktien jong nga."

"Ngam sngewthuh phi meirad phi mut aiu ?"

"Dei maphi keiñ kita kiba pynkheiñ ia ka rukom pateng la pateng jong ki hyndai kulong. Phi wan rah ia ki kynsha nongwei baroh ha ri la jong bad phi khot ka skur ia ka Phim tip mo ba ym bit ha ri jong ngi ia kum kine."

"Nga ngam sngewthuh bad peiphang phi meirad."

"Phi hikai ia ki khynnah ban pule ! Kin matlah baroh."

"Ngi hikai ba kin nang."

"Ka jingnang jingstad kam dei da kumta. Ki riewstad hyndai ki nang na ki lum ki wah, na ki bri ki khyndew bad na ki lyngkha ki risai."

"Nga sngewthuh ia kata ka dei kawei na ki lad. Ngi pat ngi hikai ia kiwei de ki phang."

"Phi hikai ia ki ba kin matlah ?"

"Em, ym dei kumta. Ngi ha skul ngi hikai ia ki khynnah ba kin lum jingnang jingstad da kaba ki pule, thoh, kheiñ bad kumta ter ter. Ynda ki la san la rangbah bad ynda ki la poi ha ki kyrdan ba kham ha jrong kin sa nang ban tip bad lum lang ia ki jingnang jingtip jong kiwei pat ki jaidbynriew ha ka pyrthei. Kata kan iarap ia ki ha ki jingim jong ki kaba lawei bad ki lah ban kiew ha ki kyrdan ba kham halor jong ka jingim, ka nam bad ka burom."

"Ka nam ka burom bad matlah de."

"Ngam sngewthuh phi ia kata ka jingmatlah."

"Balei ? I kpa jongphi im ju iailap ia kata ?"

"Em".

"Peit hangne ki kmie ki kpa bad ki longshuwa jong ngi kim dei ki bieit," ka nguid umbiah. "Ha ka jingshisha ki kham sian shibun ban ia ngi hynrei kim leit skur."

"Kaba dei."

"Ka kam pule skur kam dei na ka kynja jongngi. Phim tip seh mo ba lada ki khynnah ki pule, ki khmat jong ki kin sop dpei bad kylla matiah."

"Ia kata te meirad ngam ju iohsngew. Ka dei kaei kaei kaba thymmai. Nga ngam shym matiah. I pa·ruh i khlem matiah. Don da ki hajar bad phew hajar ki nongpule kot bad ngam ju tip ba ki matiah."

"Nga ngam kwah ia u Theia ba un matiah. Kan myntoi aiu ba un im uba matiah ? Ki kmie ki kpa kiba bieit kim ju shahshkor ia nga. Ki beh ia u man ka sngi sha skur "

"Um ju don phi meirad ha skul La siem bha um ju poi skul shuh."

"Um ju poi skur ?"

"Em, lajan shibnai ci ei."

"Oh, u khun ka, u tip ia ka jingmatiah. Nga iathuh ia u lada ngam bakla. Te hangne u khun ka poi ei u leit man ka step ?"

"Nga wan khnang ban kylli ma phi ia kata."

"Ja u la jiep. Ngan iathuh ha ki kmie ki kpa jong u. Kin ai dieng haba un da jem."

"Wat leit iathuh ia ki. Ieh, ngan da wan hi ma nga."

"Uba dakait bha u khun ka tam sneng. Un iap ha ka riam sim."

Hadien ba u la ia kynduh bad kiba ha ling ha ... long kito kiba jah skul, u Mei u sngewthuh ba ka don ka jingiathaiñ bad ka jingsngewthuh jingmut kaba bakla ia ka bynta ba ka skul ka lah ban leh ia ki khynnah. Don kiba sngew ba ka skul ka dei ka daw jong ka jingiaituh. Don pat kiba sngew ba ka dei kaba pyngyrwa kai ia ka por. Katba kiwei pat kum ka kmiemd u Theia ki tiang ioh byrie ki khmat. Kine baroh ki pynshlur ia ki khynnah ban pep

skul tuh. Nalor nangta ka riam sim, beh mrad bad kiwei kiwei pat ki jingsngewbha jong ka shnong ki ring khamtam ia ki khynnah na ki jingpule jong ki. Ka jingwit ia ki khynnah kynthei pat ka long da kumwei Kiba bun na ki kmie ki kpa ki sngow ba ym don jingmyntoi ei ei ruh em ia ki ban leit skul.

Ha kawei ka step u Mel u mih shiteng skul bad u iaid beit sha ki jaka riam sim. U iohsngew ba ki sim ki pah shaid shi shaid U iohi ia ki ruh sim halor dieng ba ki kyntiew da ki siej. Ki sim pah ki ialeh ban khroh ia ki para jaid ba kin wan hajan jong ki.

"Abem !" u jyrhem.

U iohsngew ia ki khynnah ba ki pasiaw ha lyndet btiap.

"U Sar "

"Peit bha me eng "

"U Sar keiñ shisha dei u Sar "

U Mel u sangeh ba u da mut ban leit shata shaba pasiaw ki khynnah

Mar kumta u ioh-i ba khih ki ñiut ki ñier ha btiap. Sa shiphang khynwin jlang ka khlaw ba ki her iap ki khynnah.

Hadien katto katne ka jingwan ekul ka kham bit Ynda poi skul khambun ki khynnah, ka mih sa kawei pat ka jingjinjar Mano ban hikai ia ki ? Ia dang sawphew sanphew ngut u dang lah ban ia kdat ; ynda ki shispah ngut ki mut ban wan tista, marwei u lah ban leh aiu ? U thoh sha kiba halor ba kin ai nonghikai sa uwei ne arngut, hynrei ym don ba sngap satia. Ki rangbah shnong ruh kim da salia than eh ia kata Haba u la ialeh shitom bad ba um jop satia, u ruh u shu sngap noh jar bad kumta ka juh shi ka juh, ka jingpepskul ki khynnah ka jia biang.

U kpa jong u u iohnoh kawei ka brisoh kaba don tang kumba arspah dieng ei ei Khnang ban kham bit ka jingioh jingkot u Mel u dei ban sumar ia la ka bri. Kata kam dei satia ka kam kaba suk. Donkam ban don ka jingnang jingtip ia ka thung ka tep bad ia ka rukom sumar bri. U um tip ei ei ruh em kumno ban leh namar ba um ju ioh lad ban pynbit ialade ha kata ka kam. Katba ong ki briew katta u mut ban leh. Hynrei u don bok shibun

namar ki don arngut shi lok na ki marjan jong u ki bym don khun, i kong Eno bad u lok jong i u bah Kordon. Kine naduh mynshuwa mynba dang im u kpa u Mel ki ju ia sngew jan ha ka jinglong para kher. Kine ki i-synei ia u Mel namar ka jinglong khunswet ba kynsan jong u bad ki pyrshang katba lah ban iarap ia u.

Ha kaba sdang u Mel u leit man ka miet ha ting jong ki ban kylli na ki ia ka rukom sumar bri. I Eno i hikai ia u da la ka mynsiem baroh. I iathuh ia u ia baroh ba u kwah ban tip. I sdang naduh kumno ban mait, ban ai sboh, ban sumar na ki khniang bad na ki jingpang bad kumno ban kheit ban khyllad bad ngor noh ia ki tnat ki bym larkam shuh. U Mel ruh tang shu wai skul u ialeh ban hor sha bri Ka bym kai shuh namar ka bri ka jngai na shnong. La kumta ruh u phikir bha ha ki jingpyrshang jong u bad u pynlut por bha ha bri.

Ha kawei pat ka liang u Kordon u dei u briew uba kham shonglai[1] ka jinglong U pynsyrwa kai ia ka por ha kaba wad ia ki jingaugewbha ba thamula ka pyrthei. Ka kiad bad ka kanja ki dei ki jingdih kiba u smat eh ban pyndonkam. Ynda u la shong shit bha u sdang sa ia ki pnriskam kai, ia ki jingshem bad jingtip jong u ia ka ri Mesopotamia. Kham bunsien ka jingim u Kordon ka dei tang ka synrum ba bijai ei ha ka longbriew manbriew bad u biria bieit thakon ha shnong.

Haba u tip briew pat u dei u briew uba sian, uba don akor bad uba shemphang bha. U kham stad bad shemphang bun shah ban ia ki para ba ia ryngkat rta ha shnong. Bun kiba pyrkhat ba u Kordon u pynbijai ei ia la ka sap tang namar ba u dei uba lyngki U pat u kynnoh ia ka thma, ia ka jingkylla ka pyrthei bad ia ki phareng ba ki aili than eh ia ki jingmlien ba sniew Katno eh ki daw jong u ki don bor ban pynlong ia u u buaid lynter Tang ba ka jingshiaha ka sah ha ma u ruh kum u Mel um don kur don jaid bad shisien mynnor u dei u khunswet

Ka ing ka Noli ka jngai kumba hynriew ne hynniew ling na ting u Mel hynrei ha ka jingiadei briew pat ka jngai bak Ka dei ka khun nyngkong u tymmenshong, kumta ka

1. Sakma bad bym tiata

dei na ka ling bakhraw batri bad badonburom ka shnong. U kpa jong ka u Along, u tymmen shnong, u dei u briew uba phor ka jinglong uba ki jingpyrkhat bad jingthmu jong u ki dei ki aiñ ia ka shnong. U bat pyrkhing bha ia ka aiñ bad ka akor la ha ling ne habar. Ki kynja be-aiñ be-akor kim don jaka satia ha khmat jong u, la ha dorbar ne ha rympei. Ki dkhot ka dorbar shnong bad ki khun jong u ki dei tang ki dieng byllan ba u balla. "U bat ia ka bor halor baroh bad u sngewbha ban ioh-i ba baroh ki pyndem ha ki hukum jong u." U leh heh leh khraw, leh meng bad leh roh bha ha shnong. Katba lah u ialeh ban pynjngai ia lade na kiwei pat. Lait noh ki diengbyllan bad kito kiba kwah ban pynsngewbha ia u ym kham don ba nud ban shur ha ling jong u. Ki jingleh hangamei bad tip lut jong u ki dei ki diengpyngkiang ia kito kiba kwah shim bynta ha ki kam shnong kam thaw. Ym ju don uba ia sngewrynykat bor bad u namar kata baroh ki kiar na u ha ki kam baroh. U pat um ju lah mynno mynno ruh ban kyntu ia ki paidbah ba kin ia shim bynta lem ha ki kam ki jam lait noh da ka hukum. Ha ki por ia kajia bad ha ki mamla pat u ieng pdeng hi khait tad ynda u la sngew dap ki pla.

U Mel u shem ia lade ba u kiew artat ia ki maw kyndon ban leit sha ling u tymmen shnong. U la ju iaid ia kata ka lynti tang ba um ju rung ha ling u Along. Kaba jan eh ba u la poi ruh dei tang harud phyllaw ling, kata ruh ba donkam. Namar kata ka dei ka sien ba nyngkong ba u jam haduh phyllaw ling. Ha ka jingshisha um donkam ei ei ruh em lait noh tang ban ia kynduh bad ka khun u tymmen.

Ka kmie ka Noli ka iohi ia u ha phyllaw ling ha ka por ba ka mih ban leit kit ia ki dieng iap kiba don ha khlaw. Haba ka iohi ia u ka sngeh, nangta ka wiat bad ka khot-sngewbha ia u.

"I Babu," ka ong. "Phi wan kai, ele. Nga mut ban leit jingjang ha ti Nongwar. U tymmen shnong um don ha ling don tang ki khynnah."

"I Noli i don ha ling ?" u kylli.

"Ho-oid."

Ki ia iaid sha khmat ling.

"Noli ! Noli ! Ale hangne," pyrta ka kmie. "Don ba wan wad ia phi." Nangta ka phai sa sha u Mel bad ka ong, "Rung seh, ki don ha ling."

U Mel u kiew ha baranda.

Ka Noli ka wan khongoid na jingkhang. Kam shym poi pyrkhat ba un dei u Mel na ka daw ba ia u briew ı bym ju poi satia ha ling jong ka, kumno ban khmih lynti ?

"Oh ! dei i Mel, rung seh," ka da phuh samrkhi artat

Ki para ba dang rit jong ka ki ia pasiaw "U dei ı sar" bad ki ia phet artat soit sha ling shetja.

U Mel u rung bad u shong ha ka shuki ba ka Nol ka kdow.

"Wat angew ei ei ho babu," ong ka kmie ka Noli "Sa shiphang nga la wan. Ka Noli kan peit ia ki jingdon kam jong phi baroh."

"Wat khuslai," phai ktien u Mel. "Ngam rat da slem Nga shu rung kai "

"Ap haduh ba ngan da wan." ka ong biang ka kmie "Ngi la lah lut dieng ha ling. Ngam banse ban leit kit."

"Ym lei lei. Nga ruh ngam donkam hi, nga mut ban shu rung ia mih "

"Phim ju wan ha ling jongngi. La kumta ruh phi mut ban shu kynthah tiak kum u skaiñ."

"Ngam ju pyrkhat kumta "

"Nga kyrmen ba ngan wan shem ia phi ynda nga wan phai."

Tang shu mih ka kmie kim ia nang kren. Shiphang ki ia angap jar bad ki shu ia wiat uwei ia kawei tad haduh ba ka Noli ka ong, "Ngam kynmaw ba phi la poi hangne mynshuwa."

"Em kane ka dei kaba nyngkong."

"Ym ju kham poi briew ha ling jongngi."

"Kiba pli kim nud "

"Nga te ngam angewthuh phi Mel, hynrei te ka ling jongngi ka plie angewbha na ka bynta baroh kiba mon ban wan kai."

"Ngam lah ong phi. Ki briew lehse ki don la ki jong ki jingangew. Nga hi ruh ngam ju pyrkhat ban poi hangne. Mynta pat ka phor."

"Nga kyrmen ba phin poi man ka teng."

"Ngam lah ong lada ngan poi sa shisien hangne."

"Nga tip ba ki briew kim sngewtynnad satia ia ka iing jongngi "

"Ha nga hi ka iing kaba ngam ju kham kiew kam dei satia ka iing kaba ngan sngewtynnad ban pynlut por. Donkam ban da hikai ba ngan nang ban sngewtynnad ia ka."

"Nga tharai dang don shuh kaei-re-kaei."

"Don bun kiei kiei kum ka burom bad kiwei kiwei ba ki briew ki kwah ban bat."

"Lada phi kwah kem daw, bun bah ki daw phi lah ban ai."

"Ngam tharai ban da don mano mano uba kwah kem daw. Iehnoh ia kata. Phi pat kumno ? Nga wan khnang ban peit ia phi kumno phi long. Nga tieng ioh phi pang phi shitom hadien kato ka sohsat ba kato ka sngi."

"Oh ! khublei shibun oh. Ngam shym lei lei "

"Lada kumta te ngan ieng noh," u da mut ban ieng.

"Wa ! balei phi kyrkieh katne katne ? Phi dei ban ap ia i Mei de. I la ong ia phi. Nalor nangta ngi la khreh sha de."

"Ngam donkam ei ei bad i mei jongphi. Nga wan peit khnang namar ngam shym iohi shuh ia phi naduh kato ka sngi."

"Phi da pynshitom sat ia lade. Shong da dih sha. Peit hangne da kynmaw ba kiei kiei barob kiba jia ha kato ka sngi ki dei tang hapdeng jongphi bad jongnga hi."

"Nga sngewthuh ia kata. Nga lei lei nga pyrkhat ba ki dei kiei kiei kiba rieh tam "

"Oh ! Mei nga la tieng ioh phi lait ktien ha ki briew namar lada ki poi ha ki tyndong shkor i mei i pa te nga la iap "

"Nga dei u shynrang bad nga donkam ban lada ia phi. Wat tieng. Khie leit peit lada kata ka sha jongphi ka la long ban dih, namar nga mut ban leit noh."

Ka leit sha iing shetja bad ka wan rah ar pola. Ki ia dih lang. Ynda dep u Mei u ieng ban leit noh.

"Nga kyrmen ban ia kynduh biang bad phi."

"Lada phi da kwah shisha."

"Ym dei hangne, nga lah ban ym wan shuh kumba nga la ong."

"Nga angewthuh," ka ong.

"To ho nga la leit."

"To."

U Mel u mih, u iaid araut ia ki maw u da angewphylla ia lade balei ba u leit ha ling jong ka. Kumno u nud ban iung ha ka ling kaba baroh ki kheiñ kaba leh khraw bad leh meng U angewthuh ba ka kmie jong ka kam salia ei ei ruh em ia u hynrei um khuslai ia kata. Balei ka kmie jong ka kan salia ia u ? Ha ka hi u dei tang u nongwei shisngi Tang kawei kaba shon jingmut ha u bad kata ka dei ka Noli. U iohi ba ka kham bhabriew ban ia ha kato ka sngi. (Haba ka kren pat ka sur jong ka ka angewthiang kumba ring sai syiang ka jingtem ha ki tyndong shkor jong u.) Ha kajuh ka por ka don ha ka kyrdan ba um lah satia ban kynjoh—ka kyrdan ba jrong jong ka rympei u tymmen shnong.

"Phi wan nangno babu ?" dei u Kordon.

"Na ling u tymmen shnong."

"Balei don jingjunjar ei ei bad phi ?"

"Em, nga shu leit kai."

"L-e-i-t... .k-a i ! Balei iap ka ksew jongno ?

"Balei ban da iap ksew ?"

"Hangta te nga la angewthuh," ong u Kordon.

"Phi angewthuh ia ei hynmen ?"

"Ia kum ka khun u tymmen ei ei. Kaba bhabriew te hynrei."

"Ym donkam ba phin khuslai."

Baroh aragat ki iaid sha pyndem Sandi bad ki shong halor u mawrong ki da khiar[2] bha ba yn ym don ba iohangew ia ki.

"Ym dei nga ong kaba itynnad ? Ho-oid keiñ, nga la iathuh ia phi. Ka iadei bha bad phi"

"Buaaien nga iohsngew ba phi kren shaphang ka dohnud."

"Ngan sa poi shata. Ngan ong biang ba haba phi jied iano iano phi dei ban da thikna bha ia kata."

2. Rait bustar bha

"Kumno ngan sngewthuh ia kaei kaei kaba ngam lah ban iohi lane tba ?"

"Ia kaei ma ba ka khmat kam ioh-i ka dohnud ka peiphang."

"Ka dohnud jongnga ka dang rit bad dang lung, ngam shemphang ei ei ruh em."

"Phi ju peit kumno ka iaid ? Itynnad ym dei ? Nga mynjur ba phim put nang ban sngewthuh ia ka jingitynnad ka mynsiem. Ia kata phi dei ban bret ha ngi. Ngi la kham nang bad tbit bha ia kata ka phang. Ha iathuh ia nga la phi imon ne em ia ka ?"

"Phi ruh phi dei ban iathuh ia nga la ka biang bha kat ka jingthew kata ka jingbhabriew jongphi."

"Phim kwah ban iathuh he ! To ngan ong. Ka itynnad tang ba u kpa te em."

"Kata keiñ kaba jinjar. Tharai lada nga ong ho-oid ia ka jingkylli jongphi, aiu phin ong ia nga ?"

"Kata te ho oid Nga sngewhun ban iakren haba phi kren shai khlem buhrieh. Peit shane, ka bha ba phi da sumar bha ia lade. U Along un kynroi ia ka bneng bad ka khyndew lada um mon ia phi."

"Aiu ngan leh hynmen ? To batai lem sa phi, lada kan bha ba nga kiar syndon na ki."

"Ap shuwa ngan da phah kyrwoh. Lada um sngewhun ngan sa iathuh ia phi."

"Kumno pat shaphang jong ka, nga mut ia ka mynsiem."

"Kaba pli ka khynnah kaba bha. Kam bit satia ia u kpa, kaba sngur mynsiem Ngan jin da la kusmane ia ka. Nalor nangta phi kynjah bad phi donkam kawei ka briew ha ling. Slem katno phin lah ban shong khynraw wei briew ?"

"Ynda dei kata ka por."

"Balei ka por kan pha ia phi na kaba phi leh ia kano kano kaba bha. Phim ju tip ba ka lok ka pynkylla ia ka jingim ?"

"Ngam pat sngewthuh bha."

"Ngeit ha nga. Ka bha ba phi wad briew bad shongkurim noh, phin shem ba ka long da kawei pat ka pyrthei."

"Mynta hi nga tharai nga dang rit than ka rta. Ka por kan sa poi hi na ka bynta kita kiei kiei baroh."

"Phi dang rit aiu shuh ? Phi la don katno snem ! Ngam tharai ba phin dang duna ia ka arphew ei ei. Phi la biang bha ka por. Phi dei ban shongkha haba dang kumne. Kan iarap ia phi ha ka lawei."

"Mynta ka sngi te, hynmen, phi la iathuh bun kiei kiei. Ha iathuh ia nga sa ia kawei. Kumno phi pyrkhat ba ngan bsa khun haba ngam lah satia ban ia kyrda wat tang ia la i kpoh la jong ?"

"Kata ka jingkylli jong phi kaba bakla, kaba da bakla palat. Nga ruh nga ju kylli ia lade ia kajuh ka jingkylli da ki hajar sien. Hynrei nga tang shu poikha ka pher bak-ly-bak. Namar 'da ka syep ka khmat jong me mon bam ia la u kpu' bad kaba lait nangta ka dei kaba bakla bad ka jingsaidnia bym don dor."

"Phi ju pule kotbah, hynmen ?"

"Wa ! Balei phi kylli ia kata ? Sa kawei pat ka lok kam dei ka nongbamduh hynrei ka Lukhimai Ka briew kaba kat ka briew hi kaba dap da ka snam bad ka doh kum nga kum phi kumne Phin shem ba ka ruh ka kwah ang ia ki juh kiei kiei kum phi hi bad kan pyrshang ban a syrdoh lang ia kita ki jingthmu jongphi."

"Ka khlieh jongnga kam pat lah ban rai ia kita kiei kiei. Nga tharai kan bha ba nga da pyrkhat sani bha jai. Ia mynta hi nga tharai kan bha ia nga ba nga pyndep shuwa ia ki jingangnud la jong."

"Angnud ia ei ! Ban poikha ?"

"Em, ban im ja im doh keiñ."

"Ha ha ha Balei phi la jan iap thngan ?"

Ha kata ka miet ka Noli ka rung ha jaka thiah dang tham shai. Ka khapbrip ngaiñ ki khmat hynrei kam pthiah Ka ioh-i ia u Mel bad ia ki tyrpeng ba khlaiñ jong u. Ka sngew ia ki kti jong u sawdong ka met jongka. Iaduh katno ki khlaiñ bad ki skhem ki kti jong u. Kam lah batai. Ka ioh-i u bat khak kum u thlen ia i khun skei bad ka jingkiuh ka jingtieng bad ka jinghor syrngiew jong ka baroh ki jem jai. Shen shen ka ioh-i ba ka snoh bah halor ingdong jong u bad suki ka kiew halor tyrpeng, ka la shong kynjreng kum halor ka jin kulai. Ka maia aiu

re ha ki tyrpeng ba khlain jong u ka knieh kynthei ia ka mynsiem jong ka na tyngam ka jingiap hi.

Ka kynmaw pat ia kito ki por kumba lai ne saw snem mynshuwa mynba u iam kum u khunlung halor ka syndak iap u kpa. Baroh baroh ki peit i-synei ia u bad ki pyrshang ban pyntngen. Ki ktien jali jaum kiba pyntngen bad pynshait bor ki mih na ki shyntur ki shynrang bad kynthei, khynnah bad tymmen kumjuh. Wat u kpa jong ka hi ruh u iaid suki jai ha ka phang ba u Mel u dem la ka khlieh, u bat ia u Mel na ki tyrpeng bad u pasiaw ha ki shkor jong u. U khynnah u iohsngew ia ki ktien jong ki baroh bad u kohnguh khlieh "Ho-oid" Hynrei tang shiphang arphang hadien ka jingiam pait dohnud ka mih hi na ki rymmiang shyntur jong u. "Pa ' ko Pa ' Balei phi iehnoh ia nga marwei hangne ? Shano ngan phai bad mano ban piam ha ki jingjinjar jongnga. Mano ban sumar pat ia nga ?" Ki ummat bad ki ktien jong u ki ktah ia ki nongiambriew bad ia ki nongleit on tep ruh kumjuh ba ka jingiambriew ka kiew ka hiar kum ka um ba tuid ha ka duriaw bah Ka Noli ruh ka iam.

Naduh kata ka por, ka Noli ka ia kynduh ia u bunsien ha shnong, ha iew ha hat bad ha man la ki jaka baroh hynrei u Mel um ju ang ia la ka shyntur wat tang ban ong "Shano ne kumno." Teng khat u peit lieh ia ka bad ha kito ki khyllipmat ka sngew kumba u dohnud un pait arliang

Dei tad haduh kata ka sngi ha ka lyer bad u slap ba u khot bad u khawoit ia ka. Ka la mut ban ym patiaw ia u tip kumno re ka phai. Naduh kata ka por ka kohnguh ia kawei pa kawei ka kyntien jong u. Ka bud ia u nadien, la u jam stet katno katno ruh ka sngew ba ka ia ryngkat bor bad u. Ki iaid lyngba ki lynrum lynram ha lynti ba ka pynkhyllem ka lyer bad ki kiew artet na lynti rymsong. Ki ia kren, ki iathuhkhana, ia rkhie khlem don ba pynwit lait noh tang ki mawsawa kiba ieng rasong ha baroh arliang lynti bad ka jingsawa jong ki maw lynti haba ki juh halor jong ki, ki shoh kum ka marynthing ha ki kti bajem u myllung.

Kam kynmaw shuh ain ki ia kren hynrei ka jingsngewhun ba ka ioh ban iaid shijam na syndah jong u ka

pyndap shoiñ ia ka dohnud ba lung jong ka. La lah dum, la kumta ruh ki iaid biang biang lyngba ka rymsong namar ki mawshun ki lieh bad shai bha ha ki khmat jong ki haduh ba kin da poi ha ka kor kaba ha Lba.

"Noli, ka bha ba phi nang iaid na khmat. Ngan shong thait shuwa hangne."

"Nga ruh phi."

"Shong lada phi thait, tang ba phi dei ban iaid noh na khmat, ho!"

"Ngin ia leit ryngkat. Ym don briew shuh hadien ne ha khmat, sah sa tang mangi. Ngin ia iaid ryngkat."

"Ka shnong kaba lorni. Ym pop ba kin kren."

"Kren ia ei"

"Ia nga bad ia phi keiñ."

"Ym don ei ei ruh em ba kin kren. Balei phi salia sa ia kata ruh."

"Nga tip ba ym don ei ei hynrei phim lah ban set ia ki shyntur ki briew lada ki iohi ia phi bad ia nga ba ngi ia iaid ryngkat katne ka miet"

"Ngam salia."

"Kan ym long satia kaei kaei kaba sngewtynnad ia nga ne ia phi. Kaba ha ling jong phi lei lei kin sngewaiñ."

"La kumba ngi la leh ia kano kano ka kam pohia."

"Kajuh hi la phi ia leh ne khlem leh ruh. Ym ju don u ban da ap ia ka jingshisha. Ki dak ki la biang ia u thylliej ban thalaiñ mon."

"Mel... "

"Phi, phi lah ban ym sngew ei ei. Kumno ki kmie ki kpa jong phi pat. Phi tharai kin ym pangnud seh mo?"

"Phi pat?"

"Sa ia nga u khun swet ruh! Sa ia nga u khlem kur khlem jaid, ka long da kumwei pat."

"Lada phi sngew ba ka long kumta."

"Peit hangne, ym dei tang ka jingsngew ho. Haw, kan klang ha shnong ha thaw bad yn ym don ba lah ban tem. Lada phi kwah ngin sa ia kynduh pat ha kiwei ki por. Mynta hi ka bha ba phi iaid noh na khmat. Ngan ap hangne tad haduh ba phin da poi ling bad ngan sa wan suki jai"

"Nga te ngam sngew phi kumta."
"Ynnai ai lad ia u thylliej briew."
"To, lada kumta nga la leit."
"Nang iaid, ngin sa ia shem pat."
"Khublei shibun eh keiñ, phi la ri ia ka mynsiem jong nga." Ka ia tynrong artat ia ka khoh ha khlieh.
"Ngam shym pyllait im ia phi. Phi hi phi pyllait ia lade."
"Phi da kwah ban ia saidnia seh mo ia kata," ka phai.
"Ym donkam "
"Phi kyntait ia ki ktien jong nga."
"Lada phi mut kumta ngan ym kyrngah."
"Leh kumta."
"Khublei shibun keiñ ia phi ruh. Thiah suk."
"Phi ruh kumjuh "

LYNNONG 3

U Kordon u dei u briew uba kham phylla na ki para briew baroh. Um ju sad. Um donkam hi ban sad ia la ka khlieh. U khap ia la u shñiuh lyndum bad u ieh u ñiuhtrong uba jrong shipruh tam ei ei. U teh bad u kyllaiñ ia u kumba khyllong ki kynthei u da pyntam i tdong kumba shikhup ei ei. Don kiba ngeit ba u buh blei ne pynlong blei ia u Jota [1] namar man ka step haba u sum u pyllait ia u ñiuh trong bad u pynshah bha thik ba ka um kan hap ha trai bad kan krad ia ki shñiuh sawdong ka khlieh jong u. Ynda u sngew la biang bha suki u rah ia ki ktı sha jrong u da kren myntro aiu re ha ka sur kaba jam u ia pynrit kynsan baduh ba ym don ba iohsngew mano mano lait tang ma u hi, Hadien kata u lum lang ia ki shñiuh ba la pynkrad ka um katba u dang pynshah ia lade ha shyngiar, u teh bad u khyllong thik kumba u ju leh.

Don ka jingngeit ba lada don mano re uba ktah ia u ñiuhtrong jong u, u Kordon u khynwin bitar lep. Namar-

1. U ñiuhtrong.

kata ym ju kham don u ban tam kti ioh iap ei ia lade. Kiba la iohi ki ong wei la ktah tiak u Kordon u kyriat bniat bad byrthen kumban bam briew bad ka jingbitar ka neh sah da ki kynta. Lait nangta u Krodon u dei u briew uba jemnud bad uba don akor shibun.

U briew uba dang met iaw dang kumba sawphew snem hynrei u la i tymmen shibun la ka sohkhruh khmat ba sa ñiangthylliew bad ba ran rymbuin. U ju thnum ba ka thma Mespot kaba kynsha palat. Dei namar ka thma ba ka snieh kyndad ka man ha ka khmut ka khmat jong u

Uba i dakait bha ka khmat, ha ka jingshisha u dei uba jem bad ba sngewtynnad briew. Dei tang ma u ha shnong u bym ju pep ban rung ia ki tnum iing ki briew shisien shitaiew ban shong kai. Ka jingdon jong u ka pynshit ia ki ïing ki briew namar u ju iathuhkhana ia ki koni [2] aiu re bad u pynrkhie kyrkait ia ki briew baroh. Wei la don ma u ha kano ma ka ïing baroh ki ia bat kpoh. U briew pat uba heh ryndang, na jngai ki briew ki sngewthuh ba u don u Kordon. Ki khynnah ki tieng bha ia u namar ba itrem ka khmat bad ba u heh ryndang. Um ju leh ei ei ruh em ia ki lait noh ba u kyrhuh ia ki khynnah tieng pud

Ha kawei ka step u Mel u leit kai ha ïing jong u. Kaba u iohi hangta ka pynngeit ia ka hamsaia shaphang jong u. Ki ju ong ba ynda ioh tan duma u Kordon ha ba ban da khein u narsha U Mel u iohi ia ka tdem kaba rben ba ka kiew artet la kum ka pyrda ha ka jingkhang. U iohsngew khro-khro-khro ia ka tangduma tang ba um ohi ia u briew ba u shong kyllain myngngor la kum ha ka jingphohsniew ba u tan ia ka tangduma snepkor.

"Phi pynmih lyoh hangne."

"Khublei babu. Rung, kiew ha ïing. U lyoh ha-ha-ha.. Ka dawai pyllait kpoh. Tang une uba lah ban pyllait kpoh ia nga. U bang bha dang step phyrngap kumne."

"Pyllait kpoh ! Balei phi set kpoh seh mo !"

"Em, ka dawai step."

"Oh ! shisha nga kynmaw, phi la iathuh ia ngi."

---

2. Puriskam khanatang.

"Kam ju pep ban trei kam lym kumta ngan ym jin da la kjit ia kane ka snepkor."

"Kordon ! phi dang don hangta ! Khie leit pyndep shuwa ia la ka kamram," ong i kong Eno.

"Kam pat trei, nga donkam sa shi shilum. I nonghikai ruh i don hangne "

Ka Eno ka leit peit ia ki.

"Wow ! phi te phi la pynking artat ia nga, phi bad uto u tangduma jongphi. Phi tip Mel katno ka dumadih i dih shihat shihat."

"Phi ka kynthei kaba bunktien bieit. Phim shah ia u briew wat tang ia ka dawai ba un dih."

"Phi tip i dih lajan shiteng na ka bai sngi jong i Kata ruh i shim shah. Man la ka sngi hat nga sngew kum ban king khlieh ban sngap ia ki nongdie dumadih." Ka phai pat sha u lok bad ka ong, "Ban da don dawai ia ka dihduma jongphi, ngan da trei hi bad sngi bad miet ban ioh ia ka "

"Nga la ong te babu, ki kynthei la hangno hangno ruh ki juh. Ki bishni ia phi na ka bynta u dumadih, na ka bynta ka kiad. Kim sngewthuh katno ka jingmuja jong ka shi shilim ka duma bad kin ym lah satia ban phohaniew ia ka jinghun bad ia ka bor ba mih na ka shi khuri ka kiad "

"Wat pyrkhat bakla ia ki kynthei ho. Lada phim tip ia ki ka bha ba phi sngap jar namar ka jingim kam kut tang ha u dumadih bad ka kiad."

"Babu, ngi ki shynrang baroh ngi dei ki riewtaim bad la ki tangduma bad la ki bitor iong. Wat lada ngam da tip bha shaphang ka jingim ruh nga tharai ba ka tangduma bad ka khuri ki dei ki jingdih ba saitmet ba dei tang na ka bynta ki shynrang."

"Ho-oid, haba i bah Kordon im daada."

"Bad i Kong Eno jongnga i mana."

"Phi mut kumta mo ? Em, ngam khang. Phi lah ban leh sngewbha katba mon. Kawei kaba nga mut ka long ba u nongdih duma kum phi u pynjinjar ia kiwei."

"Nga la ong te babu, kine ki longkmie kiba jinjar ban sngewthuh. Shiphang shiphang ki ong ho-oid shiphang shiphang pat em."

"Oh ! nga te nga la khleh bieit."

"Em phi nga te ngam kwah ba phin khleh bieit "

"Peit shane, u nongdih duma dih sikret uba byllai hynrei ynda ioh maphi pat phi kjit ia ito i maloi kum ia ka rew ngap. Ba phin da thep duma hi da lade ngam artatien ha phin thait. Ka dih duma aiu ? Thep shi thep duma "

"Lada kumta," kniah ktien u Mel. "Da kumno pat phi trei kam trei jam ?"

"Lada phi pynshah shkor ia ki ktien i Eno ha khmat jongnga, phin sa ngeit ba ngi im da ka khrong. Ym dei tang katta' shen shen phin sa ngeit ba dei ma ka kaba khrong bad nga pat tang ka dih."

U Mel bad ka Eno ki ia rkhie iap ang.

"Em phi babu, nga dih duma kata ruh tang mynstep "

"Lada i kong im sngewbha balei phim iehnoh syndon ?"

"In iathuh iaphi, balei ?"

'Balei phim iathuh hi ?" Ka ong ka ia shim artad ?iat ia u shilum ka iaid sha ling shet ja ban thep duma

U Kordon u sdang Ha ka thma bah kaba nyngkong i Kordon u trei ha ka Labour Corps. Ha kaba sdang um ?hem jingeh ei ei ruh em katba u dang don ha ki jaka kiba ?haphang mihngi. Hadien katto katne u dei ban leit sha ?hiliang duriaw sha Mesopotamia kata ka Mespot jong u, lei tad hangta ba u ia kynduh ia ki jingeh

"Ngi ap jhad ha Bombay. Ngi sah barud duriaw ha ?a jaka ba ki khot ka Dadar bad u duma dih uba nga rah i la lut. Nga pyrshang ban wad duma na Bombay. Ka ?or aiu kum kato ngam lap. Dei ha kata ka por ba ka ?poh ka sdang set U doktor u ai julab. Shiengi arngi ?a trei kam. Hadien wat ka julab ruh kam trei kam. Nga ?ih ki biri ki sikret ym long kam. Ka dei ka sngi kaba ?aw, nga la lyng-a marwei marwei."

"Ha ka step kaba san nga leit poi ha ka japri[2] ba ?i khot ka Dadar Slum. Ynda nga iaid nga sngew kumba ?ma iwbih duma ryngkat bad ka jingiwkhong jong ka ?pri kaba ngam lah ban batai "

2. Ka jaka ba jakhlia ha kaba kiba duk ki shong khapnglah ha u som. Ka slum.

"Kumno phi sngewthuh hynmen ? Kumno phi tip ba sma dumadih ?" Kylli u Mel. "Namar ha nga hi u kynja duma u sma kumjuh bad kiba dih sikret bad dih duma ruh ki sma kumjuh."

"Ah nongbikai kynrad ! dei hangta ba phi bakla. Nga dei u nongdih duma bad na jngai nga sngewthuh bha kyndiang u tai u dih aiu U biri, u sikret bad u duma ki don la ki jingsma bang kiba pher ba pher."

U Kordon u kjit ia ka tangduma suda.

"Dei hangta ba phi shem duma dih ?" kylli u Mel.

"Ap shuwa seh babu, ngam pat dep."

Ka wan sa ka Eno ka ai ia u shilim bad ka shong artat hajan u Kordon.

"Nga wad kein nangno ka wan kata ka jingiwbih. Nga iaid shaneng sharum nga pynshat artat ia ki khmat. Ki sem ki ieng ter ter, ki shna ryntih thik shi lain shi lain. Nga la poi na kawei sha kawei pat ka dong ngam lap satia. Nga wan biang ha khmat ha ka jaka kaba nga lap ia ka jingsma. Nga iaid suki jai bad ki khmat ki stet bha ban khongoid na kawei sha kawei pat ka dukan. Dei hangta ba nga lap ia u mushi ha i dukan iba rit iba kum ka shynrong pylleng. Lada ka jrong eh ruh tang kumba shikot ne shikot shiteng ei ei ka sem Ka ngiam tang ia uwei u briew bad ia ki tiar ki tar jong u. U mushi u shong kynrong shiliang kjat u tyngkhap ia ka juti ha ki slajat bad u suh ia ka. Haba nga poi ha khmat dukan jong u nga ioh-i ia kaba nga wad. Kumta nga sangeh. U bapli u khyllied la ki khmat bad u peit ia nga.

"Aiu nga lah ban leh na ka bynta jongphi sahep ?" u kylli u da pyrkhat ba ngan ai kam ia u.

"Phi dei na Bengal ?" nga kylli. Ki khmat jongnga pat nga peit ia ka tangduma snepkor kaba iong bha ngain ba u pynshaniah ha kyndong.

"Ho-oid," u ong.

"Thep duma noh shi shilim," nga kren da ka ktien shilot.

U peit lyngngoh ia nga na khlieh ha kjat ba nga phong artad ia ki jain kuli ka sorkar kiba la tngit bha.

"Phi dei u ei ?" u am triang.

Nga pynitbah ia lade, nga da iathuh de ia la ka apot ha kata ka sor. Ka ktah ia u mamar nga kyndeh ka mynsiem bam ioh-i ba u pyllait ia ka juti na ki kti bad ki kjat jong u bad u kner ia ka kti ha ka jaka ba u pynieng ia u tangduma.

"Phi pat, phim pat iathuh ia la ka kyrteng bad ia la ka shnong. Phi na ei ?" nga kylli husiar.

"Suki u ong 'Abdul Khalique' ne aiu re bad 'na Shilot' katba u dang phroi duma ha u shilim.

"Para marjan du " Nga ong.

U peit lieb ia nga bad u rkhie.

"Shong seh," u ong u niat artat ia ka byrni jot hajan ki kjat jongnga.

Nga shong kyllain myngngor kumne hi jai.

U iathuh ia nga ia ka iing jong u bad ia ka nusip jot jong u ba kumno u poi ha Bombay. U ia ong artad 'Ka phetwir ka dei ka nusip ki rangli ki juki," u ai artad a u tangduma ha nga.

Nga kjit bad nga tan. Katno ka jingmutja haba ka dem ka dap shi shadem. Nga tan tyngeh haduh ba nga ngew kumba king sa ka khlieh Hangta te nga sngew-huh ba ka la trei ia ka kpoh. Kaba kyrkieh bha. Nga i ia u tangduma, nga pynbeit ia ki kjat bad nga ieng oit.

"Hangno ka painkhana, mama ?"

"Ka painkhana phi mut aiu ?"

"Ka jaka left khyndew te."

"Balei ? Peit ia katei ka surok. Phi ioh-i ia khynnah hangtai. Ngi baroh ngi leit hangtai. U Metor don hajan, u tip hi ban pynkhuid. Leit hangtai bad yndep ia la ka kam." U ieng bad u ai artat shi tita it ka um.

Ngam don lad da kumwei lait noh ban kohnguh ia u. igan ym lah satia ban her sha ka jaka sah la jong. Ka ngai bha katba ka jingdawa ka kpoh kaba mar dor. Iga ai im bran ia ka tin bad nga her. Nga shong kynrong ai harud surok. Ki briew ki ia id sha neng sha rum ia a surok, ki peit ia nga bad ia ki rumal ha ki khmut. Iga sip ha ki tim ki sla ia nga ha ban da bieng. Nga

la lehrain kumta nga khun ia la ka jainspong haduh ba kan da poi ha neng irmat."

Katba u Kordon u dang iathuh, u Mel bad ka Eno ki rkhie iapler iapang. Tuid sa ki ummat na ki khmat. U Mel u bat pyrkhing sbak ia la ka kpoh. Um pat ju rkhie mynno mynno ruh kat kaba u rkhie hangta. Um nang kren shuh shiphang jlang.

"Keiñ keiñ katto," u kyrkait u Mel.

"Kaba shisha te babu."

"Keiñ noh."

"Ngam shym thok te ia phi"

"Sngap jar, lamler" Ka halla ka Eno.

"Kaba shisha. Ka da jia shisha,"

"Ka mat jia. Sngap jar." Ong ka Eno.

"Nga da lehrain ia lade tang ngan leh kumno ha ka apot kaba kum kata," ong u Kordon.

"Balei phim her sha ki painkhana kiba hajan ?" kylli u Mel.

"Phim pat ioh-i ia ka Bombay. Lada nga la leh donburom ngan jin da la pyntngit ia ki jain la jong," ong u Kordon.

"Phi mut ba ki briew kin ngeit ia phi," ong ka Eno. "Phi uba khlemraiñ palat."

"Barabor i Eno i pyrshah ia nga."

"Wat ngeit ia u, Mel," ban ktien ka Eno.

"Ngam sngewthuh iano ngan ngeit," ong u Mel.

"U don shikpoh ki koni. U nang bha ban pynrkhie ia ki briew. Ia lade pat um nang rkhie."

"Phi la kren than." Phai ktien u Kordon.

"Ngi lah hi mo ban ngeit ba ki briew ha sor kin leh ha kata ka rukom." Ban ka Eno.

"Wa i kong, lada phi mut ba ka Bombay ka dei ka bneng, phi la bakla shibun," kren u Kordon.

"Kumno ki shah ia phi ba phin pynjakhlia ia ka surok ?" kylli ka Eno.

"Da kumno ngan jubab iaphi" ong u Kordon.

"Balei ym don jingsynshar, ym don nongsharai hangta ?" ka kylli biang.

"Nga iathuh ia phi la kaba la jia barob," u batai u Kordon. "Ngam tip ei ei shaphang ka jingsynshar na

nongsynshar. Namar kito kiba ioh-i ia nga kim shym ang tang shi kyntien."

"Phi dem hi khui mo hynmen ?" U kylli u Mel, u da rkhie artat.

"Ho-oid," jubab u Kordon. "Te phin leh kumno heit ?"

"Phim tharai ba kin kynjat ia phi sbak hangta hi "! kylli ka Eno.

' Ki lah ban tim ban tla ha la mynsiem namar ba baroh ki ia leh uei u ban kynjat ia uei ?"

"Phi lah ban pyrkhat ba ym don painkhana ha Bombay Mel ?" ka phai sha u Mel.

"Ngam shym ong Bombay. Nga iathuh ia kaei kaba jia ha kawei na ki japri," u batai u Kordon.

"Don ba nud mo ban shong kumta ha ka surok kaba dap briew haba ngi ia lade ngi rieh ha lyndet sañium ?" Ka kylli biang ka Eno.

"Kin leh kumno heit lada phim lah ban ai ia ki jingdonkam jong ki ?"

"Balei ?" Ka ong "Wat ki japri ki don la ki lad."

"Ngam lah ban ia saidnia bad phi shaphang kane. Ka bha ba phi leit bad peit hi da lade," ong u Kordon.

"Nga te nga ngeit phi hynmen " Ong u Mel. "Hynrei kawei kaba ngam sngewthuh ba ki japri kim don ia ki jingdonkam kiba man ka sngi "

"Ngam da tip bha phi babu tang ba nga tharai ba haba la bun than u briew bad haba ym don ba lah pyndap ki kylla da khongpong ki jingthmu baroh."

"Phi mut ban ong ba kiba shong ha japri kim don raiñ don rem shuh." Kem ktien ka Eno

"Ki nongsah japri kim don raiñ don rem shuh namar wat la ki donburom don akor katno katno ruh, ki la ngam lut khoit ha ka jingduk, ka jakhlia bad ka jaboh."

"Ngam da sngewthuh bha ia kata," ong u Mel.

"Ngan iathuh iaphi," ong u Kordon. "Ba ka jingim hi ka dang lah hangne ha kaba ka akor bad ka' burom ka dang don."

"Ngi iohsngew ba ki sor ki dap . da ki Iing paki suda bad ki khuid itynnad," ong ka Eno.

"Nga ruh nga nang pyrkhat ba ki dei ki jaka shong ki riewstad bad ki riewspah." Ban ktien u Mel.

"Nga ruh nga mut kumta hi tad ynda nga ioh-i da ki khmat'la jong," ong u Kordon.

"Iathuh shuh shuh," kyrpad u Mel.

"Ki bun shisha ki iing paki ki iing dulan bad ki riewspah ki shong hangto hynrei kiba bun pat kim dei ki riewspah. Ka jingkylli mynta ka long ba kumno kito ki briew ki riewspah katto ?"

"Ngin tip aiu ma ngi," la jubab kloi ka Eno. "Nga lei lei ngam ju ioh-i wat ia ka sor ruh "

"Ngam tip phi hynmen " Jubab u Mel

"Ki lum spah haduh ba la i shyrkhei ia kaba phi bad nga ngim ju phohsniew ban ioh wat tang shipawa na kaba ki pynlut. Phi ngeit mo ba don ka jingiapher hapdong kito ki briew bad u luk u lak ? Nga te ngam ngeit. Kajuh ka doh kajuh ka snam nga tharai kito ki riewspah ki khñiot ia ngi lym kumta kumno kin ai jingkhein ia ka jingdap! kyrhai jong ki katba ngi pat ngi im khip khip khap khap ?"

U Mel bad ka Eno ki shu ia ang haba ki sngap ia ka nia u Kordon. Kim ju tip ba u lah ban saidnia da kumta bad kim ju iohsngew ruh ia u. Ha kawei pat ka liang ka khmat sabthup jong u ka pyn-i ba u dei u bieit taiugeng u bym tip ei ei ruh em. U ioh jinghikai katto katno na ki para ba ia leit thma ryngkat. U la poi ruh kylleng ha kito ki ar lai snem. U la lum jingtip la biang.

U Mei pat um sngewthuh ka duk tasam aiu kaba haduh katta katta. Um sngew lah ngeit wat tang shiteng ruh na kaba u Kordon u iathuh. Shilynter ka jingim jong u, u don u kpa uba lah uba iai ynda la iap u kpa ruh ka kam hikai ka hap hi halor jong u. U ioh la u tulop uba biang. Um sngewthuh ruh ia ka jakhlia bad jaboh. U iohi ia ka japri ha Shillong ha kaba ki motor ki shong. Ka jaka kaba jakhlia shisha la kumta ruh ki don hi kito ki jingdonkam jong ka jingim jong ki. Namarkata u shu khmied sah sha u Kordon bad u sngap aiu u kren.

Ki ia sngap lang baroh arngut jar. Kata ka pynkyndit bynriew ia u Kordon. U phai sha ka Eno, "Kumno

phim ai duma sa shi shilim ? Phi lah thait eh ne. I babu ruh i la kwah sha."

U Mel um treh katba ka Eno pat ka ieng bad leit sha iing shetja.

"Nga sngew phylla," u ong u Mel "lada kaba phi iathuh myntan kaba da shisha mo seh "

'Ym donkam ba phin da ngeit ia nga, ka por kan sa poi bad phin sa ioh-i da la ki khmat ia jong hangta phin sa kynmaw ia nga."

' Ngam don jingkwah ban leit shano shano ruh. Donkam bun ka tyngka bad ngam ju phohsniew ba ngan lah lum katta katta. Ka jingthmu jongnga ka long tang ban dap ban biang, katta nga la hun."

"Nga sngewburom ia kata ka jingthmu jongphi. Lada phi lah ban im kumta phin ym i kwah satia ia ka jong kiwei. Namar khyndiat eh kiba sngewthuh katno suk ban shong hangne. Ngi don la ka thymmei la jong. Ngi dang ook shibun shah ban ia kiwei. Uwei pa kawei ki trei ki ktah kat kum ka jingdonkam la jong. Phi tang shu iaid palat ia ka ri la jong, phin shem tang ka arsap, ka thok ka shukor. Namarkata ngim juh satia ha ri uongwei bad ngi kynmaw shnong barabor."

"Phi pynrem ia ka pyrthei baroh kawei."

"Em, nga kren tang ia ki riewspah "

"Ym sngew lah ngeit mo."

"Phi dang rit ka pyrkhat bad phim pat kwah ei ei uh em. Peit ia kito ki khyllah jaid ha Laban. Kiba bun ia ki ki heh kpoh suda. Ki ioh khleiñ naei katto katto "

' Ki bam bha bam miat da ka dud ka khi suda bad ki hong suk "

"Peit sa ia ki ling ki som ba ki tei bad kumno ki ynshar ia ka die ka thied. Phi mut ban ong ba ki wan it spah na shnong jong ki bad ki pynsyrwa kai hangne ? Em, ym dei kumta. Ki tymmen ki iathuh ba kito ki briew aba ki poi nyngkong ki wan rah tang ka nap ka bili bad u uta. Peit mynta pat kumno ki kup ki som "

"Phi mut ban ong ba ki dei kiba shukor."

"Haduh shkor hi khait. Ki shem ba ki briew jongngi iba hok bad lah ban shaniah, ki pat ki pynshlai da ka ngatad khali jongki haduh ba ia tan khait ka mar ka

mata. Ki briew jong ngi pat kiba la shida palat bad bunsien ki shah ngop. Kito ki briew ki kjit lut phar ia ka spah ka ri katba don bad ki lum bad kynton ei ia lade Lymda kumta kumno kin lum da ki klur ha ka jingim jong ki ? Phi khot ia kata ka jingkhali ?"

Ha kata ka por ka wan ka Eno ka rah shi pela ka sha ha kawei ka kti bad u shilim ha kawei pat.

"Phi ialap biang ?" ka kylli. "La biang katto Kordon. Shim dih kane ka duma "

U Kordon u sdang ban tan ia la u tangduma.

LYNNONG 4

Ka por soh ka dei ka por ba sngewtynnad shibun. Ki bri soh ki kup da ki rong ksiar. Kane ka pynthiang ia ki lum bad ki them Ka shnong ka thaw ka shongshit. Baroh ki ia bun kam, ban khoit ban lum bad ban kit kam dei ka kam haba jem Donkam ka jingiarap Na dkhar bad na nongphlang ki kiew bad ki hiar ki nongbylla ban iarap ban kheit bad ban die ha ka por kaba biang. Ki nongjrong ki hiar bad la ki khoh kiba beh ha kaba ki thep ia ki tiar shet tiar tiew bad ki jain ki nep. Ki bauh ia lade ha ki sem phlang ba ki shem ka jingsyaid ha ki kjat lum. Ki trei shitom lai bad saw bnai bad ka jingioh jong ki pat ka biang ban bsa khun bsa tnga haduh kynjoh tlang.

Phai sha ki kato[1] bad ki rud wah, hangta phin shem ba ki tei ia ki soh halor ki mawtharia kum ki dusbon[2] ban pyniphuh iphieng ha ki nongkhaii kiba na Shatok bad na Shilot. Ki kharsoh pat kim ju kham thied tad ynda la sdang dum khnang ba kin ioh lad ban ñiew tam katto katne. Peit sa ia ki dolar ha la ki bohkhaila bad ki jain tawah muka ne ryndia ba ki iaid pawang shaneng sharum bad ba ki snoh sah ki nongdie bad ki nongthied la kum ki shakri syiem. Kine ki dolar ki wan sha kato ynda la sdang noh ka sngi. Ki da sum da sleh ki da tah umphniang

1. Kad lieng, River Port.

2. Ka iag ki kruin. I kynja lum ba ki kynton ki kruin.

bad pyniwbih ia lade. Ki rah la ki bui rit kyndop ha ki kti ha kaba ki kheiñ ki diah ia ka peisa tyngka bad ki thoh ia ka jingkhaii. Nangta pat da ki spah ki lieng ki ia kiew ki iahiar ia ka wah ban kit ia ka jingkhaii. Na jngai ki paw kum ki lyntang rit ba per ha sla um.

Shuwa ban lut u soh u pai, ka ju don ka bam khana dong ha kaba baroh shi dong ki iasnoh kti lang. Kane ba ka jingshisha ka dei ka kam jong ki samla. Ki rangbah bad ki tymmen kim kham don por ia kum kine ki jingthamula lait noh ki katto katne kiba kwah ban pynsyrwa kai ia la ki por Ia ka bam khana ki ju pynbeit harud ki wahduit ba suk ka sait ka khlieng.

Ka bamkhana ka ju long shuwa ka por nguh Trai Kynrad[3]. Kane ka dei ka bam sngewbha shisien shisnem ha kaba baroh ki iabam iadih lang ban pynpaw ia la ka jingsngewbha ba ki la ioh ka snem kaba pahuh hai. Kane ka bamkhana kam dei eh kaej kaei kaba ki dei ban mane ma ka snem. Ki don ki snem kyrduh ha kaba ki bri bad ki lyngkha kim seisoh. Kum ha kita ki snem ka shnong ka thaw ka dei ban iaid lyngba ki jingeh, jingmynsaw bad jingsngewsih. Ha kum kito ki snem ka bamkhana ka dei ban ap tad haduh kiwei pat ki snem kiba kham bit.

Ia ka Nguh-Trai-Kynrad pat ym ju don ba nud pynkylla. Kane ka dei ban long shisien shisnem ynda dep u soh u pai. La ha ka kyrduh ne thngan lane ha ka ioh ka kot ka Nguh-Trai-Kynrad ka dei ban long shisien shisnem tad haduh hadien ka thma bah kaba ar bad hadien ka jingphiah arliang ia ka ri ha kaba kynsan kynsan ka ri u soh u pai ka kylla lamrit Ka shnong ka thaw ka hap ban shah ia ka thngan ia ka shit, ia ki jingpang jingshinom bad ia kiwei pat ki jingjynjar Ki Lyngdoh, ki tymmen bad ki riewstad ka mynnor kim lah shah ban im Ka ri jong ka spah ka phew ka kylla long ka ri ka jingkyrduh, ka ri ki jingpang bad ka ri ka jingiap thngan. Ki tymmen bad kiba sian ba tip kim lah shan ban phrung ia ki lawbah lawsan ban wad kyrsiew bad ki kpoh jong ki ki pyrshah ia u phan kynsha bad hadien ki kylla long ki mraw jong ki

---

3. Ka rukom lehniam shisien shisnem. Ka shim por lai sngi ban aiñguh ia U Trai Kynrad.

jingpang ba thymmai ha ki mot bad ki mynsiem jong ki. Khatduh iawai ki dei ban khlad noh bad ryngkat bad ki ka bud lang ka Nguh-Trai-Kynrad.

Ha kata ka snem ki pynbeit ia ka 'bam khana ha Wahraidon kaba jngai kumba shimer ei ei na shnong. Ka dei halor u mawsiang, ka um ka dei kajuh kaba ki khot ka Umbloi. Ka Umbloi ka ngam napoh khyndew bad ka mih ha Wahraidon kum ka umpohliew kaba sngur. Ka jaka kaba itynnad ban bam khana. U mawsiang u siang ia lade kum u shyllah ha kaba ki nongbam ki shong bam ter ter. Une u mawsiang u poi shaphang shatei haduh Nongwar bad u hiar arsut kynsan kum ka sharing bah haduh ba un da poi ha wah Shella. Don katto katne ki maw hangne hangtai khamtam lei lei ha ki rud ha kaba u mawsiang u ngam ia lade hapoh khyndew.

"Baroh ki la ialeit sum hangthie harum Phim leit ? Alo, ngi rah ngin ialeit lang." Ong u Mel ia ka Noli

Narum ka wan ka jingsawa ba ki ia kynkaw ki ia rkhie pashait. Baroh kiba leit bam khana ki ia muja

"Ap lem Mel, alo, iarap ia nga shuwa hangne "

U Mel u leit hajan jong ka harud wah U bat ia ka kriah na kawei ka dong ka Noli pat na kawei bad ki iarah joit ia u phan uba ka la sait haduh rud ding Nangta baroh arngut ki ia hiar lang arsut. Shuwa ba kin poi ha ka jaka ba ki iasum ka Noli ka sangeh.

"Em, phi Mel, ngam treh sum. Nga sngewkhriat kumno re."

"Nga lei nga lah dep sum naduh mynstep," ong u Mel.

"Ia leit hangtai haba dei sngi. Kan kham syaid."

Ki ia leit sha ka jaka ba don ki maw. Ki kiew ia u ba heh tam bad ki peit sawdong. Nalor uta u maw ki iohi ka thie hangthie ka wah Shella. Ka tuid bad ka sawa. Shatai sha shiliang wah pat u lum ba la tap da ki khlaw rben bad ki huleng ki ia pah.

"Ani ! kaba ishyrkhei du hangne. Lada ngi hap nangne te ladep, ngin poi haduh hangthie artad," ong u Mel.

"I ma," ong ka Noli.

"Ia hiar noh "

Ka don ka jaka hapdeng ki mawbah ha kaba u phlang ba ni bad ba jem u long. Ka jaka kaba madan kat i kamra rit. Ki maw ki ieng ha ki ardong katba ka dong kaba shathie pat ka lait rynghang. U Mel u twad ia u phlang da ka kti bad u shong hapoh ka syrngiew.

"Kane ka jaka kaba itynnad. Peit shatai sha shiliang. Shong, shong hangtai ha ka sngi." ong u Mel.

Ka kohnguh ia u.

"Ki ong ba kane ka bamkhana mynta u snem ka kham heh ia kaba baroh shikatta snem," ka sdang ka Neh.

"Ngam da tip bha."

"Ho-oid kein, nga tharai kaba heh tam. Ngam tharai ban dang don kaba kham heh ia kane."

"Nga tharai ka dei ka jingkwah jongphi."

"Baroh baroh ki ia ong."

"Balei tang mynta u snem ? Ai kan long la shem snem bad ha kawei pat ka snem."

"Ngim ju ap ia kaba la nymwei. Ym ju don ba kwah."

"La nymwei ngin khan san bad ngin ia muja bha."

"Uei u ban salia ? Ngi lah ban ym don shuh hangne."

"Balei sha baroh baroh tang ia ka mynta hi. Kim ju salia ia ka lawei ?"

"Wat kylli ia nga, ngam tip."

"Mano hi it ba tip ?"

"Lehse ki tymmen."

"Ngi dei ban kylli ia ki." Mar kumta u leh kumba kyndit. "Em, nga tip ia ka jubab. Ka dei ban dei kumta."

"Kaei ?"

"Ap shuwa" U pyrkhat jylliew shiphang u da phai la ki khmat sha bneng.

Ka peit ia u ka phuhsamrkhie bad ka kyrngah artat la ka khlieh ka ong artat, "Phi tip palat than eh."

"Ho-oid, nga tharai."

"Iathuh ia nga keiñ, kloi."

"Kiei kiei baroh ki jia mynta. Kim ju jia ha ka lawei. Ym dei kumta ?"

Ka rkhie

"Ki lah ban ym jia ruh, uei u ban salia ?"

"Baroh keiñ, tharai ki buh ban phasi ia phi lashai, phi tharai phin ym khuslai mo bad phin ym salia ?"

"Oh, shisha, nga la bakla.

Ki ia rkhie lang.

"Ynnai ia pyrkhat shuh ia kata," ka ong. "Ki ong ba ka phor mynta u snem ruh ka ban heh bha namar ba u bha u soh u pai."

"Ka lah ban long."

"Ba phim ju shad te phim sngewthuh."

"Ngam nang."

"Ym dei ba phim nang."

"Phi mut kumno, ngam sngewthuh."

"Lada phi shad, ki sahep padri jongphi kin khlong ia kito ki shkor jongphi."

"E-m."

"Ho-oid, kin jin da la leh kumta."

"Nga ruh ngam sngewthuh balei ki pyrshah."

"Namar ba kim shad."

"Ki shad. Ki briew jong ki lei lei ki shad man ka miet."

"Mano ba lah ban ong ? Lehse ki kwah ban pynduh."

"Ki mat pynduh shuwa la ka jong."

"Don hi u ban sngap ia ki ?"

"Kata kein. Kim lah ban pynduh ia la ka jong katba ka jem ia ki ban pynduh ia ka jongngi."

"Nga kwah ba phin shim bynta mynta u snem."

"Yn myntoi aiu. Nga dang shu lah ong ba ngam nang shad."

Ba phin da ia ieng lang bad shad mynta u snem, nga te ngan shad haduh ban da hun mynsiem jrut."

"Ka shad jongngi ka don kam ki jain ki nep kiba kordor ia kiba ngam lah ban ioh."

"Lada phi mut kumta, ngan ai ia phi. Ngan hikai ruh kumno ban shad."

"Phi tip hi. Noli ba ngam lah ban leh kumta."

"Phi dei u khawpud."

"Nga ieit ia phi na ka bynta kata baroh."

"Sngap ia ki hangtai ha lum, phi iohsngew."

"Phi mut ia ki shrieh."

"Ho-oid."

"Balei ?"

"Baroh ki jingthaw ha pyrthei ki don la ki jong ki lad ban pynpaw ia la ka jingsngewbha sngewtynnad. Ki rwai

bad ki shad. Hynrei, Mel, phi pat phim lah ban leh ia kata."
Um don jubab ban ai ia ka.
"Te yn leh kumno haba kumta ?" u kylli.
"Pyrkhat hi kein."

Ka sngi ka phyrnai bha ha kata ka sngi bad ka Noli ka shong ha pyrshah ka sngi. Ki ngab jong ka ki la sdang saw bad ka pyrshang ban tap ia la ka khlieh da ki jain bad da na ka sngi la kumta ruh ym long. Ka sngi ka shoh ia ka khmat bad ia ki ngab jong ka.

"Ka shit hangne," ka ong.
"Ale hangne haba dum," u khot.
"Em, hangne ruh kajuh hi."
"Phin bthei hangto. Shong hangne hajan jongnga."
Ka kyrngah.

U Mel u ieng ba u mut ban ring ia ka. "Balei phi pyneh haba ka sngi ka thang ia phi katto."
"Kam bha.'
"Phi kwah ba ngan da ring." U bat ia ka na ka kti.
"Shuh ngan leh hi da lade. Haba phi kwah ei ei imat phi kwah ban long noh kumne." Ka lum ia la ki jaiñ, ka khylliap bad ka buh ia ki hajan u Mel. Hadien nangta ka shong hajan jong u.

U Mel ruh u shong ha syndah jong ka. U buh la ka kti kadiang halor ki tyrpeng jong ka
"Phi tieng palat ia nga la kum ia u khla "
"Em," ka pyrshang ban rah ia ka kti jong u na ki tyrpeng jong ka.
"Phim sngewhun ia ka hangto ?"
Ka sngap jar.
"Ho-oid, namar phi kyntait haba nga khot ia phi ba phin shong hangne "
"Em," ka kyrngah la ka khlieh.
"Kata nga bakla. Nga nang pyrkhat ba phi tieng ia nga."
Suki ka kti jong u ka poi halor shadem jong ka bad u sngewthuh ia ka doh kaba jem bad ba tylli kaba don hangta.
"Em phi, peit hangne Mel." Ka pyrshang khynniat ia ka kti u Mel.

"Balei ieit. Nga ieit ia phi," u ong.

"Ieh seh. Pyllait."

"Don ei ei kaba wit ba ngan ieit iaphi,"

"Phi da mut shisha."

"Ho-oid, baieit. Katno sien shuh ba nga kwah ba phin don bad nga hadien kato ka por."

"Sngap shuwa ia nga. Phi lah ban ieit ia nga, hynrei ki don bun ki jingeh bad ki dieng pyngkiang ha ka jingim."

"Iathuh ia nga, ki dei kiei?"

"Kaba nyngkong, phim don ba hi iing ba ha sem bad phi phim lah sngewthuh. Kiba ha iing jong nga kin ym mon satia ia phi. Phin leh kumno ia kata?"

U Mel u phuh samrkhie bad u phai sha ka

"Nga la kam lyngba ka wah na shyrkhei, ngim shym long ei ei. Ngin thom ia ki jingeh baroh ha kato ka rukom. Iathuh ia nga, lada phi ieit ia nga, ngin wad da la ki jong ki lad na ka bynta ialade."

"Lebse ki beh ia nga mynta ka miet."

"Ka iing jongnga ka pdiang sngewbha ia phi. Ngan ym iehnoh ia phi da lei lei."

"Mel 'ieng rangbah kum u mawsiang namar ba nga ieit ia phi."

Suki u kdup ia ka bad ki rymmiang shyntur ki ia kynduh hi. Ki rymmiang shyntur ba jem bad ba syaid ki ing. Ki pyllait tang ban ia kynduh biang.

"Baieit," u ong. "Nga donkam ia phi. Ngan ym lah ban im khlem maphi."

Ka sngap jar.

U Mel um sngewthuh sngewthaw shuh ia lade tad ynda u iohsngew biang ia ki huleng ba ki pah ha shiliang wah "Hu-ha-hu-ha hu-ha."

Ka Noli ka la shad la lai snem kynthih ha ki phor ka shnong kumta ka la pyndep ia kawei na ki jingdawa bad ka jingangnud ki thei sotti. Ka la biang bha ban jam shaphrang ia u pud ka jingim kata ka mut, ka long jing longsem. Ka dei ka samla kaba itynnad bad kaba phuh ba phieng bha. Lada dei tang ha ka mon jong ka hi kan da la

shongkurim hynrei u kpa jong ka u don la ki jong ki jingpyrkhat. U kwah ba u pyrsa kurim jong u un long u briew uba tbit, uba trei shitom bad u briew uba nang ia ka ktien Bengali. Kane kam pynshlur satia ia ki shynrang bad ka shnong ka thaw ka beiñ bad ka ong ba u dei ban wad da u dkhar na Bengal.

Ka Bilianda, ka kmie ka Noli, ka la sdang jar jar mynshem snem ban wad briew ia ka khun jong ka ha ka por jong ka phur tang ba ym don uwei ruh na ki nongshad uba nud ban khyllie wat tang ia la ki khmat ban peit ia ka. Mynta ba u soh u pai u la jan lut ka kwah ban pyndepnoh ia la ka kamram na ka bynta ka khun, namar ba ym pat don ba phah kyrwoh bad ym pat don mensuh syntiew ka ban rung ha iing jong ki. Shuwa ba kan pynpaw ia kane ha ki kur ki kmie, ka kwah ban ia kren bad u kpa. Wat la u kpa um da donbor eh ha kine kiei kiei ruh, u dei u briew uba nyngkeng ba ka kmie ne' ki kur ki dei ban ia kun. Khamtam lei lei kum u tymmen shnong u bat ia ka bor halor baroh ki kam la ha iing ne habar.

Ha kawei ka miet haba ki khun ki la ia dep bam bad ki la iakiew sha ... bah, ka Bilianda ka sdang ban kren ia kane ha u Along katba ki dang ia svaid ding.

"Ha kine ki sngi, ki briew ki lalap tang shaphang u nonghikai."

"Ki ialap ia ei ?" kylli u Along.

"Lehse u iapmat ia ka Noli," ong ka Bilianda.

"Ka lah ban dei. Ngan leh aiu kum ia uto u khun ka bamja jem."

"Kynmaw ba u dei u nonghikai."

"Ngan leh aiu ia u. Nga kwah u riewtrei u briew u ban lur u ban daiñ bad u ban peit ia ki bri ki khyndew jongngi."

"U dei u briew uba la nang la stad bad uba itynnad ka jinglong. Ka jingdon jong u kan long ka burom ia ka iing."

"Bad uba jem kti de. Ngam kwah pynphuh pynphieng da u syntiew u ban jlop noh."

"U dei u riewtrei de."

"Ka Noli kan kham suk bad uno uno uba puh ba daiñ."

"Kata ka mut phim mon ia u," kren kynteit ka Bi.

"Ieh shuwa haduh ba uu da nang ia ki kam lyngkha risai. Lada u tbit ngi dang don shuh ki khun ban ia pyrkhat ia u."

"Phi ju pyrkhat ia ka baph ka Noli ?"

"Ho-oid keiñ, nalor nangta sa shisnem arsnem ngin hap ia pyrkhat sa ia ka Nel de."

"Kumno ngin buh ia u ia ka Nel haba u kwah ia ka Noli ?"

"Ai un pynpaw ia la ki jingmut, ngi ruh ngin iathuh ia la ki jingpyrkhat."

"Ngin lah mo ban phah ia u ba un ap ia ka Nel lehse um mon ia ka."

"Lada u ong kumta ngan pynthanda ia u."

"Ki briew ki ju kren mo da lade ! Kim ju leh kumta ia kine kiei kiei."

"Keiñ katto ngan kren hi ha u ia ka jingmut jongngi bad kata hi kan pynthanda ia u."

"Ngam kwah ba phin pynthanda iano iano ruh. Kata kam dei ka rukom ba ki briew ki leh kum ia kane kaei kaei. Sa kawei pat ngi don san ngut ki khun khynthei."

"Kata keiñ kaba jinjar."

"Bad lada phi la sdang pynthanda briew kan' jia aiu lashai la shisngi ?"

"Lada ki wan shur la ki khmut hangne"

"Ngam pat ju iohsngew ban don uba wan shur khmut hangne."

"Peit haugne phim donkam ban khuslai bad jinjar shaphang kine kiei kiei ruh. Nga u kpa nga la tip hi."

"Balei ngan ym khuslai ?"

"Shi-shi-shi. Hajar hajar ki shynrang bad kin jin da la kyntur lang ban ioh rung ha kane ka iing."

"Ka bym lah long. Phi kren kumba ka pyrthei kan iap lut phar na ka bynta ka iing jong ngi."

"Kaba shisha. Nga tip bha."

"Katno ngut na ki ki wan ha phi ?"

"Ngam shym ai lad ia ki."

"Mano ba khang ia phi ? Namar kat kaba nga tip ym pat ju don mano mano ruh."

"Namar ba phim tip bad lehse phim nang ruh kumn ban ia t uklar."

"Phi kren la kum ha dorbar."

"Ka pher aiu ?"

"Kane kam dei ka dorbar bad phin ym lah ban pynbor iano iano ruh ha ka mon jongphi."

"Nga dei u kpa."

"Phi dei. Ngam ju ong em."

"Ngan da khat ia ki pyrsa. Phi iohsngew, Ieh ia kata ha nga."

"Peit shane kpa, kane ka dei ka kam shongkha shongman bad ka kam kyntiew kurim phi pat phi kuman sat. Phi kren la kumba phi la bat lut ha ki shympriahkti jong phi."

"Nga ong ieh ha nga te."

"Ngan jin da la kmen lada nga tip ba phi stad ia kine ki kam. Phi la dei ban sngewthuh ba ka Noli ka la dap arphewar snem mynta bad tang ka ksew ruh kam pat ju rung ha iing jongngi."

"Phi sngewjah burom."

"Ka khun jongno kaba ju sah palat ia ka arphew snem lait noh tang ka khun u tymmen shnong, katta ruh phim sngewthuh."

"To ngan sa peit ia kata."

"La katta ruh phi sngewsarong sat ialade."

"Em kmie ym dei kumta. Nga ruh nga kwah ban pynshongkurim noh ia ka."

"Ngan jin da la kmen. Wat khang lad shuh iano iano ruh."

"Mynno phi shem ba nga khang lad ?"

"Man la ka por haba phi kwah ban pyni ia la ka jingmut ha ki briew."

"Dei tang ma ngi mo ki bym lah pynshongkurim ia ki khun."

"Ho-oid, ha shnong dei tang ka khun u tymmen shnong kaba sah nalor ka jingbha briew jong ka baroh. Ban da dei ha iing kiwei kan jin da la shong kurim la alem."

"Don jingpher hangta ?"

"Te, kim kham lah ma ki ban ia ngi."

"To keiñ noh katto ia kata ka kam kmie kam kpa. Nga kwah ban kylli ia phi kawei."

"Kylli, kaei ?"

"Imat phi la pynleit jingmut bha ha kaba pyrkhat shaphang u nonghikai."

"Ka dei keiñ."

"Ka Noli pat ka mon ia u ?"

"Nga tharai kumta hi."

"Phi da sngewthuh ba ka dei kumta."

"Nga imat ka mon na ka rukom kren bad na ka rukom leh jong ka."

"Kata phim pat da thikna bha."

"Wei nga la i shon khmat ngam ju bakla. Phi tip bha ba ha kum kine ki kam dei ka kmie kaba kham ioh jngai."

"Ngam sngewthuh sngewthaw ia kine ki kam. Ngam kwah ruh ban tyngkai tang ba ka Noli kan ym lah ban shongkurim ia u. U ruh um dei ban ioh ia ka Noli."

"Dang don ei ei shuh nalor nangta ?"

"Em, ngam don ei ei shuh ban ong lait noh ba ka Noli kam dei ban pah ia u Mel."

"Phi mut ban leh kumno ia ka Noli ? Ngan leh kumno sha, ngan ong noh ha ki kur mo kumto ? Shuh ngan phah ia i bah ba in iakren bad phi."

"Phi pat phi kyrkieh ia ei ? Ngin sa iakren pat te ha kiwei ki por."

Don mano re mano ba pyrta ia ki na jingkhang.

"Uei uta la katta miet ?" Kylli ka Bilianda.

"Kumno ngan tip u dei u ei ? Shaphang ka Noli ngin ia sangeh shuwa. Ngin sa ia kren pat."

Ka la ju jia kumta shaphang ka Noli. Tang ki jingpynthut suda ki hap ban keiñ noh shiteng shiliang khlem da pynkut. Donkam ban da ia shong miet sa shisien arsien shuwa ba ki lah ban rai kut.

Ka kmie ka iaid beit sha la kamra kum kaba jur jingpyrkhat. Ka shong halor jingthiah bad ka pyrkhat la bun kiei kiei. Ka kam jong ka khun nyngkong jong ka ka sah sah ha ki jingpyrkhat jong ka hynrei kam lah ban leh ei ei ruh em ban pynkylla ia ki jingmut u kpa. "Lada

u sngew kumba u pynpaw ia lade, don kaei re kaei kaba rieh ha ki jingmut jingpyrkhat jong u" ka ong ha lade. Kam lah satia ban khlong na u bad kam sngewthuh ruh. U lah ban don da uwei pat haba u kyntait synden ia u nongbikai. Kam pei phang aiu u thmu.

U tuga jong ka u la kylla shi katdei eh. Shisien mynnor u dei u briew uba iadei briew bha, u bym riej bad uba phak phak. Hadien ba la thung tymmen shnong, suki ka jingkylla ka wan ha u. U kylla bangamei, uba bat tang ia la ka nia bad uba iuhtop ia kiwei ba ki kam shnong kam thaw. U leh jngai na ki lok ki jor bad kiba ha ing ha sem, u da pynpaw artad ba u dei uba kham halor ia ki baroh. Dei ka bor mo kaba bam pong bad pynpyut thiaw ia u ? Bunsien u kwah ban pynliem bad ban synshar ia ka ha la ka mon. Ka kam ai lad satia. Ka iing ka dei ka ilaka jong ka ban pdem ne ban synshar Kam dei ka singmana u shynrang la u don bor katno katno ruh. Kan ym shah haba iap ba un thom bor. Nalor nangta, ka shnong ka thaw bad ki kur ki kmie kin kyrshan ia ka. Ka tip bha ia ka kyrdan jong ka longkmie ha ing la jong. Kam dei satia kaba jem ia u shynrang ban tai bad ban knieh bor ia ki rai jong ka. Ka ialeh ban pynieng ia lade bad ba ia ki jingkwah jong ka yn pyndep.

Ka Noli ka ioh-i ba ka don ka wit ka wa aiu re ha ka kmie jong ka. Ka leit hajan ka kmie.

"Balei mei, phim sngew shait ?"

"Sngap pha "

"Te balei heit, jia aiu ia phi ?"

"Balei pham leit thiah ?"

"Shisha, dang katta, balei jia aiu ia ka pyrthei ?"

"Ka pyrthei ka khlieh jong pha."

"Ngam sngewthuh. Ngan ym sngewthuh ruh. Phi leh kumno re kumno "

"Phan sa sngewthuh ynda pha la san."

"La kumba nga dang rit eh."

"Pha dang rit kein."

"Lada kumta ngam kwah san shuh."

"Sngap ngan iathuh. U kpa jongpha u bitar ia pha. Ngam tip balei u bitar ia u Melkhan de. Nga te ngam tip pha ia leh aiu ban pynbitar ia u kpa ?"

"Ia nga bad ia u Mel de ! Balei ?"

"Ngam tip ei ei, pha iatip hi ia lade."

"Lah ban dei ba ka don kaei re kaei."

"Iathuh ia nga. Wat ju set na la ka kmie ia kano kano ruh. Mano ban tip ? Lah ban don kaei kaei lashai la shisngi kaba lah ban pynbudnam ia ka iing."

"Ju don rukom mo, em, ngam tharai. Ka bha ba ka sah bad nga hi"

"Pha bad kito ki jingmut jongpha. Pham tip uno u ksuid uno u khrei tad ynda pha wan ha nga ha ki ummat. Iathuh kloi."

"Ym don jingmynsaw. Em, nga tharai kaba sngap jar ka dei ka bynta ba bha tam jong ka jingim."

"Nga ruh ngam artatien ba ka jingsngap jar kadei kaba bha. Hynrei ha ka kam shongkha shongmau bad ha ka ialang samla bad kiwei kiwei ki kam bieit jong kane ka juk jong pha mynta."

"Kaei kaei baroh kaba phi ngeit bad ba phi la leh ha ka por jongphi kaba bha shisha. Lada ngi shu sah ha ka juk jongphi te ka bha ba ngi weng noh ia ka pateng ba mynta."

"Phan ioh aiu ? Ban ialang samla ? Ka bym lah ban ai jingbuk ha ka lawei, tang namar ki khmat jongpha em ?"

"Kaei heit ? Phi kwah ba ma ngi ruh ngin iai long kum ha ki por jongphi, khlem jingkylla shu hajuh shi hajuh."

"Pha la kheiñ stad palat ia lade. Pha tharai ba ngi baroh ngi dei ki bieit ?"

"Ym dei da kumta. Ngi tip ba ngi dei ki khun ki ksiew ka pateng jongphi bad ngin kham stad palat ban ia phi. Ki khun jongngi ruh kin kham shai ban ia ngi."

"Wat leit pyrkhat bakla ba pha kham stad ban ia ngi."

"Ym dei kumba phi pyrkhat ma phi. Ngi dei ki khun jongphi ngi don hapoh ka jingsumar jongphi mynta. Lashai lashisngi ynda ngi la san la rangbah ngi kyrmen ba ngin kham stad ban ia kane ka juk jongphi."

"To keiñ noh pha ia kata. Iathuh ia nga balei u kpa jongpha u bitar. Lehse u tip lut phar ia pha bad u diaw mynsiem."

"U Mel u ieit ia nga."

"Pha te em. Dei kumta?"

"Nga ruh nga ieit ia u bad ngi kyrmen ba ngin ia poikha."

"U kpa u pyrshah ia kata. U kwah phan shong ia uwei pat. U Mel u lah ban shong ia ka Nel bad pha dei ban burom ia ka jingkwah jong u."

"Iano? Uei uta uwei pat?"

"Ngam tip."

"Nga te ngam sngewthuh phi mei."

"U kpa jong pha u mut iano-re-iano. Nalor nangta pha la kham hynmen ia u Melkhan, namarkata pham dei ban phon ia u."

"Phi mut ban pynshong kurim jubor ia nga khlem mon?"

"Ka bha ba pha kylli ia u kpa la jong."

"Da kumta mo ki briew ki ia poikha?"

"Balei pha pynsalia ia nga? Nga iathuh ia pha ia ki jingkwah u kpa."

"Phi ruh phi shong kurim ia i pa khlem da mon seh?"

"Noli!"

"Oi, mei. Nga dang tip briew bha." Ka ieng bad ka iaid sha kamra la jong. Ka dei ka kamra kaba rit, ki ker da ki shylliah ban pyniakhlad na ka kamra ba ki thiah ki para ba dang rit. Ka peit ia ka Nel ba ka thiah khlem bishni. Ka dei ka jingkwah u kpa bad kam salia satia. Lada ka Nel kan tip, ka ruh kan sngewpyrshah. Kumno ka Nel kan mushlia bad u briew jong ka hynmen. Kan pynpait dohnud ia ka.

Ka bsuh ia lade ha syndah ka Nel. Ka ring ia ka rajai ka da mut ban thiah noh. Ka Nel ka ong aiu-re-aiu ban pyni ba kam pat iohthiah.

"Nel!" Pasiaw ka Noli mian mian.

"Balei Kong? Ngam pat ioh thiah."

"I pa i kwah ia phi ba phin shongkurim ia u Mel. Phi sngewthuh ia kata?"

Ka Nel ka khie joit bad ka shong hajan ka hynmen. Ka jingring samthiah ki khmat ka jah haba ka iohsngew ia kata ka khubor.

"Kaei, bad u nonghikai ?"

"Ho-oid."

"U dei u jongphi em, Kong ?"

"Naduh mynta ka mut u dei u jongphi. I mei i ong kumta."

"Mano ba pynlong ia u u jong nga ?"

"I pa, i mei bad lehse baroh ka pyrthei."

"Ngam ngeit ia kata."

"Ngeit ia nga. I pa i kwah ia u Mel ban poi bad phi."

"Kaba shisha seh mo ? I la nud sat. Phi khlem iathuh ia ki ia ka jingshisha ?"

"Kan myntoi aiu ? Nga iathuh ha i mei tang ba i pynbor ia nga ban kohnguh ia i pa."

"Ieh ha nga ngan sa leh ia kaba nga donkam baroh."

"Ym donkam ba phin pynshitom ia lade."

"Shaphang jong phi bad i nonghikai te ?"

"Nel, um dei uba bieit. Lada u la ngop ha ki jingpynshoi pynshad jong ki, um dei satia u ba bit ba biang ban long u tnga jong nga."

"Phi da angewthuh ba long kumta ?"

"Wa ! nga da tip skhem Phi pat kumno ?"

"Da nga seh mo ngan shet kylla ia phi. Em, nga ong em."

"Peit Nel, i pa im angewthuh ba i marwei im dei ka pyrthei baroh kawei."

"Nga dang mut ban ong ia kajuh kaei kaei. Phi kynmaw ia ka Seno ? Ka bapli ka la duh ia ka bri baroh kawei tang namar ba ki kuro[1] i pa ki kwah ia ka."

"Kim don jingiatiplem."

"Nalor nangta ym don ba kheiñ satia ia kane ka iing jongngi. Phi la ju peit ia kata ?"

"Nga la iohsngew bun bah kiei kiei shaphang jongngi."

"Uei u ban kheiñ ? Uei u ban salia kum ia uno u bnaid bor ? Ngam tip balei la kha ia nga ha kane ka iing ?"

---

1. Ki briew ne ki kur ki kmie kiba iakhap jingmut lang ia ka juh ka kam ne kiba don ka juh ka jingthmu ne ki para ba iaiei iathoiñ ne para rta.

"Kim sngewthuh ba nga lajan tymmen. Ym ju don koit ki kynthei ki ban sah samla kum nga."

"Uei u ban wan ha iing jongngi lait noh tang ki bieit ?"

"Ki mut ban pynshong kurim ia nga ia u bieit ?"

"Ai ba kin ruma. Ka shnong ka thaw ka kren sat ia ki. Ka jingim kam lah ban long kat kum ka mon jongki."

"Baroh baroh ki ia kmen bad shad kmen haba ngi duh bad ngi rem."

"Nga ruh nga tip."

"Nel, phi dang rit eh ban sngewthuh ia kata."

"Ym lei lei kong tang ba phi dei ban skhem bha ha la ka dohnud. Phi dei ban ioh ia u nonghikai, ym ia uwei pat."

"Nga da skhem hi triang."

"Ka bha. Ngi ruh ngi dei ban pyni ia la ki iktiar. U nonghikai u ba bhabriew te, phi tip ? Phi ia dei dur bha bad u."

"To ngin iathiah noh katto shuwa."

Ka jingsyaid jong ka rajai ka kynoi thiah ia ki dkhot met bad mynsiem jong ki baroh arngut. Ki iohthiah suk jai. Shuwa ia kata baroh arngut ki pyrkhat ba kumno sha ka jingmut briew ka lah ban mynjur ia kaei ba ka jabieng kam proh ban pyrkhat tang ba kim lah ban pynshai. Te ka miet ka shimti noh ia ki jingkit jong ki khnang ba ka lashai ka lah ban wallam jingshai ban beh noh ia u lyoh uba da ia ki jiugpyrkhat jong ki.

LYNNONG

La kumba khyndai baje ei ei mynmiet. Bun na ki briew ha shnong ki la khreh thiah U tymmen shnong u iaid beit beit sha jingkhang ban khmih uei uba kyrsiew ning la katta miet. Ynda u plie jingkhang u iohi ba dei da u nongwei pynban.

"Dei u Phernai ne kumno ?" Kylli u Along.

"Ho-oid," jubab u Phernai.

"Ale, rung. Balei jia aiu ha shnong jong phi ?"

"Nga wan khnang na ka bynta u Tirai."

"Sheng shuwa ho. Nangta ! jia aiu ia u ?"

"U Tirai u rai ba un ieng ialeh Wadar biang sa shisien. Lada ngam bakla u la kular ban ai jingtip ia phi ynda u la lah rai kut la ka bamut "

"Ho-oid, dei kumta. Te balei ka phi da wan her shane kat kane ka miet ka iong. Don ei ei kaba kham kyrkieh ?"

"Ngam tip ei ei ia kata tang ba u phah briew ha man la ki shnong. U phah ia nga hangne ban kyrpad ia phi bad ia ka shnong baroh kawei ba phin ia kyrshan lem ban thung ia u."

"Mynta hi, em, nga da bun kam palat. Ngam lait kti lait kjat. Balei phim pyrshang ban ia kynduh bad ki jong u Hendi, u Doni bad u Wonto ? Ki dei ki rangbah kiba ka shnong ka shaniah bha."

"U Tirai u phah khnang ia nga ban ia kynduh bad phi bad lyngba jongphi ia ka shnong baroh kawei. Lada phi sngew donkam ngan leit wad ia ki ruh tang ba nga dei ban wad jingmut na phi shuwa."

"Nga bun kam palat mynta ngam sngewthuh sngewthaw lada nga lah ne em ban iarap ia u ha kane ka kam."

"Hangne te, ma, dei tang maphi hi marwei uba lah ban ialam ia kiwei."

"Kata ka dei tang ka jingpyrkhat jongphi."

"Em, kam dei tang ka jong nga marwei, u Tirai bad baroh ki briew ha ka ilaka ki tip ia ka bor bad ia ka jinglah jong phi."

"Dang don ei ei shuh shuh. Nga mut ia ka thung Wadar "

"U Tirai u kwah ban thung ia phi kum u nongmihkhmat jong u. Kata ka dei ka jingkyrpad jong u ba phin sngewbha ban pdiang ia ka. U tip ba dei tang maphi hi uba ka shnong ka shaniah."

"Sngewbha ban iathuh ia u Tirai ba nga bun kam eh mynta ka kynti bad nga artatien lada ngan lah ne em ban trei ia kata ka kam. Ka bha ba phi pyrshang ia kiwei pat."

"Ngi hi ngi burom shibun ia phi. Ia u Hendi, u Doni bad u Wonto ruh ngin ia kren hi lada phi kwah ba ngan leit sha ki. Hamar la bthah ia nga ban ia kynduh bad phi shuwa bad hadien nangta ban ioh kaba phi sngewdei."

"Lada kumta ai por ia nga. Ngan ea ai jingtip ia phi lashai."

"Ka kam kaba kyrkieh te ma. Ngi dei ban leit iathuh ha u lashai dangstep."

"Ia kata phi lah ban leh. Nga ruh nga dei ban da ia kynjoh ktien bad ki briew la jong."

"Ynda donkam eiu ia kiwei pat ? Phi dei u rangbah shnong. Baroh ki khmih lynti na phi ia kiei kiei baroh. Lada phi ong 'ho-oid' baroh kin ia mynjur lang. Nga ruh nga dei ban leit noh kumne hi."

"Phim lah ban leit marwei. Phi dei ban sah myntu ka miet hangne."

"Lada nga sah, ngan ym poi shnong ha ka por kaba biang. U Tirai u kwah ban tip lashai mynstep ha ka por mihngi. Nga dei ban leit noh shuwa ban kynih u syier."

"Phin leit kumno marwei katne ka miet ka iong. Ka bha ba phi mih dang ngir lashai. Nga ruh ngan ai jubab ia u Tirai."

"Ngam shym wan marwei. Dang don shuh kiba ia wan ryngkat. Ki don ha rud nong."

"Are, kaei ka jingmut ?"

"Ngim kwah ban pynthuh ia ka shnong ka thaw mynmiet. Namarkata nga rung hi wei briew."

"Phi kiba sian, u da phah u Tirai ban leh kumta sah mo ?"

"Ho-oid. u phah kane ka peisa de shiepah ban ai ha phi ba phin pynlut ha kaba sdang. U mut ban wan iakynduh hi ia phi ha kane ka sngi thohdieng ka ban wan bad ban pynbeit ia ki jingdonkam baroh."

"Kaba bha, u Tirai uba sngewthuh."

"Nga kyrmen ba ngan lah ban iathuh ia u ba phi la pdiang ia ka jingtyrwa jong u."

"Em. Ap shuwa shiphang. Nga la wan kumne."

"Ma, phi dei u tymmen shnong. Ki kyntien jongphi ki long kum ki hukum ia ka shnong. Lada u briew uba kum ma phi u kwah ban iakynjoh ktien na kiwei na ka bynta i kam rit kam ria iba kum ine, kumno ngan khmih lynti ba kiwei pat kin lah ban rai ?"

"To kata, phim pat ioh kwai mo ? Shuh ngan da thep duma shuwa." U rung shapoh iing.

U Phernai, katba u dang shong marwei ha kamra shongkai u Along, u sngew ia ka jingbymlarkam ban kyrpad ia ki koppia katba ki dang khyllew. U la dei ban tyrwa ia ka tyngka ha kaba sdang bad ym donkam ban ia bun ktien. Tang katno u Tirai u dei ban wan hi da lade ban iakren. Dei tang ka tyngka kaba lah ban pynum ia ki ryndang kiba thrang jong kine ki nongsynshar shnong. Lada don peisa, ka shnong ka thaw kan ia shim bynta lem ha kaba jied bad thung Wadar Lym kumta ka pjiah sam sam kum ki lum makashang

U Along u rung biang ryngkat u tangduma ha kawei ka kti bad ka shangkwai ha kawei pat ka kti. U ai ia u tangduma ha u Phernai bad u bat ia ka shangkwai.

"Phernai," ong u Along. "Phi lah ban iathuh ia u Tirai ba ngan pyrshang katba lah. Phi baroh phi tip hi ba ka kam ialeh wadar kam shong sitia ha ka rai jong uwei u briew "

"Khublei shibun. Tang ba phi la shimti ruh, u Tirai un sngewnguh shibun ia phi "

"Don katno ngut kiba ieng ? Phi tip ?"

"Nga iohsngew lai ngut na Shella, u Tirai bad arngut na kiwei pat ki shnong. Hynriew ngut baroh "

"Lada ka Shella ka phah lai ngut, phi dang khmih lynti ban iohbriew na Shella Kaba eh shibun ho."

"La don ki briew kiba leit mynhynne. Lashai mynstep ngi la lah ban sngewthuh "

"Kane ka rukom phah briew jongphi mynmiet kaba phylla."

"Tang ha ki shnong kiba heh."

"Haba kumta, lah mo ban mih kano kano ka jingbha ia u Tirai na Shella ?"

"Kaba eh ban jubab. Ka Shella ka bym ju ia tylli mynno mynno ruh. Nga tharai baroh ki lah ban ioh uwei ar napdeng jong ki tang lada ki nang ban pyniaid."

"Nga artatien. Lada ki phah lai ngut ki Wadar, kaba shai kdar ba ki kwah ban bat ia ka iktiar. Namarkata, kiwei pat, kata ki nongjrong, kin shem jingeh."

"Wat lada baroh lai ngut ki jop ruh uwei te ngin ioh hi."

"Kata te ka sah ha ka bok. Kan bha lada phi lah ban wad jingmut shuwa na ki shnong baroh. Namar kane ka jongngi te nga tharai ka pyrshah ia u briew jongphi."

"Dei kata kaba u Tirai u kynmaw ia phi kum u lok barim bajah bad ba ju ia trei lem ha ki kam shnong kam thaw."

"Aiu nga lah ban leh ? Nga lah mo ban pynkylla ia ki ? Ne ngan tur pyrshah ia ki jingkwah jong ki ?"

"Ngi ngeit ba uba bun un bud ia phi."

"Wat pyrkhat bakla. U tymmen shnong um dei u Blei."

"Ngi tip ba phi don ka bor bad ba phi lah eh ban kyrshan ia ngi."

"Ha ka pur hajir Wadar, ka bha ba phi klet noh ia kaba phi ong myntan."

"Haba kumta ngan ong aiu ia u Bah Tirai. Lada phi la kubur lypa iano iano ?"

"Em lehse mynta ka miet ki samla kin ia shong dorbar. Ym lei lei. Iathuh ia u ba ngan pyrshang."

U Phernai u ieng. Ka miet ka la iaid la jan lai pawa. Ka heng u Mahadeb ka pynpaw shai ia kata. U dei ban mih kyrkieh namar ka step kam jngai shuh.

U Along u iohthiah klet. Katba un da khie, ka shnong ka thaw ka la kynjah. Baroh ki la ia leit bri. Ka jingmut jong u ban khot ia ki rangbah shnong dang step ka pulom ei. U dei ban ap tad haduh ba kin da wan bri. Ha kata hi ka miet laingut ki rangbah ki leit ia kynduh ia u Kata ka dei ka rai jong ki nongthung Wadar ban pynsngew ia u tymmen shnong ia kaei ba ki la rai. Ynda ki la ia pur ia kane katai ki sdang sa ia ki kam shnong kam thaw.

"Hynnin mynmiet" ong u Doni ia u tymmen shnong. "Phim don ha dorbar."

"Na kata ka daw," kem ktien u Hendi. "Ngi baroh lai ngut ngi wan khnang hangne."

"Hendi !" ong u Wonto. "Ka bha ba phi sdang noh syndon.

U Hendi u kham tbit ha ka ktien ka thylliej, u da jyrhoh jyrhem ban lait u rymdang shuwa ba un sdang.

"Hynnin mynmiet," u ong. "Ngi la ia kren bun

kiei kiei kiba donkam. Ngi angewwit ba phim lah ban don ryngkat bad ngi la kumta ruh kam pher namar ba ngi la ia poi lang khrui. Ki rangbah bad ki samla ruh kumjuh ki la ia tai nia bad ia tuklar lang ia kane ka thung Wadar kaba mynta. Ngi ia pyrshang ban pynmih la u jong u briew na shnong hynrei ngim lah. Kumta ngi iehnoh ia kata Kawei kaba ngi la ioh lang ba ka shnong ka tylli bha kawei ban kyrshan ia ki laingut ki nong Shella. Wat la katta ruh ka dorbar ka kwah ban ia kynjoh ktien shuwa bad phi bad kumno phi pyrkhat shaphang kane "

"Na kano ka daw phi ia rai kumta ?" kylli u Along.

"Baroh lai ngut kiba ieng na Shella ki dei ki briew kiba bha suda," jubab u Hendi.

"Phi kren shaphang ka jingbha la kumba phi dei ki nongbishar jinglong," ong u tymmen shnong.

"Ym pat ju don dak ei ei ruh pyrshah ia ki," ban ktien u Wonto. "Ki kham sngewthuh ia ngi ban ia uno uno pat."

"Ban lei ngi kwah Wadar lada ym dei na ka jingbha jongngi hi ?" kylli u Doni.

"Te balei ka ngi da dei ban jied lai ngut tang na Shella ? Peit hangne kam dei satia kaba bha wat ia ka Shella hi ban ioh lai Wadar."

"Kine lai na Shella ki dei ki briew kiba janai bad kiba hok. Ha ka kam Wadar ngim ju kham ioh tol ki briew kiba hok bad ba lah ban shaniah." Ong u Hendi

"U briew u hok katba u dang sah ha la ka shlem. Hynrei ha ka khyllipmat ba u jam sha ki kam paidbah, ka hok ka kylla long kaei kaei ka jong ka mynnor." Saidnia u Along.

"Ka lah ban long kumta ruh tang ba ngim lah ban bishar ia ki briew ha kata ka rukom," ong u Doni. "U briew u bym pat bit tngit u kham lah bun shah ban ia uba la bit tngit lypa."

"Lada ka jingkren jongphi ka long kaba dei," ong u Wonto. "Ym don uwei ruh u ban kham bha tam ia ki lai na Shella."

"Dei kata kaba baroh ki ia ban mynhynnin mynmiet,' ong u Hendi.

"Kaba bha, nga mynjur ruh," ong u Along. "Tang ba kawei nga kwah ban ong ia phi. Lada phi jied lai ngut ki Wadar na Shella, kan poi ka por ba ka Shella kan leh trai khlieh halor kiwei pat ryngkat ki lai Wadar bad ngin ym lah ban leh ei ei ruh em sa tang ban tim ia la ka jingbieit."

Baroh lai ngut ki shu ia ang sah ia ka jingsian u tymmen shnong.

"Lada phi ngeit ia nga," kren biang u tymmen' "Jied arngut na Shella bad arngut nawei pat. Nga kwah ruh ban kyntu ba phin la jied ia u Tirai de."

"Ngam tharai ba un dang ialeh," ong u Hendi.

"Ho-oid, un ialeh. Nga la ioh jingtip ba un ieng," jubab u tymmen shnong.

"U Tirai n dei u beein. Phim kynmaw mynshemsnem kumno u leh ia ka mokotduma jongngi. Wat la ka dei ka hok jongngi ban khrong musur pynban u pynliem thiaw ia ngi." Ong u Wonto.

"Ngim dei ban thung ia u." Ong u Doni.

"Bha ba don uwei u beeiñ hapdeng ki paro." Ong u tymmen shnong.

"Ban nguid ia ki paro," pynbud u Hendi.

Ki ia rkhie lang. Don ka sabut kaba biang ha kaei ba u tymmen shong u kren shaphang ka jingbymiaryngkat bad jingshah shiliang ha ka kam synshar khadar. Ia u Tirai pat ki ia kren thamula bad kren tohmet wat lada u dei uwei na ki Wadar rim.

"Lada ngi jied arngut na Shella kan long ka jingbha ia ka hima baroh kawei." ban biang u tymmen shnong.

"Ka shnong ka thaw ka la ia kohnguh lang hynnin bad kam dei shuh kaba jem ban pynkylla ia ka," phai ktien u Hendi.

"Ngam ong ia phi ba phin kylla. Dang bun ka por sa kumba ar bnai ei ei bad bun bah kiei kiei ki lah ban jia kiba lah ban pynkylla ia ka jingiakut jongphi," ong biang u tymmen shnong.

"Ki jingiakut kiba ngi la ia kut mynhynnin ki sah. Kano kano ka jingkylla mynta hi ka lah ban pynpra ia ka shnong ka thaw," ong u Doni.

"Ym don ba kwah ia kata," ong u Hendi bad u Wonto.

"Ngin ieng tylli ha ki jingiakut bad ngin ia thung ia u Tirai de," ong u Tymmen Shnong.

"Ym don uwei ruh uba angewbha ia u." ong u Wonto.

"Nga te nga mon ia u. U lah ban ieh bun kiei kiei ia kaba kiwei kin ym lah satia," ong u tymmen.

"Ka bha ba phi ap shuwa tad ynda ngi la iakren biang ha ka dorbar ka ban long ha ka angi thohdieng," ong u Wonto.

"Lym kumta jied tang arngut na Shella. Ia kiwei ngin sa ia poit pat ha ka angi thung," ong biang u Tymmen.

Ha ka miet angi thohdieng kaba bud ka shnong ka thaw ka shongshit sha Wadar Kiba bun na ki nongthung ki ia poi lang ha iing u Mel. Ka dei ka dak ka jingjop jong ki nong Shella. Arngut na ki ki ia ieng lang katba uwei pat u ieng marwei. Ki nongthung na Mustoh ki la kloi ban jied ia baroh lai ngut.

Uba kongsan na kiba pep ha kata ka miet dei u tymmen shnong. Ki nongjied ki angewthuh ia kata. U tymmen shnong pat jai u ia shongkai bad u Tirai arngut hi ha la iing.

U Along bad u Tirai ki angewphylla haba ki iohangew ia ka jingshongshit kata ka sha Wadar ha iing u Mel. Shiphang shiphang kita ki la ia risa ki la ia kynhoi ir shi ir.

"Ai kim shongshit shipor, ha kaba khatduh kin sa kynjah." ong u Along

"Ngam da tip bha ho, naba kiba kum kita kim ju kham ngop," ong u Tirai.

"Ki dei tang ki biedt bad ki shit khlieh. Lashai nga tang shu ong ei ei, kito ki la kyrshan ia nga."

"Phi u briew uba stad. Ia kata ngam artatien. Phi lah eh ban pynpait pynpra ia ka jingiatylli jong ki," Phai ktien u Tirai.

"Ngan jin da la pynkylla ia ki baroh bad phah ha ka liang jongphi lymda dei na kato kawei ka kam kaba pynkthang mynsiem ia ka shnong ka thaw baroh kawei," ong u Along.

"Ka kam aiu ? Ngam kynmaw," kylli u Tirai.

"Kato kein ka mokotduma musur jongngi mynshemsnem."

"Oh ho, nga la pynkthang ia ka shnong jongphi. Nga leh khnang na ka bynta jong kiwei. Ha ka jingbishar phim banse ban ieng ha ka nongrim ki sakhi."

"Phi khot ia ka ka nongrim ki sakhi ?" kylli u Along.

"Ka iarap bad ai jingmyntoi ia kiwei pat bad ki ruh mynta ki ia ieng pyrshah ia nga."

"Phi la dei ban tip hi kano ka ban kham myntoi ia lade," ong u Along.

"Phi, phi lah eh ban pynkylla ia ki ha ka liang jong nga. Nga shaniah ia phi namar nga tip ba phi denber bad phi don ka sap halor kiwei pat, wat lada denkam da ka peisa ruh ngam riej satia."

"Kaba shisha, ka tyngka ka don la ka dor. Tharai, lada ngan iathuh ia ki ba phi thmu ban ai bai sngi ia ki, phi lah hi ban kyrshan ?"

"Nga kwah ban tip kumba katno ei ei kan lut ?"

"Kumba phraspah tyngka tám ne duna."

"Kata ka la bun palat."

"Nga tip ka shong hangta. Lada phi lah, kyrshan ia nga lym kumta ka bha ba phi mih noh na shnong."

"Phi la kren than, Along."

"Em, ym dei kumta."

"Sngap hi kelñ ia ka tyngka ba phi pan."

"Kaba rit tam. Lehse kata ruh kam pat biang ban pah ia ki."

"Phim lah mo ban kham pynrit."

"Lada kumta, ka bha ba phin ym pynjinjar ei ei ia nga."

"Ngam mut haduh katta. Ka peisa kan long aiu lada phi lah ban kular ba ngan jop"

"Ia kano ka shnong jongngi hi nga kit khlieh."

"Nga ngeit ia phi. Tharai nga pynlut katta bad lehse ngam jop pat ?"

"Phi dei ban pha bad ia suh mar iap."

"Bah Along, ka jingai jingmut jongphi kaba bha tang ba kaba mynsaw de."

"Phi dei ban jied hi marwei. Lada ka jingthmu jongphi ka long ban jop, phi dei ban khreh lypa ia ka ban rem ruh."

"Ha ka liang ka peisa, ngam don palat."

"Ka bha ba nga ong ia phi ba phin shongthait noh na ka kam Wadar."

"Kumno ngan shongthait shisien ba nga la khih ?"

"Iathuh ia ki paidbah ba phi la kut jingmut ban kynran noh."

"Ka shnong jongngi kan ym sngewthuh satia."

"Ka shnong jongphi kan jiu da la sngewthuh bha lada phim mon shuh ban ialeh."

Ha kata ka por ka jingrisa bad kynhoi ka sawa bad ka her kylleng ia ka shnong. Ki nongjied Wadar ha Mustoh ki ia kmen ha ka jingiatylli ha ka pyrkhat pyrdain bad ha ka kam thung Wadar Ki bapli kim tip ba u Tirai u don ha shnong bad ba u dang ia kren sboh bad u tymmen shnong jong ki. Teng teng ki phawar pyrshah ia u Tirai bad ki ia kynhoi lang de ir. U Along u sngap jak, u tip ba ki la kyntait ia ka jingtyrwa jong u bad kata ka pynmeh ding ia u.

"Uei u ba hikai ia ki ia kita kiei kiei baroh ?" U phai sha u Tirai bad u ong "Ym donkam ba phin pynshitom jingmut ia lade Ngan pynleh lem na ka bynta jongphi. Tang ba phi dei ban kynmaw ban phah ia nga ia kita ki phra spah, lymda kumta nga ruh ngan ong shai ba ngam lah"

"Ho-oid," u kohnguh khlem sngewthuh.

"Iathuh shai ia nga lada phi lah ne em ban ialeh halor ka tyngka ?"

"Nga kular ba ngan da khan kham janai"

"Te balei phi wan hangno khlem khreh ei ei ruh em ? Kynmaw ngi don arspah ki nongjied Wadar." U da leng joit na ka shuki bad u iaid stet shaphang ling shet ja. U phai biang sha u Tirai. "Lada phim don peisa ka bha ba phi pep noh. Balei phi lehralñ ia kata ?"

"Ngan sa pyntip ia phi."

"Phi pynsyrwa kai ia ka por jongnga. Nga la dei ban don ryngkat bad ki hangtai," u kdew da ka kti. "Dei tang na ka bynta jongphi ba nga pep".

"Balei phi khluit than katne katne Along. Tharai lada nga ong ho-oid bad ba phi shim ia ki peisa na nga," ong u Tirai.

U Along u phai dien wak, u leit kem pynkloi ia ka kti u Tirai bad u kynjut khublei tyngeh.

"Da kumta te ho-oid. Naduh lashai ngan sdang ia ka kam jongphi haughne bad phin sa iohi hi ia ka jingiapher. Ia leit thiah noh, lah miet"

Ka sha Wadar ha iing u Mel kaba la shong shit palat. Uwei pa uwei na ki u bam u dih ha ban da kdang, u shira u ba dang thymmai bad dang bang bha. Ki-shong kyrthai ha madan bad ki ia tuklar khyllah ka jaid ia u Tirai bad ia kiwei kiwei. Uwei pa uwei na ki u den ei ei ban ong. Hapdeng kita baroh u Mel ruh u ia shim bynta lem. Kaba u kren u Mel ka iahap ha ki jingmut jingpyrkhat jong ki.

"To ngin iakynmaw lang baroh aiu u Tirai u la leh na ka bynta ka shnong jong ngi. U la khñiot bad pyniap syndon ia kawei na ki jingthmu ba bha tam ka shnong jong ngi. U khlem shah satia ia ngi ban lum ia u Musur na u tympew. Ka shnong kan jin da la ioh kumba shibajar tyngka ei ei shisnem shisnem. Lada ngi la-lah ban lum ia u musur kumba ngi thmu, ngin jin da la lah ban pyntrei bun bah ki kam. Ngin jin da la lah ban thaw jingkieng kaba ekhem bha ha Umsong. Ngin jin da la maramot bha ia ka iing skul lane ngin jin da la shna bha ia ki lynti shnong lynti thaw. Ka shnong hi kan jin da la lah ban pyndep ia kiwei pat ki jingdonkam kiba dei bad ka pynbha shnong pynbha thaw. Hynrei mynta kato ka jingthmu jongngi baroh ka long tang kum ka jingphohmiew bad ngim lah ban leh ei ei ruh em tang namar ba-ki jongsynshar kiba kum u Tirai ki bat ia ka bor."

"Mynta ngi dei ban sumar bha ia lade. Ngim dei shuh ban shu bret kai ia la-ka bor ha kaba thung kum ia kito ki nongban beiñ. Ngi iohsngew ba u Tirai u mut ban siam ia ngi da ka tyngka. Lada ka doi da kumta, nga ong ia phi ba phi lah ban shim ia ka peisa lada phi mon tang ba kynmaw ba phim dei ban pynlehnohei shuh ia la ka bor thung."

Don ka jingsngewthuh jingmut kaba kham bha ia ka bam peisa bad thung Wadar.

"Ngan shim ia ka peisa," ong-uwei.

"U dei ban buria ia ka jingduh jongngi."

"Kata kaba dei, buria. U la shim noh na ngi ia u musur," "ong kiwei pat.

"Ka shnong ka la duh da ki hajar shisnem shisnem. Ngi dei ban ioh ia kata mynta." Ong sa kiwei.

"Kynmaw wat thung ia u." Baroh ki ia ong.

"Ngin ym thung," ka wan ka jubab.

Ka jingdih sha ka kut palat ia ka shiteng synnia bad ka jingiakut ban thung arngut na Shella bad ban iaid lait ia u Tirai.

Ha ka step kaba bud u Along u phah ia u Hendi dang step ban ia kynduh ia u.

"Mano ba kren ?" kylli u Along.

"Baroh ki ia saidnia bad baroh ki ia mynjur ia ka jingkwah jongphi," jubab u Hendi.

"Te kaei ?" kylli biang u Along.

"Ban thung tang arngut na Shella."

"Nga da ong mo ia phi kumta ?" u kylli biang.

"Phi bthah ia ngi kumta keiñ ha kato ka miet. Ng batai ia ka jingkwah jongphi ha ka dorbar bad baroh k sngew ba ka jingtyrwa jongphi ka long kaba dei."

"Nga iohsngew phi ia halla pyrshah ia u Tirai."

"Kato ka mih hi hadien ba ki ia kynmaw ia ka jingleh jong u ia ka shnong jongngi."

"U Tirai u la lah jop lypa. Lada phi thung ne phim thung ruh u la lah jop namar baroh shi ilaka ki kyrshan ia u," ong u Along.

"Ngi la iakut ban ym thung ia u wat lada u pynbam peisa ruh."

"Phi sngewskhem ba phin ym shim ia ka peisa jong u ?"

"Don kiba lah ban shim tang ba kin ym thung."

"Uei uba hikai ia kata ? Ka dei ka jingpyrkhat jongno ?"

"Ka dei ka jingtyrwa jong u nonghikai."

"U nonghikai ! Phi mut u Melkhan ?"

"Ho-oid, u Mel."

"Ka nonghikai pynt ! u Melkhah he ! U kwah sa bar synshar ia ka shnong de ym dei ?"

"Kata te kam dei phi. Baroh baroh ki ia kwah tip kumno yn leh lada u Tirai u mut ban ai peisa. Bit sa em

ban shim peisa ? Ka jingtyrwa ka mih na u nonghikai ba kito kiba kwah ki lah ban shim tang ba kim dei ban thung ia u. Baroh ki ia sngewdei ia kata."

"Ka jingtyrwa he ! Nga sngewthuh."

"Ym dei tang ma u uba ieng ha kata. Ka dei ka mon jong ka shnong baroh kawei ban kiar na u Tirai bad u Mel u pyni tang ia ka lynti kumno ban lait na u."

"Nga sngewthuh. Kata phi baroh phin kner la ki kti ban shim peisa tang phin ym ia thung ia u briew ?"

"Ka mut kumta hi. Ka mon jong u paidbah."

"Tharai lada nga iathuh ia phi ba u Tirai u dei u nongkyrshan uba khlaiñ tam la kane ka shnong. Kumno u paidbah un ong ? Kin ngeit hi ia nga ?"

"Ia kata ngam lah ban ong. Phi tip hi ba u la pyndiaw bad pynduh khait ia ka jingkwah ka shnong."

"Namarkata u kwah ban pynbeit ia la ki jingbakla."

"Ngam tip tang ba ka shnong ka thaw ka tylli bha ha ka jingiakut lang.

"Ka jingiakut ! Ka jingiakut aiu ? Balei ! Kin ym shah shkor ia nga ?"

"Ngam lah ban ong ei ei ruh em ia kata. Phi lah ban pyni jingmut bad tyrwa ia kano ma ba phi sngew dei, tang ha nga hi nga sngew ba phi la pynslem than."

"Lada nga ong ia ki ban shim ia ka peisa bad ban thung ia u Tirai."

"Kaba jinjar ban ong ha kane ka jinglong kaba mynta hi Phi lah ban ong."

"Ngan da pyrshang shuwa ia ka peisa. Ngan sa ai jinngtip ia phi baroh. Namar u dei ban siewspah ia ngi da ka tyngka na ka bynta ka jingjinjar ba ngi la shah ha ki kti jong u.

Ka sngi thung Wadar ka la nang hajan. Don hynriew ngut ki nongialeh na ka bynta ki saw Wadar. U Political Agent u la pyntip ba kan long ha ka san tarik u Lber, 1935. Don ka jingpynkhreh kaba jur. Ki briew jong ki nongialeh ki rung ha man la ki ling ban ialum paid tang ki nong Mustoh kiba pyneh. Ki don kumba arspah ki nongthung Wadar bad ki ieng tylli ha la ka juban. Ka jingbun paid jong ki ka biang ban kyntiew ne pynhiar ia uno uno u nongialeh.

U Tirai u kut jingmut ban ia kynduh mar khmat bad ki nong Mustoh. U khot ka jingialang ha ling u Tymmen shnong. Ha kata ka miet tang kumba sanphew ne hynriewphew ngut ei ei ki briew ki ia leit. Ka jingwan ki briew ka pyntlor mynsiem ia u tymmen shnong bad u Tirai u ieng ha khmat jong ki kum u briew uba la rem lypa."

"Nga tip ba shisien nga la pynmong ia ka jingsngew jong phi baroh." u ong. "Hynrei lada phi thung ia nga mynta ka kynti, nga kular ban pynioh ia ki jingduh jong phi. Kum ka dak ka jingburom ia ka ktien la jong nga la ai na ka bynta ka shnong jongphi. Ka peisa ka don ha u tymmen shnong bad phi lah ban pyndonkam ia ka ha kano kano ka rukom ba phi sngewbit."

"Kumno phi mut ban pynioh pat ia ka jingduh jongngi ?" Don uba kylli na u paidbah.

"Nga kular ban ialeh ia ki mokotduma jongphi baroh bad ban burom ia ki jingkwah jong ka shnong jongphi baroh."

"Ngim don mokotduma bad ngim kwah ruh ban ialeh sa shisien," ong sa uwei pat.

"Lada phi long makna ruh phi dei tang uwei na ki saw, phi mut phin lah hi ban pynkohnguh ia ki lai ngut kiwei pat ?" kylli sa uwei pat na kyndong.

"Kumno u nongshun jongngi uba la pynmong ia ng u kular ban pynkhiah pat ia ngi. La kum ka lymbit Ngim shaniah ia phi," ong sa uwei pat.

"Dei tang ka tyngka ne ka lah duh ? Kumno ka burom ka shnong pat ?"

"Khie leit rah noh ia ka peisa jongphi. Ngim dei kiba da duk kaew haduh katta ban kynrup ia u saipan jongphi."

"Phi wan pynbam tyngka ?"

"Kumno u briew uba pynbam tyngka u lah ban leh bha ia kiwei khlem bam ia lade ?"

"Phin ym pynmih noh ia ka jinglut la jong shruwa ?"

"Khie leit noh Tirai. Khie leit noh sha la shnong. Kane kam dei ka shnong jongphi."

"Kaibut[1], phi lamwir ?" kynhoit u tymmen shnong. "U Tirai u wan ha shnong jongngi mynta ka miet. Phi

1. U briew ne ka briew ba duna buit.

phim don jingiatiplem ei ei ruh em ban bein ia u briew haba u wan ha ling jongphi. Balei phim shah shkor ia u ? Uei uba hikai ia phi ban pynjah burom ia u briew ha la ling Da kumta mo ka akor Khasi ?"

Kynjah jlang shiphang hadien pat don ka jingiakren ñium ñium.

"Ngi mut ba u wan lum paid na ka bynta ka thung Wadar," ong uwei na kyndong.

"Kaba dei," ong u tymmen. "Uno u rangbah u wan khnang na ka bynta ka kam Wadar. U wan khnang ha shnong jongngi ban batai ia la ki jingthmu bad ha kino ki tynrai u ieng. U kular ban leh bha bad ban pynburia pat ia ka jingduh jongngi hynrei phi imat phi ia khleh bieit lang baroh. Nangno phin ioh briew uba kum ma u uba klei ban pynbeit ia la ki jong ki jingbakla. U dei u briew uba la shemphang bha ha kane ka kam bad uba bha tam na ki nongialeh baroh."

Don ka jingiakren khnium ha pdeng u paidbah

"U Tirai u tip ba phi kyrshan ia ki arngut kiba na Shella. Um shym wan ban ia kajia bad phi ia kata. Thung ia ki bad thung ia u de," kren biang u tymmen shnong.

"Nalor kito baroh ba u la leh pyrshah ia ngi ?" u don uba kylli.

"Ho-oid," ong u tymmen shnong. "U la ai ia ka shnong jongngi phra spah tyngka. Uno uno uba thung ia u un ioh bynta. Nga khoiñ kan long kumba shitaiew u baisngi. Thung ia u lane duh ia kata ka poisa. Nga la kut jingmut ban thung ia u," phriang jarut u tymmen.

"Ngin sa ia pyntip ia phi hadien," ong mano re.

"Ka bha ba pynkut kaien noh hangne," ong u tymmen.

"Ngi donkam ban kynjoh ktien ia baroh."

"Phi tang shu rai hangne baroh kin mynjur lang," Ban biang u tymmen.

"Ngi don ka rai la ka jong."

"Phi rai ban thung tang arngut. Phi don hok ban thung sawngut. Pynlong ia u Tirai uba lai."

"Ngim lah ban leh ia ka hangne. Uba bun um don."

"Phin leh ain ia uba bun. Shiaien ba ngi la, rai ban thung lang ia u Tirai baroh ka shnong ka thaw kan bud

ia ngi. Nalor nangta u Tirai u la don lypa ha ka liang ki nongjop wat lada phim thung ia u," kren kop u tymmen.

"Balei u wan hangne ? U la dei ban shong thait ha la ïing."

"Em" ong uwei pat.

"Ka bymlah jong" ki halla kiwei pat.

"Ki nongthung Wadar kim dei ki bieit."

"Phet noh, ia noh "

Don mano re uba ieng joit baroh ki ia ieng bad ka jingialang ka kut ha ka lyngngoh

U Mel um don ha kata ka jingialang lymne u Hendi ne u Doni. Kine baroh lai ngut ki leit sha Shella ban pynpaw ia ka jingiatylli bad ia ka jingiakyrshan lem ki nong Mustoh ia ki arngut ki nongialeh na Shella. Ki la dei ban wan phai ha kata ka sngi tang ba ki da sah khnang ba ki kwah ban kiar na u tymmen shnong. Ki iehsoh ia ka kam ha shnong ha kiwei pat ki riewsaid

Tang shu wai ka jingialang u Along u leit beit sha ïing shetja. Ka tnga jong u bad ki arngut ki khun, kata ka Noli bad ka Nel, ki dang ia syaid ding.

"Leit sha kamra la jong," U beh ia ki khun.

Ki ruh ki iaid tuiñ khlem ia ai nia.

"Baleh aiu ?" kylli ka tnga jong u.

"Uto u khun ka nonghikai. Ynda u wan hangne ngan theh da ka um thnam."

"Balei jia aiu bad u ?"

"Jia aiu !" u iaid sharum shaneng ia ka ïing shetja. "Balei ? U kwah ia talaiñ wait bad nga."

"Um don hangne mynta ka miet. U wan mo ha ka dorbar ?"

"Em, um don hangne tang ba u la pynshoi lut ia baroh pyrshah ia nga. U khun ka thok. U kwah ban shongkurim ia ka Noli bad ban pyrshah ia nga ha kane ka jingialeh. To, ngan peit kai ia u."

"Ngam ju iohsngew kum kata," ong ka tnga jong u. "Ka shnong ka thaw hi ka la ngiah ia u Tirai bad phi pat phi kynnoh tang ia u Mel na ki briew baroh."

"Ki jingmut jong u. ki dei tang ki jingpyrshah jong u bad baroh ki ia spel kum ki tuta. U hikai ia ki kawei pa kawei ka kyntien. Lymda kumta kumno ka lah ban

long ba ka shnong kaba ju burom. bad kohnguh ia nga bad kaba khmih lynti ia kiei kiei baroh tang na nga, mynta pat ka shri la ki bniat sha nga."

"Nga ngam ngeit. Ngam mynjur satia bad phi. Baroh shi katta phi pynthame ia ki da ka bor bad mynta ki ieng pyrshah ia phi, phi kynnoh tang ia uwei. U la ju pyrshah mo ia phi hangno hangno ?"

"U nud seh mo. U myrsiang pyndem tdong u rieh shadien."

"Kata te ma phi bad ki jingpyrkhat jong phi hi. La katta nga la iohsngew ba u Mel u dei u samla uba tipsngi bad uba tip briew bha uba ka shnong ka thaw bareh ka burom. Wat ki rangbah shnong ruh ki leit sha u lait noh tang u tymmen shnong. Phi la sarong kyrsit than bad haba phi shem ba ki briew kim salia shuh ia ki jingkwah jong phi, phi byrngem sa ia uba pli u khynnah."

"U bapli he, u seiñpuh."

"Wat ju kren kumta ho ha khmat ki briew kin, beiñ ia phi hadiuh ñiuhmat. Mynno phi shem ia u ba u dei u beiñ ?"

"Ha kane ka kam."

"Ha ka thung Wadar ' To ia khloh bad kato ka thung Wadar jongphi. Ngim m tang da ka thung Wadar bad u Mel um doi u Wadar."

"Ngan khmih lynti aiu shuh na phi ? Phi ruh phi ia shah bad u "

"Balei phim pyndonkam ia la ka jabieng ? Phim don khmat, phim don shkor ? Ka shnong baroh kawei ka pyrshah ia phi Shisien ka angi kin narad tymmen ia phi hangta te phin sa sngewthuh.

"Uei u ban narad ? Da uto u khan ka nongbishni bieit ?"

"Ngam pat ju iohsngew ba u nongbishni na pyrshah ia phi. Kaba nga tip ka long ba baroh ki ia sngew kumjuh. Kata lehse ka dei ka jingpyrkhat kaba kham bha."

Ki jubab jong ka lok jong u hi pynthanda ia u tymmen shnong wat la katta ruh hapoh ka mynsiem jong u hi u ngeit ba ka dei ka jingproh jabieng uwei u briew bad uta u dei u Mel.

Shiangi shuwa ka sngi thung Wadar u Mr. Richard Watson u hiar ha Phali, kaba dei ka jaka thung Wadar. U Watson u dei u Deputy Commissioner jong ka Khasi-Jaintia Hills bad u dei ruh u Political Agent jong ki hima Khasi. Namar u dei u Agent jong ka Sorkar, u dei ma u ban khmih bishar ia ka thung Wadar. U dei u briew uba la met iaw bha la kumba sawphew snem ei ei, uba saw kyrang bha ka smehdoh bad la ki shñiuh irmat lieh kiba tam kynjreng sha khmat. U'm lah pynnoh ia ka arsut ne ba u leh khnang ruh ym lah ban ong namar la kit ia u ha ka khoh da u briew uba kham rit shuh shuh ban ia u. Ki nongbud jong u ki iaid nadienjong u.

U Watson um da sang bha ia ka ktien Khasi. Kumta u phai ha la u dubasia na ka bynta ki kam ki jam bad ha ka kren ka khana. Wat la katta ruh u pyniaid ryntih bha ia ka kam ka duk bad ki synshar ka kha-dar. Ka lah ban long ba ki raiot bad ki khun ki hajar ki burom ia u syiem patsha bad ia ka pausngiat jong u

Ha ka thung wadar ki jied paidbah. Ki paidbah ki hajir bad uwei pa uwei u rung ha ka jaka ba u shong u sahep bishar ryngkat bad ki nongthoh bad dei hangta markhmat u iathuh ia ki kyrteng ba u jied. Uwei pa uwei uba la long jied u lah ban jied sawngut na ki nong-ialeh. Kita ki dei ki hok tynrai ba ka hima ka bynshet ha ki khun ki hajar. Ym ju don jingbishni jingpihuin ne jingpynmong pynmysaw. Kiba jop bad kiba rem ruh ki sngewthuh ba ka dei ka mon u paidbah bad ki pyndem ialade ha ka mon u paidbah kat kum ka rukom

Ka Phali ka dei ka jaka khah tlang jong ka hima Shella. Ka ju sdang naduh u 'nai Nohprah bad ka kut ha u Iaiong. Ka don harud ka wah Shella kaba tuid napdeng ar ki lum kiba ieng kynsan naduh wah. Ka iew hi ka long halor u shyiap bad ki mawtharia. Ka jaka kaba kham khim ka pyngkiang bad ka long ter ter ia ka rud wah. Ha ka por lyiur kane ka jaka ka dap um bad ka khali pateng baroh ka kut noh shuwa u slap Ki jied ia ka Phali kum ka jaka thung Wadar namar ba ka dei ka jaka khali pateng bad ka dei ruh ka jaka ba hapdeng eh ka hima.

Ka jaka thung Wadar ka dei ha shiliang wah pyrshah ia ka hat ha kaba ki shna artylli ki dara. Kawei na ka

bynta u sahep bad ki nongbud jong u bad kawei pat ka dara thung Wadar. Ka jingkieng siej halor wah ka pyniasoh ia ki ar lyba[2].

Ka dara thung Wadar ka kham heh na ki ar. Ka lynti na pdeng ka plie na kawei ka jingkhang sha kawei pat, ba la ker skhem da ki siej na arliang lynti. Kumta ka pynlong artylli ki kamra ha ki arliang lynti. Ha kawei na kino ki kamra kin shong ki nongialeh Wadar bad ki nongbud jong ki. Ha kawei pat ka kamra kin shong ki jong u Nongmihkhmat Sorkar bad ki nongtrei jong u bad ki nongmihkhmat jong ki nongialeh. Ki nongthung pat kin rung na kawei ka jingkhang bad uwei pa uwei na ki u dei ban iathuh ia la ka kyrteng bad ka shnong hadien nangta saia ki kyrteng jong ki sawngut ba u jied bad u dei ban mih na kawei pat ka jingkhang.

Ha ka sngi thung Wadar u Watson sahep u pynshaniah ia la ka shuki na lynti ha ka jingker jong ka kamra ba ki shong ki nongtrei jong u. U shong taweh kjat kynjai bad shi kriah u sohñiamtra. U khoh bad u bam ia ki soh uwei hadien uwei pat katba ka kam ka nang iaid shaphrang. Um ju kham ioh tad katta katta katba ka jingthiang pat kaba la palat. Ka dei ka kynti ba u dei ban pyndap ia la ka kpoh Ka kamram jong u ka klong ban peit bad bishar ba ka kam kan iaid shaphrang. Lada mih kano kano ka jingia kajia dei ma u u ban pynbeit bad ka rai jong u kaba baroh arliang mamla ki dei ban kohnguh.

Ka kam ka iaid shaid shi shaid hadien kumba ar kynta ei ei don kumba saupbewngut ki briew ha u lain. Ki dei ki nong Mustoh. Ki sdang da kaba jied tang ia ki arngut na Shella. U rung u Mel hapoh ling. U iathuh ia la ka kyrteng bad ia la ka shnong.

"Une um dei napoh hima" ujor uwei u nongmihkhmat.

"Kaei kata ?" kylli u Watson saheb.

"Une u briew um dei u nongjied," batai u dubasi.

"U dei," kyrshan kiwei pat ki nongmihkhmat. "U dei na shnong Mustoh."

"U dei u nongjied wadar." Ki pyrta ki paralok jong u nadien.

---

2. Liang wah.

Ka sangeh shiphang ka kam.

"Nga ujor," ong u nongmihkhmat u Tirai. Ha kajuh ka por u mih napoh jingker bad u leit ieng ha khmat u Mei najan u sahep.

"Uei uta u khun ka sniang ?" pyrta bitar uwei u briew mabar jingkhang.

"U Nongmihkhmat u Tirai," jubab kito kiba ha khmat.

"Khniot ia u khun ka sniang," ong biang uba na ber.

Shuwa ba u Watson Sahep u lah ban leh ei ei, ki khih kulmar ki briew ha u lain, baroh ki ia tynñiew shapoh ling bad ha kata ka kulmar uwei na ki u rah la ka kjat bad u kynjat tyngeh ia u nongmihkhmat u Tirai da ka bor baroh. U nongmihkhmat u ryngkang blait ha ka shi khyllipmat tang ba la kloh ka kjat na jaiñboh wah ka kad ha ka lbong u Watson sahep hi thrait. Ka kheiñ ka shuki thak, u Watson sahep bapli u hap bad ki soh ki phriang lut ia ka madan.

U Watson u sngewthuh bad u ieng joit bad u bat ia uta u briew na ka kti.

"*Well*, samla, phi khlain bha mo" ong u Watson.

U briew u la shu khyndiuh.

"Ngam...ngam shymmut ia phi sahep," u kren jem. "Nga mut ia utai u sniang," u ia kdew artat.

Ha kata ka por ki pulit ki rung na kawei ka liang.

"To, to keiñ noh katto. Sngap jar," Hukum u Watson.

Ki pulit ki khynñiat ia u paitbah shabar bad ki rangbah kiba don hapoh haba ki iohi ia ka jingkulmar ki pyrsuk bad pynjem ia ki briew kiba don hapoh. Yn da thenda baroh, u Watson u shong halor ka jingker bad u kylli ia u Mei.

"Phi dei uei ?"

"Ka kyrteng jongnga ka dei u Meihhan bad nga dei u nong Mustoh," jubab u Mei da ka phareng.

"Phi thikna bha ba phi dei u nongjied ?"

"Ho-oid sahep. Nga dei u nongshong shnong jong kane ka hima. La khie ia nga haegne."

"Balei ki ujor ia phi ?"

"Ki tip khambha ma ki. Lehse namar ba nga dei u nongkyrshan jong kine ki arngut na Shella."

"Lada u tymmen shnong na Mustoh u don hangne ?" kylli u Watson.

"Ho-oid sahep," ki jubab.

"Bad na Shella ruh ?"

"Ho-oid sahep."

"Une u briew u dei ne em na Mustoh ?" kylli u Watson na ki tymmen shnong.

"U dei u nong Mustoh," ki jubab.

"Hangno uto u briew uba ujor pyrshah ia une ?" La kylli u Watson. "Nga kwah ban kylli ia u balei ba u kwah ban pynbieit kai ia une u briew ?"

"Ngam ithuh ia u Sahep." Jubab pynkloi u nongmihkhmat jong u Tirai.

'Phi dei ban da wad bniah bad janai shuwa ba phin ujor. Phim tip ba kane ka jingleh jong phi kaba phi dei ban ioh saja ?"

"Map ia nga Sahep. Ngam tip."

U phai sha u Mel pat bad u kylli, "Phi leh aiu ha Mustoh ?

'Nga dei u nonghikai skul."

"Oh. kumta te phi dei u briew uba khraw". ong u Watson. "Ale. phi lah ban jied mynta."

Hadien u Mel ki sangeh shiphang ban bamja angi.

Ka jingjia ka pynkhih bad pyneh ia ki nongjied na Mustoh bad na Shella ba ki dei ban pynhiar kput, ki ialang lynnong lynnong bad ki ia kren hi para ma ki bad ki ia kut akhem ba kin ym ong pat ia ka kyrteng u Tirai ha kata ka angi.

Ynda sdang pat hadien ba la dep bamja angi, u Tirai u shu sngap aah. Namar u shem ba ki nongthung ki da iehnoh dak ia ka kyrteng jong u Ym don uwei ruh u ban jied ia u. U kwah ban phet noh tangta u sngew kumba ka iing baroh kawei ka khapngiah ba la tynñian da ka juh ka lyer ba pynhiar mynsiem kiwei, hynrei um lait. Ki briew jong u habar ki pyrshang kawei ar ka buit. Ki khroh ia ki briew da ka peisa. Ki sam kylluid mynsiem ia ka spah u Tirai. Ki nongthung ki pynkloi ka troh bad ki kbia ia ki tyngka rupa hynrei kim treh ban kren ia ka kyrteng u Tirai ha khmat u nongbishar. Ynda la dep kheiñ dep diah, ka kyrteng u Tirai ka hiar shaduh trai.

Ki nongthung Wadar na Mustoh ki wan phai sha shnong da ka jingkmen kaba khraw. Ki la jop, ki briew jong ki ki la jop. Hyarei ka daw ba khraw tam jong ka jingkmen dei ka jingrem u Tirai. Ki wan sha shnong ki da pynbthei bom bad bombula artat lynti bad ki dih ha ban da shong shit. Tang shu poi ha shnong ki kem ia ki syiar bad ki ot krak-krak-krak. Ka shnong ka thaw ka khie ir haba ki sdang shad ba Pyndem Sandi ryngkat ka kaing ka dhah bad ka phawar artat. Ym ju iohsngew toi ban don ba shad wait ha kano kano ka thung Wadar. Ha kata ka snem ka pher shibun. Ka shnong ka ieng tylli ha kawei ka liang bad ka dei ka jingjop jong ka shnong. Namarkata baroh ki ia sngewhun lait noh tang u tymmen shnong.

"Mano ba jop ?" ka kylli ka tnga ia u tymmen shnong.

"Kito na Shella," u jubab u Along.

"U Tirai pat kumno ?" ka kylli biang.

"U rem."

"Nga la ong ia phi, ka ong. "Phi kyrshan ia u briew u bym dei."

"Kito na Shella ruh ki dei ki jongngi hi."

"Nga da sngew kumba phi kyrshan radbah radsan ban pynieng ia u Tirai

"Kato ka dei tang hangne ha shnong."

"Don ba thung ia u ? Nga mut nangne na shnong."

"Uwei ne ar. Dei u nonghikai jongphi uba pynsniew plak ia u Tirai."

"Sa shisien ia u nonghikai. Phi mut ki nongthung Wadar shi tyllup ka hima ki bud ia u ?"

"Ho-oid keiñ. Imat kumba baroh ki bud ia u bieit.

"Balei jia aiu ?"

U Along u iathuh ia kaba la jia baroh. U don hapoi dara. Um shym sng tang shikyntien ruh haba ki ujor ia u. U pyrkhat ba u Mel un ioh jingsneng bad un sngewthuh. Tip ma ka kyrtoh lyndet da kumwei pat. Ym dei tang ki nong Mustoh wat ki Shella ruh ki iaynei ia u. U Along um bakla haba u kynnoh ia u Mel na ka bynta ka jingrem u Tirai.

"Lada kumta phim dei ban kynnoh ia u Mel."

"Lada ym dei na ka bynta uto u nonghikai khun ka buittuh, u Tirai u la dei ban jop."

"Ngam ngeit. Nga te nga ong dei uta u briew u Tirai, u kynja riewbieit."

"Nga te ngam kynnoh ia u bapli. Um ithuh ia u khun ka bieit ?"

"Um dei uba bieit ho. Nga tharai ba u dei uwei na kiba sian ha shnong bad baroh shi shnong ki ieit ia u."

"U dei u nongpynsniew uba pynshitom bad pynjinjar ia kiwei pat. U nongkynroi jingsniew."

"Dei tang maphi hi uba pynrem ia u. Ka shnong ka thaw baroh kawei ka iaroh ia ka jinglong jong u. Ngam tharai ba u dei u nongkynroi."

"Phi ruh phi ia shah bad u. Balei phim leit shad bad ki hangthie ?"

"Kam dei ka shad kynthei. Ka shad mastieh ka dei ka jongphi ki shynrang. Phi la dei ban shim bynta lem."

"Bad ki hangthie ! Ieh kin shad ki bieit. Lashai baroh kin ia iam."

"Ngam sngewthuh sngewthaw ia phi. Kam ia dei ei ei ruh em bad phi. Ym tang ka thung Wadar hynrei ka jingshad ruh kam ia dei ei ei satia bad phi. Phi pat phi kynnoh bad mynthi sat ia ki. Lada phi la ieng bad phi rem kata ka long da kumwei pat. Hynrei myntu phim don satia hangno hangno ruh la katta ruh phi sngew kumba ki bein ia phi."

"Phim tip seh mo ba nga kyrshan ia u ?"

"Kata kein, ba nga nang ong ba phi kyrshan ia u briew u bym dei. Tharai lada nga ong pat ba phi la pyrshang da la ka bor baroh tang ba phim lah ban bujai ia kiwei."

"Kin ong kumno ia nga sha ? Kin pyrkhat kumno ?"

"Dei maphi uba sdang ia ka jingkulmar hapoh dara ? Phi la kynshoit ym dei ?"

"Em."

"Lada kumta te uei u ban kynnoh ia phi. Phi la leh ia la ka kamram la jong. Dei u briew u Tirai uba sdang ia kiei kiei baroh. Ym dei me phi u ban shah kynnoh."

"Lada phi ong kumno kumno ruh, nga te ngam sngewbha satia ia uto u nonghikai. Ha nga hi ka pyrshah wat tang ban pyrkhat ia u."

"Phi pynsniew hi ia lade. Phi bishni ia u."

Bishni ! Bishni ia u buittuh. Kaei kaba uto u buittuh u don bad nga ngam don."

"Pawkhmat ha ki kam ki jam bad ka iaroh ka shnong ka thaw."

"Sngap ! Ngan ym jin da la long tymmen shnong lada ngam shym la pawkhmat."

"Kata ka dei. Shisien ha kawei ka por u Bah Along u dei u briew uba pawkhmat bha bad u briew uba ring ia ka jingmut jong kiwei pat. Hynrei mynta ; u la kylla long u briew uba pher."

"Phi mut ban ong ba ka snieh jongnga hi ka kylla ? "

"Ho-oid."

"Phi iohi ia kata ?"

"Nga iohi pylleiñ. U briew uba iadei briew bha mynta pat u kylla khong khong bad sarong plak."

"Ap nga kwah ban pyndep noh."

"Kan khambha lada ngin bamja noh. Ka la miet bad phi la thait."

"Ngam kwah ;a shuh. Nga la bam baroh shisngi."

"Phim thngan khyndiat ruh !"

"Khie leit khreh. Ngan da sum da sait shuwa."

LYNNONG 6

La shitong sngi la shat pylleng, katno katno ruh kam kup satia. La lut ym duna shuh ia ka sanphew tylli ki pylleng, la katta ruh ym don jubab ei ei ruh em ha ka dieng shatpylleng. Baroh uba ia peit kai u ngiah. Ha kiwei ki por ym ju donkam palat ia ka khadsan ne arphew tylli ki pylleng katba ha kata ka sngi pat ki pylleng kim ai dak satia. La lut phar ki leng shat. Donkam ban wad shuh. U Nongshat pylleng u la thait ban lympat bad u la thngan. U ieng joit bad u peit ha u prah bad ha ka dabor u la i ngiah ba la dap da ki khangai pylleng suda.

"Balei kumne, jia aiu bad ki saw eyiem[1] ?" kylli u nongshat pylleng la ka lyngkot sapdak bad ka jaiñ spong ha ka khlieh.

"Lehse ki dang iohthiah," ong uwei na ki rangbah.

"Pyntdem, syaw haduh ba kin da khie," ong uwei na shadien.

"Don kaei re kaei bad kane ka shnong," ong u tymmen uba la lieh u shñiuh.

"Nga tharai ka dei kumta hi," kohnguh u nongshat pylleng

"Phah ia ki khynnah ba kin leit wad pylleng," ong uwei pat u rangbah.

"Ngi la phah," ong kiwei pat.

"Ki khynnah ki la wan. Ap shuwa wat pat ia phet," ong u tymmen.

Ki briew ki la sdang ia khih sar bad ki ia shong hangne hangtai ban pyrkhat ia kaba la jia. Sa shipor ki wan ki khynnah ki rah la u shang.

"Ngi ioh tang san tylli," ong u khynnah uba rah shang.

"To ym pher ngin sdang biang," ki ia ong.

"Da peit bha ia ki pylleng," ong u rangbah.

"Lada ki iaid lait ia ngi, ngi ruh ngin iaid lait ia ki. Ngim donkam lei kuman ha ki khyrdop jongngi. Ngi buh khnang ia ki ruh na ka bynta ka jingbha ka shnong ka thaw, lada kim kren briew, ngi dei ban sngewthuh ba kim mon shuh ban sharai ia ka shnong," ong u tymmen uba la ih ñiuhlieh.

"Lada kumta ngi ruh ngim donkam shuh ia ki," ong uwei u samla.

"To ngin ia beh noh ia ki," ong uwei pat u samla.

"Ah ba ngan da iohi ia ki," ong uwei pat.

"Phin leh aiu ?" kylli u tymmen.

"Ngan leit ring na ki jaka jong ki."

"To ngin ia thung noh da kiwei," ong uwei pat u samla.

"Ap shuwa. Ap shuwa," ong u tymmen. Shuwa ba ngin leh ia kano kano donkam ba ngin da khan bha

1. Ki sawtylli ki 'lei khyrdep kiba ap pahara ia ka shnong. Ki shong ha ki saw kad ka shnong.

bad da pyrkhat sani bha. Kaei kaba pynleh ia ki kumne ?"

"Ngi la pyrkhat lut phar," ong uwei u rangbah

"Em, dei ban don hi kaei re kaei."

"To ngin ia kylli ia ki saw syiem mynta lada don kaei kaei kaba pynmong ne pynthut ia ki ? Lada dei da kumta ngin ia khud ha ban da sh-m bad ia pynbeit pat."

"To ngin ia kylli ruh lada donkam ban buhteng haduh la shemsnem. Lehse u Trai Kynrad um angewhun satia bad ngi. Lada kumta ka bha ba ngi pynkynriah pat haduh la shemsnem."

"Bha kata."

"Pyrshang da kumta."

"Ho-oid." Baroh baroh ki ia kohnguh.

"Hangno u nongshat pylleng ?"

"U la leit bamja. U bapli u la thait."

"Ngi ruh ngi dei ban leit."

"Ap shuwa, u la jan wan."

"Ngi la thngan."

"Uei u bym thngan ? Ia ia pyndep shuwa ia kane ka kam. Ym don ba kwah ban pynlut por sa shisngi hangne."

Ka pyndem baroh ka dap da ki jingkhñium Ki briew ki ia shong hangne hangtai bad ki ia tuklar shaphang kata ka jingjia kaba phylla. Ym ju jia kumta mynno mynno. Lah ban dei kaei re kaba pynthut Ki samla ki ia kynnoh uwei ia uwei pat Don mo kiba pynsniew ne pynjakhlia ia ki jaka shong ki saw syiem Don mo uba leh sang leh pap ? Don mo uba pynkheiñ bad pynbyrsieh ? Lada ym dei kumta dei na ka bynta ka shnong mo. Don jingkulmar, jingiakajia, don jingialeh ne ia knieh ne kiwei pat kiba pynkheiñ ia ka jingsuk ka shnong ? Ym don na lah ban ong.

Ha kata ka por u wan u nongshat pylleng u dem la ka khlieh. U iaid beit sha ka jaka shat pylleng bad u ong ba un ym shat palat ia ka lai tylli

"Nga kwah ban kylli ka jingkylli kaba beit siak bad kata ka long lada ka shnong kan pynlong phur mo mynta ka snem. Ngam kwah ban kylli palat nangta. Don kaei re kaei bad ngi hi kaba pynthut," u ong.

"Ho-eid, kylli tang hato," ong u paitbah.

"Ngim kwah ei ei shuh hi," ong sa kiwei pat.

U nongshat pylleng u shong hajan ka diengshat pylleng. U shim kawei ka pylleng u da peit bha ia ka. Nangta u pynsum da u shyrai bad ka shun bad u buh ia ka ha ka diengshat pylleng. U duwai u phirat, u ia kylli artat lada ka shnong kan shad phor ne em. Suki u ieng iadem, u shim ia ka pylleng bad u shat hapdeng ka diengshat pylleng hi thik.

"Kato ei," ki halla kiba don hajan.

"Kaei ?" kylli sa kiwei pat.

"Ka pylleng ka ong em "

"Dei ban long kumta keiñ."

"To-to-to ia ong lang kawei."

"Wo.. ..wo.... wa......wa......wa !......aw" u paidbah baroh u ia kynkaw lang.

Ha kawei ka janmiet sngi hat u Mel u wan phai na iow marwei bad kumba u ju leh u pyrta ia ka Eno ban pynpaw ba u la poi.

"Kong ! Ko Kong !"

"Oi Mel" ka thie Eno na la iing.

"Phi la kloi sat mynta ka sngi. Nga dang mut ban phah dohkha ha phi, tip ma ngam shem shuh ia phi ha hat."

"Nga la dep dang shai Ngam don ei ei ha hat. Peit shane u Kordon u la wan ne em ?"

"Nga iohi ia u ha hat. Katta te u la mih."

"Mel ; ale hangne shuwa "

' Ap ngan da leit buh shuwa ia kine "

"Ym donkam leit buh Wan rah ia ki dohkha hangne. Ngan pynot manga.'

'Lada phi lait por, ngan jin da la sngewnguh," u ong, u ia iaid artat sha iing ka Eno bad u rung haduh iing shetja

Ka Eno ka dang shetja bad ka shim ia ki dohkha na u Mel

"Katno kine ?" ka kylli.

"Hynriew anna shi hali "

"Hynriew anna ! Nga thied shipiah kum kine."

"Phi thied dang step than. Hadien ka dor ka hiar. Hadien jong nga ruh lehse ka la kham hiar. Ka dei ban hiar haduh shi suka ei ei."

"Phin leit shano mynta ka miet ?" ka kylli katba ka dang shrat ia ki dohkha khlom da peit satia ia u.

"Balei ? Ban lei phi kylli ia kata kong ? Don ei ei kaba phylla ?"

"Em, nga shu kylli."

"Ngam lah ong. Ngan da peit ynda la dep bamja. Mynta hi nga sngewthait."

"Wat leit shano shano ruh mynta ka miet. Shong ha iing."

"Ngam sngewthuh satia. Haba nga kylli phi ong ba phi shu kylli bad mynta pat phi khang ba ngan leit kai."

"Don kiba kwah ban ia kynduh bad phi."

"Uei uta kong ?"

"Ym dei u shynrang, dei i kynthei."

"Mano kong ? Phi mut ia i Noli ?"

"Ho-oid."

"Nga ia kynduh ia i ha hat. Im shym ong ei ei ia nga."

"Nga wan ryngkat bad ka, bad ka ong ia nga ban bthah ia phi."

"Balei i kwah wan mynmiet ? Don ei ei mo kong kaba jia ia i ?"

"Nga ngan tip aiu ka ! Nga tip tang kata kaba ka bthah ia nga. Bha ba phi shong ha iing bad wat plie iano iano ruh tad ynda phi iohsngew ia nga."

"Phi pynher mynsiem phi ia nga. Lah ban dei iaei sha ? Phim tip ei ei ruh em seh mo ? Im shym iathuh ia phi ?"

"Phi te kum u khunlung kajuh. Kumno ngan tip ia ka jingiaicit iathoiñ jongphi ? Phi hi keiñ phi tip khambha ban ia nga."

"To kata ngan leh kumba phi ong."

U Mei u ieng bad u sdang ban jam.

"Kine ki dohkha jongphi. Shim. Katto sa ba phi shu shet beit ia ki."

"Oh, shisha nga thap klet. Khublei shibun eh."

U Mel u laid beit sha iing u briew uba dap jingpvrkhat. U shet la ka ja. U shet ia ki dohkha de. Ynda la ih u bam marwei kumba u ju leh tang ba um sngewthuh sngewthaw la ka jyntah ka bang ne em. Tang shu dep u sait pynkloi ia ki khiew ki pliang bad u rung noh ha la kamra u da khang artat tdem ia ka jingkhang.

Ka iing kaba u kpa jong u u thaw ka don tang ar kamra kiba rit. Kawei ka kamra thiah ha kaba don artylli ki jingthiah bad kawei pat ka kamra shongkai ha kaba don katto katne ki shuki dieng, ka miej bad kawei ban, u Mel u shong ha ka shuki marwei.

"Jia aiu ia ka Noh ?" u kylli ia lade. "Don mo kano kano ka jingbymangowtynnad ? Balei ka kwah wan mynmiet ? Don kaei re kaba kham kyrkieh. Lym kumta kan ym wan satia."

U kynmaw ba u la iakynduh ia ka ha kata hi ka sngi, lai ne saw sien pynban, ha hat. Ka kren bad ka rkhie ia u kumba ka ju leh. Ka khmat jong ka kam pynpaw eiei ruh eh. Ka juh hi kumba ha kiwei ki sngi. Mano ba tip, lah ban don aiu re tang ba ka hat kam dei satia ka jaka kaba bit ban ia kren ia ki kam barieh baroh. Kumno kein ha kato ka kaw kaw, daw-daw, ki briew ki shu ia pyrta bad kynhiet haba ki pan dor, long hi ban kren ia kum kita ki kam, haba ki briew kim ia ioh sngewbha uwei ia uwei pat. Kumno yn ia thad ia ka kam rieh kani iong ha hat ? U pyrkhat shiphang bad u iohsngew ba u Kordon u la wan hat.

"Wei ar lai, nga ryngkang kumne threit." U Kordon u iai ong kylla uta ha jngai· "Saw .. san ... hynriew, nga rynsied ha u dkhiew."

Ka sngi hat ka dei ka sngi siew baisngi. U Kordon u ju wan kham miet ynda u la kham theia[2]. Ynda u la dih la bam na hat, u ju kiew kumta hi khatduh briew ia u thiep haduh ha shnong ryngkat ki bitor bad kanja katba u lah ban ioh.

"Nonghikai ! ko nonghikai !" u pyrta ia u Mel.

"U Mel um don ha iing," pynjubab ka Eno na la iing.

---

2 Buaid bad ym neh shuh ban iaid ban ieng beit.

"Ka sharak katei kyndiang, u Mel pat um don ha iing." U halla kumba pule kot ki khynnah. "Hangno u nonghikai ! U briew uba da kat u shynrang. Nonghikai ! ko nonghikai !"

"Nga ong um don te ha iing," ong biang ka Eno. "Ale phi wan rah aiu na hat !"

"U bitor ha ka kadiang bad u bitor ha ka kamon. U bseiñ u ryngkang em-em-em ... ka miaw ka ryngkang ia u bseiñ. Phi iohsngew ! Ka miaw ka ryngkang ia u bseiñ ... bseiñ ... bseiñ ... bseiñ."

"Ale Kordon, wat halla hangto haba dum marwei," ka khet biang ka Eno.

"Ada ! pha, ka maw sala." U tied ia u maw lynti da u dieng.

"Phi tied ia ei " kylli ka Eno.

"Hi, hi, ia uno u maw, u khun ka sala." Hangta lei lei u kham tied eh.

"Belei kumta, phi leh aiu ia u maw !" ka kylli biang.

"U sala u jynthut ia nga."

"U jynthut u maw iaphi ne phi jynthut ha u maw ? Ale kloi, ia ih ja neduh hynne."

U Kordon u tied tyngeh bad ka kheiñ sa ka dieng ar dkhot.

"Oh, ka lah kheiñ. Ngan kynjat ia pha." U kyrdem hi sbak. "Oh, ka kjat ka pang du. To ngan sa peit kai ia pha lashai. Ngam pynlwet. Ha Mespot ngim ju jynthut ha ki maw. Ngi iaid halor u shyiap uba shit bad uba khluit. Kordon hangno me la leit ? Nga la leit ha Mespot ban ialeh ia ka thma."

U Kordon u rung beit beit sha iing shetja bad u shong harud dpei. U sei na la ka pla, ar bitor ki kiad uwei na ka pla kamon bad uwei pat na ka pla kadiang U pynshaniah ia ki ha dpei bad u shong kyllaiñ myngngor bhek harud dpei.

"Ai ia nga ia ka jingbam jongnga," u pan.

"Khie leit sum shuwa, ko jaboh. Kumno phi nud ban pan ja hatte ki jakhlia ki kti ki kjat. Khie kloi."

U ieng suki jed.

"Lada phi pynngam ia nga," u rwai. "Ha ka pyrthei ka jingmaian. Te mano ban ialam ia nga sha kane ka pyrthei."

"To ia pyrthei tipbriew jongphi. Nga iohi phi la khleh bieit lypa," ong ka Eno.

"Ai um khluit ia nga," u rwai biang khlem sur khlem dur, jem ruh em eh ruh em, lynter u juh u sur. "Ka, khriat te kong hangne."

"Kato ei ha u khiew," jubab ka Eno.

"Um khluit, um ayaid, um jah hap halor jong nga, baroh lai te ngan sa khuid."

"Pynkloi, nga tip ba phin sa khuid," ka rkhie ka Eno. "Tang ba ka ja te ka la khriat. Keiñ noh shuwa kata ka rwai rongphong jongphi."

Ka Noh ka wan. Ka iohsngew ia u Kordon ba u rwai sahuh ka khlem leit kiew shuh ha ling ka Eno. Ka leit sha nug u Mel bad ka tied jingkhang miau mian

"Mano ?" u kylli u Mel.

"Ma nga. Plie Mel"

U Mel u sngewthuh ia ka, u pynkloi ban plie ia ka jingkhang u ia khang artat ka tang shu rung maka.

"I kong Eno i phah ap ia nga ha iing."

"Nga ong ha i ba in pynong lem. Ngi ia wan ryngkat."

"Imat jia aiu re bad phi ym dei ?"

"Ka pyrthei hi baroh ka pyrshah ia nga. Nga wan khnang......Nga te nga la iap phi Mel." Ka peit shlip ia ka sharak.

"Iathuh keiñ."

"Ngan sdang naei ?" ka kylli. "Naduh kato ka thung Wadar," ka sangeh kynsan kynsan.

"Ho-oid, iathuh seh jia aiu ?" u kylli.

"I pa i shu thut shen bad i bitar bha ia phi. Kaba i shyrkhei. I shu thut sah ia phi."

"Kaba dei. I don ka daw ban thut."

"Bad ... ... bad i tip ia nga bad ia phi."

"I tip ! I tip kumno ?" kylli u Mel.

"Nga tharai i iathuh i mei."

"Phi iathuh ia i mei ?"

"Ho-oid."

"Ah ! Noli ! Nga nang pyrkhat ba dei tang nga bad phi kiba tip ia kane."

"Nga dei ban iathuh ia i mei."

"Nangta pat."

"I Pa i pyrshah ia phi. I pyrshah ia nga ruh."

"I leh kumno ?"

"I pynjinjar bad miet bad sngi tang da ki ktien sih ktien sang suda. I tim ia phi de."

"I mat tim ia nga. Ym lei lei. Ngam salia ia ki ktien jakhlia."

"Mei ! nga pat kumno ngan im ? Ki ktien jong i ki dait bad ngam lah shah."

"Wat sngap ia ki "

"Kumno ngan leh ? Katba nga dang shong ryngkat ha iing ngam lah khlem da iohsngew ia kito ki ktien siat ktien kynnoh."

U Mel u peit ia ka kynroh. Na thiau ha sad bad na sad ha tbian. Kumno un ai jingmut ia ka.

"Aiu kein nga lah ban leh na ka bynta kata ?" u kylli.

"Ngam lah shuh ban shong ha iing. Ngam lah shuh ban shah ia kito ki ktien."

"Phi mut ban leh kumno ?"

"Nga dei ban iap. Ngan iap noh. Ngam lah shah," ka iam artat.

"Balei phin iap ? Phi kwah pyniap lang ia nga de. Phi tip hi ba ngan ym lah ban im khlem ma phi."

"Bha ba nga iap noh. A jingiap ! shim noh ia nga. Ngam lah im shuh." Ka dem ia la ka khlieh bad ka iam.

U Mel u leit hajan jong ka.

"Noli ! Baieit ! Wat iam. Iathuh ia nga lada nga lah ban iarap ia phi." U syrpai ia ka na shadien. "Kren, nga kloi ban iarap iaphi."

"Kumno ngan im tang ka shah tim shah tla bad sngi bad miet. Ki leh ia nga kum ia ka ksew, kham palat ban ia ka ksew. Ki kynnoh lut nadong shadong tang ia nga hi, tang namar ba nga ieit ia phi."

"Lada phi ieit ia nga katta, phin ym shah tim shuh."

"Kumno kata ? Ngam sngewthuh."

"Kumba nga ong. Jah shuwa, wat iam shuh ngin sa ia kren ia kata."

Ka Noli ka ñiad ia la ki ummat. Ka pyrshang ban tyngkan bad pyneh ia lade. Ka peit sha u Mel uba ieng bajan jong ka bad la ka kti kadiang halor ki tyrpeng jong ka.

"Ngan leh da kumno sha ? Iathuh lem sa phi."

"Shisien phi ong ia nga ba ngan ieng skhem. Nga skhem kum u mawsiang. Nga ieit ia phi bad ngan iai ieit junom. Ngam lah shah ban iohi ia phi ba ki jingjinjar Nga dei ban pyllait ia phi. Phi kloi mo ban leh ia kaba nga ong."

"Kaei kata ?"

"Iehnoh ia ka iing jongphi Phet noh nangta."

"Ka bym lah long. Kumno ngan phet ?"

"Dei tang kata hi ka lad. Lada phim shem jingsuk kumno phin im lada phi iai sah ha iing."

"Shano ngan leit bad mano ban khot basa ia nga ?"

"Ngan khot ma nga. Kane ka iing ka suda. Ka pdiang sngewbha lada phi sngewkwah wan hangne."

"Shuwa ban shongkurim "

"Kata ruh ka dei kawei na ki rukom shongkurim."

"Aiu i pa in ong ? Kumno in sngew bad kumno ki briew pat kin ong ?"

"Lada phi dang kheiñ ia i pa, ka bha ba phi leh ia kaei ba i kwah. Balei phi kwah pynshitom kai ia lade ? Ngeit ia i bad phin suk phin saiñ pat."

"Im tip briew shuh."

"In sa tip. Nga tip bha ba phi tang shu ngeit bad kohnguh ia i, in sa tip briew biang sa shisien."

"Ngam lah shuh ban leh kumba phi ong. Nga ia ngiah bad mano ban tip."

"Lada kumta wan hangne bad nga. Ngin iashong suk shong saiñ."

"Kumno ngan shong bad phi khlem kyntiew. Baroh ki da ia kyntiew kurim shuwa hadien ki sa ia shong."

"Sngap ngan ong. Kumno ngin kyntiew kurim ? I pa jongphi i pyrshah ia nga. I mei jongphi ruh in ia shah bad i pa. Mano ban pynkyntiew kurim ia phi bad

ia nga ? Don mano mano na kiba ha jing jongphi kiba nud ban ieng pyrshah ia i pa jongphi ? Nga ong, em."

"Ngam tip. Ka lah ban long kumta."

"Da kumta ngan ym lah satia ban shongkurim ia phi. Te lada phi daag don ka jingsngew na ka bynta i pa ka bha ba phi iehnoh ia nga. Phin ym lah satia ban ioh ia nga bad ia i pa jongphi de. In ym mynjur da lei lei bad nga ruh ngan ym lah ban iarap ia phi ha kata ka rukom."

"Ym don lad shuh mo da kumwei ia nga ?"

"Nga tharai ka jubab ka long, 'em'. Kaba bha tam ka long ba phin kohnguh ia i pa. Pan map bad nga tharai in ym pynjinjar shuh ia phi".

"Mel, to ngin ia phet noh na kane ka shnong, phi bad nga. Ia ngin ia phet na ka bynta ka jingbha."

U Mel u sngap jlang shiphang.

"Ka jingtyrwa jong phi kaba eh," u ong. "Ngam don jaka hangno hangno ruh ban leit. Ngin leit shano ? Mano ban khot basa ia ngi mano ban kyrshan ia ngi ? Kita ki dei ki jingeh."

"Te da kumno ngan leh ! Wat la nga wan hangne ruh i pa in ym ioh satia. In wan bad in pynjinjar hi ia nga hangne."

"In ym nud. Ia ym leh kumta. I dei i tymmen shnong tang ba im dei i nongsam ia ki kupar jongngi."

"In ym ieh satia ia phi ruh Mel."

"Nga tharai ba nga lah ban iada ia lade."

"La katta ruh ka bha hi ba ngi don jngai na i."

"Ngam sngewthuh sngewthaw hangno phi kwah nga ba ngan leit ?"

"Nga ruh ngam tip. Hangne hangno ruh kam pher lait noh na kane ka shnong."

"Phim lah seh ban pdiang ia ka jingtyrwa jongnga. Ngin shong hangne bad ngin ia tur bad thom lang ia ki jingjinjar baroh."

"Lada phi da kwah shisha," ka ban ktien. "Ha nga hi ngam sngewthuh ia kata ka shong lang. Ki briew kin pynrem ia ngi."

"Nga sngewthuh baroh kin rkhie beiñ. Kata ruh tang shipor. Ka por kan wan ha kaba baroh kin ia klet bad ngi long shitnga hi."

"Phi sngewkhlaiñ bha bad phi skhem bha ia kata ?"
"Kum u mawsiang."
"Lada nga wan lashai."
"Mynta hi ruh."
"Ngan iehnoh ia kiei kiei haphi."
"Leh kumta."
"Shim kane ka peisa. Buh ia kine ki khaila de. Ngan wan lashai mynmiet bad ngan long ka lok jongphi." Ka aiti ia lade ha u bad ka sngew ia ka jingsngewbha ba mih nangta.
"Phi la thikna bha ba i pa jongphi in shah hi ia phi ba phin wan lashai ka miet ?"
"Im don ha shnong. I leit Laban mynhynne."
"Oh ho, dei kata ka daw ba phi wan hangne."
"Wat iathuh iano iano ruh."
"Nga pyrkhat ba dei maphi kaba dei ban husiar ia u thylliej la jong."
"Ngan iathuh ia i mei shuwa ba ngan mih."
"Ho-oid, kaba donkam."
Ka kwah ban leit noh. U Mel u shim ia ka ha ki ksangti jong u bad ka sngew kumba ki jingjinjar baroh ki la jah noh.
Ha ka sngi kaba bud, ka sngi ka mih bad ka sep kumba ju long barabor. U Mel u khlem leit shano shano ruh. Hadien ba la wai skul u shong ha iing ban pynkhuid ia ka iing ka sem. U pyrkhat ba ka iing ka dei ban long kaba khuid shuwa ba ka nongleit kurim kan rung.
Ka Noli pat ka lum ka lang ia ki jain ki nep la jong bad ka buh hajan khnang ba ka lah ban song ha kano kano ka por. Ka para jongka, ka Nel, ka shu peit ia ka jingleh ka hynmen, ka khlem ang tang shikyntien ruh. Ynda la janmiet ka Noli ka ialam ia la ka para shadien iing shetja. Ynda ki la husiar bha ba ym don mano mano hajan, ki shong ha madan.
"Nga ngan iehnoh ia phi baroh mynta ka miet," ka adang ka Noli. "Ngan iehnoh ia kane ka iing lamwir kaba nga ju ieit. Ka lah ban long junom."
"Phi mut aiu ?" kylli ka Nel.
"Ngan phet noh shawei pat."
"Shano ?"

"Ngan leit ha iing u Mel bad ngan shong bad u."

"Kaei !" kylli lyngngoh ka Nel.

"Shh ! mian mian. Ngam lah shuh ban shah ia ka lyer jong kane ka iing. Nga kwah ban ioh jingsuk bad ban im ha ka suk ka saiñ."

"Balei phi kyrkieh !"

"Phi tip bha. Nel, ba ka long ka bymlah ia nga ban sah hangne satang shisngi ruh."

"Ho-oid, phi dei ban dawa."

"Dawa ia i pa ba u pynshongkurim ia nga bad u Mel ?"

"Ho-oid."

"Ka bymlah long. Nga pyntip ia i bad i meh ding bad kyrhuh kum u laren."

"Nga ruh ngan wan bad phi."

"Em, Nel, phim lah ban wan bad nga ngan leit hi marwei."

"Kumno ngan im marwei hangne ? Sa ia nga de m nishan."

"Ka bha ba phi sah tad haduh kata ka por."

"Em ngan leit ryngkat bad phi."

"Peit hangne, phi phi dang rit, ym donkam ba phin leh kum nga. Ia nga pat ka long da kumwei. Ka por ka la jia ba nga dei ban iehnoh ia phi baroh. Lehse ynda nga la leit kiei kiei baroh kin sa kylla. Tang ba nga sngewsih ba ngan ym lah ban ialam iano iano ruh. Ha kum kane kaei kaei, phi phim lah ban wan bad nga, nga ruh ngam lah ban ialam ia phi. Ngan shongkurim ia u Mel bad kan poi ka por haba u briew un wan ha ka jingim jongphi bad phi ruh phin shong bad u hadien nangta."

"Ngi la im lang bad phi la leh bha sat ia nga. Kumno pat ngan nang ban pynlut por marwei hangne ?"

"I mei, i pa bad ki hep baroh ki don bad phi hangne. Phin ym long marwei nalor nangta nga ruh ngan ym jngai nangne. Phi lah ban wan kai haba phi lait por. Dei ma nga keiñ ka ban jinjar."

Ka Nel ka iam, ka Noli ruh. Baroh arngut ki dem la ki khlieh ha la ki khohsiew.

"Shong sa shi snem seh Kong," ong ka Nel. "Ngin ia mih lang."

"Shisnem ! Phi tip hi Nel kata ka mut aiu ia nga. Phi la iohi ba nga jaw ummat man ka miet."

"Nga tip, Kong, nga tip," ong ka Nel ka ñiad artad ia ki ummat. "Nga sngew na ka bynta jongphi. Khie, nga kyrmen phin ioh jingsuk hangta. Teng teng nga ju pyrkhat ba phi la dei ban leh kloi. Nga ruh ngam lah shah."

"Ka Noli ka doh ia la ka para. Ki ia kdup kawei ia kawei.

"Iathuh ia i mei ynda nga la leit. Iathuh ia i ba nga la leit shong bad u Mel. In sngewthuh hi ia kata. Ia, nga bun ki jaiñ ban song."

Baroh arngut ki ieng bad rung hapoh iing. Ka Nel ka iarap ia ka hynmen ban khylliap bad song ia ki jaiñ.

"Nga la leit Nel, shong suk."

"Ap shuwa, ngan leit on ia phi "

"Em, ym donkam bad kaba ma ruh. I pa khlem pep in tip bad phin jinjar ia lade." '

"Ngan 'eit da ka mon lajong."

"Ynnai, nga ong ynnai. I mei bad i pa kin ym ioh satia ia phi. Kin kynrup kum ia i khun skei. Ka bha ba phi sah ha iing.'

"Ngam lah wat ban iarap ia phi ruh."

"Em, phim dei wat ban peit ia nga ruh. Ngan leit hi da lade "

Ka Noli ka shim ia la ka song katba kam pat poi ka kmie. Ka tyngkhap ia ka hapoh kawei ka kti. Ka peit sawdong ia ka iing, ki ummat ki hap na ki khmat jong ka. Ka iam bad ka ia iaid artat. Ki kjat jong ka ki stet bad kham stet ha kaba dum haduh ba kan da poi ha ka jaka ba ka thmu. Ka tang shu poi ha iing u Mel ka iam kynsan ir.

La lyngngoh sa u Mel. U shim ia ka na ka kti bad u ring hajan jong u. Ka song ka hap.

"Balei phi iam kumne, Kane ka dei ka iing jongphi."

"Ah Mel !" ka ong.

"Ki ummat," u ong. "Phim sngew suk seh ? Balei phi wan bad ki ummat ?"

"Nga suk."

U Mel u šied ia ki ummat jong ka. U bat ia ka na ka syngkai bad u šalem ia ka ban shong ha ka ben. Ki ia shong syndait uwei ia kawei.

"Lada phi suk phi dei ban sangeh noh ia ki ummat."

Ka kyrngah bad ka kynther ia ki ummat.

"Ngam sngewthuh, da shisha ngam sngewthuh. Nga pyrkhat katta ba phin wan da ka khmat phuh samrkhie. Ngam ju phohsniew ba ngan pdiang ia phi ryngkat bad ki ummat de."

"Khang ia katei ka jingkhang."

"Nga kiet." U ieng bad u khang ia ka jingkhang.

"Don mano mano ba tip ia ka jingwan jong nga hangne?"

"Ngam shym iathuh iano iano ruh. Ka dang dei kaba jarjar. Lashai mynstep baroh kin ia tip."

"Nga sngewnguh shibun ia phi."

U Mel u shim ia ka song na madan.

"Ale," u ong. "Ngan pyni iaphi sa ia kane ka kamra."

Ka bud ia u

U pyni ia ka ia baroh kaba don ba pyni. Ym don ei ei ruh em kaba phylla. Artylli ki jingthiah, u bsin[3] ha kaba ki jaiñ u Mel ki don bad katto katne ki tiar kiba kynthup ia ki synduk tin kiba la rim ha kaba u buh ia ki tiar kiba u kheiñ kor.

"Hangne ngi buh khaw. Shisha phi la lah bamja. Nga la shet ia phi ruh."

"Khublei shibun eh, ngam kwah ei ei ruh em."

"Baloi? Phim thngan?"

"Ngam sngewthuh sngewthaw," ka pynbiar mynsiem. "Nga sngewthait."

"Lada kumta nga ruh ngan ym bam."

"Khie leit bam, ngan ap ia phi."

"Em," u kyrngah la ka khlieh.

Ka Noh ka lut hajan jingthiah bad ka shong ha tduh.

"Nga thait," ka ong.

"Phi trei than baroh shiasngi."

---

3 Bsin—U sioj wah jaiñ, ka alna.

"Ngam shym leh eé ei suh em, Nga shu kum pyrkhat sah baroh shiengi ia kane ka por. Donbok ba i mei im don ha iing bad nga leh ban mih."

"Phi la lait myntu. I tip ach !"

"Em. tad ynda i poi iing. Nga bthah ia i Nel ba in iathuh ynda i wan phai."

U Mel u loit ia ka jingsong bad u wah ia ki jaiñ ka Noli hajan ki jaiñ la jong. Hadien kata u leit shong hajan jong ka.

"Lashai kin ia kren," ka ong

"Wat khuslai Ngin sot ia la ki shkor," u buh ia la ki kti sawdong jong ka bad u pynshiur ia ka "Wat khuslai. Sa tang katno kita baroh kin sa jem."

Ka Noli ka iohsngew ia ki ksangti ba khlaiñ jong u sawdong ia ka bad ki jingwit jingwa jong ka baroh ki um noh ha ka. Ka phai sha u bad ki khmat jong ki ki ia kynduh

"Mel," ka ong "Nga la iehdoh lut phar na ka bynta jongphi. Phin ieit ia nga da shisha ?"

"Nga ieit ia phi bad ngan iai ieit ia phi shi rta."

"Ong biang Mel, ong sa ong man ki por. Phi treh hi ?"

"Nga kular bad ngan pyrshang ban pynsuk ia phi kat la ka bor baroh."

Ka iohsngew ba ki ksangti jong u ki nang khia ha ka met jong ka bad ka khih kir. Aiu shuh kan wad halor shisnieh pyrthei lait noh ia ka jingieit bad jingiada na ka sohsat jong ka jingim Kine kim don satia ha iing u kpa jong ka

"Kumno ngin paw pyrthei lashai ieit ?" ka kylli.

"Kumba ngi ju paw barabor. Wat khuslai lada ngi iong tylli. shisha ngin ym hap "

"Nga tieng."

"Wat tieng "

"Lada i pa in kynthet ia nga na phi."

"In ym lah, tad ynda phi kwah leit."

"Tharai i wan la shai."

"In ym lah pynbor ia phi."

"I lah ban pynjíniar pynshitom kai ia ngi.,'

"Ia kata i lah ban leh. Shisien ba ngi la kut jingmut skhem, ym don kano kano ka bor ka ban jynrat ia ngi. Kawei pat ngim dei ban sdien ha i."

"Phi lah ban ieng hi bad kyrshan da lade ?"

"Ngam ju shaniah hano hano ruh. Nga la ieng lypa ha la ki kjat. Ngeit ia nga, nga te nga skhem hi."

"Mel," ka ong. "Nga ngeit ia phi."

Ka shnong ka thaw ka sdang kren ktien dang step phyrngab bad ka khubor ka par bad ka bur kum ka ding ha man la ki thliew iing.

"Khie kloi Kordon," ka Eno ka kyrsiew ia la u lok.

"Mm — m — m," u ud.

"Khie, nga ong. Khie noh kloi," ka ong biang.

"Dang step than," u ong bad u kli hapoh ka nep.

"Khie kloi, Phi iohsngew ei ei shaphang u Mel bad ka Noli ?" ka kylli.

"Kaei !" u Kordon u kyndit thred kumba iuh tdong bseiñ. U khie kynsan joit bad u shong mrong ha jingthiah. "Jia aiu ia ki ?"

"Nga iohsngew ki ong ka Noli ka phet ha iing u Mel mynhynnin mynmiet. Ki lah ia shong."

"Shisha !"

"Nga iohsngew mynta."

"O, u nonghikai. Balei ka u shah ia ka. U Along un khoh snieh ia u. U nonghikai bapli, ka bapli ka Noli. Ki dang don ha iing ?"

"Nga tharai ki don," ong ka Eno.

"Ki mut ban phet ?"

"Phet shano ?"

"Nga mut na shnong, shuwa ba un wan u khun ka ban beiñ, u Along."

"Ngam tip. Ka bha ba phi wad jingtip hi."

U Kordon u hiar bran bran na jingthiah u bta khmat u kynruh ktien bad na lyniar la jong u khot,

"Babu, ko babu."

"Oi hynmen, nga don ha iing."

"Kumno kumta dang step phyrngab. Nga sngew kumba phi la pynlong khubor thymmai."

"Phi la iohsngew ?"

"Ho-oid."

"Te, ale hangne."

"U Kordon u kli ia lade da ka ryndia bad u leit sha iing u Mel.

"Hangno ka Noli ?" U kylli ia u Mel.

"Ha iing shetja."

"Phi arngut te phi la nang thaw rong sat," kynthoh u Kordon katba ki dang ia rung ha iing shetja. "Itai hangtai. Phi la nang bha ia ki kam iing kam sem." U Kordon u shong bhek ha ka lyngknot harud dpei.

"Peit shane. Phi baroh arngut phi la leh ia ka kam kaba ma. U Along, nga tharai, un pynkhih ia ka bneng bad ka khyndew."

"Ngi tip," ong u Mel. "Ka jingjinjar jong ka long briew kam don pud. Ngi hap wad da ka lad kaba kham poh."

"Kaei kaba la pynlong ia phi ban leh ia kane ?" kylli u Kordon.

"Nga dei ka khun jong u," ong ka Noli. "Dei ma nga kaba leh ia kane Ngan iathuh ia phi ia kiei kiei baroh. Ai ba ka pyrthei kan tip balei nga leh kumne."

"Ho oid, iathuh "

Ka Noli ka theh shuwa ar pela ki sha saw ia u Kordon bad ia u Mel.

"La slem nga la shah ia ki jingbitar i pa," sdang biang ka Noli. "Man ka sngi miet step, i pynkordit ia nga khlem sangeh Nga shah saja, nga pang ka myusiem bad nga kordit sat Kane ka shibnai ba la dep lei lei ka dei kaba kordit tam namar kawei ka sngi ruh kam ju sep khlem ki ummat. I kynnoh ia nga ia baroh ki jingbakla. Kaba dei ruh hangta ha bym dei ruh kumjuh. I kynnoh ruh ia nga ia ki jingduh jong i baroh. Ha lade hi nga dom bad nga shla bad teng teng nga ju pyrkhat ba ka jingiap kan khambha. Dei i Mel iba pynphai pat ia nga sha ka lynti kiba im. I pyntngen ia nga bad kular ban pyllait ia nga na ki jingjinjar kiba ban." Ka iam sob sob. "Dei kata ka daw ba nga don hangne mynta, lymkumta phin ym da la shem shuh ia nga ha kane ka ri kiba im. I pynim ia nga bad mynta nga im bad nga suk."

Ka ktah ia ka jingsngew u Kordon.

"Phi mut ban shong hangne ne ban phet shnong ?' kylli u Kordon.

"Ngin leit shano pat," ong u Mel. ' Ngim don jaka hangno hangno ruh. Ngin shong hangne ha kaba ka nusil ka la ia pan."

"Phim tharai ba u Along un pynsaja ia phi baroh arngut ?" kylli biang u Kordon.

"Ngi la pyrkhat ia kata bad ngi sngewthuh ruh," ong u Mel. "Hynrei katba dang don ki briew kiba kum ma phi ha shnong ngi kyrmen ba ngin ioh jingtngen."

"Ngi ngeit," ong sa ka Noli. "ba phi baroh phin long ki nongiada ia ngi ha ka saw ka sian ka jingim."

"Ngim lah ban kular palat," ong u Kordon. "Ki lad ban iarap ki duna palat "

"Ngim pan ia kaba palat bor. Ngin hun hi hapoh ki pud," ong u Mel.

"Ka shong pat ha phi," ong u Kordon. "Nga tip ba eh ban shah ia ki jingjinjar haba ki iai ban. Katno eh phi lah ban shah lada ki wan kyrthep. Tang, lada phi kut jingmut skhem hi phi lah ban jop."

"Ngi la kut jingmut," ong ka Noli. "Nga tharai kumta hi."

"U tymmen shnong un kyrhuh," ong u Kordon. "Ngam tip lada un dait de. To, ngin ia peit aiu ngi lah ban leh na ka bynta jongphi "

"Iarap ia ngi ha ki jingeh, hynmen," ong sa u Mel.

"Nga dei tang u nongbuaid bad u biria jong ka shnong," ong u Kordon. "Nga dih pynbiria kai ia lade. Ki sngi iarap briew jong nga ki la kut bad ngam sngewthuh shuh ban pyrkhat shaphang jongphi."

"Phi dei u briew uba sian bad ba sngewthuh, bah, khlem ka kiad bad ka kanja jongphi," ong ka Noli. "Lada phi iehnoh ia kine phin long biang kumba hyndai u briew uba sian ba tip bad baroh kin burom ia phi."

"Aiu shuh ngi im ?" kylli u Mel. "Lada ngim lah ban iarap iwei ia iwei pat. Nga pha ia la ka jingim ban iarap ia ka Noli. Kan kham pynsngewbha shuh shuh lada nga lah ban iarap ia kiwei ki mynsiem de."

"Phi siat na ka mat iong plak," ong u Kordon.

"Ngim mut ban beiñ ia phi," ong u Mel. "Kaba ngi donkam eh mynta ka dei ka jingiarap na phi, hynrei lada ka pynsngewsih ne pynshut ia phi, sngewbha ban map ia ngi."

U Kordon u ieng joit bad u mih ha baranda.

"Eno ! Eno !" u pyrta.

"Phi kwah aiu ?" kylli ka Eno na la iing.

"Wallam ia u bitor. U don harud dpei. Wallam ia u hangne. Nga kwah ban leh burom. Wat klet ia u tangduma de."

"Dang katta stop, balei phim don jingpyrkhat ne ?"

"Baroh ki jingpyrkhat ki dang don hi. Ym don ba lait. Wan rah kloi"

"Lada phi kwah leh thaw burom, leh ha iing la jong."

"Katai ka briew ka bym da sngewthuh shisha. Nga kwah ban leh burom ia ka long iing long sem thymmai. Phi sngewthuh ?"

Ha ka sngi kaba u tymmen shnong u wan na Shillong, ka iing jongu ka long kum ka ding.

"Ka briew aiu, ka kmie aiu kaba kum phi eh ?" u kylli dom.

Ka lok jong u ka khlem ang shikyntien ruh.

"Ngam sngewthuh ia kane ka iing jong phi. Ngam sngewthuh kumno ka Noh ka nud ban mih na iing, lada ym dei na phi ?" u ban.

"Kan da la leit lada phi don ne phim don ha iing," ka jubab

Lada nga don ha iing ngan ym shah. Ngam dei kum phi," u pyrta tyngeh

"Kata baroh ka dei tang ka ktien suda."

"Lada ym dei maphi kaba pynshlur, lada ym dei hi maphi kaba pynshad, kumno kan nud ?" u ong tyngeh. "Dei ma phi kaba pynshlur."

"Dei ma nga kaba pynshlur ? Phi tharai kam sngewthuh ? Phi tharai ba ka dang dei ka khunlung ?" ka pyrta tyngeh sa ka.

"Phi bad ka khun jongphi. Phi bad u nonghikai. Nga tip ia ka buit rieh jongphi. Nga tip ia ka jingiasylla jongphi baroh. Khlemraiñ !"

"Phi kren kum uba bieit."

"Ho-oid keiñ, nga bieit. Aiu ka pyrthei kan ong ia nga ?"

"Ka pyrthei ! Aiu kan ong pat ? Kaei ka ba kin ong ka dei kaba ki la tip lypa la elem."

"Phi lah ban ym don jingsngew hynrei kine kiei kiei baroh ki dei tang namar ki jingleh bieit jongphi."

"Jinglehbieit jongnga ! Phi ju sngap haba nga bujai ia phi ?"

"Ka kren pyut. Bha ba phi kren ha lade."

"Lada ym dei na phi, ka Noli kan ym phet," ka ai tyngeh.

"Ngam kwah ban iohsngew. Sngap jar."

"Bishar hi maphi ia ki jingshisha Phi buh pud na ka bynta ki pyrsa jongphi, La kumba ka Noli ka khun syiem bad phi pat u pateha. Haba nga iathuh ia phi shaphang u nonghikai phi phai pynban da ka lyngthohdoh bad phi buh teng la kum ia ka mokotduma. Katta ruh phi kynnoh ia nga ?"

"Balei ngan ym kynnoh ? Phi tip hi ba nga bun kam. Ka thung wadar ka ha kti ha kjat jongnga Te balei phim pyndep haba phi sngew kumta ?"

"La kumba phi ialeh Wadar. Nangta pat phi sngewsarong bha ba ki briew ki ia kyntur lut ha iing jongphi. La ju don ba wan ha phi ? La ju don ba phah kylli ? Ju don uba nud ban wan hangne ? Mynta pat phi ong kumno ? Balei ba ngam pyndep ?"

U tymmen shnong u bat sah ia la ka khlieh da ki kti baroh ar.

"Nga la ong ia phi," ka ban hiang. "ba ka Noli ka la dei por. Sà ba kan palat por pynban phim salia. Nalor nangta phi tim phi tla ia ka la kum ia ka ksew. Nga sngewthuh ba phim sngewbha ia u Mel. Te balei ka phi da tim da tla ia ka man ka sngi man ka miet. Dei da kumne mo ba phi pynsan pynrangbah khun ?"

"Phi kynnoh sa ia nga," u ong.

"Nga kynnoh khnang namar dei maphi uba pynsan pynrangbah ia ki. Kine kiei kiei kin ym jia satia lada phi sngewthuh ia la ki khun."

"Phi sngewthuh ia la ki khun ?" u kylli.

"Kumno ngan angewthuh kaba phi tei ia ka iing tang ha ka bor jongphi bi ?"

"Phi angewthuh bakla. Ngam ngait ia kata. Nga kynnoh ia u khun ka buittah. U nonghikai u la pynngop ia ka Noli da ki buittah jong u."

"Ngam tip ia kata. Kawei kaba nga tip ka long ba phi pynlong ia ka khun jongphi kaba jem ban ngat ha ka jingriam ki briew."

"Balei phi kynnoh tang ia nga marwei ?"

"Balei ngan ym kynnoh. Baroh shikatta phi pynlong ia nga ban angap jar, ban kohnguh tang ia ki hukum jongphi bad ban pyndem ha khmat ka jingsarong jongphi. Mynta ba ki khun ki la sdang her krad nga dei ban kynnoh la phi bad ia ka jingkwah burom jongphi."

"Ka burom aiu ?"

"Balei phim pyrkhat ia ki por ba la leit. Mano ba pynlong ia phi ban khot ia ki briew ki bieit bad ki kaibut ? Phim kynmaw mo ia lade kumno ba phi kaaid ha kaba sdang ? Mynta ba phi long tymmen shnong, phi angew ia lade la kat U Blei."

"Sngap jar ! Kumno phi nud ban kren kumta ?"

"Phi mut ngan ym kren ? Phi mut ngan angap jar wat haba ka khun nyngkong ka la phet na iing tang na ka bynta jong phi."

"To kynnoh ia nga. Kynnoh lut phar na ka bynta baroh."

"To mano heit ba dei kpa ia ki ? Mano ba synshar halor kane ka iing ? Lada ngan shu angap jar baroh kin bud dien ia ka jingisid ka Noli."

Ka pynlong ia u Along ban pyrkhat bad un ngam kham jylliew ia kane par. Ka jingphet ka Noli ka la pynpoh katta katta ia ka longrynieng jong u ha khmat ka shnong ka thaw ba u angew kum ban buhrieh ia ia ka khmat na kiwei. Ka jingpynlut por jong u ha ki kam shnong kam thaw ka pynklet ia u ia ia ka iing ia jong. Wat ka tnga jong u kaba baroh shikatta kaba ahaih jem, mynta pat kam long shuh kumta bad ka la ... pyrshah ia u. Dei ka jingbakla jong u mo ?

—————

Lynnong 7

Ka syrti kaba hap nyngkong halor ka ryndang u Mel ka dei ia ka jingngeit bad ia ka kam jong u. U Mel u dei u khristan bad u hikai ha ka skul mission. Da kaba shong kurim ia ka bym long khristan u la ryngkang ia kawei na ki hukum jong ka niam. Ka jingryngkang ia ka hukum ba kyntang jong ka Balang ka pynhap ia u na ka balang bad u dei ban duh ia ka kam hikai ruh.

Ha kaba nyngkong kine kim ktah eh ia u namar ia ka niam hi um da salia than eh. Ka jinglehniam jong u ka long tang ban pyndep rukom bad namar ki para briew ki ia leit jingiaseng lem kumta u ruh u poi. Um angew ei ei bad um engewpher lada la shah ot balang ne em. Hynrei hadien u sngewthuh ia ka jingkhia jong ka kamram u nongkamai bad ia ka jingkit khlieh ban tei ia ka iing.

"Noli, ngam dei shuh u nonghikai," u iathuh ia la ka lok. "Nga la duh ia ka kam."

"Phi la duh kam ?" ka kylli.

"Ho-oid," u ong. "Ngam dei shuh u khristan ruh."

"Nga sngewsih na ka bynta jongphi."

"Ym don eiei ba phin sngew. Nga lah hi ban trei. Nga sngew synei ia phi keiñ. Ka dei ka jingeh ia phi. Ngan ym lah ban ai ia phi kajuh ka jingim kaba phi la mlien."

"Balei phin sngew ia kata Nga lei lei kaba la mlien ha ki lyngkha ha ki risai," ka jubab.

"Peit shane lashai nga mut ban sdang noh bad i bah Kordon ha bri jong i kong Eno."

"Ngan leit ryngkat bad phi."

"Dang biet[1] than eh."

"Ngam lah ban shu shong jaipdeh ha iing."

"Ka dei ka kam bylla."

"Ho-oid nga sngewthuh. Nga ruh ka nongbylla hi."

Da kumta u Mel bad ka Noli ki sdang. Ki tei ia la ka iing na shrah. Ka long kaba eh ia u Mel ia uba u Along u khot u khun ka bam ja jem, namar lada um shym la

---

1. Dang shu lah jia shen bad dang sngewbieit ban leh ei ei.

jied hi ia ka rakom shongkha khyllah, un ym da la poi kum ha kata ka apot. Ka la dier than ban kylla kaba mut kumta baroh arngut ki ia bylla angi. Hangno ma ba don jingtrei, u Mel bad ka Noli kim pep ban don. Man la ka step ki kieng jasong bad mynmiet pat ki bam ha iing. Ka bainong angi kaba donkam haduh katta katta namar ba ka brisoh u Mel ka rit than eh ban kyrshan ia ka iing baroh shisnem. Wat la katta ruh ki im suk im sain kum ki nongbylla.

Ka wan ka por ha kaba ka shnong ka thaw ka shongthait na ki jingtrei. Dei ha kum kita ki por ba ki tih ia la ki jingkynshew ba ki lum na bri. Ki kam ki dam ki duna bad u bainong u rit. Dei kito ki por ba u Mel bad ka Noli ki shem jinjar bad ki shah dung kura ha u khaw.

Ha kawei ka janmiet ka Noli ka leit ha ing u kni jongka. Ka kyrteng jong u ka ddi u Nai Singh.

"Masan," ka ong ia u, "Phi tip ba nga duk bad nga kyrduh bad ngi da shitom than. Namarkata nga wan ban kyrpad ia phi."

"Ka jingkyrpad aiu, Noli? Nga ruh uba duk hi," ong u Nai Singh

"Phi lah ban ai jakia ia nga? Nga mut da ka bri kano kano kaba phim pat pyndonkam. Nga kwah ban thung ban tep"

"Ki kmie ki kpa jongphi ki bun bha ki bri kiba shu iehnoh khlaw kumto. Phi lah ban pyndonkam ia ki."

"Phi tip ngam nud ban leit sha ki. Kin beh ia nga na iing."

"Kin ym leh kumta"

"I pa in leh Nga tip"

"Ka kmie jongphi kam dei ban leh. Phi dei ka nongioh pateng banyngkong"

"I Pa im suk haduh mynta ruh ia kano kano ka jingia poikha jongnga. Nga tieng ia i."

"Phim dei ban tieng ia i."

"Ho-oid, masan, nga tieng ia i. I pa in leh ia kano ma ba i thmu bad i mei phi tip hi i shaniah tang ha i pa."

"Kim lah ban kyntait ia phi. Phi dei ka khun nyngkong ka ban sumar sukher ia ka iing de."

"Nga tieng ia i pa ba nga tip ba ngan ym ioh ei ei na i leh shuwa ia ka bri. I pa i dang kren kumta haduh mynta."

"Lada i kpa jongphi im ai, i kmie jongphi i dei ban sai na ka liang jong i. Im lah ban ong em. Ngi don ka riti."

"Nga tip tang ba ngam lah ban ialeh pyrshah ia i mei i pa."

"Phim donkam ban ialeh. Ngan peit hi manga ba phi dei ban ioh ia ka bynta. Phi dei ka doh ka snam jongngi bad i kmie jongphi im lah ban klet ia kata."

"Masan, sngewbha wat pynshitom ia lade Ka lah ban poi haduh ka jingiakajia. Nga mut ban ong ba nga bad u Mel ngim kwah ban poi haduh hangta. Lada ngam lah ban ioh wat tang khyndiat ruh na ki khyndew kur, ngi kloi ban im duk bad trei bylla kumne."

"Ka dei ka hok jongphi."

"Ngi lah kaba shah ja shisien shiengi ban ia kaba pynbitar ia i pa."

"Kumno ka khun kan shah thngan lada ki kmie ki kpa ki don kyrhai ?"

"Nga dei ka khun tamaneng. Ngam dei shuh hapoh jongki. Nga long ha la ki kjat "

"Nga ong ba kim lah kyntait ia phi."

"Ki la lah feh."

"Phi ruh phi kyntait ia ki."

"Kumno nga lah ban leh ? Nga dei kaba dang hynnin. Nga dang dei ban shaniah ha phi madong shadong. Nga wan khnang ha phi ruh ban wad jingiarap ha ki jingjinjar. Kumba nga la ong ba lada phim lah ban iarap nga ngi kloi ban shah ia ki jingeh bad ban im kumba ngi long mynta."

"Lada phi lah ban leh kumta, phim dei ban wan ha nga."

"Ka kham eh khyndiat palor nangta nga la armet mynta. Ka por kan poi ha kaba ngan ym lah trei bad nga dei ban ehong ngi Nga kwah ban pynkhreh ia kata."

"Nga ruh nga pyrkhat ia kata.

"Sngewbha ai jaka tang khyndiat."

"Ia kaba hangno phi kwah ?"

"Lada phin ai ia ka Khahkamohi. Nga tharai u phan un bha hangto."

"Ngim pat ia sam ia kato ka jaka."

"Ngin ym lah ban trei baroh kawei. Ngin trei tang khyndiat."

"Shuh ngan da pyrkhat shuwa. Lehse ym pat ju don ba trei hangto la slem. Ia u phan hi kan bha. To khie leit trei."

"Khublei shibun masan. Phi la leh sbun ia nga. Ngin sdang noh naduh lashai hi."

"Trei noh U Blei un kyrkhu ia phi."

Naduh ka sngi kaba bud ka Noli bad u tnga jong ka ki bynta ia ki sngi trei ha ki arbynta, shiteng ki trei baisngi bad shiteng pat ha lyngkha la jong.

Ka jingleit ka Noli ha iing u kñi jong ka, ka pynkyndit bynriew ia u Nai Singh na ka jingiohthiah jong u. Ka rukom ka dawa ia u kñi ba un peit ia ki pyrsa haba ki kmie ki kpa ki tait. Dei ma u uba long u nongiada jong kiba tlot bad kiba swai. Haba ka dei ia ki pyrsa hi u dei ban pyndep ia la ka kamram lym kumta ki briew kin kren. Ha ka jaid bynriew ba dang synshar ka kur ka kmie ia ka longbriew man briew, ka pyrthei ka peit la ki khmat pyllein bad kam ju salia ban kren pynpaw ia ki jingbakla jongno jongno ruh. Ym tang ia u paid u hajar hynrei wat ki tymmen shnong bad ki Wadar ruh kim lait ki khmat jong ka pyrthei. U Nai Singh namarkata u kwah ban ia pynbeit shuwa bad ka para jong u.

Khyndiat sngi hadien u leit ha iing ka para jong u.

"Biliandа," u ong ia ka. Nga sngewsih shibun haba ki briew ki kren ia ka iing jongngi. Peit kumno ngi leh ia ka Noli."

"Ka phet hi te yn leh kumno," ong ka Biliandа. 'Baroh ki tip ia kata."

"Kata kaba shisha. Kaba shisha ruh ba ka dei ka loh ka snam jongphi. Phim lah ban len ia ka jingshisha."

"Ngam len ia ka."

"Ka don mynta ha ka jingjinjar. Phi tip hi ba u lok ong ka u la duh kam bad mynta ki im da ka bylla."

"Kata ka dei ka jingleh jong u bad ka jingleh jong ka. Um dei ban duh kam lada u la leh kat ka akor bad ka burom."

"Ki briew hi ki klet ia kita baroh. U'ei u ban pynsalia ban wad ban tih ia ka mynnor ? Kaei kaba ngi tip ka long ba phi im ha ka pahuh hai katba ka khun jongphi pat ka kyrduh."

"Bha ba ka ioh jingsneng haba kam kohnguh ia ki kmie ki kpa."

"Imat phim sngewthuh ba kane ka pynbudnam ia ka jaid jongngi. Phi ka kmie phi bam bad phi thiah suk katba ka khun jongphi pat ka shah jingit. Kumno ki briew kin pyrkhat ? Phi nud ban ong ba bha ba ka ioh jingsneng. Phim don jingiatip lem shuh ? Hato ki hukum jongphi ki kham kor ban ia ka khun kaba phi la kha ? Mynta phi pynmih kawei ka hukum bad lashai pat kawei Phi bujli ia ki khun ruh kumta mo ? Phi kheiñ ia ki khun kum ki hukum ! Balei phi la long ksew lut baroh ?"

Ka Biliands ka sngap jar. Ka shah shkor bha ia kaei ba u hynmen jongka u kren namar don jingmut ha ki ktien jong u.

"Balei phim jubab ia nga ?" kylli biang u Nai Singh. "Ki briew ki ju leh ki ia la ki khun kumba leh maphi ?"

"Ngam tip."

"Phim tip. Phim tip ei ei hynrei phi leh pat ia ki kam khlem da kylli iano iano ruh. Balei phim kynjoh ktien ia nga ?"

"Alu nga lah ban leh haba u kpa jong ki u pyrshah ia ki."

"U kpa u pyrshah ia ka ! Kumno hi u kpa u lah ban sngew na ka bynta jong ka ? U dei tang u mynder shisngi. U lah ban leh katba mon hynroi ka Noli ka dei ka snam jongngi bad ka jingkitkhlieh na ka bynta jong ka ka dei ka jongngi hi. Phi sngewthuh ia kaei ba nga ong ?"

Ka Biliands ka kohnguh la ka khlieh.

"Phi dei ban kynmaw de ba ka iing kam dei ka jong u. Lada phi ka kmie phim salia ia la ka khun, ngan khot da ka dorbar kur ban pyrkhat ia kane. U lok jongphi u wan ha ka iing jongngi bad lada um sngap ia ngi kan bha ba ngin ym patiaw ia u."

"Aiu nga lah ban leh na ka bynta jong ka, bah ?"

"Lada phim tip, ngan iathuh ia phi."

"Ngan jin da la sngewbha lada phi batai ia nga."

"Nga kyrmen phi sngewthuh ba ka Noli ka don hapdeng ka jingjinjar. Mynta hi ka im da ka bylla. Ka la armet ruh. Sa tang katto katne sngi kan ym lah leit bylla shuh."

"Phi mut ban tyrwa ba ngan khot ia ka ha la iing ?"

"Em, ym dei kumta. U kpa jong ka u pyrshah ia ka bad ka Noli kan ym suk ha iing jongphi."

"Te aiu heit ngan leh ?"

"Phi bun bha ki bri soh. Nga kwah ba phin ai noh kawei na ki bri kur ha ka Noli. Phim rat da duk. Ha ka juh ka por kan iarap ia ka Noli ba kan im ryngkat para briew."

"Lada ka Noli ka shipa, ka dei ban wan iathuh ia nga."

"Phi kwah ban beh ia ka bad mynta pat phi ong balei ka Noli kam wan ha phi. Balei phi da kwah eh ban thadrong ia ka ?"

"Ngam ju ong kumta."

"Phim lah ban len. Ka shnong baroh kawei ka tip ia kata bad ia ka jingkhie lap eh jongphi ha kane ka kam. Phim lehrain ? Ka dei ka mrad mo ba phin beh krad ?"

"Shisha, te bah, ngam ju ong kumta."

"Wat iathuh ia nga ia kata. Namar phim lah ban nguid ia kaba phi la prie. Kam dei kaba jem ia phi ban tep eit miaw ia kaoi ba phi la leh ia ka iing bad ia ki khun jongphi."

"Em, phi bah."

"Sngap bad shahshkor. Phi baroh arngut ; Phi la ia sngewsarong than shaphang ia lade. Phi kren shibun kiei kiei ki bym sngewtynnad satia ha ki briew, ynda haba kito ki khana ki wan poi pat ha ki shkor jongphi, phi kwah ban len. Ki ktien khor la phi sngew dei katno katno

kim bang satia ban kyrtoh lyndet pat ha ki shkor u nongkren."

Ka sngap biang sa shisien pat.

"Wat u tei u buaid shaklak, nga mut u Kordon ruh u isynei bad iarap ia ka khun jongphi. U ai ia ka bai kiad ba kan im ka khun jongphi. Uei u Kordon ? U dei kpa ia ka Noli ? Bad phi ong ba phim tip."

"Te balei ka phet na iing ?" ka kylli.

"Phi balia te ia nga. Nga tip ia kiei kiei baroh. Wat tharai ba phin shat pei sohmat ha ki khmat jongnga. Ka Noli ka la iathuh ia phi shaphang u Mel. Phi kyntait ia ka hynrei phim ju leh ei ei ban pyllait ia ki jingtieng jong ka. Hato u Mel um dei u briew ? Phi tharai ba phin ioh uba kham bha ban ia u ? Ki briew kin da her ia ki lum ki wah ban ioh briew kum u. Phi tharai ba u Along u kham bha ban ia u Mel ? Em, da lei lei ruh."

Ki ummat ki mih na ki khmat ka Biliands. Ki ktien jong u ki thar bad ki dung ia ka dohnud jong ka.

"Ka Noli ka shong ia u briew uba kham bha. Ngam leh shah ban iohi ia ka ba ka jinjar tang namar ba phim mon ia u. Ngam lah shah ruh ban iohi ia u Kordon ba u leh trai ia ka pyrsa jongnga kum ia ka khun. Lada phi kum ka kmie phim iarap ia ka, iathuh shai ha nga namar nga kwah eh ban leh da kumwei pat."

"Kaei kaba phi kwah ia nga ban leh ?"

"Nga la iathuh ia phi, ka bri soh."

Ka Biliands ka hiad ia la ki ummat.

"Ngan da ia kren bad u kpa," ong ka Biliands.

"Ngam kwah ia phi ba phin ai da ka bri jongu. Phi joh lai tylli ki bri na ka liang jongngi. Ai ia ka kawei na ki bad phim donkam ban da ia kynjoh ktien bad u kpa shaphang kane.'

"Lada u pyrshah ia kata."

"Iathuh ia u ba ngi baroh ngi kwah ban leh kumba nga ong."

"Da kano ngan ai ia ka ?"

"Ai da kato kaba heh eh na ki lai. Kato kaba don kajan ka bri u Mel."

"Balei kam shim da ka khyndew bad thung hi la ka jong."

"Phim dei ban khuslai ia kata. Nga la tip hi ia la ka kam. Kaba ka donkam eh mynta ka dei ka bri kaba la long lypa kaba lah ban kyrshan ia. Ka bri thymmai kan shim por bun snem ban soh."

"Ngan da pyrkhat bad ngan sa pyntip ia phi."

"Phi kwah ban pyrkhat ia ei pat ? Balei ngam pat kren shai seh ?"

"Nga kwah ban ia kynjoh ktien bad u kpa de".

"Lada phi kwah. Iathuh ia u ia kaei ba nga la ong iaphi bad kynmaw ba um lah ban mushlia ia ka kam iing kam sem jongngi."

U Kordon bad ka Eno ki iarap ban thiew bad ban mait ia ka bri thymmai ka Noli. Hadien katto katne sngi ki la lah ban pynkhuid kat ban biang ban thung ban tep. Donkam ban puh bad ban moi da shuwa ban thung phan. Ka por ka la lyngkot bad u Mel um lah ban leh hi marwei. U iathuh ha u Doni ha kawei ka miet.

"Ngam tharai ba kan eh ban puh ia ka," ong u Doni.

"Ngam don peisa ban siew bainong. Nga kloi ban siew hadien ba ngi la ioh jingmih," ong u Mel.

"Phi kren shaphang ka jingmih shuwa ban thung ia u symbai. Shuh shuwa ngan pyrshang ban wad kumba shiphew ngut ki briew ban iarap ia phi shiangi arangi. Hadien kata phin pyndep hi ia kaba sah."

"Kata kan iarap shibun "

"Kumta hi te ngi ju leh ia ki bri thymmai."

"Lano ngin sdang ?"

"Lashai te ngim lah shuh. La shisngi. Kynmaw ba ynda phi la ioh symbai, phi dei ban iathuh ia ngi de. Ngin iarap sa shiangi arangi."

Ym ju duh nongiarap na ka bynta ki kam babha baroh. Da ka jingiarap jong ki ka lyngkha phan jong ka Noli ka dep biang por. Hadien kata ka kmie ka Noli ka wan peit ia la ka khun.

Ka tang shu iohi ia la ka kmie, ka Noli ka iam.

"Nga tip ba nga la pynjinjar mynsiem ia phi, mei. Nga sngewsih shibun. Sngewbha map ia nga," ong ka Noli katba ka dang ialam ia ka kmie sha iing.

U Mel pat ha le ka rukom burom briew jong u u pdiang angewbha ia ka kiaw kurim.

"Shong hangne kiaw," u ong u rah artad ka shuki ia ka ban shong.

Ka Bilianda ka kyntait.

"Nga kwah ban peit nyngkong ia ka iing," ka ong.

Ka Noli bad u Mel ki pyn-i ia ka. Don sia ban peit ka iing u Mel lait noh tang ia ka jingduk. Ki khiew ki pliang kiba la rim, ki jain jot, ka suloi bad ki syndu ba la sdang kiew sarang. Ym don ei ei ban buhrieh bad ym don ei ei ban pyn-i ruh. Kaba eh ban im kum ki khi lamuid ha ka simong kaba duna jingtrei. Teng teng ka Noli bad u Mel ki bam tang shisien shiang. Wat la katta ruh ki im da ka jingkyrmen ba ki jingtrei jongki kin sa seisoh shisien ka sngi.

"Imat ka rukom im jongphi kaba eh," ong ka Bilianda.

"Kaba eh bad jinjar," ka iathuh ka Noli.

"Kine ki sngi kiba smiew," ong sa u Mel. "Jingtrei ruh ym don bad ngim lah ban ioh ei ei."

"Kumno phi pyniaid na ka sngi ba ka sngi ?" kylli ka Bilianda.

"Ka shong ha ki lad ba ngi ioh bad ha ka jingiarap ki lok bad ki marjan marpa," jubab ka Noli.

"Mynta dang arngut dang shi rukom. Phin da ioh sa i khun te la jinjar," ka ong ka Bilianda.

"Ia kata ngi la pyrkhat. Ngi la pyrshang ban leh katto katne. I masan ia la si jaka bad ngi la dep thung da ka jingiarap ki paralok," ka kren ka Noli.

"Hadien lai ne saw bnai, ngi kyrmen ba ngi lah ban ioh jingiarap," ong u Mel. "Mynta te ngim don ei ei shuh. Kaba jinjar ban ioh khaw miet step."

"Sa tang lada don ba khot bylla," ong ka Noli. "Ngi ki nongbylla ngi im tang da ka bainngi."

"Sa tang katno eh, phim ym lah shuh ban bylla," ong sa ka kmie jong ka.

"Dei kata kaba nga tieng," ong ka Noli. "Un jinjar u Mel".

"Wat leit khuslai ia kata," ong u Mel. "Ngan sa kumba ju trei barabor. Kaba ka jingjar ka dang said ha

ki thied snem dang don jingkyrmen. Nalor nangta ki lok jongngi kim ym iehnoh ia ngi. Katba dang im ma ki dang don jingkyrmen ia ngi ruh."

"Thmrai nga tyrwa ia phi ka bri. Phi lah ki ban pyndonkam bad ban sumar ia ka ?" ka kylli ka kmie ia ka Noli.

"Wa ! i mei ! phi da mut shisha ?" kylli pynkhoi ka Noli kumba kyndit.

"Dei ia kata ba nga wan khnang hangne," kren pyneh ka kmie.

"Kata te ka bha. Ngin sumar bha bad pyndonkam ia ka," jubab ka Noli. Kan iarap ia ngi shibun eh."

"Phi pat kumno phi pyrkhat Mel ?" kylli ka Bilianda.

"Ka shong ha ka Noli," jubab u Mel. "Lada ka kloi ban shim nga lei lei ngan kyrngah shano ?"

"Phim kwah seh ?" ka kylli pyrshah ka kiaw kurim.

U Mel u kham pyntud.

"Lada nga iathuh ia phi ia ka jingshisha," ong u Mel. "Nga u briew u bym da kwah eh. Nga mut ban ong ba ngam da kwah eh ia ka jong kiwei. Nga kwah ban tei la ka jong. Lada ka Noli ka pdiang sngewbha, nga ruh ngan sumar ia ka kum la ka jong."

Ka pynlyngngoh ia ka kiaw kurim kaba wan kum ka nongleh ba bha kaba kyrmen ba baroh kin dem ha khmat ka jingsarong jongka.

"Peit hangne phi baroh arngut," ong ka Bilianda. "Nga ai ha phi ia ka brisoh jongnga, kato kaba hajan ka bri u Mel. Phi dei ban sumar bha ia ka. Kan iarap ia phi ha ki jingeh kiba mynta. Ha kajuh ka por phi dei ban thung la ka jong."

"Khublei shibun, mei," ong ka Noli.

"Khublei shibun eh kiaw, phi la pynshitom ia lada," ong u Mel. "Ngin sumar bha ia ka."

Ha kawei ka sngi ka Noli ka wan na lyngkha phan kumba ka, ja leh basabor. Mynmiet pat ka kha khun kynthei. Naduh kata ka sngi ka hap shong khop ha iing katba u Mel u nang pyndep ia ki kam ki jam kiba dang sah. Hadien katto katne por u Mel u iathuh ia ka ba u phan u soh bha.

"Ka jingkyrkhu," ong ka Noli da ka jingkmen.

"Kane baroh ka dei tang namar jong phi," ong u Mel.

"Phi danda, phi la danda palat."

"Em, ngam danda. Ki briew ki ong ba haba thung ba tep ka briew kaba armet, u soh ruh ba ban da rynjaiñ. Kata keiñ u soh katto ruh namar phi thung ma phi. Phi tharai nga bakla ?"

"Nga da ieit ruh tang ia phi hi. Phi iba nang palat."

"Phi shisha te, to iehnoh ia kata. Sa kawei pat, nga tharai kan bha ba ngi sdang die noh naduh kane ka hat ka ban wan"

"Die seh, phi lah ban khlong hi marwei ? Ba ngan da lah nga leit bad phi man ka sngi."

"Kumno phi ong ? Wat ha kane ka por ruh ?"

"Ka dei tang ka jingkwah."

"Kam bha ia phi. Sa i khun ruh i dang donkam ia phi shikatdei eh."

"Marwei phin trei kat ia kato te ka shim por."

"Ka nangbha katba nang slem. Nga te nga muja bad nga sngewtynnad ban wan lap ia phi ba phi rah khun man ka sngi."

"Nangno ngan ioh briew kum phi ? Phi lah hi ban trei marwei ?"

"Don hi kaba ngam lah ? Bad phi kiei kiei ki long kiba lah suda."

Ka rkhie.

"Ngam shym pyni ia phi ia ki phan. Ale, ngan pyni," ong u Mel. U ring ia ka Noli sha phyllaw bad u plied ia ka pla.

"Ki heh katto katto !" ka kyndit ka Noli.

"Ngam shym isthuh mo ia phi namar ba phi thung maphi."

"To ngin iarah noh sha jing shetja."

"Em, ap shuwa ngan da sait ia ki, ioh long kumno kumno ia i khunlung."

"Pynkloi. Nga kwah ban shet ia kito kiba heh. Ki heh kumne baroh !"

"Kiba rit ruh ki don. Kine te kiba nga da jied na pdeng kiba heh."

"La katno phi la khlong ?"

"Dang khyndiat. Kan shim por tharai ia ka shibnai ei ei ban pyndep."

"Kiba dang sah ruh tharai kin heh katne hi ?"

"Nga kyrmen kin long kumjuh. Lehse don ki ban kham heh shuh shuh namar hapdeng nga iohi u bha bha. Ka khyndew ruh ka pdang bha hapdeng."

"Nga i bang ia kine kiba heh. Kiba itynnad mo."

"Ngan sa wan kit ia kiba heh baroh sha iing."

"Phin die ia ei pat ?"

"Ngan ym lah ban kit ia ki baroh. Kiba sah baroh kin poi ha hat. Ki ban die ruh kiba heh hi."

"Phi te iba nang pyrkhat bha."

"Phi pat iba nang pynsuk sat ia nga."

"Phi ruh," ka ong.

Hadien ba la lah die pha i u Mel u leit ha u Doni bad ha kito kiba la iarap ia u hynrei kim treh ban shim peisa tang ba ba baroh ki iamynjur ban leit bam ha iing jong u.

Ki shet da u phan ha ka sngi khawai na ka bynta i khun nyngkong jong u.

"Nga tip ba une u samla u lah ban leh bun kiei kiei," ong u Nai Singh

"Phi la dei ban peit kai ia u ha ka por trei. Uba la ni bha jai," ong u Doni.

"Ho-oid." ki ia kohnguh lang kiwei.

"Baroh ki lah," ong u Kordon. "Tang lada ki kut jingmut shisha. U nonghikai jongngi u nang bha ia kata ka rukom."

"Nga mut ban oug ba u stad bha ban trei. U tip ia kaei ba un leh," ong u Nai Singh. "Lada u neh ha kane ka rukom tang katno u la long briew."

U wan mih u Mel bad ki ia sngap noh ia kata ka jingiakren.

"To ngin iasdang noh. La lah khreh nadong shadong. Ka ja ka la jan poi," ong u Mel.

Baroh ki iashong ha madan ha ka dur ka pylleng ki da ia pyllait jaka ia ki kynthei ha pdeng ba kin sam ja sam doh. Ki don tang khadsan ngut ki shynrang hynrei ka jingshongshit kata ka khawai kaba la palat.

"Phi la riewspah, nonghikai," ong u Kordon.

"Nga duk hi phi hynmen," jubab u Mel.

"U la lah ban khyllie," ban ktien u Nai Singh.

"Ngi ia sdang, hynrei ha kaba kut dei kine hi."

"Mynta pat phi mut ban leh kumno ? Phin pyndonkam biang ia kato ka jaka ?" kylli u Nai Singh.

"Ho-oid, nga mut," jubab u Mel.

"Lada kumta, ngi dei ban ioh baiñong," kren u Doni. "Ngin shim ruh shibun."

"Nga ruh nga mut kumta hi," jubab u Mel.

"Da u phan hi sa shisien ?" kylli u Kordon.

"Em, hynmen," ong u Mel. Ngi mut ban thung da ki kait mynta u snem bad ki soh la shem snem pat."

"Are, kata te kaba bha," kem ktien u Nai Singh, "Ka kait hapoh lai snem te kit katba phi lah."

"Hadien kata phi dei ban thung da kiwei pat shuwa ba u soh un ai jingmyntoi." Ai jingmut u Kordon.

"U soh u shim por phra haduh shiphew snem ban soh," ong u Doni.

"Ngi kyrmen ba ngi lah ban leh ei ei hapoh kata ka por. Ngam da tip bha. Lehse sa u sohtrun de ynda la iap ka kait. Ngim shym ia pyrkhat ia kita. Ngan hap ia pyrkhat shuwa bad i Noli."

"Ynda ia kren ei ei bad phi te nonghikai, phi wan rah tang ia ka kyrteng ka lok," ong u Kordon. "Ki kynthei kim da tbit ha kum kine ki jingpyrkhat."

"Nga shem ba i tbit bha," jubab u Mel. "I kham stad ban ia nga ha kane ka kam. Peit i kong Eno, khlem ma i te tharai katta phi dang iaid ha ki lynti shnong."

Ki ia rkhie baroh shaid.

"Nga don kiwei pat ki buit," pynheh u Kordon. "U shynrang barabor u don bun ki lad."

"I bah Kordon i dang beiñ ia ki kynthei," pynbud u Nai Singh."

"Ngam beiñ ia ki hynrei ki kham duna ban ia ngi. U khadarbor u kham lah bun shah ha ki bun bynta. Naduh ka pyrkhat pyrdaiñ haduh ka trei ka ktah."

Ha kata ka por ka Eno ka wan ai ja bad ka iohsngew ia u.

"Dei maphi seh Kordon bad ki jingmut jong phi ia ki kynthei. Phi dei ban tip ba ngi kham kordor bun shah

ban ia phi. Ngi dei kiba bat ia ka niam ka rukom jongphi bad ki nongioh pateng ia ka kamai kajih jong ka jaid ka kynja, la katta ruh phi dang beiñ ia ki." Ai nia ka Eno.

"Ngam dei shuh u buaid, phi tip hi." Kem ktien u Kordon. "Ba kin da dih kiad ki kynthei kumba nga dih ma nga katta ki la poi sha nurok ka ksew. Dei kata ka jinglong ba kham halor kaba ngi don halor jong phi."

Ki ia rkhie lang baroh.

"Phi mut ki khad arbor," ka ong.

"Ho-oid, nga mut da kumta keiñ," pynkloi u Kordon.

Ki ia rkhie biang.

"Ah, ba phin da lah ban pyni ia kita ki khadar tylli ki bor jongphi," ka kem ktien biang.

Ki iarkhie sa shisien.

"U Mel u la pyni ha kane ka kam," ong u Kordon.

"Ngi iarap ia u."

"Kata keiñ"

"Ki jingmut jong phi."

"Oh-ho, ap shuwa ngan iathuh ia phi." U tian uwei u phan ha shyntur bad u ktha. "Dei u Mel uba pyrkhat nyngkong nongshap. U iathuh ha ka Noli. Ka pat ka pynioh ia ka jaka. Nangta u ktik sa ia ngi de ban iarap ia u. Ngi ruh ngi iatrei lem bad u ioh ia kaba u kwah. Phi sngewthuh?"

Ki iarkhie lang baroh.

"Oh ki khad-arbor jong phi."

Ka kmie ka Noli ka don ha ka jingkhawai hynrei u tymmen shnong um don. U Kordon u peit siarbha ia ka bad haba ka wan ha ka jaka ba ki iabam ja u Kordon u kren ia ka.

"Kumno u tymmen shnong, Bi?" u kylli.

"U shait u khlaiñ hi kumba u ju long," ka jubab.

"Um wan seh ha ka jingkhawai hangne?" u kylli biang.

"Nga artatien. Um ju kham poi hangno hangno ruh lait noh ha ling la jong," ka jubab.

"Phi tip hi ba ngi dei tang ki shalynnai."

"Kata kam dei ka daw," ong ka Biliända.

"Dang donkam ba un ithuh ia la ka ksiew," ong u Nai Singh.

"Kane kam dei ka jingkhawai na ka bynta u tymmen," ong u Doni. "Balei phin pynsalia ia u ?"

"Um ju kham leit hi ha jongno jongno ruh". Batai u Nai Singh.

"Dei tang ha ki kam kiba heh ba haiñ ba u smat," ong u Doni.

"U don la ki jong ki jingpyrkhat", ong u Kordon. "Ym donkam ban iathlia ia u. Nalor nangta u dei u heh duh ka shnong ka thaw".

"Phi iatip hi ba um ju kham leit shano shano ruh lait noh tang ha ka iap ka im". Da rapjot ka Billianda.

"Uba phylla uto u briew. U tait lut phar ia ki khawai dawai." Ong u Nai Singh.

"Baroh ngi don la ki jinglong khyllah", ong u Kordon. "Uwei pa uwei u long kumta hynrei ha kum kane ka jingkhawai ngi pyrkhat ba ka dei ka kamram jong u ban pyni ia lade hangne".

"Balei phim ju ioh-i ha kine ki ar lai snem ? U kiar lut phar ia ki kynja jingsngewbha sngewtynnad". Ong sa u Doni.

"Don kaei re kaba jia ia u", ong u Kordon. "Imat um hun ia kiei kiei baroh kiba ngi ia pyrkhat."

"Ha kane ka kam lei lei um sngewhun na ka bynta ka Noli," ong u Nai Singh.

"Ia kata ngi sngewthuh," ong u Doni. "Ia kaba la dep la dep."

"Ieh ia u, phin lei pat. Baroh ngi im ha la ki jingpyrkhat."

"Phi la ju peit kai ia ki diengsoh mynta ka snem ?" kylli u Doni.

"Phi mut ia ka jingpang ?" kylli u Nai Singh.

"Ho-oid."

"Nga la iohsngew shaphang kata tang ba ngam pat iohi," ong u Nai Singh.

"Nga iohi ia ka ha Mawlong," ong u Doni. "Ka sdang na ki sla. Ki rit ria kum ki sla sohmynken."

"Ki ong ba ka snep ruh ka iong," ong u Kordon.

"Em, kim iong," batai u Doni. "Ynda la rit ria ki sla ki tnat rit pat ki iap."

"Mynhyndai," kren u Nai Singh. "Ynda haba ki long kumta bad ba ki tnat ki sdang iap, ki tymmen ki ju leh khlaw kumta lai snem ei ei."

"Lai snem, haduh lai snem !" kylli u Doni.

"Dei da kumta ba ka jingpang ka iap hi Lym kumta te ka bri baroh kawei kan snitw ei". Batai u Nai Singh.

"Kito kiba don tang kawei ka bri kum u Mel te ki la kylla nongkhrong lai snem " ong u Kordon.

"Haba shu kren te ka mut kumta hi. Ki lah pat ban rep daei daei baroh." Pynshai u Nai Singh.

"Balei kin kylla nongkhrong kum ha kane ka shnong ?" kylli u Doni.

—— ——

Haba i khunlung i la dap lai bnai, u Mel u kyntu ia ka lok jong u ban leit peit ia u kpa jong ka bad ban pyn-i ia la ka khun ha u Ka Noli ka la tip lypa aiu kan jia

"I pa in ym pdiang satia ia ngi. Nga tip bha ia kata. Shisien ba i la ong ia kano kano ka dei ban long kumta. Lymkumta te in pynkylla shisyndon."

"La shi snem shiteng i la dei ban kylla."

"Em, ym dei kumta. Wat leit bakla Lada kumno kumno ruh i Nel i dei iba nyngkong ban wan her shane ban iathuh ia ngi "

"Phim tharai ba ka kham bha ia ngi ban pyndep ia la ka kamram. Lada i sngewbha no im sngewbha ruh ka shong pat ha ngi ban leit wad ia i "

"Ka bha ba nga maham biang ia phi sa shisien ba i pa in leh kat kum ka jingkwah jong i Lada jia aiu aiu ruh ngin hap kit khlieh hi mangi."

"Ym dei haduh katta. Ngam tharai ba uno uno u briew un pynmynsaw lada ngi leit ban pan map."

"Ka bha ba phi da pyrkhat bha. Ngam lah ban ong ei ei. Phi kynmaw mynhakane ba la dep i pynphai biang ia ki phan ba ngi ai sngewbha. I long kumta."

"Nga tip," ong u Mel.

"Kan jia kumjuh ia ngi ruh. In beh na ling."

"Imat leh shisien ia wai, ngi pat ngim dei ban kiet ia la ka kamram."

"Lada phi sngewthuh bha ba phin ym sngew lehrain, ngan leit ryngkat bad phi. Kynmaw ba phi dei ban pynkhreh lypa ia kaba sniew baroh".

Kumta ha kawei ka sngi hat, ka Noli ka rah ia la i khun ha la ki kti bad u Mel pat u bud ia ka na shadien. Shen hadien ki poi ha phyllaw u tymmen shnong, ka Nel ka iohi ia ki.

"I kong i la wan bad i khunlung bad i Jeh[1] de", ka pyrta ka Nel.

"Mano ba wan ?" kyrhuh u Along.

"Ka Noli bad u lok jong ka", ong ka tnga jong u.

"Ka Noli bad u tnga jong ka ! Ong ia ki ba kin ym rung ha ing", u hukum tyngeh

Ka hukum jong u ka poi ha ki tyndong shkor ka Noli bad u Mel. Ki sangeh khok habar.

U Along u iaid pynkhia ia la ka met sha jingkhang bah bad u khang tdlam ia ka jingkhang

"Nel", pyrta u Along "Khie leit ai ia ki shityngka bad ong ia ki ba ki dei ban leit noh Kim dei ban wan kiew hangne lano lano ruh".

"Ngim shym wan pan peisa. Ngi don kat ban biang ialade", jubab ka Noli na bar.

"Kylli ia ki baloi ki wan hangne ?", u hukum u Along.

"Ngi wan pyni ia la i khun ha phi bad ban wad jingkyrkhu na phi", ong biang ka Noli.

"Ngam kwah iohi khunlung", ong u Along na lyndet jingkhang.

"Ngi wan pan map na phi de", ong u Mel. "Ngi tip ba ngi la ...."

"Sngap jar ! khun ka buittuh". Kynhiet u Along. "Phet, mih kloi nangne. Uei uba phah ia phi ban pyntngit pynsang ia kane ka ling jong nga ?"

Ka Noli ka kynran da dien bad ka pyni da ka khmat ia u Mel ba u dei ban kynran noh bad phai dien. I khunlung ruh i iam.

"Khublei shibun", ong u Mel da ka sur bajem. "Lada ngi pyntngit bad pynsang ia ka ling jongphi, sngewbha map ia ngi. Ngi la leit".

---

1. Hynmen kynsi.

Ki jylla khorid ki hap phai bak sha la ïing kiba kham sian ha ka shongkha khlem jutang.

LYNNONG 3

Ka Noli bad u Mel ki im suk im saiñ sni por khlem pynshitom ia kiba ha ïing ha sem. Ka por ka poi ba ynda ka khun nyngkong ka la tam ia ka laisnem ba ka Noli ka kha ia uba ar. Uba ar u dei u shynrang bad u Mel u kmen ba u la ioh khun shynrang. U khot kyrteng ia u u Na Singh kum ka burom ia u Nai Singh. Kumta ka ïing ka la kham heh katba ka jingioh jingkot jongki ka sah katjuh kumba mynshuwa.

Hadien ba la kha ia u Na Singh, ka thma bah kaba ar ka bthei ha ki sepngi. Ka Europe ka jngai ha sepngi bad ym don ba salia ia ka. Suki ki madan thma ki par sha mihngi ruh. Ha kaba nyngkong ka don ka jingshongshit thma; Bun na ki samla ki ba ialap ban ialehthma, hynrei ka jingshlur ki Japan bad ki kam shyrkhei jong ki, ki pynkhynñiuh ia kiba bun. Ki tieng ia la ki jingim.

Ka jingwan ka thma ha mihngi ka pynkiew ia ki dor ki tiar ki tar. Ki tiar nongwei lei lei ki kiew dor kynsan baroh katba ki jingmih na shnong ki sah katjuh hi kumba mynshuwa. U khaw, u jingbam ba kongsan jong ka ri u sdang ban kiew dor artet katba u bainong baini u sah kumjuh. Ki briew ha shnong ha thaw ki shem jingeh namar ym don dawai ban pynkhiah ia ka jingbymbiang ka ioh ka kot.

Ha kito ki sngi ki don ki kotkhubor kiba mih shisien shitaiew bad ki shon ia ki khubor jong ka taiew baroh kawei. U Mel u shim kawei na kito ki kotkhubor bad ka poi ha u hadien lai ne saw sngi. Wat la katta ruh ka shnong ka thaw ka shongshit tang shu poi kotkhubor namar ka mut ki khubor thymmai na ka bynta ka shnong. Ha kito ki sngi ki briew ki kiew ki rung ha ïing u Mel la kum ki ngap ki lwai ban kit um syntiew. Ki kylli bad shahshkor bha ia ki khubor thma bad ia kiwei pat ki khubor pyrthei. Ka ïing u Mel ka kylla long ka ïing khatduh ka shnong ka

thaw ha kaba ki ia tai bad pynmih la ki jong ki jingpyrkhat. Ka sur ka shnong ruh ka kylla. Ka shnong kaba lapmiet tang ia ki lyngkha bad ia ki brisoh suki ka sdang ban pur sha kiwei kiwei pat ki jingjia bad jingkylla ka pyrthei. Teng teng da ki miet lynter ki ia tuklar ia ki rukom im bad rukom trei ba thymmai ban kham lah ia kyndoi jakpoh.

"Lehse phi ki khynnah phim tip ba ngi iuh bad shong halor ka spah," u iathuh u Hendi ia ki khynnah samla.

"Hangno kata ka spah ?" U kylli u Nodar.

"Ka don hapoh ki kjat jongphi," jubab u Hendi.

Ki samla ki ia rkhie shaid.

"Hei Mel !" u khot u Hendi. "Sngap ia ki bieit seh kumno ki rkhie."

"Iathuh ia ki hynmen," pyrta u Mel na ling shetja.

"Lada ka spah ka don hapoh ki kjat jongngi, ngim dei ban shitom kumba ngi long mynta," ong u Siro.

"Namar ba phi ki samla mynta baroh phi long kiba bieit," ong u Hendi. "Donkam da ka buit ki riewstad ban pynkylla peisa ia ka spah jongngi."

"Iathuh seh ia ngi kaei kata ?" kylli u Nodar.

"Peit hangne phi iaid halor ki mawshun bad sngi bad miet. Phi thiah phi shong, phi bam phi dih bad phi eit halor kine ki maw. Ia ka shong tylli hi ki tei halor ki maw rymsong. Kine ki maw ki dei ki spah jongphi bad ka peisa jongphi." U batai u Hendi

"Ngi lah ban thang bad thaw shun tang ba nangno dieng iap ngin ioh katta katta ?" kylli u Siro.

"Phin leh aiu diengiap ?" kylli u Hendi. "Ngi don ki wah kiba biang ban pynmih elektrik. Lada ito i um jong ka wah Umkhrah ia lah ban pynshai ia ka sor Laban baroh kawei, ki wah jongngi ki lah eh ban pynkylla shun bad dewbilat ia kine ki maw."

"Kata ka dei ka kam ki riewstad," jubab u Nodar.

"Kata keiñ nga mut ban ong ! Ba phi baroh phi dei ki bieit. Phi ngeit ba ki khmat jong phi kin sop dpei bad kylla matlah lada phi pule kot Te ngam iohi pat ba kin phyrnai mynta ba phin pule kot. Kumno ym sop dpei ša ia ki jabieng mynta ?" Kren dom u Hendi.

"To kata ia kaba la dep la dep. Mynta ngim lah shuh ban ia pur shata," kren jem u Nodar. "Don kiba ong ba don ksiar de ha shnong jongngi."

"Ngi iohsngew ba utai u mawsiang ha Kuther, u Mawshlaitbit, u don tang da ka ksiar suda. Ki ong ruh hana ba ki bsein kiba heh ki ap pahara ia kata ka ksiar ka rupa. Ka jingkylli mynta ka long kumno ban ioh ia kata ka ksiar ?" kylli u Siro.

"Kata keiñ kaba eh," ong u Hendi. "Donkam ban trei da kiba stad kiba lah ban khlong ia kato ka ksiar. Phi bad nga te la kum ki lun kajuh. Shisien nga ioh-i ia uwei u sahep hangtai ha rymsong u theh khyndiat ka dawai ha u mawshun bad uta u maw u tdem pum. Sa shiphang ka sla u maw ka kylla shun. Lada kito ki briew ki lah ban leh, phi balei phim lah ?"

Ha kata ka por u rung sa u Nai Singh.

"Iaei phi ia tuklar bad kine'?" kylli u Nai Singh ia u Hendi.

"Nga iathuh ia ki ia ka spah jong ka shnong." ong u Hendi. "Ia ka ksiar bad ia u mawshun."

"Iathuh ia ki ba kin dup tip ia la ka shnong ka thaw." U pynshlur u Nai Singh.

"Ka ksiar de !"

"Kaei ka bym don ? Mano ba nang ban wad, mano ba nang ban shna ?" kylli u Nai Singh.

"Ki mawlynnai pat ?" kylli sa u Siro.

"Ki dei ban don," jubab u Hendi.

"Mynnor ki ong ba u James sahep jong ka Johan Company u ioh uwei u mawlynnai na u bseiñ," u iathuh u Nai Singh.

"Ka da dei kaba shisha mo ba ki seiñiong heh ki don mawlynnai ?" kylli biang u Siro.

"Phi ki khynnah imat phim juh iohi mo" ong u Hendi. "Hangtai ha Lba ha utai u lum uba pyrshah ia ngi, u don u bseiñ uba don mawlynnai. U ju mih mynmiet haba la kynjah bha ka shnong ka thaw. Lada phi kwah ban iohi phi lah ban ap khnang hadien shiteng synnia ei ei. Tang ba um ju mih man ka miet."

"Kumno ki rah ia ki mawlynnai ?" kylli u Siro.

"Don kiba ong ba u rah ha ka shyntur, don pat kiba ong ba u rah ha khlieh," jubab u Hendi.

"Ynda haba u bseiñ u la heh bha, ki ong u mih u shyrtong uba saw kum u shyrtong syiar. U lah ban rah ia la u mawlynnai hangta ruh". La batai u Nai Singh.

"U heh katno uta u mawlynnai bsein ?" kylli sa u Nodar uba la angap ia kaei ba ki iakren.

"Ki kham rit ban la ki pylleng syiar. Ka lah ban long kat ka pylleng paro ei ei". Batai u Hendi.

"U long bih mo tharai !" kylli biang u Nodar.

"Ngam lah ban ong", ong u Hendi. "Nga tharai ba ka lah ban long namar u bsein hi u don bih".

"Ka bha ban ym trei ia u' . Ong u Siro.

"Katno tharai uwei uwei u shong dor ?" kylli u Nodar.

"U mawlynnai, la kumno kumno ruh un ym duna ia ka sanphew hajar tyngka". Jubab u Hendi.

"Ni wow !" lyngngoh u Siro. "Katta katta ! Nangno yn ioh peisa katta".

"Ka dei kein," pynbud ktien u Nai Singh. "Sa ia ka peisa ruh. Lada phi don ka mar ka peisa ka wan hi. Tang ba u long lehnohei ha ka khlieh u bsein".

"Kumno yn ioh ia uta na u bsein ?" kylli u Siro.

"Kata ka dei ka jingeh", ong u Hendi· "Ki ong ka kiad ka lah ban iarap Ynda u bsein u la buaid bha un bret ia u mawlynnai kat haba lap. Dei hangta ba phin tap da ka eit masi. Ynda um shem shuh ia u mawlynnai un pyniap hi ia lade.

"Ki bsein kim ju kham dih kiad", kem ktien sa u Nai Singh. "Donkam ban da hikai ba un bang ia ka".

"Kumno yn hikai dih kiad ia ki ?" kylli u Nodar.

"Kata ka dei sa kawei pat ka jingeh. Ki ong ba u James saheb u ialeh kumba sanphewsan sngi ei ei hadien kata u sa ioh ia u mawlynnai". Iathuh u Nai Singh.

"Phi la iohi ia u ?" Kylli u Mei uba shu angap dngong ia ka jingiakren jong ki.

"Em ngim shym iohi, nga dang rit eh ha kita ki por. Ka dei ha ka por jong i pa", ong u Nai Singh.

U wan sa u Doni bad ki samla ki ia ieng noh ba la miet Ka jingiasaidnia ha kata ka miet ka long tang ia ki bseiñ bad ki mawlynnai. Kito ki dei ki sngi kiba jinjar

bad u mawlynnai un jin da la long ka spah iohei. Uno uno uba lah ban ioh un jin da la riewspah ha ka shikhyllipmat. Kumta ki iakren shaid shi shaid haduh ban da palat shiteng synia haba u Doni u ong kynsan kynsan.

"Peit", u kdew, "Peit ia katai kaba phyrnai hangtai"

"Ka dei ka Lba mo kumto ?" kylli u Nai Singh.

"Ka dei", ong u Mel.

"Hooid, ka dei keiñ", ong sa u Doni.

"Nga dang iathuh ia phi", sngewsarong bha u Hendi.

"U lah ban dei uta u bseiñ bad u mawlynnai ?" kylli u Doni.

"Te kaei heit kat kane ka synia hangto". Jubab u Hendi

Baroh sawngut ki iamih ha Baranda ban peit bha ia ka jingshai kaba phylla kaba don ha u lum uba pyrshah ia ki. Kaba nang kham phylla ka long ba katba ki nang peit katta ka i kumba nang kham phyrnai shuh shuh.

"Ha da ia peit bha. Nga i kumba u khih", ong u Doni.

"Imat u khih namar ba uto u mrad u rah ia u kat shaba u leit". U Batai u Hendi. "Peit ho shibit u tang shu ioh ka jaka kaba bit un sa buh ia u ha madan".

"Uto u la hiar arsut", ong u Mel u da peit artad. "Lehse u mut ban hiar ha shnong".

"U lah ban leh kumta ruh", ong u Hendi. "Tangba shuwa ba un poi ha shnong un nguid noh ia u mawlynnai".

"Utai u bseiñ u ju tuh syiar na ki ling kiba hangthie ha kyrbei. U dei u bseiñ uba heh bha". Iathuh u Nai Singh.

"U heh eh katno ?" kylli u Mel.

"Ki ong uba heh kat u len lum". U ong u Hendi.

"Ka lah ban dei kumta", ong u Nai Singh. "Ha kawei ka step, kata la slem bha, nga iohi ia u tdong jong u ba u noh arsut ia ka lynti hangtai hi. Uba la kat u disher[1]. Nga tharai u bseiñ hi u dei ban heh kat une u rishot".

---

1. Ki siej kiba pynieng ha lyniar ha kiba ki pynakhem ia kr jingker ka lyniar. Ki ju sop da uwei pat u siej ia ki tdeh dieke kiba halor bad ki tha n.jain hangta.

"U da dei u seiñ iong ?" kylli u Mel.

"Ngam lah ong. Na kaba paw imat u dei la kumno kumno ruh dei uba heh bha", ong u Nai Singh.

"Hangno ka krem jong u ? U dem ha kano ka jaka ?" kylli biang u Mel.

'Don bun bha ki thliew ki syar hangtai. Ka jaka kaba dap da ki maw rymsong suda. Ka dei ka jaka rieh ba bha tam ia ki bseiñ. Utai hi u bseiñ u iaid kylleng ia kita ki lum. Teng teng hangtai teng teng hangthie, bad teng teng pat sha lyndet utai u lum." U kdew artat u Hendi.

"Katai ka jaka te imat ka dei ka jong uwei na ki saw sylem. Ka dei ka jong u Jom." Ong u Doni.

"Uei u ban tip lehse u bseiñ u dei u leishnong," ong u Mel.

"Em, kam lah ban long," ong u Nai Singh. "U suid shnong um ju paw ha ka dur u bseiñ. U lah ban paw ha ka dur u briew."

"Katai ka jingphyrnai phi ong ka dei ka jong u mawlynnai." Ong u Mel ba u da kwah ban tip bha.

"Ka dei te, u mawlynnai jong u bseiñ," jubab u Hendi.

"U mawlynnai u phyrnai kattai kattai." La sngewphylla u Mel.

"Ho-oid keiñ," ong u Hendi.

"Ka jingshai te la kum u lynten," ong u Doni.

"Lada u mawlynnai u phyrnai kattai, u bseiñ un jin da la matlah," Ong biang u Mel.

"Ym dei kumta, namar u buh ia u ha ka khlieh," ong biang u Hendi.

"Don jaka ha khlieh ban buh mawlynnai ?" kylli u Doni.

"Ho-oid keiñ," jubab u Hendi.

Ka jingshai ka kiew artet ia u lum.

"Peit ka kiew artet," u kdew u Mel.

Baroh sawngut ki ia peit dngong ia kata ka jingshai ha u lum. Teng teng ka jah ha lyndet ki maw ki dieng tang ba ithuh bha na ka jingphyrnai ba ka shat bad phalang ha ki sla.

"Peit u la sangeh." Ong u Doni

Ki ia peit bha.

"Da peit bha ho." Ong u Hendi.

"Phi ong u shong dor katno, hynne ?" kylli u Mel na u Hendi.

"Kumba sanphew hajar ei ei." Jubab u Hendi.

"Tharai ngin leit knieh ia u na u bseiñ, kan jia aiu ?" kylli biang u Mel.

"Kumno phi lah ban ioh ?" Kylli u Hendi. "U tang shu iohi briew un nguid klak."

"Nga sngew kumba phi ong ba u buh ha madan."

"Ho-oid, tang ba u da ap bha."

"Ngin pyniap ia u nyngkong nyngshap."

"Un ioh-i nyngkong ma u."

"U lah ban ym ioh-i ruh."

"Lah ban long da kumta ?"

"Balei ym long ?" kylli u Mel. "Baroh kiba lah ban long. Ngi don ka suloi. Ngin siat ia u na jngai."

"Ym pat ju don ba pyrshang ha kata ka rukom," knieh ktien u Nai Singh.

"Ka kam kaba ma ho nonghikai," ong u Doni.

"Kumno kan ma. Nga tang shu iohi tiak ia i khlieh, u la iap," kren kop u Mel.

"U bseiñ un ioh-i nyngkong ia phi shuwa ba phin siat ia u," ong u Doni.

"Kata ka lah ban long ha kiwei ki por," ong u Mel. "U bseiñ u lah ban iohsngew ia ngi na jngai. Hynrei mynta pat ka long da kumwei. Ngi leit thap khnang ia u. Ngi tang shu tip hangno u don, ngi lah eh ban syntiat haduh ba ngin da ioh."

"Phi tharai ka lah ban long Mel ?" kylli u Hendi.

"Ban pyniap ia u bseiñ ! ngam don jingartatien " ong u Mel.

"Kan shong dor sanphew hajar tyngka," ong u Hendi.

"Ka tyngka ka la bun than eh," ong u Mel. "Ngam ju phohsniew ha ka jingim ban ioh katta."

"Tang lada phi lah ban pyniap khlem pynmynsaw ia u maw," ong biang u Hendi.

"Phin ioh ia u mawkordor," ong sa u Doni.

"Nga artatien," ong sa u Nai Singh u da kyrngah artat ia ka khlieh." "Nga artatien shibun. U bseiñ u sian

shibun, lymda phi kham sian palat ban ia u-phin ym lah satia ban shem."

"Ym pher phi, Pasan, ban pyrshang," ong u Mel. "Ha ka khyllipmat ba nga iohi ia i khlieh, u la iap beit. Nga lah eh ban pyniap. Balei un kit kai katta ka spah hangtai katba ngi pat ngi ia shah ja."

U Mel u ieng joit u rung ha ïing. Ka tnga jong u bad ki khun jong u ki la iohthiah. U khlem pynkyndit ia ki. U iaid sor sha kyndong ha kaba u pynieng ia ka suloi u kpa jong u. U thep ia ki kuli ha ka pla, u mih bad ka suloi bad u elektrik ha ka kti.

"Phi da mut shisha mo kumno ?" kylli u Nai Singh.

"Ho-oid Pasan," jubab u Mel. "Sngewbha ban ap hangne, nga la wan sa shiphang."

"Ngan leit bad phi Mel," ong u Doni.

"Nga ruh," ong u Hendi.

"Ka bha ba phi rah da ei da ei ha kti," ong u Mel. "Kane ka dei ka jingialeh ha ba un da liem."

"Hangno phi buh wait Mel ?"

"Peit ha lyniar²"

U Hendi bad u Doni ki bat da ki wait bad ki elektrik ha ki kti. Baroh lai ngut ki la kloi.

"Phi baroh lai phi lah ban leit. Phi dang ia khlaiñ ia sting", ong u Nai Singh. "Nga la tymmen than eh ban leit ryngkat bad phi mynmiet. La kumno kumno ruh ngan ap ia phi hangne".

Baroh lai ngut ki mih sor na shnong khlem da pynwit iano iano ruh namar la palat shitong synia. Kim kwah ruh iano iano ban tip ia ka jingleit jong ki. Ki tang shu lait ia ka shnong ki sangeh ha ba kham pajih khyndiat ban pyrkhat da kano ka buit ban ialeh.

"Naduh nangne artat da sumar wat pynriew ei ei ruh em", pasiaw u Mel. "Ngin ia iaid mian mian bad kynmaw ba phin long kiba la taiar bha ban leh ei ei. I jingsawa iba rit eh i lah ban pyntieng ia u mrad bad pynjah syrwet".

2. Ka rynsan ba ha khmat eh jong ka ïing ha kaba ki buh um bad kiwei kiwei de ki tiar. Ha ki ïing rim ha War phi kiew nyngkong ha lyniar, sa ha liñthlong (Baranda) hadien nangta ha rynsan bad hapoh ïing.

"Mel, phi bad ka suloi phi dei ban iaid ha khmat", ong u Doni.

"Ngan bud nadien bad u Doni u dei ban husiar ia kaba shadien", ong sa u Hendi.

"Ngim dei ban ia jan than uwei ia uwei pat. Phi sngewthuh ?" Pasiaw u Mel. "Kan bha ba ngi ia jngai kumba phra—shiphew pruh uwei na uwei. Kata kan ai lad ba ngin ia kawang lada donkam".

"Ka dei kumta". Pasiaw u Hendi.

"Nga sngewthuh", ong u Doni. "Ia".

"Da peit bha ia ka lynti bad da sumar bha ho". Pasiaw biang u Mel sa shisien. "Pyrshang ban ym iuh ia ki sla bad tnat iap lym kumta a bseiñ un iohsngew shuwa ia ngi".

"Ngi sngewthuh", ki ia ong lang baroh arngut.

"Sa kawei pat," ong u Mel. "Wat tbeh kulmar ia ki sharak jongphi. Lada donkam, tbeh beit thik ha lynti kumno ha syndah khyndew hi."

"Ho-oid " Ki ong baroh arngut.

U Mel u thep baroh ar ktang ia ka suloi. U bah ia ka ha ka tyrpeng kamon. U bat ia ka sharak ha ka kadiang bad u iaid husiar bha na khmat. U Hendi bad u Doni ki bud nadien kumba la iapynbeit.

Baroh lai ngut ki iaid suki jai khlem pynriew ka kti ka kjat. Ki kiar na ki sla iap bad dieng iap bad na kano kano ba ki i artatien. Ka suiñ bneng ka khuid bha kdiar. Ym don bnai hynrei ki khlur ki dap shi bneng bad ka jingshai jong ki ka biang ia ki khmat ki lai ngut ban iaid. Ki iaid na lynti jatap namar ba ki iohi ba ka jingshai ka don harum kata ka lynti hamar shiteng lum. Suki ki poi ha ka jaka mawshun bad ki kiew ia ka rymsong artet haduh khlur lum. Ka kham shai hangta namar ka jingshai ki khlur ka tyngshain bha halor ki maw balieh.

Na kata ka jaka kim iohi ia ka jingshai ba ki iawad namar la kah da ki rymsong, ki maw ki dieng bad ka khlaw ba rben. Ki iaid na lynti tad haduh ba la lait ka khlaw rben. Nangta ki iohi ia ka jingphyrnai ha ki sla dieng. Ia ka jingshai u mawlynnai kim iohi namar u don ha shiteng lum ha lyndet ki mawshun kiba ieng hangta. U Mel u sangeh bad u ai dak ia ki ban sangeh. U iaid sa-

shijam arjam haduh ba un da poi ha ka lad jong ka lynti ka ban hiar sha Kyrbei. Nangta u ai dak ia ki ba kin wan hajan jong u.

Kam jngai shuh nangta. Ki iohi na ka jingphyrnai ha ki sla dieng ba ka thie hajan lynti ha ka liang kamon tang ba ki kah ki mawrymsong. U Mel u pyni da ki dak da ka kti bad ka shyntur ban pynpaw kumno u mut ban leh. Kane kaba khatduh artat bad ki dei ban hiar suki jai bad jar jar.

Ki sdang ban hiar ia ka lynti kum ki mattah suki jai bad jar jar katba lah ioh ki kjat ki bakla haei re haei. Kaba la suki palat. Suki ki phai sha khlaw shaphang kamon bad ki poi ha lyndet u mawshun uba heh bad jrong Ki da pe t iit bha ia u maw.

U Mel u pyni biang da ki dak ban pyni ba u kwah ia ki ba kin ap katba u dang kiew ia u maw. U twad ia ka puh jong ka suloi bad u shem ba ka don ha ka jaka kaba biang. U kieng ia ka suloi ha ka tyrpeng bad u mut ban kiew.

Ha kata ka por ki iohsngew kumba pah khun syiar krib krib ha lyndet u maw. Hangta lei lei baroh lai ngut ki khih jingmut bad ki husiar bha triang. Ki pyrkhat ba ka dei ka jingpah jong u bseiñ ne ba u la ioh tuh khun syiar na shnong bad ba u leh kai shuwa ban bam.

U Mel u sdang ban kiew ia u maw. Ka shim por namar u dei ban tynjuh ia kawei pa kawei ka jingbat bad ba ki kjat jong u ki iuh thik ha ki jaka ba u la mang. Suki u poi haduh kliar hynrei um lah ban iohi nangta namar u maw uba heh. U dei ban jam sa shijam arjam khnang ba u lah ban iohi ia u mawlynnai. Hamar hangta u iohsngew kumba kren khñium u briew. Ka pyndum buit jlang ia u. "U bseiñ aiu uba kren khñium kumta ?" u pyrkhat.

U pynnoh suki la ka kjat. Ki kti baroh ar ha ka suloi u la kloi ban siat tang shu iohi. Shen ka khlieh jong u ka poi ha ka jingshai. U iohi ia ka. Tang mar kumta u khawoit pynkloi da kawei ka kti ia ki lok jong u ba kin kiew pynkloi ha kajuh ka por u bah noh ia ka suloi ha ka tyrpeng.

U Doni bad u Hendi ki pyrkhat kata te la dei kaba khatduh bad shen kin sa thep ia u mawlynnai ha ki pla jong ki Ki ia knieh kiew uwei ia uwei da ka jingshit jingmut. U Mel na jrong u maham da ka kti ban husiar ban ym la halla. Kim shym peit satia ia u. Ha ka jingkyrkieh jong ki u Hendi u bat bakla ha u maw bad pding u hap ha madan.

Tang mar kumta hi u Doni bad u Hendi ki ang sah ban iohi na ki sla halor ki dieng ba ka jingshai ka her arsut bak ryngkat ka jingwin ki sla iap bad ka jingkheiñ ki tnat rit ha madan.

U Mel u phai sha la ki lok u da kum rkhie khñiot kik. U kynmaw ban set ia ka shyntur da ka kti ba ioh ka lait jynhaw ka rkhie pashar.

La dum buit ngaiñ sa ki lok jong u. Jia aiu ia u Mel balei um siat ia u mrad shuwa ba un her krad bad balei ba u rkhie khñiot pynban. Ki pyñkloi biang ka kiew haduh ba kin da poi ha kliar

"Khun ka pohrati", ong u Mel. "Ym dei u bseiñ. Ka jingshai ruh kam dei Mawlynnai. Dei u Ken, u khun ka nongaiksuid bad u lynten jong u. U bat ia u klong ha ka kamon bad ia i syiar ha ka kadiang. U sharak u don ha khmat jong u bad u phai dadien shane. Ha kaba nyngkong ngam ithuh ia u U shong bad u tim u tla u ia suit artad na u klong halor ka tympow bad ki syntiew hangthie. Haba riew pding u kyndit thret u phai sawdong. Ñiat u shim ia u lynten bad u suh wia arsut. Aiu shuh u pyrkhat katne miet ? Nga tharai u ong hangne te la iap. U khla ne ka dngiem, u ieh bad klong bad skaw". U tbeh ia ka sharak ha ki tiar ba u iehnoh u Ken.

Baroh laingut ki shu ia peit uwei ia uwei pat la ka rkhie kiak kiak, ki da ia set la ki shyntur da ki kti. Khatduh ia wai ki leit phai noh ban iathuh ha u Nai Singh ia ki jingshem jong ki baroh. Naduh nangta baroh saw ngut ki kham ia sian bad ki ia batai uwei ia uwei ba ki dei ban sngap jar ban ym iathuh hano hano ruh ioh ka shnong ka thaw ka rkhie beiñ ia ka jingbieit jong ki.

Ka poi ka por haba ka thma ka nang jan nang jan haduh ba kan da poi ha dwar ri. Ki her ki khubor ia ki

jingialeh ba shyrkhei ha ki pud ki sam ka ri India. Nalor nangta ka don ka jingpynhiar shipai kaba la i kulmar. Ki shipai ki swar ki hiar lyngba ka shnong arsut bad ym don ba tip shano ki leit ne hangno ki sah. Baroh ki briew ki ia kren tang ia ka jinghiar shipai ryngkat ki suloi ki kaman bad baroh ki ia her syrngiew.

Dei ha kata ka por ba ka Noli ka ioh ia i khun ba lai jongka. Kumta ka ïing jong u Mel ka la dap san ngut. Kaba khatduh ka dei ka kynthei bad u Mel u khot kyrteng ia ka ka Montimai.

Hadien kine kiei kiei u tymmen shnong u pynjari kawei ka hukum ba baroh ki ïing ha shnong ki dei ban pynkhreh ban pynmih uwei uwei u rangbah ne kynthei shi ïing ban kit tiar kit tar ia ki shipai na Sohra iew haduh hat Shella. Ka shnong ka dei ban phah khadsan ngut shisngi shisngi. U tymmen un jied ia ki khadsan ïing bad ki dei ban phah ia la ki briew ha la ka pali pali Kano kano ka ïing kaba pynkheiñ ia kata ka hukum kan hap siew kuna sanphew tyngka

Ka kuna ka ia ryngkat bad kumba shispah sngi u bainong. Ym don ba nud pynkheiñ ia kata ka hukum namar ym don ba lah ban bret kai sanphew tyngka shi khat shi khat. Baroh ki tip ba u tymmen shnong u dei u briew uba eh jingmut, uba mut ia kaei ba u la ong bad u bym ju riej ia u rit ne u khraw. Nalor nangta ka dei ka por khih pyrthei kaba takdar. Lada u mon hi u tymmen shnong u lah ban mudui ha ka sorkar pyrshah ia uno uno u nongpynkheiñ hukum. Namar kata ym don ba nud ban ialeh pyrshah ia ka hukum.

Ka Noli ka khuslai ha ka pali jong ka ïing jong ka namar ba u Mel u khieshoh jur. Ka pat kam pat lah ban trei ban ktah naduh ba ioh ia ka Mon. Ka Mon ka dang arbnai shiteng. Ka leit wad ia u kpa. Kam nud ban rung ha ïing, ka shu pyrta na bar namar ka tieng ioh ka pynbyrsieh ia ka ïing u kpa jongka.

"Phi kwah aiu?" kylli u kpa hadien ba u la mih ha baranda.

"Nga kwah ban pyntip ba i kpa ka Kiti i pang," ka jubuh ka Noli. "I shitom eh bad ia ym lah ban leit Sohra lashai."

"Balei u long kumno ?" kylli u Along.

"I ioh khieshoh bad i jur bha ka jingshit."

"Lada kumta ieh u mat siew kuna."

"Sngewbha ai por ia ngi, pa, haduh ba in da shait bha. Lehse hadien ar lai sngi i la koit hi."

"Eh-heh" u kyrngah. 'Ngam lah ban leh kumta. Ngam lah ban ai miat."

'Phi don ka bor ban leh. Nga kyrpad ba phin sngewbha ban pynkynran noh ia ka sngi na ka bynta ka ling jongngi Hadien lai saw sngi ei ei ngi lah ban phah ia i kpa"

"Kumno ka shnong ka thaw kan ong bad kumno ka sorkar kan pyrkhat ? Em, ngam lah ban leh kumta."

"Sngewbha seh pa, da leh kyrpang na ka bynta kane. Nga kyrpad ia phi ruh ba ngi ia pang ia shitom ha ling. Ngim kwah satia ban lait na ka jingkit na kaba phi la mang na ka bynta jong ngi. Ngi kohnguh ia ka hukum jongphi bad ngi kloi ban leh haba ngi shait ngi khlaiñ."

"Nga ong ieh u mat siew ia ka kuna."

"Sanphew tyngka, te, ka la khia than eh Ngim don peisa katta"

"U dei ban leit lane u dei ban siew kuna. Lait nangta ym don lad da kumwei."

"Phim lah ban map ia ngi tang ia kaba lashai ruh ?" ka kyrpad tyngeh

"Em", u kyrhuh. "Nga ong em."

Ka Noli ka phai la ka khmat suki na khmat u kpa bad ka iaid tuiñ sha la ling da ka jingpangnud kaba khraw. Ka tip ba ka long kaba lehnohei ban ia said bad u kpa jong ka shisien ba u la ong 'em'. Kam shym iashuh hano hano ruh ia la ka jingkyrpad ba ka buh ha khmat u kpa.

Ha ka step kaba bud ka khie dang step, ka shet ka tiew bad ka bamja step. Ynda la dei por ka kyrsiew ia u tnga jong ka

"Ngan leit Sohra," ka iathuh ia u Mel. "Sa p[illegible] ki khun."

"Balei phi kwah leit dang mynta ?" u kylli.

"Mynta ka sngi ka dei ka kynti jong ngi. N[illegible] ban leit."

"Balei phi kwah pynjinjar ia lade ? Phim pat khlain bha."

"Mano heit ban leit lem na ka bynta jong ngi ? Phi dang pang bad ngim don peisa ban siew kuna."

"Phi la dei ban kyrpad ia i kthaw ba in ai por tang ar-lai sngi. Nga lah ban leit hadien ar sngi lai sngi."

"Nga la kyrpad ia i bynrei im shah shkor."

"I kyntait wat ha ka jingpang ruh ?."

"Ho-oid, i kyntait ia nga hynnin."

"Phi la dei ban iathuh ia nga, Noli, ngin da la wer ia i bah Kordon."

"I ruh in leit. Ka dei ka sngi jong i de."

"Kumno pat u Doni bad u Hendi ? Kin ym kyntait ia ngi haba ngi shitom kumne."

"Ngam shym wer iano iano ruh. Haba u kpa jong nga um shah shkor bad u kyntait pynban, ngam sngewkwah ban wer iano iano ruh."

"Kata te ka bymdei eh. Teng teng ki lok ki lah ban iarap ia kaba ki kmie ki kpa kim lah."

"Ngam kwah ban leh ia kata. Ngan leit mihkhmat hi ia la ka iing."

"Noli ! Phi la kwah leh shlur than shaba palat. Ka jingleh jong phi ka lah ban pynmynsaw ia ka jingkoit jingkhiah jong phi hi. Bha ba phi pep noh bad shu leit kyrpad ia u Doni ne Hendi Kin ym pep ban iarap."

"Ka por ka la dier Wat khuslai ei ei ruh em, ngan leit hi da lade."

"Noli, ap shuwa. Wat leh bymsuidniew ia la ka met. Nga dang shitom mynta ka sngi. Lada phi ruh phi shitom, mano ban peit lem ia ki khun ?"

"Ngan ym lei lei. Wat khuslai ia nga".

"Kane ka dei ka kam iap kam im. Wat shaniah than eh ha la ki jingsngew ia shahshkor lem ia ngi baroh. Ngan siew ia ka kuna lada dei ban siew hynrei sngewbha wat leit".

Ka Noli ka khlem da shahshkor ia u tnga jong ka. Ka shim ia ka kheh, ka tynrong ha ka khlieh bad ka iaid bak, wat la u ujor katno katno ruh.

"Sa pynpeit ia ki khun". U iohsngew ia ka ba ka pyrta na bar.

Ha kata ka sngi ka bneng ka dum lyoh ryngkat u slap bñiup bñiup uba hap ha teng. Ha ka por ba ka Noli ka dang kiew ia u thiep ban poi artat ha Mawmluh, ka 'lyer khriat ka beh bad ka Noli ka kyiuh khriat. Shen hadien u ther u slap bad ka jhieh na khlieh ha kjat. Ka iohsngew ia ka bor jong uta u slap bad ka khynniuh. Ban da dei ha kiwei ki por, kan ym salia iarat ita i slap namar la kumba lai bnai ei ei ka la shong thait bad kam shym trei kam eh shuh, ka met jong ka ka lung bad ka tlot bad kam lah shuh ban shah ia ka shit ia ka khriat. Ka poi ha Sohra ha ka dur kaba shyrkhei.

Ki para shnong jong ka ki shu iapeit sah ia ka. U Kordon u i sat bad bitar.

"Shi-shi-shi, balei phi wan Noli ?" u kylli ia ka.

"Ngim lah ban siew kuna phi, hynmen", ka jubab.

"Nga tip ba u nonghikai u pang bad phim dei satia ban wan. Phi la lade phim pat khlaiñj bad kane kam dei ka kam jong phi. Peit ym don kawei ruh ka kynthei na kiwei ki shnong. Kane kam dei ka kam jong ki kynthei.

"Nga la iathuh ia phi te hynmen ba ngin ym lah ban siew kuna".

"Mano ba daiñ kuna ia phi ?"

"I Pa".

"Un ym tip satia".

"Nga la leit ha i mynhynnin".

"Phim dei ban leit. Balei phim kynjoh ktien ia nga to, namar nga tip ba un ym lah ban daiñ kuna ia phi".

"I ong kumta bad i da mut shisha".

"Nga ong ia phi ba un ym lah te. Ngan jin da la iasaid na ka bynta jong phi ha ka dorbar. Baroh kin shah shkor bad kin kyrshan ia phi. Baroh shi shnong ki tip ba phi baroh arngut phim shait bad ka dorbar shnong kam dei ka mrad kynsha khlem dohnud. U kpa jong phi um lah ban thom bor ia ka dorbar.

"Nga la wan shaduh hangne, ym donkam iania shuh".

"Phi la leh bieit, phi sngewthuh ia lade kumne, phi long, la thliew ki khmat ngaiñ bad ka thang long ka khmat ka khmat. U Mei seh u phah ia phi ?"

"Em."

"Balei phim shah shkor ia u ? Hangne kim salia lada phi wan ne phim wan ruh katba dang don kiwei ki ban trei ia kane ka kam "

"Nga khriat phi hynmen. Nga kwah ayaid ding "

"Ale, ngan ialam iaphi ha katai ka dukan sha."

' Ka Noli ka leit ieng harud ding katba u Kordon u phah theh ar pola ki sha kiba khluit. Ynda la rkhiang ki jaiñ ka kham sngew bit. Hadien nangta u rang u slap.

Dei u Sorjon phareng uba peit ia ki nongkit bad ia ka kit ka bah na Sohra ha hat Shella. U dei u briew uba la met iaw bha bad saw kyrang ka smehdoh Ka sngi ha ri India ka la pynsaw kyrang bha lehse ia ki ngab jong u haduh ba i shyrkhei ban peit. U briew uba heh ryndang bad ki ktien sih ktien sang ki mih hi na ka shyntur ha mau ba u kren. U phareng u khot ia ki kyrteng jong ki shnong bad ki nongkit ki jubab ba ki la poi katta katta ngut.

"Musto '" u pyrta bad ka bakla kynnoh ia ka kyrteng ka shnong.

"Khadsan," jubab u Kordon.

'This bloody village is thik hai. What about the other bastards ? They are irregular. Some bloody five, ten and hardly bloody fifteen."

"Sahep, phi lah ban ai ia ngi iwei i jingkit iba kham rit ? U kyrpad u Kordon.

"Cunning bugger eh !" Ong u Sorjon. "The bloody loads are all the same, one man's load."

"I don iwei i kynthei." Ong u Kordon.

"Why the hell did she come ? Where is that bloody Lady ? U kylli.

"—Ine hangne. I dei i khun u tymmen shnong." Jubab u Kordon.

"If I care. Whether she is the daughter of a bloody headman or headwoman, what is it to me ?" Ong u Sorjon. " —me if I have a lesser load. Sorry babe."

U Sorjon u kyrngah la ka khlieh ngang ngang u rung ha kudam ban wad lada don ei ei kaba kham sting. Um shem namar ki byrni mluh kiba katjuh ka jingkhia.

' Sorry babe. The bibi is thik hai." U ong kynsan kynsan. "Now, pick up your bloody loads." "Upho" bad "Jaw" u hukum.

Ki ia tynrong la ki jingkit shadien bad baroh ki ia iaid lang ter kum ki dkhiew. Baroh shi lynter lynti u Sorjon u iarap ia ka Noli. Um nang satia ban kit kumba kit ki Khasi ha ingdong. U tynrong ha tyrpeng bad u tim bad tla ia ka bneng bad ia ka khyndew namar ba i baby i pynshitom sa ia u de katba ki nongkit pat ki ia rkhie shaid shi shaid.

Katba ka Noli kau da poi ha iing ka la kylla lut bad dur bad dar bad ki khmat ki saw la kum ka snam. U tang shu iohi ia ka u Mel u rynsied jraiñ na jingthiah.

"Ani ieit", u ong. "Jia aiu ia phi ? Nga la ong ia phi wat loit. Phim shah shkor pynban ia nga".

Ka Noli ka shu sngap jar.

"Bujli noh ki jaiñ phi la jhieh", u ong biang ia ka.

Ka Noli ka shu shong sah ha jingthiah bad ka khynñiuh na khlieh ha kjat.

U Mel u shem ia ka ha ka jinglong kaba um lah shuh ban leh kumno kumno ruh. U pynkloi ban sei ki jaiñ jong ka, u loit ia ki jaiñ jhieh, u pynphong da kiba rkhiang bad u pynthiah ia ka halor jingthiah. Hadien kata u her sha iing shetja bad u wan rah shi dabor ka um khluit. U pynshong ia ka Noli ha jingthiah bad u wieh ia ki kjat ha ka um khluit, u kyllan umphniang ia ki bad u sa pynthiah biang ia ka ha jingthiah.

Ka Noli ka ud "Hm -m—m—m". Ka met jong ka ka khluit kum ka ding La katta ruh ka khynñiuh.

U Mel u kwah ai jingbam ia ka hynrei kam lah nguid. Tang shi shamoit ar shamoit ka um syaid ka dih. Ym don ei ei shuh kaba u Mel u lah ban leh lait noh ban tap ia ka da ki jaiñ kiba u lah ban ioh bad ban shong hajan jongka. Um kynmaw shuh ia ia ka jingpang la jong bad shiteng synia u kyndit thret bad u shem ba ka tnga jong u ka pisa haduh bym don pyrthei.

"Ngim don peisa ban siew", ka lynñiar.

"Pa, sngewbha seh pa", ka iam bad ka kylla ia la ka met shane shatai.

"Noli ! Noli " u khot u Mel bad u kyrsiew ia ka.

"Em, pa. Map ia ngi", ka ong. "Map ia ngi". ka ong biang bad ki ummat ki tuid na ki khmat jong ka.

U Mel um sngewthuh. U twad ia ka shalangmat jong ka. Ka shit haiñ haiñ. U khie joit na jingthiah u wan rah um khriat bad jaiñ jhieh. U buh ia ka jaiñ jhieh ha ka shalangmat jong ka.

"Pa, ka khriat hangne", ka ong ka pyrshang ban weng noh ia ka jaiñ na ka kti jong u.

"Ieh hangto ieit. Kan iarap ia phi". Ong u Mel, u ia buh biang ia ka jaiñ jhieh ha ka shalangmat jongka.

"Em, pa, ngin ym leh shuh". Ka kreu biang ha la ka jingruma.

"P-a-a", ong u Mel. "I p-a". U peit suki halor sad ha ka jingshai ba malu mala ba ka lynton rim jong u ka shat. "Pleng dei i pa".

U shim ia ka jaiñ jhieh na ka shalangmat jong ka. Ka jaiñ ka syaid. U wieh ha ka um khriat, u khñiot noh ia ka um bad u buh biang ia ka ha ka shalangmat. Imat kumba ka iarap ia ka Noli namar ka jingkhih pisa ka duna shibun. Ki rymmiang shyntur pat ki tyrkhong. U Mel u pyndih shi shamoit ar shamoit ka um. Ka Noli ka jliah ia la ki rymmiang shyntur bad ka kreu aiu re tang ba kam mih palat ban ia ki rymmiang shyntur jong ka.

U Mel um nang thiah shuh. Namar ba ha ka khyllipmat ba u mut ban pynaram ia lade ka jia biang kumjuh. Ka Noli ka iam bad ka pyrta tang ia u kpa jong ka. U Mel u ap syndon ha ban da shai. Tang shu sdang imat u kyrsiew noh ia ka khun nyngkong jong u.

"Riti, khie leit iathuh ia i kong Eno bad ia i bah Kordon ba i mei jong phi i pang. Ong ia ki ba i da jur eh baroh shimiet."

"Ka Riti ka leit bad u Mel u iohsngew ba ka kyrsiew iing ia ki. Baroh arngut ki wan her ruma. Kaba nyngkong ba ki leh tang shu poi ka long ban twad ia ka shalangmat ka Noli.

"Noli, Noli," khot ka Eno.

Ym don jubab.

"Khlem thie ia ngi baroh shimiet," ong u Mel.

"Balei phi shah ia ka bah leit Sohra mynshynnin!" ka kynnoh ka Eno.

"Ngan khlem shah ia i kong," ong u Mel ha ka sur bajem

"Nga pyrshang da la ka bor baroh ban khang. Ym dei tang katta nga iathuh ruh ia i ia ka jingjinjar lada i shitom kumno kumno. Hynrei nga sngewsih ban iathuh ia phi ba im sngap satia ia nga."

"Ka dei ka kam bieit," kynnoh u Kordon. "Ka la kylla bad dur bad dar hynnin ha Sohra. Ka iathuh ruh ia nga ba dei na ka bynta u kpa jong ka ba ka leit Sohra. U maham ban shaiñ kuna ia ka bad ba kam don peisa. ban siew."

"Utei u tymmen shnong shisha te u bym da sngew-thuh," kynnoh ka Eno "Uba la mutlop bhor bad uba la sarong kyrsit palat ia la ka kyrdan."

"Phi lah ban tim ban tla ia u katba phi mon," ong u Kordon. "Tang ba u dei u khlieh duh jong ka shnong bad baroh ki tieng ia u"

"Ha ka jingiadei para briew, bun na kiei kiei kiba u dei ban khapbrip. Hynrei utei u anna u bieit, u khlehbieit bor palat." Ong ka Eno.

U Mel um sngewhun satia ia ka jingiakren. U kylli noh "Bah phi lah ban leit shaw doktor ia ngi ?"

"Nangno nonghikai ? Ngan leit khot na Laitkynsew ?"

"Ho-oid, ong u Mel "Ialam ia u."

"Kordon, ka bha ba phi leit noh," ong ka Eno. "Khie leit dih sha shuwa."

"Nga kwah uwei u bitor. Ka bha ba nga wan rah dawai syndon," ong u Kordon.

Ha kata ka por ka Noli ka sdang pisa. Ka ud hapoh lade bad shen ka iam sob sob. Ki ummat ki shlei ha ki khmat

"Wat iam, ieit," ong ka Eno. "Ngin wallam doktor ia phi. U Kordon un leit shaw doktor na Laitkynsew."

Ka Eno ka ñiad ia ki ummat bad ka syrpai ia ka shalangmat ka Noli mian mian. Kam pat sngewthuh ba ka Noli kam tip briew shuh.

"Pa, Pa," ka iam ka Noli ka da peit seh la ki khmat tip shano. "Pa ngim lah ban siew ia ka. Em-Em-Em."

"I long kumto baroh shimiet," batai u Mel. "I khot tang ia i kpa bad i iam ha i."

"Shi-shi-shi," ong u Kordon. "Nga tip." U ia iaid artat.

"Kordon !" khot ka Eno.

"Nga kyrkieh," ong u Kordon. "Ngan leit noh kumne."

"Ynda phi leit sa iathuh artad ia u tymmen shaphang jong ka."

"Ho-oid, nga tip. Ngan sa iathuh ia u."

"Mel ! Mel ! Mel ! Hangno phi don !" ka iam ka Noli.

"Nga don hangne hajan jongphi hi," jubab u Mel.

"Mel, rah ia nga," Ka ia iam artat. "Rah seh ia nga phim treh, Mel !"

U Mel u shim ia ka ha ki kti jong u bad u rah ia ka, katba ka dang ud. Sa shiphang ka khot biang.

"Mel ! bah ia nga. Bah seh."

"To, to ngan bah." U shu thum ia ka ba u la thait.

"Mel ! Bah te ia nga. Ha ingdong jong phi. Bah seh." Ka iam artat suk suk.

Kaba jinjar. Ha kawei ka liang ka Noli ka pang jur eh ha kawei pat ka hang ka kyrpad ia u Mel ban leh ia kaba ym ju kham don ba leh U Mel u phai sha ka Eno.

"Ngan leh kumno kong ? Ngan bah ?" u kylli.

"Mel ! Hangno phi don ? Nga ong bah te. Bah seh " Ka kyrpad biang da ki ummat.

"Nga thum ia phi, ieit," U ong.

"Bah," ka ai jingmut ka Eno, "Ka dei ka jingkwah jong ka."

Da ka jingiarap ka Eno, u Mel u bah ia ka ha ingdong bad u iaid hangno hangtai hapoh kamra.

Ka Noli ka ud kham jam.

"Mel. wat iehnoh ia nga," ka iam. "Wat iehnoh ia nga. Bah ia nga, bah ia nga."

"Phi don ha nga te," u jubab. "Nga bah ia phi."

Ki jingpyrkhat u Mel ki her bak sha kito ki por ha Umsong. Ha kato ka por ka khlaiñ, ka eh bad ka sngaid. Mynta pat ka pher. Ka met jong ka ka shit bad ka jem jabhor. Ka la duh bor shaba palat.

"Nga la thait Kong,' u ong ia ka Eno. "Ngan pynbiar noh ?"

"Iathuh ia ka," ong ka Eno.

"Noli ! kmie ka Riti ! Nga la thait. Ngan pynhiar noh bo. Thiah noh ha jingthiah."

"Ka Noli ka khlem jubab. Ka dang ud hi.

Suki u Mel u pynhiar ia ka bad ka Eno ka iarap ia u ban buh ia ka ha jingthiah. Ki pynkup jaiñ ia ka. Ka met jong ka ka khluit. U Mel u shim um khriat. Ki ñiad ia ka khmat jong ka da ka jaiñ jhieh bad kynthah pynkhriat ia ka shalangmat jong ka. Hadien katto katne ka Noli ka thanda jai.

U Doktor u poi tang hapdeng shi kynta ei ei namar ba u Kordon um ai lad ia u ba un leh suki. U iai ong ba ka nongpang ka don ha tmier ka jingiap bad ba u hi u her ban leit shaw doktor khlem bam khlem dih khnang ba ka nongpang kan ioh dawai ha ka por kaba biang.

U doktor u eksamin ia ka bad u kyrngah la ka khlieh. U twad ia ka jingtied ki thiedsnam bad ki tie kum ka lyer. Ka jingshit ruh kaba jur. U peit ia u thyllied ba u la lieh shaid bad ki at ki jalyngkhiang de.

"Naduh mynno ka long kumne ? Phi ong naduh mynhynnin ?" kylli u doktor.

"Ho-oid, naduh mynhynnin."

U doktor u tip ba ka dei ka pang shit kaba la jur palat. U sei ki dawai na ka pla jong u. U ap shikynta hynrei um iohi dak jingkylla ei ei. U bujii ia ki dawai, U ai da kiwei pat. Um lah ap shuh. Ka por ka la dei ia u ba un leit phai noh sha la ka jaka die dawai. La katta por kiwei pat ki nongpang ki la dei ban ap ia u ha dukan. Um don por ban pynlut kai tang ha kawei ka nongpang. U phai sha u Kordon

"Pyntip ia nga lashai kumno i long. Nga imat donkam ban pynkylla dawai biang."

"To," u ong u Kordon.

Kumta u doktor u ieng noh.

"Ki kmie ki kpa ki la wan peit ?" Kylli u Kordon na ka Eno.

"Em, ym pat don ba wan." Jubap ka Eno.

"Nga la iathuh ia ki ha ka por ba nga leit shaw doktor."

"Ki lah ban poi sa shiphang."

U Mel um shym kren. Um kwah kren satia. Ki jingpyrkhat jong u baroh ki her jngai sha ka jingdum bad ka jingjinjar jingmut.

Sa shiphang ka khubor ka her kylleng ia ka shnong. Ki para shnong para thaw ki sdang ban leit peit iwei hadien iwei pat ban pynpaw ia la ki jingsngewlem bad ban ym ia ieh ha ki por ba donkam baroh. Kata ka dei ka rukom im shipara shnong para thaw. Sa shiphang ka khapngiah ka ïing ba la bun eh kiba wan peit pang. Ki rung, ki peit, bad ki mih shabar ban ia tuklar hapdeng jong ki lada don dawai kynbat kaba lah ban iarap ia ka.

Ha ka miet kaba lai, u Mel u ithuh bha kyndiang ba kaba kut ka la jan. Ka tnga jong u kan ym im shuh. Kum ka briew ka la ialeh tyngeh ha ki ar sngi ba la dep. Ka dei ka thma hapdeng ka jingim bad ka jingiap bad ha ka miet kaba lai imat kumba ka lama jong ka jingiap ka kiew kham shalor. Ka Noli ka la kren ruma bun kiei kiei ha ki ar sngi ba la dep khlem da lah ai jubab satia ia ki jingkylli jongno jongno ruh. Ha ka miet kaba lai kam lah shuh ban plied ia ki khmat lane ia ki rymmiang shyntur tad haduh ka khyllipmat kaba khatduh haba ka pyn-i biang sa shisien ia ki dak jong ka jingialeh khatduh iawai ia ka thma kaba la rem lypa. Ka la shah jop. Ka ring mynsiem bad pynhiar mynsiem u kiew u tyrkho ha u tangkro bad ka iap ha ki kti u Mel.

Ki para jong ka Noli ki ioh-i ia la ka hynmen ba ka ialeh lehnohei ban im. Ka kmie jong ka ka don hajan ha ka por ba ka iap. U Along, haduh katta ka long ka khun jong u ruh, u khlem wan mih. Yn leh kumno, u dei u kpa bad u tip aiu ba u leh. Tang ba u don ha jingthang ha ka por ba ki leh ia ka niam ka rukom ba khatduh, u peit kai ia u thylliej jong ka tem lambyrhuiñ ba u jliah ryngkat bad ka tdem ba dum bad ba lieh, u ring mynsiem bad u iohsngew ba ka jingsma doh ïng ka snoh ha ki thliew khmut jong u.

Haba u Along u leit phai sha ïing, u shem ia ka tnga bad ki khun ba ki kli lang mlon ha kyndong kamra shong kai bad ki iam. U iaid shaneng sharum ia ka kamra u da ktha kwai artad uwei hadien uwei pat.

"Ka dei ka nusib jot," u ong. "Ka Noli kan ym jin da la iap lada kam shym la ia poi bad uto u poh jaid."

Ym don ba jubab.

"Nga tip ba kan jia," u ong. "Ka bha ba ka la jia kham kloi." U sangeh ban ai lad ia ka tnga ba kan kren.

Ka tnga bad ki khun ki dang shu ia iam hi.

"Bad phi ruh Nel," u ong pat. "Phi la ioh-i ia ka jingkut jong ka jingbymkohnguh. Da husiar bad sumar ioh phi ngat ha ki juh ki jingriam."

"Ym don ba peit sha u. Ka kmie bad ki khun ki tap ia la ki khlieh bad ki iam ia dem artat.

Ynda u peit u peit ia ki san tylli ki khlieh ba ki ia dem lang ha kyndong u kynheit kynsan "Phi ia iam ia ei shuh ?"

Ka jingiam ka kham jur.

"Sngap ! Suki ! Ngam pat iap. Phi iam iano ?" u kyrhuh. Ka jingiam ka nang jur shuh shuh.

LYNNONG 9

Ha ka sngi kyndit lait-ia, u Mel u dei ban sait ia ki jaiñ ki nep bad ia ka ling ka sem baroh kawei. Ki khynnah ki ialehkai bad ki ia iam habar. Ka Mon pat ka dang iohthiah halor jingthiah. Don bun kiei kiei kiba u Mel u dei ban leh kumta u sdang na kamra thiah. Katba u dang sait marwei u sngew kumba ka ling kam dei shuh kajuh kaba u ju shong. Ka kynjah jak bad ka la kylla nadong shadon. Ka jingsait pynkhuid kam myntoi shuh. Kan ym lah ban tap ia ka jingpher. Wat la katta ruh u trei hi.

Ynda la noh ka sngi u sum u sait sa ialade ha lyniar. Ka dei ka sngi kaba khuid bha ka bneng bad ka lyer kaba pyngngad ka beh na shaphang lam sepngi. U Mel u ñiad pynkloi ia la ka met da ka jaiñbong haba u iohsngew ia ka jingpah jong ki huleng ba ka kit ka lyer na ki lum na jngai bah na shiliang wah Shella. Mar kumta u kynmaw ia ka sngi bam khana. U sngew kumba u iohsngew ia ki ktien ba jem jong ka Noli "Mel, tang skhem kum u mawsiang", ba ki paslaw ha ki shkor jong u. Tang mar kumta

u tap ia ka khlieh bad u set ia la ki shkor da ka jaiñ bad u khapbrip ia la ki khmat. Ka jingpah jong ki huleng kata ka nang jur nang jur bad u Mel u rung kluk hapoh ïing bad ka jaiñ jhieh ha ka syngkai jong u. U bujli jaiñ hapoh ïing bad um nud shuh ban mih ha lyniar.

Ka jingiap ka Noli ka bynshet ka jingkit kaba khia ha ki tyrpeng u Mel. Ka khun khadduh jong ki ka Mon ka dang dap lai bnai. Ka khunlung ka iam miet sngi ha kam ioh dud. La pynsan ia ka tang da ka dud jong ka kmie namar kata ka jingkhlad noh ba kynsan ka kmie ka dei ka jingduh kaba khraw ia ka. Ha kaba nyngkong u Mel u ai da ka dud masi bad ka kait, kam biang satia bad kam treh bam treh dih hynrei auki ka sdang ban sngewhun ia ka jingbam ba thymmai.

Ka kmie ka Noli kam shym shim satia ia i khunlung namar kata donkam kawei ka briew kaba nang ban sumar khunlung. U Mel u lah ban shimti ia kata ka kam tang ba kata ka mut ban shimti ia ka kam kynthei khlem nongkamai.

Ka Eno ka sngewthuh ia ka jingeh jong u Mel, mynta ba u Kordon u la kylla na ki jingsngewbha premmiet, ka lah ban iarap lem ban kham pynjem ia ka jingkit u Mel. Ka ju ia tuklar bad u Mel ia kane.

"Nga te nga sah la kum hapdong um. Shane ruh ngam kot shatai ruh ngam poi". U ong u Mel ia ka Eno. "Ngam tip kumno ban ia kyrda bad kine ki jingeh. Ka Riti ka dang rit, ngam lah ban ieh ia i khunlung bad ka katba ia lade pat lada ngam lah ban trei kum ha kine ki por mano ban kamai lem ia ngi ?"

"Dei ka kmierad kaba dei ban peit ia kine kiba dang rit. Phi la ju iathuh ia ka ia jingeh jong phi ?" Kylli ka Eno.

"Kaba lehnohei ban iathuh ia i. Ngam lah ban leit ha ïing jong ki, phi tip hi ba ngam dei ban pynbyrsieh ia ka ïing jong ki."

"Dei ban don da kawei pat ka lad."

"Nga la kut lad bad nga dei ban leh kumba nga leh mynta hi haduh ba ka Riti kan da nang sumar khunlung."

"Kata ka ban dang shim por siem. Ka bha lada phi lah hi ban kyrda ia la ka ïing."

"Ngam don ei ei shuh mynta. Lymda nga trei ngan duh lut khoit wat ia kaba la don ruh. Kito ki kait ki sohtrun kim long peisa katba nga dang shong ha ling kumne."

"Kata kaba shisha, phi dei ban wad lad da kumwei pat."

"Nga shu kyrmen."

"Phi dei u briew uba kham pher. Phi da pher palat."

"Ngam lah ban leh da kumwei pat. Ki kiaw ki kthaw kim iarap. Ha kawei ka liang ki ap ia ka kput kylliang." U sangeh. "Ngam don mano mano ruh ha pyrthei, nga shaniah tang ha la ka met bad ha ka jingiarap ki lok ki jor."

"Phi la ju pyrshang hawei pat ?" ka kylli.

"Dei ha kum kine ki apot ba nga da kwah dik dik ban don i mei ne i hynmen i para ne ki kur ki jait ki ban iarap lem ia nga".

"Phi da tip shisha ba phim don ba ha ling ba ha sem ?"

"Kat kaba nga tip, ym don".

"Ich ngan da ia kren bad u Kordon".

"Phi lah hi mo Kong ban pyniit da kano ka lad ka ban kham bha ?"

"Nga la pyrkhat shisien shaphang kata. Shuh shuwa ngan da peit aiu ngi lah ban leh".

"Phi ruh phi pyrkhat lem seh ia kane ka kam jong nga ?"

"Nga ong shuh shuwa ngin da ia peit. Nga tharai ki don hi ki lad bad ki lynti".

"Ha ka jingshisha, nga la bret lut katba ka lam hi ka nusib namar nga sngew ba ka bneng bad ka pyrthei baroh ki pyrshah ia nga".

"Kan bha shibun eh lada phim khuslai".

"Kata te kaba dei".

"Pynsh ia la ka rngiew. Nga kyrmen phin ioh da kumwei pat".

Kaba jem ia u Mei ba un ong "To, kong", hynrei kaba eh pat ban leh. Namar tang mar shu ieng ka Eno, u sdang biang ban ngam ha ki jingpyrkhat ba bunjait. Ym don nongrim hangno hangno ruh ha kaba u lah ban hynshet ia lade. La byrngut tiaw ki jingpyrkhat um lah ban

iohi palat ia ki jingjinjar bad ia ki jingshitom. Ka lawei kaba thylli. U la ju jam pyrshah ia ki jingeh kiba khraw bad ka tnga jong u, kata ruh namar ba baroh arngut ki don kajuh ka jingmut bad ki sngewhun ban thom ia ki jingeh. Katno shuh ba ki la syep bad ki la sei bor bad kim ju ngop ha ki jingjinjar. Ym ju don ka jingshahjop haba ialeh ia ka thma ka jingim katba dang sah ka mynsiem. Dei tad ynda la tlor ki thied snam bad la noh kyrwiap ki kti ki kjat ba u briew u shah jop.

U Mel u mut ban khang noh ia ka ling haba u iohi ia u Nai Singh ba u wan.

"Phi la leit bri mynta, khun ?" u kylli ia u'Mel.

"Em, phi pasan ngam pat ioh por. Nga kyrmen ban leit hadien shisngi ar sngi". Jubab u Mel.

"Balei don jingeh mo ?"

"Ka jingeh suda kat shaba nga phai Nga shem jingeh ban leit shano shano ruh."

"Balei phim iathuh ia nga ? Kumno shaphang i khunlung pat de ? I long kumno mynta ?"

"Mynta i la sdang bam sdang dih. Nga kyrmen in khlaiñ noh."

"Mano ba pynpeit lem ia i ?"

"Mynta hi nga dang shong sngi bad nga peit hi."

"Phi lah hi ban trei bad kata ka kam de ?"

"Nga lah tang ba nga hap iehnoh ia ki kam baroh."

"Nga sngewthuh. Namar ym shym la thoh ia u shynrang ba un sumar khun. Phi dei u nongkamai bad ka kam ling kam sem ka dei ka jong ki kynthei."

"Nga ruh nga sngewthuh ia kata tang ba mynta hi ngam banse."

"Phi dei ban don ha bri. Kane ka dei ka por ba ki bri ki khyndew ki donkam ia ki jingtrei jongphi. Lymkumta te kan dier por ei."

"Ho-oid pasan, nga la pyrkhat ia kata ruh."

"Mynhynnin nga ia kren bad ka kmie jong ki khun shaphang kane bad ka kloi ban pynpeit lem ia i Mon."

"Kata kaba bha shikatdei eh. Hynrei i Meisan i don la ki khun rit ba in peit. Lehse in ym lah ban pynlut por katta katta na ka bynta i khunlung khlem kmie."

"Te phi mut kumno haba kumta ? Phin ym lah ban shu shong ha ling kumne junom."

"I Kong Eno i dang ia pyrkhat lem. Ngam shym leh sting ia kane."

"To ñiuma ia kata, ka para jongnga kato kaba shnong ha Shella, nga tharai phi ithuh ia ka. Ka phah kawei ka jingtyrwa."

"I tyrwa aiu ?"

"Ka ong ba kan sngewbha shikatdei ban pynsan pynrangbah ia ki khun jongphi baroh lada phi aiti ia ki ha ka."

U Mel u pyrkhat shiphang jlang.

"Dang shen i khlad i Noli," ong u Mel. "Lada nga ai noh ia ki khun ha i para jongphi kumno pat ngan im marwei ? Ngan kynjah shibun eh. Em, kata kaba eh."

"Da pyrkhat bha. Ngam kwah ba phin ai jubab ia nga mynta ka miet. Ngin sa ia kren pat hadien."

"To kata ngan da pyrkhat shuwa."

"Peit hangne, ka bha ba phi kren khuid jingmut. Phi dei u shynrang. Slem katno eh phi lah ban shong wei briew kumne. Dang shen ka Noli ka la leit noh lehse phim pat lah ban pyrkhat ia ka jingdonkam jongphi ia ka jingiarap ka kynthei hynrei ka por kan poi haba phin sa donkam ka kynthei ha ling."

"Ngam pat lah ban pyrkhat shaphang kata."

"Kata kaba dei," ong u Nai Singh. "Nga sngewthuh ia kata. Ka por kan sa wan hi namar ba phi dang rit bad phi dang don shibun ka por ka samoi. Namarkata nga sngewdei ba phin ai noh ia ki khun ha ngi."

"Tharai lada nga ong ba ngam donkam ban leit ling briew ar wat."

"Mynta hi phi lah ban ong da kumta. Hynrei lada jia hadien habud ba phi pyrkhat da kumwei pat, phi dei ban iathuh ia nga."

"Nga kular ban leh da kumta."

"Ka daw kaba pynlong ia nga ban wad jingmut na phi ia kane dei ka jingeh jong ka long ling long sem kaba phin ia kynduh lada kumno re phi shong kurim pat."

"Ngam tharai shuh ba ngan dang leh kumta." Phai ktien u Mel.

"Ngam ong ia phi ba phin leh kumta. Ka dei tnga ka jingtyrwa ba phin pyrkhat. Lada jia ba phi jied ia kano kano ka briew nabar jong ka ling jongngi, balei tang maphi hi ? Uno uno ruh u lah ban leh kumta. Ka briew kaba thymmai kan long kmienah ia ki khun bad phi angewthuh ia ka kmienah."

"Lada ka jia makna ruh, nga ngan don ryngkat bad ki."

"Baroh kiba shong kha arsien ruh ki don ryngkat tang ba ka eh shibun ban tip jia aiu ha lyndet ka ingdong jongphi."

"Kata kaba shisha."

"Phi phin ym shong sah ha iing baroh shisngi. Ha khmat jongphi kan pynpaw kumba leit eh ia ki khun jongphi. Ynda phi la thait la jrem bad phi la wan na jingtrei baroh shi sngi, kan kren bun kiei kiei pyrshah ia ki khun jongphi. Phi tharai ba phin nym shoh nym dat ia ki ?"

"Ym donkam. Ki khun jongnga kin kren ia ka jingshisha bad ngan ngeit ia ki."

"Ynda ka tnga jongphi ka kren ia ka juh shi kajuh phin pyrkhat ba ki khynnah ki runar."

U Mel u rkhie.

"Ah ! phi dang rit than ban sngewthuh ba ka kynthei ka lah eh ban pynbteit ia phi bad phin ym kynmaw ei ei shuh shaphang ki khun la jong. Na kata ka daw ka bha ba phi ai noh ia ki khynnah ha ngi Ki dei ki khun ki ksiew jongngi bad ngin pynsan pynrangbah ia ki."

Hadien ba la leit u Nai Singh, u Mel u pynleit jingmut shiphang ia kaei ba ki la ia kren. Kumno un ai noh ia ki khun ha kiwei pat U kynmaw ia ki ktien ba khatduh jong ka Noli. "Sa peit ia ki khun," ka ong shuwa ba kan leit Sohra bad hadien nangta kam shym lah satia ban kren tip briew ei ei ruh em. Aiu ki rymmiang shyntur jong ka ki kren ha ka sngi ba khatduh ym don ba pei phang namar ki ktien ki jah noh tang ha ki rymmiang shyntur katba ka nang jam ia u pud ka jordan iong. U Mel u pyrkhat ha lade ba ka ong aiu re shaphang ki khun. Namarkata u sngewthuh ba ka dei ka kamram jong u ban pynsan pynrangbah ia ki.

"Ngan ym ai ia ki hano hano ruh," u kut jingmut. "Kim dei ki mar ki mata ban ia oh dor."

Ha kata ka miet u iohthiah bad u phohsniew ba ka tnga jong u ka ai buiñ ia ka Mon bad ka pynthiah ia.

"Mel," ka oug. "Peit ia ki khun."

"Ho-oid." u kohnguh.

"Nga la leit." Ka ong biang.

"Shano !" u kylli. "Ap lem ia nga."

"Em, phim lah ban wan sha kaba ngan leit."

U iohi ia ka ba ka iaid noh. U kyndit thred bad ha ka jingshai ba malu mala ka lynten u iohi ia ka Mon ba ka iohthiah lyngngai ha syndah jong u.

Ha kawei pat ka step haba ka Eno bad u Kordon ki wan ha ting jong u, u Mel u la tip lypa kaei ba un ong ia ki

"Ka Eno ka iathuh ia nga ia ki jingeh jongphi," ong u Kordon "Nga la ia kren bha para mangi hi bad ngi ia rai ban ia kynduh bad phi hi."

"Ho-oid hynmen " ong u Mel.

"Ngim u allam jingtyrwa ei ei kaba thymmai," kren sa ka Eno "Ki khun ki dei ki jongphi. Ka long kaba eh ia phi ban ai noh ia ki ha kiwei pat."

"Kata ka dei ka jingtyrwa jong ngi", ong u Mel. 'Hynnin i pasan Nai Singh i tyrwa ba ngan ai noh ia ki ha i kmienah ka Noli iba shong ha Shella. Nga shem ba ka long kaba eh ban ong ei ei ia kata".

"Phim shym ong ei ei em ?" kylli u Kordon.

"Em" ong u Mel.

"Kata kaba bha", kren sa ka Eno. "Namar ngi tip ba phin ym lah ban shong marwei khlem ki khun".

"Ka bha ba ki khun hi ki don bad phi", ong u Kordon "Kin donkam ia phi bad phi ruh ia ki. Kaei kaba ngi ia pyrkhat ka dei shaphang ki kam ki jam jongphi bad ki jingtrei jong phi".

"Ngan sngowbha shibun eh lada phin ia ai jingmut-lem".

"Dei kata keiñ ba ngi wan lang baroh arngut", ong u Kordon. "Lada phi lah ban shah shiangi ar sngi shi taiew, ngi lah ban iarap ia phi. Ka Eno ka lah ban

pynpeit lem katto katno sngi shitaiew tang ba kamlah ban shu shong sah ha ling".

"Nga sngewthuh ia kata", ong u Mel. "Ym rat da don hi mano mano ban pynlut por kai tang namar ki khun jong nga".

"Ka bha ba phi mait noh ia ki bri jong phi mynta. Nga ruh ngan iarap ia phi katto katne sngi katba ka Eno kan nang pynpeit ia ki khynnah", ong u Kordon. "Hadien pat ngin sa iapoit aiu nga lah ban leh".

"Phi da sngew thikna ba phin ym wit ? Nga uba la shah jynjar nga sngewthuh hangno ka thar'.

"Iathuh ia nga lano phi kwah ban sdang", ong ka Eno. "Namar ym don kawei pat kaba kum ka jingpyrshang".

"Bad nga te kam pher ei e! ruh em wat la nga sdang lashai ruh", ong u Mel.

"Ieh ia ki bad ka", pynshlur u Kordon. "Ngan ym lah iarap ia phi lashai. Ngan sa iarap hadien".

"Ynda phi la lait kti lait kjat", ong u Mel.

Ha kawei ka sngi u Mel u mih dang step na ling. Ka bneng ka khuid bha kdiar ba ka synrai ka la sdang. U la poi ha lum Lba bad u dang pyrkhat ban pyndep noh kham kloi ia u kynbat namar la jan ka por kheit. Kynsan kynsan u iohsngew ia ka jingpah ki huleng la kumba kine hajan. Kaba jynjar. Um lah shah ia ki. Ki pynkynmaw pat ia u ia ka tnga jong u. U Mel u her bran bran arsut tad haduh ba un da poi ha rymsong bad ka jingpah jong ki ka jah ha ka jingriew jong ki mawrymsong.

"Balei phi kyrkieh katne katne nonghikai ? Phin leit shano ?". U kylli u Doni ba u iohsngew ba u shu mareh.

"Nga la slem mynta", u len.

"Kumno kumta ! Nga pyrkhat ba nga shuwa para briew". ong u Doni.

"Shuwa briew ! Kata ka mut phim pat ju poi hangno shuwa ia kane ka por !" kylli u Mel.

"Nga nang mut kumta", jubab u Doni.

"Nga te nga sngew ba la slem thar".

"Em phi nonghikai, ha peit ia ki kjat sngi ha utai u dieng ka dang shu mih ka sngi".

"Te phin leit shano dang katta ?" u kylli u Mel.

"Nga pyrkhat ban leit khwai noh shiteng sngi. Ale bad nga ngin ia leit ryngkat". Ong u Doni.

"Nga sngewsih ba ngam don jingiaishah ia kato ka kam," ong u Mel.

"Phim donkam ban iaishah. Ki dohkha ki bun bad ka wah ka dap da ki dohkha suda."

"Mynno phi iohi ia ki ?"

"Dang mynhyunin nga iohi ia kata ka jaka."

"Tiar ruh ngam don."

"Nga la rah ar ne lai tylli ki khwai."

"Ieh shuwa ngan da pyndep ia ki bri. Namar mynta ka snem nga la dier eh."

"Shiteng sngi kam pher than eh. Nalor nangta lada bha bok phin ioh ar lai shah ia u bainong jongphi."

"Nadong hadong da ka bok suda. Dei kata kaba ngam ju pyrshang."

"Lada phi sngew duh sngi eh haduh katta katta, ngan leit mait noh bad phi mynta ka sngi bad ngan peit kai haduh katno phi duh."

"Ngam dei u khap khip. Phi tip bha ia ki jingeh bad ia ki jingjinjar jongnga. Lada phi iarap ia nga. Balei nga ruh ngam leit ryngkat bad phi."

"Mynjur. Ym don jingmuja ei ei ruh em ban khwai marwei."

"Ngan leit lada phi mut shisha."

"Ngin leit kham sha rum. Nga tip ia ka jaka bad nga tharai ym pat don ba iohi ia ka. Mynta te ngin da kit."

"Phi kren la kumba yn shu khat."

"Phi lah ban nym ngeit ia nga nonghikai tang ba u Doni um ju iamler."

"Ngam ong ba phi iamler. Nga kren shaphang ka jingkhmih lynti jongphi namar nga ia ju pyrshang baroh shisngi khlem ngat kawei ruh."

"Ynnai iathuh ia nga ia kata. Ia ngin leit mynta ka sngi bad sa kren ktien hadien."

"Nga ngeit ia phi Doni," u pynjem u Mel. "Ngan leit ryngkat bad phi."

"Hynnin kumba nga la iathuh ia phi, tip nga leit iaid lei kumto shato, nga lap ia ka jaka. Ka bun bha ka dohkha bad ngam shym iathuh hano-hano ruh."

Baroh arngut ki leit ha bri u Mel bad ki trei haduh shiteng sngi ei ei. Ki leit bamja song harud iwei i wah duid bad nangta ki kem shymprong.

"Ha ka khwai hi ki shymprong ki kham lah ban ia ki wieh. Ki wieh ruh kine ha ka tin nga la wan rah tang ba lehse ngin ym pyndonkam ia ki."

"La slem bha ngam ju khwai shuh bad ngam da nang i ha hi ruh."

"Phin ym babe te. Ngeit ia nga bad peit la shibit."

Ki ia iaid kham stet. U Doni na khmat bad ki ryngwiangkhwai. Kim da ia bun ktien eh tad haduh ban da poi hajan wah.

"Ale nangne," ong sa u Doni. "Ki briew ki kham kiar ia kane ka jaka ba ki tieng ksuid."

"Ka ksuid aiu kata haba ngi wad ia la ka bam."

"Ka dei tang ka jingngeit."

"Ialam, ia noh ka sngi katei ka la sdang noh."

U Doni u ialam ia u Mel ha ka jaka khwai. U bret shikham ka ja ha um.

"Ani ! Wow, Doni," ong u Mel. "Ka la ia bun sat hi. Peit ki ia rynsied bad ki ia knieh bam."

"Mynhynne haba nga iathuh ia phi, phim ngeit ia nga ym dei".

"Ngam ju poi pyrkhat ba kin ialang lang katne ha iwei i thwei".

"Kane ka jaka kaba kynjah. Ym ju kham don ba poi hangne. Phin ym lap dienjat lait noh ki jong nga ba wan hynnin".

"Am kloi uwei u ryngwiang ha nga", u kren shongshit u Mel.

"Wat halla eh seh nonghikai ioh ki tieng. Shim une bad shong hangne. Wat jam eh, wat halla ho. Ngan shong hangtei ha neng".

U Mel u bret ia u khwai ha um bad lyngba ka um kaba khuid bha khlir khlir u iohi ia ki dohkha ba ki ialeh kai suki sawdong u khwai jong u. Ka wan kaba kham heh

beit ha u khwai. Ka da thiah shilliang ia la ka met bad ka kynrup thrait.

"Suki", ong u Doni. U mareh ban iarap ia u Mel. "Kumto to la dkut u ksai. Ai ha nga".

"Heh ! Doni, kloi", u Mel u ai pynkloi ia u ryngwiang.

"Kumne, peit bha", batai u Doni. "Kaba jem bha. Phi dei ban ai por bad ai ksai ia ka ba kan ialeh shiphang. Wat kyrkieh, kim dei kiba rit ioh dkut u ksai".

Ka shim por ban sei ia ka dohkha. Ka la heh bha.

Da kumta ki ia kynjut thrait shi thrait, kat ban da sep ka sngi u Doni u ioh khadar tylli bad u Mel pat tang phra .

U Mel u poi miet ha kata ka sngi Ka Eno bad u Kordon ki kmen ban iohi phra tylli ki dohkha heh. Ka Eno ka die noh hynriew tylli ha shnong bad ka ioh lai tyngka.

"Shitaiew u bai sngi". Ong u Kordon.

"Phim shym ñiew ia kito kiba ngi buh ia lade", ong ka Eno.

"Phra sngi". U kheiñ u Kordon.

Kumba katto katne sngi ei ei u Doni bad u Mel ki da khat shisha ia ki dohkha tad haduh ba kim dait shuh bad ki phai pat sha la ki jingtrei.

U Mel u la pynkhuid la palat mar shiteng ia ka bri. U kheiñ ha sa tang shiphew ne khadsan sngi ei ei u la dep artat U trei minot bha. U mait ia ki ñiut bad u ot ia ki jyrmi kiba pur ha ki dieng soh da ka wait jong u bad ka syep ka theh naduh khlieh haduh kjat. U don tang kawei ka jingthmu bad kata ka long kumno ban dep noh kham kloi. Dei ha kata ka por ba u Along u iaid khnang sha kata ka bri.

"Me leh aiu hangne ?" kylli u Along na jngai.

U Mel um iohsngew ia u

"Hei ! Peit shane". U pyrta kham eh.

U Mel u phai sawdong ban peit nangno ka wan ka jingsawa.

"Me leh aiu hangne ?" u kylli u Along.

"Nga dang mait phi kthaw".

"Uei uba phah mait ia me hangne ?" Kylli biang u Along.

"Ym don ba phah. Ka dei ka kamram iong nga hi".

"Ka kamram jong me! hangne?" Kylli biang u Along.

"Ho-oid, kthaw"

"Sangeh shisyndon bad phet, mih noh nangne". U hukum u Along.

"Nga kwah ban pyndep noh shuwa ka por kheit. U soh ruh u la sdang ih"

"Nga ong phet nangne, mem phet? Kane kam dei ka jongme".

U Mel u dum buit ngaiñ.

"Nga tip", ong u Mel. "Ka bri ka dei ka jong ki khun".

"Uei uba ai ia ka ha ki khun jongme?" Kyrhuh u Along.

"Ki ioh pateng ia ka".

"Khun ka buittuh".

"Ka dei ka hok jong ka kmie jong ki namarkata ka dei ka jong ki de".

"Sngap jar!"

"Nga pyrkhat ba i kiaw i la ai ha ka Noli namar ngi la sumar ia kane la kum la ka jong ha kine ki sngi bad ki snem".

"Ka Noli ka la iap bad ka bri ka dei ban leit phai pat ha ka kti jong ki trai".

"Nga sngew kumba ka dei ka bri kynti jong ki kur kaba hap ha ka Noli?"

"Nga ong sngap jar. Wat ai nia. Mem doñ hok ban rung ha kane ka bri".

"Nga tip ba kam dei ka hok jongnga. Ka dei.........."

"Mih nangne", u kyrhuh u Along. "Phet".

U Mel u sangeh khek.

"Phet shisyndon Ngam kwah ba men leh trai khlieh halor ka bri jongnga".

"Ba ngan da tip ba ka dei ka bri jong phi, ngan ym da iuh wat tang da ka kjat ruh". Ong u Mel.

"Me ong kumno! Khun ka pohrati! Me la pynjot ia ka ling jongnga bad mynta sa ia ka bri!"

"Nga la pynlut la kumba arphewngi ei ei hangne"

"Khleh bieit! Uei uba phah ia me?"

"Nga la iathuh ia phi ba nga la trei hangne la kumba phra snem ei ei mynta. Namarkata ka dei ka kamram jongnga".

"Nga ong mem don hok hangne. Khie leit shano shano kat shaba me mon. Kane ka bri kam dei ka jongme".

"Lada kata ka dei kaba shisha", phi lah ban shim ia la ka jong ka hok".

"Me ong aiu ?"

"Nga ong ba phi lah ban shim lada ka da dei shisha ka jongphi".

"Me kwah ban pynlong ia nga u lamler ? Khun ka ksew !"

"Ngam ju khot ia phi u lamler mynno mynno ruh hynrei lada phi pan kwah phi lah ban ioh ia ka".

"Kaei me ong ?" Kyang u Along. U da iaid shaphang u Mel kumba un kynrup noh. "Me tip bad no me ia kren ?"

"Nga tip ba nga ia kren bad u tymmen shnong uba troh ia ka ja ki khun jongnga".

"Sa shikyntien men ong te ngan ai bak men sngewthuh artat. Bieit talngeng ! Mih ! Phet ! Nga ong mih nangne. Ngam kwah ban iohi ia kato ka khmat buittuh jongme hangne sa shisien".

U Mel u iaid suki jai sha ka jaka ba u buh ia ki jaiñ bad ia ka jasong. U shim ia kawei pa kawei bad u wah ha tyrpeng la jong bad khlem kren shikyntien ruh u phai sha ka bri u kpa la jong bad u iaid tuiñ. U tang shu poi ha bri la jong u iaid beit sha u dieng lyngkhot uba don ha khohlad[1]. U buh ia ki jaiñ bad ia ka jasong halor u dieng bad u shong bhek ha madan u da shaniah artat ha u dieng. U peit shalor ia ki met soh ba dang sdang ih bad ki ummat ki tuid arsut ia ki ngab jong u.

"Ah Noli !" U kren marwei. "Phi ioh ianga marwei ha ka sohsat, ha ka liewlong ba khlem trai".

Ha kata ka janmiet u Mel u leit phai sha ling u briew uba khia mynsiem. U leit beit sha ling ka Eno u shim ia

1. Ka jaka ba la seng bad pynkhuid bha ha bri ha kaba ki buh ia ki tiar ki tar, ki jaiñ ki nep, ki bam ki dih bad ki shet ki tiew.

ka khun khatduh jong u ha ki kti bad u kdup ia i.

"Ah ! Mon !" u ong kynsan kynsan.

U Kordon u ithuh ia ka jingpher.

"Jia aiu bad phi nonghikai ? Ym dei satia kumba phi ju long. Phi la pyndep lut ia ki kam thiew kam mait ?"

"Em," jubab u Mel.

"Nga kwah ban iarap ia phi hynrei ha kine ki sngi ba la dep ngam lah ban leh. Man la ka por mih kaei sah kaei kaba khang iad ia nga."

"Phi kloi dep katta katta bad kato ka bri kaba leh ?"

"Em."

"Lada kumta ngan leit bad phi lashai."

"Ym donkam shuh hynmen."

"Balei ? Naduh hynne nga kylli jia am ia phi te ?"

"Ym shym jia ei ei ia nga tang ba kato ka bri kam dei shuh ka jongnga."

"Phi kren kumno kumta ? Kato ka bri ka dei ka jong ki khun jongphi. Kata ka mut ka jong phi hi."

"Kam dei shuh ka jong ki ruh."

"Kata te ka dei kaei kaei kaba thymmai. Ngam pat ju iohsngew. Balei phi la die noh ia ka ?"

"Em."

"Ngam sngewthuh ia kata."

"He-e !" pynhiar mynsiem u Mel. "Ka brisoh ka dei ka jong ka Noli bad hadien ka jingkhlad noh jong ka, ka bri ka leit phai pat sha ka kti jong ki trai."

"Kiei kita ki trai ?" Kylli u Kordon.

"Kata keiñ kaba nga ruh ngam sngewthuh."

"Nga nang pyrkhat ba phi troi ha kato ka bri baroh shikatta."

"Ho-oid hynmen, nga la pynlut sngi lehnohei ia kumba arphew sngi ei ei."

"Uei uba iathuh ia phi ba ka bri kam dei ka jong ki khun jongphi ?"

"U tymmen shnong. U wan ha brisoh bad u khang pyrshah ia nga ba ngam bit shuh ban rung hangta."

"Uto u bieit u la leh donbor palat. U donkam dawai pynlyngngoh."

"Ym myntoi ban beiñ ia u. Phim rat da lah pynkylla."

"Ha nga hi ka thar, Kan pynsngewsih ia baroh. U da tip mo aiu u leh ?"

"Nga tharai u tip em ?"

"Ngi dei ban leh ei ei na ka bynta kane. Em, ngim dei ban shu sngap ia kum kine kiei kiei baroh. Uto u bieit u la jam palat ia u pud u sam ka long briew man briew ha pyrthei."

Aiu phi lah ban leh ia kata ? Ym don kaei kaei kaba ngi lah ban leh Ka dei ka rukom im jongngi bad ka dei ka dustur."

"Ka dustur khlemraiñ aiu kum kata ban knieh noh ia ki hok jong ka kmie na ki khun."

"Shu ong ba lehse kam da dei ka hok jong ka kmie. Lehse ki ai ia ka Noli tang shipor ban iarap ia ka ha ki jingeh. Phi lah ban ai nia aiu pyrshah ia kata ?"

"Em, kam dei da kumta. Ka tnga jong u ka la ai ha ka Noli kum ka bynta ba ka ioh pateng na ki kur."

'Ym don jingthoh jingtar hynmen Ki shu ia ai da ka ktien bad ki ia shim ruh da ka ktien hi kumto kum ka jingai sngewbha "

"Ka jingai sngewbha ruh ka dei ka hok."

"Kim shym ia ong kumta. Nga kynmaw bha ba i Kiaw i ong ia ka Noli lada ngi lah ne em ban sumar ia ka bad ngi ong ho-oid."

"O ! kata te la dei."

"Kata keiñ hynmen. Nga bad phi ngim lah ban pyn-i bor. Ngim don hok."

"Em." ong u Kordon u da peit shlip ia ki tyrpait. "Aiu phi mut ban leh mynta?"

"Aiu nga mut ? Ngam don jingmut ei ei ruh em. Nga don tang kine ki kti ba u ai U Blei."

"Em, ngi dei ban leh ei ei. Phi dei ban leh aiu re aiu."

"Nga la iathuh ia phi te hynmen ba ngam don ei ei kaba nga lah ban leh. Nga la shah pynher krad."

Shuh ngan da pyrkhat. O ! shisha phi la trei la arphew sngi ei ei. Phi dei ban dawa bad pan ia la u bai sngi."

"Phi kwah ia u riewkyntait kum nga ban leit khreng na ting jong u kum u kaew ? Haba-da lei lei ruh em, Ieh

u mat bam ia u bainong jongnga de. Um rat da kit spah hi."

"Ngam pat ju iohsngew u briew uba kum ma u. Ka pynkhluit ia ki thied snam jong nga."

"Ka pynkhluit ia nga ruh hynmen. Kaei kaba nga lah ban leh. Kaba nga lah duh ka long ban pyniap ia u hynrei kata kan ym lah haba da lei lei ban pyndam ia ki jingeh jong nga. Lada nga leh kumta ka mut ba ngan duh ei ia kiei kiei baroh."

"Ngim dei ban leh haduh katta."

"Kata keiñ kaba nga pyrkhat ruh. Ka jingpynhiar kput ka long kaba lehnohei. Kam ju lah ban pynbha iano iano ruh."

"Iah, nonghikai. Nga da sngewlem na ka bynta jongphi bad na ka bynta ki khun ki kti jongphi."

"Ym donkam ban pynkhuslai kai ia lade hynmem namar ha kaba kut kan ieng ka hok. Mynta nga shah leh beiñ hynrei ka por kan poi ha kaba ngan ioh ia la ka nong."

"Kine ki dei ki sngi kiba jinjar. Kam ruh ym don. Ynda don makna ruh ka bainong kaba tad. Kumno phi pyrkhat ban pyniaid ia la ka iing ka sem tang da ito i bri jong phi iba rit?"

"Kata ka dei ka jingeh jong nga."

"Nga pyrkhat sngewlem na ka bynta jong phi."

"Khublei shibun."

"Phi dei ban kylla khristan biang ba phin dup ioh kam hikai noh sa shisien."

"Kata ka jingkyntu kaba bha tang ha nga tharai nga la ijli ia kane ka shnong."

"Da shisha?"

"Nga tharai kumta hi."

"Lada kumta te, ngam nang ai buit shuh ia phi."

"Iathuh ia nga hynmen lada don kano kano ka jaka ha kaba u bainong u heh bad ka kam ka kynrei. Nga la kloi ban ia peiñ bad kane kaba mynta. Nga ngeit ba ngan lah ban im kham bha bad kham suk."

"Nga te ngam tip phi lada don kiba kum kita ki jaka. Ngin da ia wad jingtip."

U Mel u kiew ha la jingthiah ha kata ka miet kum u briew uba la rem. Wat la u la thait ruh pynban um iohthiah. Ki khun jong u baroh ki la iohthiah la slem katba u pat u kylla ia la ka met na kawei ka dong sha kawei pat· Ka pyrthei baroh kawei ka paw kumba kam don jaka ia u. Ym don kaei kaei ruh kaba bha kaba u lah ban pyrkhat, tang ki jingjinjar bad ki jingkhuslai suda, shano un phai bad mano ban ianei bad ban pyntngen ia u. Ban da dei ba ka Noli ka dang im un ym salia namar baroh arngut ki dei ki nongshah ban beiñ kiba la pynphrang bha. Uwei u don ka bor ban pynshait ia kawei pat bad kumta ter ter bad ki baroh arngut hi kim ju thait ban ialeh pyrshah ia ki jingeh baroh. Marwei hi u sngew kumba u sah ha ka ahor ba la ker kut bad khang dong da ki jingjinjar, jingshitom bad jingeh. Don jaka rieh na ki jingsaja bad ki jingkordit ka jingim kiba tap lup halor jong u. Don hi ? Ki ummat ki shlei bad ki tuid na ki khmat jong u katba u dang phai sha la ki khun. Ia ki pat kumno ? U lah hi mo ban thaw lad ia ki jingim jong ki. Em. Ym don ei ei ruh kaba u tip lait noh tang ka jingshah thngan kaba shri la ki bniat ha ka rynieng ryniot jong ki.

Kynsan kynsan ki jingmut jong u ki kylla. U ñiad ia la ki ummat bad u pat pyllew ha sad.

"Em," u ong ha lade. "Ka kyrteng jong nga ka dei u Melkhun. Nga dei u shynrang. Nga dei ban wad lad, nga dei ban wad Kane ka shnong ka la pynjaituh than ia nga. Katba u tymmen shnong pat u kwah ai jingsneng da ki jingpynsaja kiba har rukom Ngam dei shuh ban ai lad ia u sa shisien Nga dei ban shem ka lynti na kane ka kyllaiñ bah."

U iohthiah.

Ha ka step kaba bud u Mel u khie dangstep kumba u ju khie barabor. U sait u khlieng bad u shet u tiew kumba u ju leh. Ba um donkam namarkata u dei ban shong angi noh.

Ka khubor jong ka sngi ba la dep ka bur kum ka ding ha u lang iap. Sa kawei pat ka kam bakla u tymmen shnong ka kiew ha ki ala ka history jong ka shnong. U Nai Singh u dei uba nyngkong ban poi ha ñing u Mel.

"Um lah ban leh kumta. U tymmen shnong um lah ban leh ia kata." Kren shongshit u Nai Singh.

"U la leh te pasan. Hynnin ka sngi u la lah leh." U batai u Mel. "Ka la lah dep bad ka dei kaei kaei ka jong ka mynnor."

"Em, nga dei ban pyndonkam ia la ka bor. Nga dei ban pynioh pat ia ka ha phi. Ka bri ka dei ka jongphi ba phin sumar."

"Phim donkam ban leh ei ei pasan. Ngam sngewtynnad, ngam sngewhun ruh ia ka bri ka khyndew jong kiwei."

"Ka dei ka jong ka Noli bad mynta pat ka hap ha ki khun."

"Ka dei tang shipor lehse, ka Noli kam don shuh ha kane ka pyrthei kumta ka bri ka hap biang ha ki kti ki trai."

"U Along um dei u trai. U la leh bakla. Ka bri ka dei ka jong ngi bad phi dei ban ioh pat ia ka."

"Nga sngewsih pasan. Nga sngewsih ba ngam ia hap jingmut bad phi ha kane ka kam Ngan iathuh ia phi ia ka jingsngew jongnga ba ngam kwah ia ka. Ai ba u tymmen shnong un ioh ia ka. Kan iarap shibun ia u."

"Phi, phim kwah ia ka?"

"Em."

"Kumno phin bsa khun?"

"Nga don kine ki kti artylli. Nga shaniah ha lade bad ha la ka jong ka bor ban ialeh na ka bynta ka kpoh ki khun."

"Ha nga hi nga sngew pher."

"Ka lah ban long kumta tang ba kata kaba shisha."

U Doni bad u Hendi ki rung.

"Peit ia une u samla." ong u Nai Singh. "Um kwah ban ialeh ia la ka jong ka hok."

"Phi phim donkam ban ialeh nonghikai." Ong u Doni. "Ka thma ka dei ka jongngi."

"Ngim lah satia ban shah kum ia kine ki jingleh bym hok," ong u Hendi. "Mynta phi shah lehbein. Mano ban tip sa iano de lashai? Iano de u thmu?"

"Khublei shibun na ka bynta ka jingsngewlem jong phi," ong U Mel. "Nga te ngam kwah ia korbar shuh. Ia

ka bri la knieh na ngi. Nga mynjur ba ka dei ka jingleh bymdei bad ka jingban beiñ ia ka iing jongngi hynrei nga la lah rai ba ngam dei shuh ban kner ia la ki kti sha ka. Kam dei ka jongnga bad kan ym dei ruh ka jongnga ba ngan pynshitom jingmut ia lade "

"Nga ngam sngewthuh," ong u Hendi. "Kumno u riewsngewthuh uba kum maphi un shu shan jem ia kine ki kam be-aiñ ?"

"Nga ngam lah ban shah ia ka hynmen'" ong u Mel ia u Hendi. "Ym donkam ba phin pynshitom kai ia lade na ka bynta jongnga "

"Phi lah ban shah, nonghikai hynrei ka shnong ka thaw kam lah satia ban shah kum ia kine ki jingban bor bad jinglehbeiñ jong u tymmen shnong. Ka shnong ka thaw ka don ha ka hang jong phi. Ngin ialeh bad ngin ym ieh ia une u tymmen shnong " Ong u Doni.

"Kumno phin ialeh bad aiu phi mut ban leh ia u ?" Kylli u Mel

"Ngi don ka kashari shnong. Ngin mudui ia u hangta bad ngi dei ban wad ia ka jingshisha bad pynshait ia la ka hok ha ka jingbishar ka dorbar shnong." Ong u Hendi.

"Nga nang pyrkhat ba ka dei ka kam iing kam sem." ong u Mel. "I pasan i don ka hok ban rah ia ka ha dorbar kur jong i. Ngim don hok ban ia mushlia ia ki kam iing kam sem jongki."

"Ho-oid keiñ," ong u Nai Singh. "Ngin ia kren ia kane hapdeng ki kur bad da kaba jem eh ngi lah ban pynbeit."

"Map ia nga bah Nai Singh lada nga kum kren eh ia ka kur jongphi." Ong u Doni. "Ka kashari ka don ka bor halor ki kam ing kam sem jongno jongno ruh. Ki kur ki lah ban ym nud ban leh pyrshah ia u briew la jong. Hynrei ka kashari kam ju burom ia uno uno ruh uba shah mudui ha khmat jong ka. Ai ba un dei u Syiem ne u Kmie. U dei ban pyndem ia lade ha ki rai ka dorbar shnong."

"Ki kur jongngi ruh kin ym burom satia ia uba ialeh pyrshah ia ki dustur jong ka iing." Ban ktien u Nai Singh.

"Nga sngewthuh ia phi baroh," ong u Mel. "Nga sngewthuh kumno phi sngew ia nga. Ka lah ban pynmong ia ki jingsngew jong phi. Ka la pynmong ia nga haba u

beh na bri mynhynnin. Naduh kata ka por nga pyrkhat ia ka jingjia baroh kawei bad nga rai ban shah ia ka jingshisha kumba ka long."

"Nga da sngewphylla shikatdei," ong u Hendi. "Ngam ju iohsngew mynno mynno ruh kum kata ka nia. Kumno u briew u lah ban shah rem ha kata ka rukom ?"

"Ngam shim ia ka kum ka jingrem." Ong u Mel. "Bad ngam kwah ban siew kylliang ia kaba sniew da kaba sniew."

"Hangno kata ka jingsniew ?" Kylli u Hendi. "Ngam sngewthuh satia ia ka jingsaidnia jong phi. Balei phim kren shai aiu phi mut bad kaei ka jingthmu jong phi bad balei phi pyrkhat ha kata ka rukom ?"

"Ka bha ba nga kren shai ha khmat jong phi." U sdang u Mel. "Nga la leh bakla da kaba ia hap khnang bad ka Noli khlem niam khlem rukom. Kata ka jingbakla jong nga ka la pynmong ia u tymmen shnong palat ia ka bor. Ka jingleh jong nga ha kito ki por ka long tang namar ki jingsngewsynei ban pyllait ia ka Noli na ki jingkordit jong ka. U tymmen shnong pat u shim ia ka ba ka dei ka jingpynkheiñ burom. Haduh mynta ruh u dang kynmaw sah ia kaei kaba lajia phra ne shiphew snem mynshuwa. Nga tip aiu u pyrkhat. U pyrkhat sah kumno ba un ioh ban leh kylliang. Lada u ioh lad un ym riej satia ban pynmong pyrshah ia nga. Kaba shai kat ka sngi ba lada u ioh lad hi un ym ieh satia. Nga imat u hun bad u sngewbha haba nga jinjar. Nga tip shai ba kawei ka jingleh bakla jong nga ka la pynkulmar sah ia u. Balei ngan leit pynmong shuh ia u. Nga tip skhem ruh ba lada nga leh ei ei kumba phi ia kwah ia nga ban leh, u tymmen shnong un khleh bieit Balei phi kwah ia u ba un khleh bieit ?"

"Em, ym dei kumta," ong u Nai Singh. "Ngi kwah ban ai jinganeng ia u. Ngi kwah ia u ba un sngewthuh ba um dei ban matlah ia ki jingjinjar jong kiwei."

"Lada kumta," ong biang u Mel. "Nga tharai phi baroh phin ia mynjur lada nga ong ba ngin ia iehnoh ia kane ka kam hangne hi."

U Doni bad u Hendi kim nang kren shuh. Ym don ba ai nia shuh.

"Ieh u tymmen u ba pli u mat ioh ia ki jingsngewbha jong u." Ong u Mel. "Balei ngin khang ia kata. Lada kam pynmynsaw iano iano, ieh u mat ioh ia la ki jinghun. Ka por kan sa poi ynda u la kham thanda bad ynda u pyrkhat ia ki jingjia baroh ba un sa babe kylla.'

"Phi dei da shisha u nonghikai." Ong u Doni.

"Mel phi la pynlip ia ka ding kaba ha nga." Ong u Hendi. "Nga wan hangne tang da kawei ka jingthmu bad kata ka long ban pynhiar kput."

U Nai Singh u khlem ong ei ei shuh. U bat sah ia ka khlieh ba la pyndem ha ki kti jong u.

"Mynta ba nga la iathuh shiteng na ki jingpyrkhat jongnga," ong u Mel. "Ka bha ba nga iathuh ia kaba sah baroh."

"Kaei kata ?" kylli u Hendi

"Kaba nga pyrkhat mynta ka long ba nga dei ban pynjngai noh bak-ly-bak na u tymmen shnong ha kaba un ym lah shuh ban ioh ia nga. 'Kata kan pynkoit bad pyndam ia ki sohkhliang baroh bad kan pynthanda ia u."

"Ngin ym shah ia phi ba phin leit," ong u Doni.

"Phi da sngewthuh ba kam dei ka jingpyrkhat bakla ?" Kylli u Hendi. "Hangno phin leit ?"

"La ha kano kano ka jaka ruh kam pher ha kaba nga lah ban ioh bylla bad ha kaba ka bainong ka bit "

"Nga pyrkhat ba ka shnong jongngi kaba bha tam ha kata ka liang." Ong u Doni.

"Ka shnong jong ngi ka dei kaba bha tam," ong u Nai Singh. "Tang lada u tymmen shnong u dei uba sngewthuh."

"Nga sngewthuh ia kata," ong u Mel. "Ngan jin da la sngewhun ban sah. Nga ieit ia kane ka shnong hynrei kiei kiei baroh ki long pyrshah ia nga. Nga dei ban iehnoh ia kane ka shnong lym kumta ngan iap."

"To kata," ong u Hendi. "Lada kumta te ngan ieng noh namar nga dei ban leit bri mynta ka sngi. Ka kmie ki khun katta ka la pisa."

"Kaba dei," ong u Nai Singh. "Nga tharai ka por ka la biang ba ngin ia leit noh. Ngin sa ia kren pat."

U Mel u bun kam bha bad ki khynnah ha kata ka sngi. U pynsum pynsait ia ki bad u ai bam ai dih kumba.

leh ka kmie. U ia kren ia lehkai bad ki bad u sngew-tynnad bha ba u ioh por teng teng ban pynlut bad ki khun.

Ynda la janmiet ka leit mih sa ka kiaw jong u.

"Phi leh aiu pyrsa ?" Kata ka dei ka kynti kaba nyngkong ba ka khot pyrsa ia u. Kam ju khot wat tang shisien ruh katba dangim ka Noli.

"Ha ling te nga bun kam bha," ong u Mel. "Nga peit khun."

Mano ba sumar ia ki haba phi leit trei ?" ka kylli.

"Ka Riti bad i kong Eno, I kong Eno i hikai ia ka Riti ban peit bad sumar khun."

"Ka bapli."

"Ka dei ka nusib jot."

"Nga iohsngew ba ki ong ba i kpa ka Noli i beh ia phi na bri mynhynnin. Ka da dei shisha?"

"Ho-oid, ka dei kaba shisha "

"Kam dei ka bri jong i bad im lah ban leh kumta. Nga la ai ia ka ha ka Noli bad ka bri ka dei ka jongphi."

"Nga tip ba phi la ai ha ka Noli. Phim donkam shuh ban ai ia ka. Ka bri ka dei ka jongphi Bat ia ka. Ngam kwah ia kajia ia kata."

"I kpa im lah pynbor ia phi ban mih nangta. Ka dei ka jingsngowthuh bakla bad ka jingbakla jong i "

"I ong kumta seh mo ?"

"Em, i khlem iathuh ei ei ruh em ia nga shaphang kata."

"Te kumno phi tip ?"

"I bah i iathuh ia nga hynne mynstep."

"Kajuh hi, kiaw. Ka bha ba phi bat noh ia kato ka bri. Ka sah ka jongphi."

"Ngam donkam ia ka. Ngi don shibun kiwei pat. Shisien ba nga la ai ha ka Noli, ka dei ka jongphi bad ka jong ki khun ki kti jongphi de."

"Nga la pynlut por bha naduh mynhynnin ban pyrkhat ia kane. Nga la poi ha ka jingkut jingmut ba kam dei kaba bha ia nga ban ioh ia ka. Namarkata ym donkam ba phin pynshitom jingmut kai ia lade. I kthaw i la knieh ia ka bad ngam don jingujor ei ei ruh em."

"Nga wan ban pynphai pat ia ka haphi."

"Kam dei ka jongnga. Ngam treh shuh ban shim ia ka."

"Ki khun jongnga baroh kin ioh bynta na ka jongnga. Kane kawei ka hap ha ka bynta ki khun jong phi."

"Ngam donkam shuh ia ka te kiaw. Ki khun jong nga ruh kin ym donkam. Lymda kumta ngan jin da la ujor naduh mynhynin. Ha ka jingshisha ngam ju ujor pyrshah ia i kthaw naduh ba nga la don khun don kti."

"Shisien ba nga la ai ha ka Noli kam dei shuh ka jongnga te."

"Ka brisoh kin leit long aiu kiaw? Lada ngi kwah ngi lah ban thung da kawei kum kato kaba ngi dang thung. Balei ngan leit ialeh sa iarat ito i khyndew. Namar wat haba nga duh ia kaba kordor tam eh ruh ngam shym ang wat tang shi kyntien ruh."

"Ia kaei phi ong pyrsa?"

"Nga la duh ia i lok jong nga. Nga kheiñ ia i ba i long iba kordor tam eh hynrei ngam shym ong ei ei bad nga shu sngap. Ito i bri lei lei in leit long aiu?"

"Peit shane, kiei kiei baroh ki jongphi ki dei ki jong phi hi. Ngan da peit bha ba yn ym don mano mano ruh u ban kutoh na phi. I tymmen shuong teng teng i bakla bad i loh ia kiei kiei baroh kat kum ka jingpyrkhat jong i. Ngan ym shah shuh ia i ba in lushia bad mushlia ia ka jongphi."

"Khublei shibun eh na ka bynta ka jingsngewthuh jongphi baroh tang ba nga la iathuh ia phi ba ngan ym lah satia ban shim pat ia kato ka bri. Kan ym bha satia na ka bynta jong nga bad i kthaw ruh in ym sngew hun."

"Ki khun jong phi kin ioh aiu pat lada phi kyntait ban shim ia ka bynta jong ki?"

"Ki por trei por ktah jong nga kim pat kut. Nga kyrmen ba ngan sa ioh kaba biang hi ban pyndap ia ki jingdonkam jong ki lashai la shisngi."

"Ah! Balei sha kine kiei kiei. Ngam kwah ia kine ki jingjinjar ha kiba ha ling ha sem jong nga."

"Kine baroh ki dei ki jingbakla jong nga bad mynta nga dei ban ot da ka eriangthari."

"To katta nga la sngewthuh. Mynta pat nga kwah ban kylli shaphang ki khun. Nga iohsngew ba phi

kwah ban peit hi ia ki. I Mon i dang rit eh. Hato kam bha mo ba ngi sumar ia i ?" Ka kylli ka Biliandn

"Khnblei shibun eh kiaw."

"Ka Nel ka la san, ka lah ban sumar ia i Mon."

"I lah eh ban leh. Ym don jingpher eiei ruh em tang ba i kthaw in ym sngewbha satia. Ka bha ba phin ym pynjiujar ia i."

"Ki don kiei kiei kiba ngim dei ban pynshahshkor."

"In sngewsih bad sngewmong."

"Kata kan iadei aiu bad ki khun jongphi. Ki bapli ki dang hok bad kim dei ban shah lehbeiñ."

"Kim jinjar eiei ruh em lait noh tang ba ki la duh ia i kmie."

"Kata ka dei ka jingduh kaba khraw tam jong ki khynnah."

"Nga mynjur ia kata," ong u Mel. "Tang ba ngim lah ban pynioh pat ia i ha ki."

"Kiwei pat ki dei ban sumar ia ki."

"Ngi ia pyrshang katba lah, I kong Eno i ialeh shitom ban pynjuh ia ki. I la kheiñ duh ia ki kam jong i baroh tang na ka bynta i Mon."

"Kan ym lah ban leh shi lynter jingim."

"Ka tang shu nang ka Riti, ngin ym donkam briew shuh."

"Ngam mynjur bad phi Ka jingieit bad ka jingkdiar ka kmie ka pher shibun. Ka Eno ka dei ka briew ka bym don khun bad kam lah ban sngewthuh ia kata."

"Lada phi ong kumta lei lei i Nel iba dang samla, kumno in nang ban pynsan pynrangbah ia ki ?"

"Ka tip bha. Dei ma ka kaba sumar ia ki para jong ka ha kato ka por ba nga pang. Phi kynmaw em, ka leh thik kum ka kmie hi."

"Kata kaba bha."

"Kan bha lada ka sumar ia ki khun jong phi."

"Nga tharai ym donkam shuh namar mynta hi ngi ia leh da lade."

"Peit hangne pyrsa, ka kmie-nah trai ka don barobor ka mynsiem na ka bynta ki khun ka hynmen. Dei kata kaba kiwei pat kim lah ban sngew bad lada kumno re phi mut ban leit ting briew biang ia shibun. Ki khynnah kin

ym ioh jingsuk satia."

"I pasan ruh ia kajuh hi i ban ha kine ki sngi ba la dep."

"I la kren ia phi?"

"Ho-oid, ha ka jingshisha i kwah ba ngan ai noh ia ki khun ha i para jong phi iba ha Shella."

"Kan bha pynban lada phi leh kumta."

"Nga ieit ia la ki khun bad ngan ym lah ban khlad na ki."

"Ym don mano mano ruh ba lah ban pynbor ia phi. Nga ruh ngam kwah ia phi ba phin shong khlad na ki. Pynsan pynrangbah hi ia ki bad wad dano dano de ban peit lem."

"Nga kwah ban snmar hi da lade."

"Phi donkam nong iarap de."

"Sa tang katno ka Riti ka la nang."

"Ngam kwah ia nia ia kata. Kaei kaba nga kwah ban ong ka long ba lada phi pyrkhat ban leit iing briew sa shisien, kan bha ba phi jied ia ka Nel. Kan sumar bha ia ki khun ruit kum ia la ki khun."

"Kata te kumba nga phah khnang. Ngam tharai ba ngan dang shongkurim shuh sa shisien."

"Kaba donkam na ka bynta ki khynnah. Lada phi sngew long ngin pyndep ia ka hadien shisnem."

"Kumno da nga u pohjaid ngan pyntngit ia ka iing i kthaw. Nga sngewsih ba ngan ym lah ban leh ia kata, namar nga tip ba ngan ym shem jingsuk satia da kumta."

"U dei u-i! Nga dei ka kmie jong ki bad nga tip aiu ba nga leh. Lada phi don jingmut hi ngan da peit ba phi ioh jingsuk ha iing jong ngi hi."

"Kiaw, nga tieng ba ngan hap pyndiaw ia phi shaphang kata."

U Mel u sngewthuh ba ka kiaw kurim jongu ka don ka jingsngew kaba jur na ka bynta jongu pynban donkam da ka jingiap ka Noli hi ba ka kiaw kurim jong u kan khot pyrsa ia u bad dei namar ka jingdonkam jong ka hi ba ka kwah ban khring ia u ban shongkurim sa shisien. Kine baroh ar kim don thied bad imat kumba ki shu man ha sulti. U Mel u la leh ia kaba dei ba u kynjait ia ka jingtyrwa jong ka.

LYNNONG 10

Ha ka tlang ki shem ba u sohñiamtra u soh palat. Ki soh da ki spah bad ki hajar ki noh rynjaiñ na ki diengsoh. Ki tnat ki donkam ia ki dieng syngkhien ban shan. Katno i hun ban iaid kai lyngba ki bri haba ki soh ki khih shane shatai ha ka jingbeh ba jem jong ka lyer tlang. Ka shnong ka thaw ka khih kir ban kheit noh ba ioh dier por. Katba baroh ki dang ia bun kam ha kaba kheit soh bad die soh, u Mel marwei u pyrkhat ban phet shnong noh ban dup lait na ka jingbitar shla u tymmen shnong. Ka long ka bym lah ngeit bad bym lah shah ban shah shitom marwei ha ki kti u nongsynshar uba runar. Ki jingkordit aiu kiba u tymmen shnong u kynton ha ki bnai bad ki sngi kiba khatduh, tang u Mel hi uba tip. U la iam la arsien. Wat la katta ruh um ju thnum bad um ju iathuh briew tad haduh ba un da iohsngew ba don mano re ba pasiaw ha ki shkor jong u ia ka shnong Laitryngew.

Ki ong ka jinglah u dewiong kaba la palat. Ki shipai ki phah da ki kali ban kit Don bun bah u dewiong ha ki par tang ba ym don nongtrei ; Wat la ka baiengi ka heh katno katno ruh. U Mel u kut jingmut ban iapeiñ ia la ki jingdon bad ka Laitryngew.

U nai Rymphang jong ka snem 1944 u dei u bnai ha kaba ka jingim u Melkhan ka kylla bak-ly-bak na ka rukom im ki War. Ha ka sngi iewbah Sohra u pynkhreh ia ki khynnah dang ngir ban kiew artet ia ki lum. Ia ka Riti bad ia u Na Singh u pynkit iwei iwei i song rit. U kynton ha lade ia kaba khia baroh bad ia i khun rit jong u de. U kit ia ki jingkit hadien bad u bah ia i khun ha khmat.

Ka Riti bad u Na Singh ki shongshit shikatdei ban leit sha ka jaka thymmai. Baroh arngut ki lah da ia mih lypa shabar bad ki ia pyrta ia u kpa ba un pynkloi U Mel u bun bha kiei kiei ba un leh. Kam long satia kaba lah ia u ban khñiot bad thep lang ia ki tiar ki tar bad ki jingbuh jingsat jong ka iing baroh kawei ha ki lai song bad ban kit ia ki sha ka shnong ba u thmu ban leit. U dei ban kyntait bad iehnoh shadien bun kiei kiei kiba u ju leit bad ban rah tang ia kiba u donkam eh. Nalor nangta na ka jingsngew kynjah ba u dei ban iehnoh ïa ka iing bad

ia ka shnong kiba la long ki bynta jong ka jingim jong u, ka pyukulmar ia ka jingpyrkhat jong u. Ha kaba khatduh u khyrdep ia ki jingkhang bad u mih shabar. U phai la ki khmat ban peit ia ka ling bad u iaid. Na kham pajih u phai biang ban peit ia ka ling kaba dap da ki jingeh bad ki jingsuk. Kynsan u kynmaw ia ki por barim.

"Kam da dei eh kaba sniew, khublei." U ong ha lade bad u iaid kham stet katba ki khun pat ki ia her na khmat na khmat, Shuwa ba un palat ia ka shnong u kyrtiang dien ban peit khatduh iawai ia ka shnong ha kaba ka jingsuk bad ka jingjinjar ki ia khleh lang.

"Khublei ia pha, u ong bad u iaid bak.

Ka lynti kam da jngai ki dei ban kiew ia ki lum uwei hadien uwei pat. Ki kiew bad poi ha madan nangta ki dei ban hiar bad hadien nangta ki kiew biang ia u lum uba kham jrong. Ki khynnah ki la thait.

"Ia Riti, ialam na khmat," ong u Mel.

"Nga la thait, pa. Lano ngin poi ?"

"Ynda ngi poi ha kliar une u lum."

"Slem katno pa ?"

"U dei u lum uba jrong. Ia ia kiew shuwa."

"U jrong katno ?"

"Phin iohi ynda poi ha kliar. Riti ! Iaid maphi na khmat shuh ngan bat ia u Na Singh na ka kti."

"Ngan iaid hi, pyneh u Na Singh "

"Uta te ho-oid. u khynnah shynrang," ong u Mel. "Haba nga dang kat ka Riti, I parad jongphi, kata ka mut i pa jongnga i ialam ia nga na kane ka lynti sha Laban."

"Dei kane ka lynti ban leit Laban ?" Kylli u Na Singh.

"Ka dei," ong ka Riti. "Balei phi leit Laban pa ?"

"Nga leit shong skul kein." U jubab.

"Ki kiew mian pa mian artet tad haduh ba ki kjat u Na Singh ki la thait.

"Pa, ngin iashong thait noh hangne." Ong ka Riti.

U Na Singh u iam.

"Phi iam seh mo rangbah," ong u Mel.

"Ngan ym leit shuh," ong u Na Singh. "Nga la thait."

"Ngin shong thait hangne khyndiat," ong u kpa jong ki. "Ai ha nga ia kato ka jingkit jong phi ngan tynrong hangne."

"U Na Singh um tip," ong ka Riti. "Ngi dei ban leit. Ym don ling hangne. Ngin sah hangno ?"

"U Na Singh u tip, ba ngim lah ban sah ha khlaw. Phi tip ia kata, ym dei khun ?"

"Ho-oid," u pyntud u Na Singh.

Ha kata ka por ki nongleit iew leit hat ki iaid lait ia ki. Ka sngi ka la jrong bad ki nong shong iew ki kyrkieh ban ioh shong iew step.

U Mel bad ki khun ruh ki ia bud katba lah ia ki nongshong iew ki da ia shong thait artet artet ban kham ioh bor ki khynnah. Dei da kumta ba ki kiew ia ki lynti kyllaiñ ia u lum. Ka jingiaid kaba suki tang kim duh jingkyrmen satia. Bad ki lum rit ki i kumba ki ngam arsut shadien jong ki katba ki kiew artet haduh ba kin da poi ha ka jaka kaba i kum ka iugdong kulai. Kata ka dei ka jaka kaba pynkynmaw pat ia u Mel ia ka jinglong khynnah jong u. Haba u wan shuti bad poi hangta u ju sngew kumba u la poi iing hi. Mynta ba u dei ban kiew biang sa shisien ka jingsngew jong ki por khynnah kam don shuh. Kumta u ialam ia ki khun bad u bynshet ia ki jingkit ha trai uwei u maw uba heh bad ki iakiew halor u maw, ki shong bad ki plied ia ki jasong.

"Kam jngai shuh. Poit ia katei ka kliar lum hangtei," ong u kpa ia ki khun u kdew ia ka jaka kaba i kum ka khlieh kulai ba ka mih na ryndang. "Phin iohi ia ki kali kit briew hangtei. Ka don ka jaka sangeh kali hangtei."

Ka Riti bad u Na Singh ki ia shit jingmut. Kim pat ju iohi kali motor mynno mynno ruh.

"Ka kali ka heh katno pa ?" kylli ka Riti.

"Kat ka ling ?" Kylli sa u Na Singh.

"Kam don kat ka ling. Phin sa iohi hi da lade hangtei."

"Ngin iaid sted," ong u Na Singh.

"Nga lah ban her," ong ka Riti.

"Em, wat her. Phin pynthait pynban ia lade."

"I Mon rah ia iohi ia ka kali," ong u Mel Singh

"Ngin iohi bad ngin shong de." U ai jingkyrmen u kpa ia ki khun.

Baroh arngut ka Riti bad u Na Singh ki shu ia ang sah haba u kpa jong ki u batai kumno ka iaid ka kali.

U Mel u peit sha kadiang bad sha kamon. Ha baroh ar liang u lum ki don ki wah hangthie ha trai riat. Ki lum bad ki riat ki ieng kynsan kum ki kynroh ki paw bha kyndiang kitai ha jngai ha ka liang ka diang bad ki padun lum kiba ieng shriak la kum ki nongap pahara. Napdeng jong ki ki tuid ki wah rupa bad ki mih ki kshaid rymphum na kpait mawsiang bad ki tuid arsut. Ap ynda poi ki por lar um lar wah kitai rymphum la kum ki khroiñ[1] ka boh khaila ki hap suki jai katno ithiang ban peit. Ka beh eh ka Nohkalikai ka dap bad sngaid bha mthen. Ki ud ki sawa bad ki riew hum haduh ba ka win sah ka lum ka wah. Shaphang ka mon ruh kumjuh tang ba ki kjat sngi mynstep ki kah ia ka jingitynnad jong ki.

Ha khmat jong ki ter ter halor u ingdong kulai bad artet ia u ryndang ka lynti iaid ki briew ka kyllaiñ bad ka jah ha khlieh ha lyndet i law bniap Bad ter ter ia ka lynti ki kiew ki hiar ki briew la kum ki dkhiew bad la ki jingkit jingbah ha la ki khoh. Katba shadien jong ki pat jngai bah sha ri dkhar ki um ba lieh ki phriaag bad kyllaiñ haduh ba i kumba ki ia kynduh bad u mawsiang bneng. Nangno yn ioh jaka ka ban kham i hun ban shongthait bad bam jaasong.

"Peit ha utai u lum phi iohi ia kitai artylli kiba i kum ki dieng lymbong ba ki ieng marjan ! Dei nangto ba ngi wan."

"Jngai katto katto," Ong ka Riti.

"Ho-oid, mynta pat sa tang katno ngi la poi hangtei ha kliar lum." Ong u Mel.

Ka lyer lum ka beh hir hir ka da kjit ia ka syep na ki met jong ki bad hadien ba ki la dep bamja ki sngewkhlaiñ pat bad ki sngew kumba ka bor ba thymmai ka tuid ha ki thied snam jong ki. Ki iaid biang nangta ki kiew ia u

1. Ka jingpynnaeh ba ha khmat eh jong ka boh khaila.

thiep uba khatduh. U Mel u pynshlur bad u khroh ia ki ba kin kiew thop shi thop. Teng teng ki sangeh ban ring mynsiem ia ka lyer ba thymmai ha ki tor jong ki haduh ba kin da poi ha Mawmluh.

"Ani ! kaba itynnad du." ong ka Riti.

"Kaba heh la kat ka madan dat bol." Ong u Na Singh.

Kita ki dei ki jingpyrkhat jong ki khynnah ki bym pat ju iohi surok kali bad kiba milien tang ha ki lynti khohruh khohram kiba khim ha shnong. Haba ka wan ka kali iew ki khynnah ki ia halla bad ki her hangne hangtai. Jinjar sa u Mel ban pynjem ia ki tad ynda ki ioh jaka rieh hadien jong u. Ki briew kiba ioh-i ia ka jingleh ki khynnah ki tip ba ka dei ka sien kaba nyngkong.

"Nga nang mut ba ka wan beit ha ngi," ong ka Riti.

"Hooid kein, ka wan tang ba i pa i da ia ngi," Ong u Na Singh.

"Ka kali ka her ha surok. Kam ju beh ia ki briew tang ba wat ju ieng hapdeng surok. Phi dei ban iaid narud bad barabor na ka liang kadiang."

"Ngi don shaphang kadiang." Ong u Na Singh.

"Ho-oid khun. Barabor, iaid naphang kadiang."

"Balei ym long na phang kamon ?" Kylli ka Riti.

"Kata ka dei ka aiñ." Ong u kpa.

"Peit kito ki briew shaphang kamon." Ong biang ka Riti.

"Kim tip ia ka ain bad ia ka rukom."

"Ngi tip mo pa." Kren sa u Na Singh.

"Ho-oid, i pa i tip." Ong ka Riti.

Ki kiew da ka kali haduh Sohra. Na Sohra pat haduh Laitryngew.

U Mel u la iaid lyngba ia ka Laitryngew la katto katne sien ha ki por ba u leit bad wan Laban tang ba ha kito ki por u dang rit bad um da kynmaw bha. Ka shnong kaba long kumno nangta pat naior ka kali hi ym lah satia ban ithuh ia ka shnong. Ka shnong ka thaw kaba ym i don ei ei. Ban ia pyrshang bad ki lum ki wah ka ri War ; Kam iadei satia. Hangne ki lum ki wah kiba lyndum suda kum ki khlieh bula bad lada don ei ei ruh i kum ki jaw lynnong rit ha ki rénab bad harud ki um ki wah.

Ka khriat khamtam lei lei na ka bynta jong ki. Kaba nyngkong ba u Mel u kwah ban leh tang shu hiar na ka kali ka long ban wad jaka ban pynsyaid ia lade bad ia ki khun jong u. U rung ha ka dukan sha kaba don hangta bad u pan sha Ka trai dukan ka dei ka briew kaba la met iaw. Ka theh sha ia ki.

"Imat kumba phi dei ki nongwei," ka sdang ban ia kren bad u. "Phin leit shano bad ki khynnah kumne ?"

"Kata ka dei ka jingjinjar," ong u Mel. "Ngi wan wad bylla hangne."

"Phi dei na War ?"

"Ho-oid, phi tip kumno ?"

"Nga iohsngew ba phi ia kren bad ki khynnah."

"Oh, ho-oid."

"Phi dei na kano ka shnong ?"

"Na Mustoh."

"Oh, kata te na ka ri u soh u pai, u kwai u tympew."

"Ho-oid."

"Balei phi wan hangne ?"

"Nga la iathuh ia phi Kong, ngi wan wad jingtrei."

"Ka kham lah ha shnong jongphi em. Ki briew shato kiba riewspah "

" Ki dap ki biang hi tang ba don kiba duk kum ngi baroh."

"Ki briew jongngi ki shait hiar man la u snem ban leit trei shathie katba phi pat phi wan wad bylla hangne. Kaba sngewphylla." Ka ong.

"Phi lah ban sngewphylla ,hynrei ka dei kaba shisha. Ngan ym jin da la wan shitom haduh hangne bad kine ki khun lada nga dap nga biang ha shnong."

U Mel u sngewthuh ba kam ngeit satia ia u, namar u ioh-i ia ka jingartatien ba ka paw ha ka khmat jong ka. Ka peit pat sa shisien ia ki baroh bad ka phai ban peit sha jngai. U Mel u khuslai ha la ka dohnud bad u sngew kwah ba ka ruh kan tip lem ia ki jingjinjar jong u.

"I kmie jong ki khynnah pat ?" Ka kdew ia ki khynnah.

"Im don shuh. I la iap la kumba hynriew bnai ei ei katto bad i iehnoh ia ine iba rit ha nga," u jubab,

"Ani ka nusip !" Ka ong.

"Ka dei ka jingkit ba nga dei ban kit."

U Mel u siew ia ka bai sha.

Ka trai dukan ka peit biang ha u. Na ka riam ka heit bad na ka maia jong u, ha ka hi u i kum u briew uba nang ba stad bad ba don ba em. Ka nang artatien shuh shuh ia ki jingthmu jong u. "Mano ban tip lehse ki khun ki dei tang ki phlan duman," ka ong ha la mynsiem.

"Kong, lah mo ban ioh iing hangne ?" U Mel u kylli ia ka.

Kata ka jingkylli lei lei ka pynhusiar bha ia ka.

"Iing, kaba lait. shuh shuwa ngan da pyrkhat ho. Ngam da tip bha shaphang jong ki." Ka jubab.

"Nga lah mo ban ioh tang shi kamra ruh hangno hangno ?" U kyrpad bad ka don ka daw ba u ong kumta. "Nga kwah ban wai namar phi ioh-i hi nga dei ban thep ia ki hangno hangno ruh. Ka khriat hangne bad kin shitom."

Ia u khar lieh khar iong don jingkyrmen ba ki briew kin khot basa da kaba sngewbha ha la iing hynmei ia u kynja Khasi ha shnong Khasi hi ; ka don ka jingma kaba khraw ban khot sngewbha tad ynda ki ithuh bha ia u. Kane ka dei tang namar ka jingtieng ia ki nongshohnoh ki bym ju kheiñ ban riam ia kiba lui lui ha ki shlem jong ki.

Ka kyrteng jong ka trai dukan ka dei ka Phlo Ka phai sha u Mel bad ka peit ia u shlip hynrei kam lah ban iohi dak ei ei ha ka khmat jong u. Ka rukom kren jong u ka rukom iathuh ia la ki jingshem bad ia la ki jingthmu jong u ki shon bad sngewkhia ha ki shkor jong ka. U briew hi um i dei uba arsap bad ka don kaei re kaba pynpaw ba u dei uba lui lui. Ka Phlo ia lade ka dei ka kmie bad ka isynei haba ka iohi ia ki khun u Mel ba ki ia shong syndait bha ba ki khriat

"Ngam da tip shaphang ki iing ki sem te, Bah. Lada ngam bakla lehse don shikamra kaba lait ha katai ka iing ba shong ki daju. Shuh ngan da phah kylli." Ka ong.

"Jngai katno nangne kong ?" U kylli u Mel.

"Kam da jngai. Katai ha shiliang surok," ka kdew tang ba ka trai iing pat ka shong shathie."

"Shuh, ngan leit wad," ong u Mel.

"Kaba eh ba phin shem ia i," ka ong. "Ieh ngan phah da ki khynnah." Ka ia rung artat shapoh ha ka ïing kaba don ha lyndet dukan jong ka.

U Mel um sngewthuh balei ba ka tyrwa ia u ka kamra ha ka ïing ba shong ki khar Nepali. U ia lade u la mlien ban shaniah ia ki briew ha ki ktien jong ki bad um sngewthuh ba ka kwah ban kiar bad ba ka suba aiu re.

"Ka kam aiu phi khmih lynti ban trei hangne ?" Ka kylli ka Phlo hadien ba ka la wan pat ha dukan.

"Kano kano baroh. Nga sngew kumba ki ong ba ka kam tih dewiong ka kynrei bha hangne."

"Tih dewiong !" ka shu peit sah ia u briew na khlieh ha kjat

"Ho-oid, ka dei kata."

"Phi kwah tih dewiong ? Khyndiat eh na ki Khasi ki ban trei ia kata ka kam. Ka dei ka kam jong ki daju."

"Ngan trei la ka trei lada ioh u bainong uba bit." U ong

"Ka bainong ka bit ka long kumba shityngka ne shityngka piah pynban." Ka ai kwai ia u bad ka ong artat. "Ka kam kaba eh bad kaba tngit Ynda nga peit nga peit ia phi ngam i ngeit ba phin tih dewiong "

"Balei kong ?"

"Phin sa iohi hi ynda ki wan phai la shibit."

"Ka da eh than seh mo ? '

"Kaba shitom hi Shisien ba u briew u la rung ha par, u iong na khlieh ha kjat. Teng teng ka eh ban ithuh ia u. Kaba nga mut ban ong, phi bad katne ka riam Babu, ym i doi satia keiñ ba phin trei dewiong "

U Mel u wiat samrkhie tang ba hapoh mynsiem hi u sngew ba u la rit ria.

"Nga pyrkhat tang ban ïm ja ki khun."

"Ia kata te ho-oid. ka bainong kaba la biang."

"Nga wad ruh kum kita hi ki jingtrei ba ngam lah ban bsa ia ki. Ngam tharai ba ngan salia bad kheiñ ia ka jingtngit. Phi tharai nga lah ban ioh hi ?" U kylli.

"Ia kata ka jait kam ym ju kham don koit ki ban trei. Ka bun bha. Lehse lashai hi phi lah ban ioh."

Ha kata ka por kawei ka tymmen ka wan shaphang dukan.

"Itai i kong Nari. Ngi khot ia i i 'Nah'. Ka shnong ka thaw baroh kawei ka khot ia i kumta."

"Nah !" Ong ka Phlo ia ka Nari. "Ino i rangbah i dang shu poi. I kwah ban trei ban kdah hangne. I kwah ïing de lada tang shi kamra ruh. Nga angew kumba kawei ka kamra ka lait ha katai ka ïing jongphi ha kaba ki shong ki khar daju."

"Ho-oid," kohnguh khlieh ka Nari. "Ka don kawei ka kamra kaba lait." Ka phai pat sha u Mel bad ka ong "Phi lah ban leit peit bad phi lah ban shong ruh lada phi i mon."

"Ka don hangno Nah ?" kylli u Mel.

' Ale ngan ialam ia phi."

Ka Nari ka ialam ia u sha shiliang surok bad ki kiew khyndiat ia i jaka i ba kham ha jrong. U Mel bad ki khun ki bud nadien jong ka. Hadien ki ia iaid sha pyrshah ka ïing kaba la jot.

"Kane ka dei kata ka ïing," ka kdew. "Ka don ar kamra Ha kane ka liang ki shong ki khar daju bad katai ka kamra ba shatai pat ka lait."

Kileit kiew bad ka Nari ka plie ia ka jingkhang. U Mel u rung hapoh kamra bad u peit ia ka kamra baroh kawei. Ka kamra ka jakhlia bad ka dap tang da u pum pum suda Imat kumba ym ju don ba pynkhuid da ki bnai. Ka don kawei ka jingkhangïit kaba la kheiñ ha kawei ka liang bad u atoskhana ha kawei pat ka liang. Ka kamra hi ka la rit than na ka bynta u Mel bad ki khun tang ba ki lah hi ban shong khapngiah. Ka ïing kaba thaw khnang na ka bynta ki nongshong bylla bad u Mel um ong eiei ruh em ia kata.

"Ka dei kane," ong ka Nari, lada phi i mon phi lah ban shong. Ka dor ka long lai tyngka shi bnai."

U Mel u peit biang ia ka kamra bad u ong ha lade. "Nga dei ban shim kat kaba nga ioh. Ngam dei ban jied dang mynta hi."

"Phi ong lai tyngka shibnai mo nah ?" U kylli.

"Ho-oid khun."

"Nga tharai ka bai wai ka la rem than haduh lai tyngka."

"Kam rem, hangne hi ka baiwai ka long kumta. Ia-kato kawei ka kamra ruh ngi ai kumta."

"Phim lah pynduna shuh seh namar nga imat katai ka jingkhang ïit ka la jot bad donkam ban da moramot."

"Nga iathuh ia phi ia ka dor kaba biang thik bad phi tang shu shong ngan phah shna ia kato ka jingkhang ïit"

"Lada kumta to ieh ngan shim ia ka." Ong u Mel.

U Na Singh bad ka Riti ki la peit bha ia ka kamra baroh kawei.

"Ngin shong hangne seh pa ?" Kylli ka Riti.

"Ho-oid, kane ka dei ka ïing kaba thymmai."

Ka Nari ka phai wak sha u Mel.

"Ho-oid, ngin sah noh hangne"

"Katne tngit !" Ong u Na Singh.

"Ngin pynkhuid ia ka" ong u Mel.

"Shuh ngan da leit shim synsar," ong ka Nari. "Phi lah ban pynkhuid bad sa shong suk."

Ynda la janmiet u Mel bad ki khynnah ki iohi ia ki nongtih dewiong. Arngut ki khar Nepali kiba shong ha kajuh ka ïing ki wan na jingtrei kiba bit iong kum ki pring ha tyngier. I kum ki dong[2] ha ka sawangka ryng-kat ki jaiñ jot ba ki phong, saw sa ki khmat bad lieh sa ki bniat shaid. Ki khynnah ki her shapoh ïing bad ki rieh ia lade na ki khmat ba i shyrkhei jong ki nongtih dewiong. Dei hangta ba u Mel u sngewthuh ia ka jinglyngngoh ka-kong Phlo.

Ka miet ka khriat. Ki sliew ding ha u atoskhana ban pynsyaid ia ka kamra. Hadien kata ki khynnah ki thiah ha madan hajan ding.

Ki arngut ki para marjan u Mel ki dei ki briew kiba bha mynsiem. Mynmiet hadien ba ki la dep bam ki wan ha kamra u Mel bad ki khot ia u u babu. Uba kham lyngkot u dei u Dil Bahadur bad uba kham jrong pat u Durga Bahadur. Ki wan khnang na Nepal ban bhorti shipai, ynda ki poi shane pat ki ngat ha ka tih dewiong. La kumta ruh ki hun hi ha la ka nusib bad trei shitom ban kham-heh ka ioh ka kot.

2. U birie. U nong pynrkhie briew ha ka jinglehkai, Joker.

"Phi ong ba ka bun bha ka kam ?" U kylli u Mel.

"Ho-oid babu,', ong u Dil Bahadur. "Ka kam ka byllai. Ngi dang donkam nongtrei. U babu jongngi u wad nongtrei man la ka por tang ba um ioh:"

"Ale bad ngi babu bad ngin ia trei lang," ong u Durga.

"Phi trei badno ?" Kylli u Mel.

"Ngi trei bad u babu uba na Shillong," jubab u Durga. "U wan shisien shitaiew. U wan ha ka sngi iew bad ngin sa iathuh ia u shaphang jongphi."

"Katno u siew ia phi ?" Kylli biang u Mel.

"U siew ia ngi arphew tyngka shi kali bad ngi tih kumba ar kali ei ei shitaiew." Ong u Dil.

"Ym da dei eh da u bai sngi" ong u Durga. "Ka shong ha ka jinglah jongngi ban tih. Lada ngi donkam peisa kham bun ngi dei ban trei shitom."

"Wan bad ngi la shai" ong u Dil "Phim donkam ban khuslai ia ka peisa tyngka. U babu jong ngi u dei u briew uba bha. Un sngewbha pynban.

U Mel u kut jingmut ba un sdang noh bad ki naduh ka sngi kaba bud ba un dup tip bad nang kumno ki trei.

"Iathuh ia nga kaba kumno ka jait kam phi trei ?" U kylli bha u Mel.

"Ngi tih ia u dewiong na par bad ngi pynlang habar," batai u Durga. "U babu u wan shisien shitaiew bad ki kali bad u siew bainong artat ia ngi."

"Ka kam kaba sngew muja, "ong u Mel.

"Ka dei, nalor nangta kaba ioh peisa de" Ong u Dil.

"Kaba suk," ong u Durga. "U dewiong u kynrei bha bad ngi dei tang ban tih bad pynhap ha madan."

"Kaba sngewsuk bha. Phim lah mo ban tih palat ia ka ar kali shitaiew ?" Kylli u Mel.

"Ym lah balei ? Lehse lah hi tang ba ngim ju pyrshang Ka suk ban thep ar kali shi taiew." Ong u Dil.

"To kata," ong u Mel u ia peit artat shibp ia ka diug. "Ngan leit ryngkat bad phi la shai."

Kim shym ia shong kai slem bad u Mel u kwah ban thiah noh. U la iaid baroh shisngi bad u poi ha ka shnong ka bym i hun jatia kumta u la thait bha bad ym don kawei pat ka ban pynhun ia u lait noh tang ban khapbrip

ia ki khmat bad ban pynkyllon ha madan. U iohi ba ki khynnah ki iakli lang mlon bad ba ki la iohthiah. Um don jam don nep shibun don tang artylli ki kombol bad ki khynnah ki la kli da kita. U shim noh kawei ka kombol na ki khun bad u kh ia lade. Ka lyer kaba khriat ka beh na jingkhang iit jot bad u Mel u suh jer har. Ha syndah jong u ki khynnah ki ia khih bad sdang iam. Um ioh thiah bad ki khynnah ruh kim nang thiah shuh. U khie joit bad u tap ia ka kombol halor ki khynnah. Ialade u leit harud ding u thep dewiong ha u atoskhana. Ka ding ka meh ir bad u syaid ia ki kti. ka khmat ka la syaid bha hynrei shadien pat ka daitthah slam slam. Hangta u kynmaw ba u iohi hangno re hangno ia ki byrni. U mih shabar, u wad ia ki bad u shem artylli ki byrni dewiong. U kynther ia ki bad u rung biang hapoh iing. U wah ia kawei ha ka jingkhangit ban da ia ka lyer khriat kaba rung hapoh iing Ia kawei pat u syang haduh ba kan da syaid bha bad u wah ha la ingdong Kumta ka ding ha khmat bad ka byrni syaid hadien u sdang ban sngewhun bad suki u iohthiah.

Dang step u Mel u kyrsiew ia ki khynnah bad u lyngngoh haba ki rkhie ia u

U peit ia ki jaiñ la jong kine la jakhlia. U peit ia ki kti ruh kumjuh ki iong.

"Ka khmat jong phi pa," ong u Na Singh.

U Mel u shim ia ka it khmih bad iaid beit sha jingkhang. U peit ia la ka khmat. Ani, la kum ba sleh da u pring. U rkhie marwei ki mih sa ki bniat kiba lieh katba ki khmat pat ki saw haiñ haiñ. Um pat ju rung hapoh par dewiong te nangno u ioh pring katta ha khmat.

"Kumne keiñ," u ong "Ka khmat nongtih dewiong."

Ka Eno ka sngewtmang ba u Mel u hap phet noh na shnong. Ha ka miet shuwa ba kin mih na shnong, ka iarap ia u ban song ban thep tiar. Dei ma ka kaba batai lem aiu un rah bad aiu un ioh. Ka tip ba u Mel un ym wan phai shuh la katta ruh ka iai ong "phin donkam lada phi wan phai pat." Ban da dei kata ba Laitryngew kaba jan, kaa jin da la leit on la ki. Hynrei kata ka

shnong ka jngai bah bak-ly-bak halor lum kan ym lah ban wan phai shi sngi shi sngi. Ka donkam ban da sah shitaiew ei ei kumta ka sngap noh.

Dang step ka iohsngew ia ki khynnah ba ki ia halla bad ba ki khot ia ka. Ka mih shabar bad ka iohi ia ki khynnah ba ki ia kit la ki song. U Mel u rah ia i khunlung ha khmat bad u kit jingkit shadieñ. Ka phai noh na ki bad ki ummat ki hap na ki khmat jong ka. Ka ñiad da ka jaiñ it, katba ki khmat ki nang shlei da ki ummat namar la kumba san ne hynriew bnai ka la ri ia ki la kum ia ki khun la jong bad ka mynsiem kmie ka khie im hapoh jong ka.

U Kordon u khie joit na jingthiah ban kyrkhu kyrdoh ia ki khynnah bad ban khublei ia u Mel.

"Khublei hynmen pynpeit lem ia ka ling bad ia ka brisoh de," ong u Mel.

"Phim donkam ban khuslai, babu. Khublei U Blei un kyrkhu ia phi bad ia ki khun ki kti jongphi. Un kyrkhu ruh ia ka kamai kajih jong phi. Pyneh ia lade bad trei shitom de."

Hadien ba u la leit u Mel u ong "U bapli uba sniewbok."

Haba ka Eno kam ong ei ei u phai sha ka "Oh phi iam. Jah ! Nga sngewthuh ia ki jingsngew jong phi Ki kynthei te kumne hi. Phi la leh kum ka kmie ia ki tang ba kam bha ban iam haba ki briew ki leit jingleit. Jah ! Ioh kito ki ummat jongphi ki pynngam ia ki ha kiwei pat ki jingmynsaw Ki la shem jinjar la biang bad ym don ba kwah ba kin jinjar shuh shuh."

Katba nang iaid ki sngi ki por u Kordon u sngewthuh ba u la duh bun ki lok kiba sngewtynnad khamtam lei lei ia u nonghikai, 'u babu' jong u bad ia ka ling jong u kaba la pynioh pat ia ka jingim barim jong u kat ha ka rta jong u bad u la lah ban pyndep ia ki kamram kiba dawa ia u rangbah briew kum u khadar bor bad u khlieh ka ling. Mynta ba kim don shuh ha shnong u sngew ia ka jingsuda bym lah pyndep ha la ka mynsiem. Katno sngi bad katno miet.eh ba u lah ban shong hi marwei tang bad ka Eno

bad ban ia khlun, ia ki juh kiei kiei. Donkam aiu shuh ia u ba un lum spah ha ka rta jong u. Ym myntoi. Nalor ba um don khun kiwei pat kin pynsyrwa kai ia ka spah jong u halor ka met iap jong u. Em, um ju mut da kumta. Namarkata suki u bah Kordon u kie biang arsut ia ka wah sha ki ahor jong ka jingsngew phuhmat ka doh, sa shisien pat ban bat ia u bitor bad ka khuri, ban kjit bad ban ring shitor ka tdem kanja ryngkat bad ka rwai sahuh ha shnong ha thaw shisur.

"Nga mynjur," ong u Hendi.

"Mynta, lada uwei pa uwei na ngi u im tang na ka bynta ialade hi, kane ka pyrthei hi kan jin da la long tang ka thom jong ki lamwir.". Ong u Nai Singh.

"Ngi im tang na ka bynta ia lade. Kata kaba shisha. Kane ka shnong jong ngi bad lehse ka pyrthei baroh kawei ki leh kumjuh hi." Phai ktien u Hendi.

"Ngam mut kumta. Kaei kaba nga kwah ban ong ka long ba lada ngi im shiliang khait tang na ka bynta ia lade khlem da kheiñ satia iano iano ruh lait noh tang ia la ka jingbit bad jingbha la jong, kane ka pyrthei kan jin da la bit tang na ka bynta ki ksew."

"Ia kata nga mynjur." Ong u Hendi.

"To ngin iakren ia ka kam jong u Mel. U la leh bakla. Lada u tymmen shnong u dei u riewsngewthuh, u bapli um donkam ban phet shnong."

"Ka kput kylliang," ong u Hendi. "U kwah pynhiar kput. Aiu shuh ngi lah ban leh ? Lada uno uno u thmu shisha ban leh ia kano kano ka kam, ym don bor ha ka pyrthei kaba lah ban khang. La kumno kumno ruh un wad lad ha ban da shem."

"Dei kata kaba nga ong ba um dei u riewsngewthuh."

"Kam myntoi ei ei ruh em ia ngi."

"U Mel um dei ban phet shnong."

"Ka jingim jong u kaba la sohsat hangne. Um lah ban neh slem."

"Jinjar te baroh ngi jinjar."

---

3. Kren ne iathuh khana ia kajuh shi kajuh.

"Lada dei ba urlong hi ka bneng ka khynnlew kum ka lyer bad u slap ym don ba salia."

"Namar ba ngim iohi ia ki kti bad ngim don lad."

"Kata kaba dei, ngim don lad. Kane pat ka pher. Ngi iohi pyllein bad ym don ba nud ban ia pyrshah."

"Phi ju kren tang ba ym don ba shah shkor."

'Lada kumta, ngin ym lah satia ban pynkylla ia ka shnong jong ngi"

"Lada ngim shah shiliang palat. Uei uba kwah shah jinjar?"

"Ki briew kiba kum u Mel kin da la long ka nuksa ia ka shnong."

"Sngap ngan iathuh ia phi de. Kum kito ki briew ki pynher syrngiew ia kiba halor."

"Don aiu eh ban tieng?"

"Phim sngewthuh mo. Ngi shukor ia lade lada ngi ong ba ym don mano mano ruh u ban sngewbha ban iohi ba u tymmen shnong u shah kynthot noh ia ka bor jong u"

"Ym ju don kaba kumta."

"Nga mynjur," ong u Hendi. "Hynrei kynmaw ba ka lyer ka beh da kumwei pat. Phim iohi ba u Mel u la sdang long kum i blei rit ha shnong."

"U dei u ba stad."

"Mano ba ong ba u tymmen u bym stad."

"U buit-ti than eh"

"Kata kein. U iohi ia ka jingmynsaw kaba don ha khmat jong u. Ka bha ba u Mel u mih noh na shnong"

"Phi kren than ia u bapli."

"Ym dei kumta."

"Ka rukom kren jongphi."

"Kumba ju kren lang ki briew."

"Peit shane, nga mut ban ong ba imat ngin ym lah ban pynlong ia ka shnong jong ngi ka jaka kaba ki briew kiba stad kin suk ban shong."

"Ym ha ka jingiashut. Ka jaka ka don na ka bynta baroh uba kwah ban shong suk. Hynrei artylli ki khla kin ym lah ban synshar ha ka juh ka krem."

"U Mel um dei u khla. U dei u khun langbrot bad um ju shri lano lano ruh."

"La um ju shri ruh u don ki bniat kiba lah ban pynmynsaw."

"Ngam mynjur ia kata."

"Ah-ha phi ruh. Nga ong ia phi ba u la pynduh buit ia u tymmen ha bun ki bynta. U tymmen u la dei ban tieng ia u."

"Kata ka mut ba ym don lad na ka bynta ki briew kiba kum ma u ban im hangne."

"Mynta hi ym don. Dei namar kata ka daw ba nga khlem khang ia u ba un leit. U ruh u tip ba ka dei ka lad kaba bha tam eh ia u.

"Phi la kynnoh than."

"Ym dei kumta namar satang katno ngi la klet ia u."

"Kata te phi ruh phi bishni ia u."

"Em ka dei ka lynti kaba bha eh ia u."

"Ia ngi pat.

"Ym don ei ei ruh em. Ngin im kumba ju im barabor hi bad yn ym jia ei ei ruh em. Ka, sngi bad u bnai kin mih bad kin sep kumjuh kumba ju long barabor."

Don ki por ban sngewsih, ki por ban sngewdiaw. Don ki por ban sngewphuhmat bad ki por ban iam. Khlem kito ki por ba rit ka jingim jong ngi kan jin da la long kaba be-rong. U tymmen shnong hi um ju kham sngewphuhmat palat ban ia kaba u sngew ha kata ka por. Ka dei ka jingjop kaba khraw. U Mel u dei u shiah ha ka doh jong u bad um lah ban khlong ia u katba dang im ka Noli. Mynta ba ka khun jong u ka la iap u pynkloi ban suh bad khlong noh phar ia u, bad katno u sngewhun ba u la lah ban leh.

"Phi la tip ne em ?" U kylli ia ka lok jong u katba ki dang ia don hi arngut ha kamra shongkai la kum ka khana kaba sngewtynnad than eh. "U buit tuh u la leit."

"Phi mut ia u Mel ?"

"Ho-oid, te uei heit u buittuh ?"

"Nga iohangew ba u la leit mynhynnin."

"U dei ban phet. U buittuh u dei ban leit."

"Ngam tip ia kata."

"Phi dang ia shah hi ia u. Nga tip ba phi baroh phi ia pyrshah ia nga wat haba u thmu ban rah kjat pyrshah ia nga. Phi baroh phi kyrshan ia u."

"Ngim dei kiba lamwir than eh."

"Mynta te em, ha kito ki por pat phi lamwir lang baroh."

"Phi mut aiu ?" Kylli ka Bilianda. "Ngam sngewthuh sngewthaw ia phi. Mynno ba u la ialeh pyrshah ia phi ? Bad mynno ba nga ju shah liang bad u ! Ka dei tang ka jingpyrkhat jong phi hi."

Ka dei kaba jinjar ban long ka tnga jong u nongsynshar uba ban bein bad mutlop bad ha kajuh ka por ba kan isnei briew. Ka dei ban ia mynjur bad ki jingleh u tnga ne ban ia kajia bad u.

"Mynta phi ong ba ka dei ka jingpyrkhat jongnga, bha ba nga kren shai ba uno uno uba kwah ban bud ia ki dienjat jong u, un shem ia ki juh kiei kiei."

"Phi dang put ia la ka rongsing hi. Nga tip ba phi dei u briew uba sarong bad u bym don jingsngew na ka bynta kiwei. Phi khein ia kiwei la kum ia ki mraw. Nga tip bha ba ka por kan wan ha kaba phi ruh phin sa ot ia ia ka erlangthari."

"Kam lah ban long. Haba da lei lei ruh em. Ki khun ki hajar jong nga ki dei ki jongnga hi. Ki don ha ka liang jongnga bad nga tip kumno ban pyniaid ia ki."

"Ka bha ba phi ainguh ia ki blei ki dken jong phi namar nga tip ba ki briew kim dei ki ullu."

"Phi dei ruh ban sngewthuh ba kaei kaba nga la leh ia ki ka iaryngkat bad ka jingleh ki riewkhuid."

"Phi ! U riewkhuid ! Phi kynthet kai ia ki hok jong kiwei. Ka bha ba phi kun ha lade ia kum kita ki ktien ioh ka kynshi ei ka pyrthei."

"Nga ju leh kumta ?"

"Ym dei maphi uba knieh ia ka brisoh-na u Mel ?"

"Kato ka don ha ka aiñ."

"Ka ain pyut aiu kum kata ?"

"Um lah ban leh trai halor ki bri ki khyndew jong phi."

"Nga la ai ia kato ha ka Noli."

"Hadien ba ka la iap ka Noli ka dei ka jong phi. Kam dei ka jong uto u buittuh. Ym dei kumta ?"

"Ngam kwah ban shim pat ia ka. Ka dei ka jong ki khun jong ka. Ka hiar pateng ha ki."

"Wa, ka dei keiñ Um dei ban bat ia ki khun. Ki khun ki dei ki kur ki jait jong phi bad um don hok ban bat ia ki. Ieh hangto ia u khun ka buittuh ba un ioh jingsneng namar u la tam kti tam kjat than ban lushia kai pyrshah ia ki dustur la jong."

"Phi te phi pynlong ia ngi baroh kum ki bieit. Phi tip ba ka shnong ka thaw baroh ka khluid tang na ka bynta ki kam jong phi."

"Ym lei lei, ngam salia ia ki Ngan sa pynthanda ia ki bad hadien nangta kin bud ia nga ha kti ha kjat "

"Ka ding ! Ka ding !" Ka kyrkait ka Nel na ïing shetja, ka iaher artat bak sha ïing heh ban iathuh ha ki kmie ki kpa.

"Kaei ?" Kylli lyngngoh u Along. "Hangno kata ka ding ?"

"Hangtai," ka kdew ka Nel bad ka kiuh that that. "ha ïing shet ja. Ah Blei !"

U tymmen u her sha ïing shet ja. U iohi ia ka thylliej ding ba ka jliah ia ki tynriew ha tnum. Mar kumta u shim shi khiew ka um bad u kawang pashait artet ia ka ding. Ita i um im long ei ei ruh em namar ka ding ka la klang palat ban ia kaba ka shikhiew ka um ka lah ban pynlip bad u tymmen u iohi ba um lah shuh ban pynlip, bad ba ka ding ka la bur ha tnum.

"La pluh ! La pluh,," lynñiar u tymmen shnong. U her sha ïng bah bad nyngkong u sei ia ki thlong ki synrei.

"Ka ding ! La pluh !" Lynñiar lang ki khun jong u.

"Rap ! Rap ! La pluh ! La pluh !" La set sa u ryndang u tymmen shnong.

Ka ding ka stet ban pur ha ki tynriew iap ba rkhiang bha khoit khoit. Sa tang shiphang ka la poi ha ïing bah. Ki briew bad ki marjan marpa ki ia her na kylleng sawdong ka shnong bad haba ki iohi ba ka dei ka ïing u tymmen shnong ki sangeh khok bad ki ia khan ha lade lada kin rung bor ha phyllew ïing u Along ?

U Along u iohi ia ki ba ki ieng sawdong ia ka phyllaw ïing jong u bad u kynhiet "Phi ! phi ia peit aiu nangta ?"

Ka pynthanda jai ia ki. Ki bapli ki han kynran da dien haduh ba kin da poi haba kham pajih.

Shipor ka ding ka ieng beit thik sha bneng. Ani ! ima. Ka shnong ka thaw ka shai shyllang lep. Nangta suki ka beh ka lyer bad ka ding ka jliah pyngkiang pynieng. Ki trai shnong ki kiew halor ki tnum ïing kiba hajan lada jia kaba sniew ba kin krad pynpra ia ki tynriew tap ïing.

Ha ka lanot khop u tymmen shnong u phai sha ki tnum ïing ki marjan marpa bad u kyrpad "Rap lem seh lok. Iarap."

Ka la dier than ka por bad ka ding ka la bur bad bam ia ka ïing baroh kawei bad suki baroh kiba ha ka kin sa kylla dpei. Mano ba nud ban ia shang bad ka ding. Ym don ba shlan ban tur, ka jingshit hi ka la biang ban bam duh. U tymmen shnong bad ki khun ki kti jong u hi ki kynran kham sha jngai bad ki peit kai ia ka jingpynjot jong ka ding ia ka spah ka phew jong ki.

Tang hadien katto katne por u Along u hap ban khrong kawei ka jaiñboh bad kawei ka soptipoh ban tap ia la ka met ba lyngkhuit

Ynda haba la dep kiei kiei baroh bad ha la miet bha u Along u rung ha sem buh dieng ban shim jingkheiñ ia kaba la jia baroh.

"Ka sdang na ka nar sdieh," ong ka Nel

"Nga tip " u kynteit u tymmen shnong." Ka dei ka kam jong u buittuh. U thmu ban pynjot ia nga bad ia ka ïing jong nga."

"Uei uta u buittuh ? Sa uwei pat ?" Kylli ka tnga jong u.

"Uei pat lait noh na uto u khun ka bamja jem. Uto keiñ u alhia, u nonghikai jongphi bad la ka pyneh syngkai."

"Balei phi la khleh bieit mo kumta ? U Mel u la phet shnong naduh mynhynnin. Um don hangne."

"Ki lok jong u ki don hangne."

"Ngam lah satia ban ia mynjur bad phi. Phi kynnoh ia baroh na ka bynta ki jingbakla ia jong."

"Hangno kita ki jingbakla ? Pyni ia ki ?" U hukum.

"Ka Nel ka ong ba ka ding ka sdang na ka nar sdieh.

Phi pat phi suba sniew ia kiwei. Phim ngeit mo ia ka khun la jong ?"

"Ka da iohi seh mo ? To balei kam iathuh ia nga ha ka por kaba biang ?"

"Ka Nel ka iohi ia ka ding. Ka pyrshang ban pynlip tang mar kumta ka meh ha tyngier. Ka pyrshang ban sei ia ki tiar ki tar na tyngier haba ka tyngier ka hap halor ding. Ka ding ka meh stet haduh katta katta ba katba kan da lynñiar katei la ha tnum."

U Along u mih napoh sem dieng, u peit sa shisien ia ki rnga bad ia ka dpei bad u phai sha bneng la kumba u khmih lynti ba ka jingiarap kan biar halor jong u.

LYNNONG 11

Ka jingim ha Laitryngew kam lah satia ban khambha ban ia kaba ha Mustoh. Ka thma ka pynkyrduh ia ki tiar ki tar bad ki dor jong ki ki kiew man la ka por. Bun na ki mar ki mata kiba shu jah kumto na iew bad ki poi ha ki kti jong ki nongdie tuh. Kaei ka bym don ha ki nongdie tuh lait noh tang ka dor. Kine ki briew ki oh la ka dor. La phi thied ne phim thied ruh ym lei lei, kim salia satia namar ki bat ia ka mar ka mata kaba ym don hawei pat. Kumta wat la u bai sngi u heh katno katno ruh um lah kulai satia katba ka dang rem ka pyrthei.

Ka kam tih dewiong pat kam dei kaba suk kumba u Mel u la ju phohsniew. U lyngka, ka mohkhiew, ka belna bad kiwei kiwei ki kham jwat ban ia ka wait thiew kynbat. Ha ki sngi kiba nyngkong u shem ba ki kti jong u baroh ar ki pdung. Man ka miet u kyllan umphniang bad u syang ia ki ha ding. Ka dei ka rukom ban phrang ia ki kti haduh ban da eh ki mattah.

U Mel um lah satia ban ia pyrshang bad u Dil Bahadur ne bad u Durga Bahadur. U donkam ban trei kham eh ban ia ki. Bunsien u mih dang step na ling bad u wan phai pat ynda ia miet bha khnang ba u lah ban pyndep kam. Ka met bad ka mynsiem jong u kim pat ekhem jingmut bha ha ka kam kaba thymmai. U dang

donkam ban iai pyrshang haduh ba un da bit bha. Dang ia shipor u thait bad u sngew la lwet ka met ka phad. Ka Riti bad u Na Singh ki pynkhem met ia u man ka miet.

Ki lok jong u ki isynei ia u Ki ialeh ban hikai ia u kumno ba un nang ban pyndonkam ia ki tiar. Kam dei satia kaba kai ia u briew uba ju mlien ban mait tang ia ki ñiut ki ñier ban sdang noh syndon ban tih bad ban pynpait maw. Nalor nangta ka jingtbit ka kti la ha kano kano ka kam ka dei kat a shim por. U Mel u hap ban hikai ha ka rukom kaba eh.

"Kumno phi leh ia kane ?" U kylli u Mel.

"Phi pynnoh than eh ia la ka met," ong u Durga "Peit hangne kumno nga leh, pynsting ia lade kumne."

"I babu i pyneh than ia la ka syngkai," ong u Dil Bahadur. "Pyndonkam tang ia ka bor jong ki kti bad pynjem ia la u syngkai"

"Pyni sa shisien Durga," ong u Mel. 'Shuh ngan da peit bha kumno phi trei."

"Ai ha nga ia u lyngka,'! ong u Dil Bahadur. U rah ia u lyngka bad u pynhap ha u dewiong. 'Phi iohi kumno nga leh. Tang ki dohksah jong ki kti ki la biang ban leh ia kane. Lada phi pyndonkam ia ka bor jong ka met baroh kawei tang katno phi la thait."

U Mel u shim ia u lyngka bad u pyrshang.

"Ym don bor du," ong u Mel.

"Ka bor jong ki kti jongphi ka la biang, u dewiong um donkam borbah."

U Mel u pyrshang sa shisien. Ka jingmlien jong u ban pyneh ia ki kaah syngkai ka wan hi khlem da mut.

"Wat noh ia la ka met kumto," ong u Durga.

"Ngan pyrshang," ong u Mel.

Ha kawei ka janmiet u Mel u leit phai sha ling ryngkat bad ka jingkhluit ka met. Ha ka sngi kaba bud ki hap khot doktor na ka bynta jong u bad hadien nangta ki khynnah baroh ki ia ioh jingshit bad baiong khlieh. Ka shim por pat ba kin koit. Te ka bai doktor, dawai bad kiwei pat ki ham lut phar ia ki peisa ba u wan rah na shnong.

Hadien kata ka bam ka dih ruh kam biang shuh. Ka doh bad ka dohkha lei lei kim ju kham ioh shuh. Shi por ki bam tang da u ktung suda. Hadien ki bam ja tang da ka mluh haduh ba ka poi ka por ba ki shu dih pynkdang tang da ka um shit ja.

"Pa," ong u Na Singh ha kawei ka meit. "Balei phim thied khaw thied doh thied dohkha ia ngi. Balei ngi hap dih tang da ka um shitja man ka sngi ?"

"Ngan sa thied. Ngan sa wan rah ia ki."

"Ki briew baroh ki bam ja bad ka doh bad ka dohkha de. Phim lah seh ban ai ia ngi ?"

"Kiba riewspah te khun." ong u Mel. "Ngi pat kiba duk."

"Ha shnong pat phi ai du ba ngin bam." Ki ong baroh arngut.

Ka siat hi thrait ha u klong snam. Um jubab ia ki.

"I mei im ju pyndih umshitja kumne." Ong ka Riti.

"I Nah Nah ruh," ong u Na Singh. "I ai ia ngi da ka ja bad ka doh, ka dohkha de."

"Keiñ noh katto khynnah," ong u Mel. "To ngin ia bam noh."

"Ngam kwah dih um shitja." Ong u Na Singh. "Nga sngew kum ban prie".

"Ai ha nga ia ka bul jong phi," ong u Mel. "Ngan pyni ia phi katno ka bang. Peit hangne, ai mluh khyndiat kumne."

Ka Riti ka dih katto katne bad ka pyndih ia ka Montimai de.

U Na Singh u dih tang khyndiat.

"Pa, ngam lah dih shuh," ong u Na Singh.

"To ngin ia dih noh da ka um." Ong u Mel.

Ki ia dih um baroh bad ki ia thiah noh artat.

U Mel um iohthiah satia ha kata ka miet. Ka jingiakren bad ki khun ka sah sah ha ka jabieng jong u. U kynmaw ia kiei kiei kiba bha bad ia ka jingdap kynhai ha shnong la jong bad u kynmaw shnong her. Wat lada u kthaw kurim jong u u eh katno katno ruh, ka don ka jingiaangew para kher para mer hapdeng ki lok jong u kaba ia jan haduh katta katta. I bah Kordon bad i Kong Eno kin ym lah shah ban tip ba u bea khun da ka

umshitja, I pasan Nai Singh, u Doni, u Hendi bad kiwei kiwei kin jin da la kynroi ia ka bneng bad ia ka khyndew lada ki shem ia u ha kata ka jinglong. Hangne pat ha ka shnong ba thymmai u dei tang u nongwei. Um pat lah ban pyniadei lok badno badno ruh lait noh tang bad ki khar Nepali. Ki ruh kim don shuh. Nalor nangta um don por ban ia shong kai ne leit kai namar u trei naduh dang step haduh ban da miet hi thop. Kat ba un da poi ling u la thait bad u kwah tang ben thiah noh.

Ia ka jingiarap kaba i kong Eno i leh na ka bynta jong u, um lah ban khmih lynti nano nano ruh. Haduh katta ruh ki briew ki dang shim ia u ba u dei u nongwei bad ki artatien ia ka jingthmu jong u ba u wan shong ha shnong jong ki. "Phi na ka ri u soh u pai, balei phi kwah ban shong hangne ?" Ki kylli ia u. Um don jubab ban ai ia ki bad kumta ka jingsuba sniew ka sdien kum u lyoh ha ki jingpyrkhat jong ki.

U Dil Bahadur bad u Durga Bahadur ki la leit noh ryngkat bad u babu sha ka jaka kaba hajan ka par kaba thymmai kaba don kumba ar mail ei ei na shnong. Ki khot sngewbha ia u ban leit bad ki hynroi u Mel u pyrkhat ia ki khun, khamtam lei lei ia ka skul ka Riti bad u kut jingmut ban sah ha shnong. Kumba ka long hi ki trai shnong ki kiar na u bad ki khun jong u ki im kum ki nongwei.

"Balei sha nga phet shnong ? u kylli ia lade. "Balei ba nga kwah ban shem jinjar hangne ? Ngan ym jin da la sohsat katne ha shnong. Ka bha ba nga leit phai noh sha shnong la jong."

U pyrkhat shaphang ka jingleit phai pat sha shnong. Ho-oid, i kong Eno bad i bah Kordon kin pdiang sngewbha ia u namar ba i kong Eno i iai ong ba "lada jia ba phi wan wan pat." Kumno kiwei pat kin ong. Kin jin da la rkhie bein ia ka jingleh bieit jong u Kumno pat u tymmen shnong ? Uto u nongban bein un ym lehnoh satia ia u "Ah !" u ong hi ha lade "Ka nusip jot aiu kum kane. Ba ngan da don kur don leit ngan ym iin da la shah shitom kumne."

U khie dang step ban leit thoh dieng ia i kong. Phlo. Ka kam thohdieng bad ka kam tong um kim dei ki jait

kam kiba lah ban bsa khun bsa tnga. Ban ia rat la ka kpoh la jong hi um rat da duh ja hynrei dei ban bsa saw tylli ki kpoh.

Man la ka janmiet ba u wan phai na jingtrei u la thait bha ian Ka Riti ka ai ia u ka umshit ja ba un dih bad u thiah noh tang shu dep. Ha kawei ka janmiet u wan bad ka Riti ka khlem ai umshitja ia u.

"Ai ia ka umshitja jong nga Riti," u pan.

"Ym don shuh," ka jubab.

"Phi ia dih baroh khlem iehnoh tang khyndiat ruh ?" U kren eh bad u iaid artat shabar. U ioh uwei u dieng bad u sympat ia ka Riti.

Ka Riti ka iam ba kynthah u dieng ha ka met jong ka.

"Map ia nga pa map ia nga. Ngan ym leh shuh." Ka iam.

"Kaei ?" u kylli. "Ngan map ia ei ? Ksew, ngan map ia ei pat ? Nga dei u nong kamai bad phi kwah ban pyniap thngan ia nga ?" U halla u kynkaw bad u shoh thrait shi thrait.

"Em pa, em pa, nga khlem dih. Nga ai ia ki. Nga ai ia " Ka jubab ia iam bad ka kner la ki kti ban iada ia lade na u dieng sympat.

"Phi ai iano ? Phi bsa iano pat ? Mano ba dih ia ka ?" U kylli.

Ka Riti kam lah jubab shuh. U pdot bad ka shyntur jong ka ki dap da ka jingiam bad ka jingud.

"Iathuh ia nga kloi " U hukum.

Ka Mon ka kyndit bad ka iam. U Na Singh pat u peit syntiat na dong ka byrni ba u kup. U iohi ba u kpa u la bitar palat bor bad u khapbrip ngain da ka jingtieng kaba khraw.

"Iathuh kloi, khleh bieit." U kyang bad u rah ia u dieng ha suiñ.

"Map ! Map pa."

U dieng u hap halor ka met jong ka bad ka Riti ka iam bad ka lynñiar arshah.

"Wow ! phi la pyniap ia nga. Nga la iap. Nga la iap."

"Ka bha ba phi iap," u ong bad u sympat shuh shuh.

Kito kiba hajan hajan jong u ki iohsngew ia ka jingiam, jingud bad jinglynniar shla ka khynnah ryngkat bad

ka jingkyrhuh u kpa. Ki riew rim ki pyrkhat ba ka dei ka kamram u kpa ban sneng sympat ia la ka khun haba ka runar. Hyurei kiwei pat kum ka kong Phlo ki her sha iing jong u namar ki tip ba u Mel u la shoh palat bor ia ka bapli ka khun kaba dang rit.

"Bah Mel," khot ka Phlo mian mian "Ale hangne khyndiat "

Kynsan kynsan u Mel u sngewthuh ba la dap da ki briew ha baranda jong u. U dang kyndit bynriew hangta u bret ia u dieng sympat bad u leit ban ia shem bad ki.

"Kaei kong ?" U kylli.

"Ha iing jongphi ki don tang ki angel suda. Te balei pat phi da pynshitom ia ki ? Ngi tip bha ba ka Riti ka dei ka khynnah kaba tipsngi bad ngim ju iohi khynnah kum ka. Phi pat balei phi sympat beiñ ia ka haduh katto katto ?"

Ka don ka jingiakren hum hum ha baranda ban pyni ba ki ia shah sha ka kong Phlo.

U Mel u sngew lehraiñ ia lade. Balei u shoh ia ka Riti ! U buaid ne ? U king khlieh pynban ? Um nang ban jubab. Tang namar ba ka Riti ka khlem buh umshitja ia u, um dei ban sympat ia ka ha kata kata ka rukom. Um shem lad satia balei u sympat ia ka. Don daw aiu. ?

"Em phi kong," u ong, "Ym dei ei ei ruh em."

"Ym dei," ban ktien ka Phlo. "Ngin ym jin da la wan her hangne lada ym don ei ei."

"Ish, nga sngewsih shibun ia kata", u ong.

"Phim tip kumno ban sneng khun " Ong kawei pat ka kynthei na baranda.

"Shh," ong kiwei pat. "Wat ong kumta."

"Oho, u dei u bieit" ong u shynrang uba heh ryndang bha.

"Un jin da la pyniap ia la ka khun." Ong uwei pat.

"U kpa aiu uba kum une ? U da dei shisha mo u kpa ?"

Ki jingkylli ba m h na u paidbah ki dung bad ki thar. Ba ki briew kin artatien ia ka jinglong kpa bad ia ka jingthmu jong u ban sneng ia la ka khun, ka long kaba sngewsih shibun. U sngap noh jak bad u shah shkor ia ki jingkren jong ki na baranda.

Sa shiphang kiba bun ki ia pra noh.

"Te to bah ngan leit noh tang wat leh beiñ ia la ki khun." Ka ong ka kong Phlo bad ka ia iaid noh artat.

Ki trai shnong ki la maham ia u lyngba i kong Phlo. Dei ma u pat u ban shah shkor ne kyntait ia ki ktien jong ki. Namarkata ki tang shu leit phai u Mel u kwah ban shem balei ba long kumta kumba u ju wad ia ki daw jong kiei kiei baroh kiba wan jia ha ka jingim jong u.

Ka Riti ka la tieng her bad ka kli ia lade mlon ha kyndong da ka byrni. Ka kiuh that that haba u Mel u peit sha ka. Kam pat ju tip ba u kpa jong ka u bitar katto namar ka tip ba u dei u briew uba jem, uba jemnud bad uba bha la kum ki blei. Ba u briew uba kum U Blei un bitar kynsan katto katto, kam lah satia ban pyrkhat. Haba u Mel u phai, ka kiuh ioh u shoh biang sa shisien. Ka twad ia ki jaka ba ka shah sympat ka sngewthuh ba ka met ka phad ka la at byllieng.

"Ngam pat ju pyndonkam dieng sympat ia ki khun bad nga sngewsih ba nga sympat ia phi." U ong suki jai. "Iathuh ia nga jia aiu bad ngan ym sympat shuh."

"Ka Mon ka iam baroh shiengi," ong ka Riti bad ka jingsyier. "Nga bah ia ka shabar hynrei kam sangeh"

"Nangta pat ?"

"Haba nga wan ha ïing ka kdew tang ia u khiew. Nga pyrkhat ba ka thngan. U khaw ruh u don tang khyndiat. Nga shet umshitja bad nga ai ia ka. U Na Singh ruh u la dih. Nga ngam shym dih ia lade. Ym don shuh. Map pa, ia phi ruh nga khlem ioh ai."

"Khie thiah noh." u hukum.

"Ia lade pat u dih shi mok ka um, u shong harud ding bad u bret dewiong ha u atoskhana. Ynda ka la meh u peit sawdong ia ka ïing u iohi ba ki khun ki la thiah bad ki kup la ki jong ki jong ki byrni U don tang lai ngut ki khun hynrei um lah ban ai bam ia ki. Kim don jaiñ don nep, ki siang da ki byrni ha madan bad ki kup ruh da ki byrni.

"Ka kam bieit aiu ba nga shoh ia la ka khun pynban bad pynkyndit ia ka shnong ka thaw haba ngam lah wat tang ban bsa ia ki ruh " U ong ha lade.

U ktha wat la ym don eiei ruh hapdeng ki [illegible] u pyrkhat biang. Ka Riti la ka dang rit ruh ka [illegible]

para la kum ka kmie hi thik. Em, kata kam ktah eiei ruh em ia ki jingsngew jong u. Kaei kaba u pyrkhat ka long ba ka Kong Phlo kan kylli ia u lashai bad lehse ka Nari ruh. Un jubab kumno ia ki ? Kaei kaei ka bym sngewtynnad ka la jia bad kam pher la u kwah buria katno katno ruh un ym lah ban pyndam pat ia ka. U ieng narud ding u dih biang sa shi mok ka um bad u thiah noh.

Dang step u leit hajir ha dukan ka kong Phlo Ka Phlo kam shym ong eiei ruh em ia u ia kaba la jia mynmiet Ha ka jingshisha ki ia kren ia kiwei pat kiei kiei.

"Ym don ba kwah nongtih dewiong shuh mo kong kumne ?" U kylli ia ka.

"Nga pyrkhat ba phim mon em ban trei ia kato ka kam." Ong ka kong Phlo

"Mano ba iathuh ia phi ?" u kylli.

"Nga shu pyrkhat hi kein, namar ym don ba mon ban trei ia kato ka kam."

"Bad nga pat ka long da kumwei. Ngan trei ia kano kano baroh lada ka bit ka jingsiew," u ong.

"Ap shuwa mo, kaei ka kyrteng uto u rangbah," ka trud ia la ka khlieh. "Oh, ho-oid, u bah Jidon Singh ne kumno re ka kyrteng jong u "

"Jidon Singh," u kynnoh ia ka kyrteng. U sngew kumba u ithuh ia u.

"Ho-oid, dei kumta hi lada ngam bakla. U shong ha Jaiaw.,'

"U dei u nong khaii dewiong ?"

"Ngam da tip bha. Tang ba u ong ba u la wai kawei ka par dewiong bad u kylli ia nga lada don mano mano ban trei bad u."

"Sngewbha iathuh lem phi ba nga kloi ban trei lada ka bit ka jingsiew."

"Nga tharai lashai u la poi hi hangne. Sa wan ia kynduh hi ia u. Nga ruh ngan iathuh hi shaphang jongphi."

U Mel u leit thohdieng noh u da pyrkhat ia uta u briew. U sngew kumba u la ju iohsngew ia kata ka kyrteng. Lada ym bakla u dei u para ba ia shong skul ryngkat ha ki por hyndai. Kam pher lada u dei ujuh u briew ne uwei pat ruh tang ba lada u lah ban ioh bainong

uba khambit katta ka la biang. Namar kaba nyngkong eh kaba u kwah ban lait ka dei ka umshitja na ki khiew k pliang jong u. Kam dei ka jingbam n nongbylla bad kamı lah ban bsa wat tang ia kı dohksah johg u Nalor nangta ki khun jong u kim mon satia U ei ban pyndap ıa la ka kpoh da ka ja bad ka doh khnang ba un khlaiñ ba un ch bad ba u lah ban trei ki kam kıba eh. Namarkata ka kyrteng Jıdon ka pynkyrmen pat ia u.

Ha ka sngi ıewbah Sohra u Mel u ap dngong ha dukan i kong Phlo ia kı kalı ıew Ka kali kaba laı ka sangeh bad u hıar uwei u rangbah. U Mel u peit bha ia u bad ha ka khyllipmat ba uta u rangbah u phai sha dukan u ithuh ıa u ba a deı u Jidon. Don tang uwei ne arngut kıwei pat kıba dihsha ha dukan haba u rung u Jıdon. Kaba shoh ıa u Jıdon katba u dang peit ia ki briew ha dukan ka dei ha ka hang ba u Mel u shong.

"Phı don hangne seh ?" U Kylli. "Ka kyrteng jong phı kumno kumto nga la klet noh ?"

"Melkhan " jubab u Mel.

' Ho-oıd, deı kumta keıñ Mel-khan."

U Jidon um hun tang ha kaba ia kynjut kti hynrei u da piam sbak ia u Mel. Kı ıa shong ha kajuh ka skul tang ba u Mel u pep noh shuwa ba un lait matrık

"Bah Jıdon," ong ka kong Phlo. "Lada phı mut shisha ban tıh dewıong ka bha ba phi ia pynbeit bad i bah Mel "

"Bah Melkhan, phı treı dewiong seh ?" U kylli ia u Mel

"Nga dei u nongbylla, u nongtih dewiong.

"Ka dei kajuh hı,' ong u Jidon. "Ale bah Melkhan ngin ia leit iew. Ngin sa ia wan pat hadien shikynta arkynta eiei "

"Mynta hi nga donkam. Nga dang shu iathuh ia phi ba nga dei u nongbylla."

"To kam pher ngan siew ia ka bainong jong phi."

Ka wan sa kawei ka kali. Ki pynsangeh bad ki kiew. Ha Sohra u Jidon u ialam ia u Mel ha dukan die sha bad u phah theh sha bad paa putharo.

"Phi tih dewiong seh, Naduh mynno ?"

"Ym pat da slem eh." Jubab u Mel.

"Katno tharai uwei u briew u lah ban tih shi taiew taiew ?" Kylli u Jidon.

"Kata te ka shong ha ka par bad ha ka kynian u dewiong. Lada u dewiong u don kumba shipruh shiteng ne arpruh ka kynian te nga lah hi ban tih ia shi kali eiei shi taiew."

"Ka par kaba bha. U dewiong ruh u bun bha."

"Ia ka par hi ym ju kham thikna. Teng teng ka kheiñ hangno re bad uei uban leit wad ia uto u dewiong. Lada jia ba ka twa pat te la dep. Teng teng pat phi iohi une shi rynieng hi smam, hadien katto katne pat u jah shano shuh."

"Ia mynta hi u don kumba arpruh ei ei."

"Tang lada um jah "

"Nga kyrmen un ym jah. Katno phin shim ?"

"Ka bainong mynta hi ka long shi tyngka piah shi sngi. Lada phi kwah pat da ka dor kali te arphew tyngka shi kali, kata ruh bad ka bai thep de."

"Phi lah hi ban ai shi kali shi taiew ?" Kylli biang u Jidon.

"Lada phi ai arphew tyngka shi kali, ngan pyndap kali man ka taiew."

U Jidon u kheiñ bad u sngew kumba ka jingioh ka la bun.

"To kata ha ka dor arphew shi kali."

"Nga la kloi ban trei na ka bynta jong phi tang ba ka jingsiew ka dei ban long kaba beit." Ong u Mel. Sa kawei pat hangne te phi dei ban ai boina de shuwa ban trei ia kano kano."

"Katno ?"

"Shiphew tyngka bad ia kaba sah phi dei ban siew ha katai ka sngi iew."

"Ia kata ngan ai." Ong u Jidon, u twad ia ki peisa hapoh pla. "Shim kane. Nga kyrmen ba ngan ioh shi kali ha kane ka sngi iew ka ban wan."

"Khlem artatien," ong u Mel. "Tang phim pat iathuh ia nga hangno kata ka par jong phi ?"

"Nga kiet. Ka dei ka par jong i kong Shaimon. Ka don ha lyndet surok ha pyrshah ia dukan i kong Phlo."

"Ka don ka surok ban leit shata ym dei ?"

"Ho-oid ka dei kato."

"Nga la sngewthuh," ong u Mel.

"Nga tharai ka bha ba ngi ia dih sha biang sa shi pela te bad kine ki bon," ong u Jidon.

"Dih seh," ong u Mel.

Hadien nangta ki ia ieng noh. U Jidon u kwah ban leit bad u Mel sha Laitryngew.

"Ba nga la wan iew kumne to ieh ngan da thied jingthied shuwa."

"Oh ho-oid, phi la don katno ngut ki khun ?"

"Lai Tang lai ngut."

"I kmie ki khun pat i don hangne ?"

"Em, im don shuh. I la iap la kumba shisnem ei ei katto."

"Ani, kata te ka mut ba ka jingkit jong phi kaba eh."

"Kata kaba shisha."

U Jidon u siew na ka bynta u khaw, ka doh bad ki jhur.

"Bah Jidon, ym donkam shuh ba phin da leit ha shnong jong ngi. Nga la sngewthuh ia ka jaka. Sa wan beit ha ka sngi lewbah. Ngan pynap shi kali u dew iong."

Kata ka dei ka jingiakut

U Na Singh bad ka Riti ki kmen ban iohi ba u kpa jong ki u kit jingbam na iew.

"Nga tip ba i pa in wan rah jingbam ia ngi ha kawei ka sngi, shibun bah," ong ka Riti.

"Nga lah ka doh," ong u Na Singh.

"Nga bang lut ia baroh phar," ong ka Riti

"Riti !" u khot u kpa. "Sliew ding khun"

"Ynnai um shitja shuh ho pa" Ong u Na Singh ia u kpa.

"Ynnai shuh khun. Ngin bam da ka ja bad ka doh naduh mynta." Ong u kpa.

"Ngam bang ia ka umshit ja. Nga sngew kum ban prie."

"Keiñ noh katto khun. Ngin ym dih um shitja shuh."

Ki shet ki tiew bad ki bam ha ban da kdang, tip hadien katno sngi shuh ba ki loh bam ja. Ynda ki la kdang ki iohthiah ha kata ka miet kum ki sniang khlem kyndit tang shi wat-ruh tad haduh ban da kyndih u sylar nyngkong.

Nangta ki khie bad ki shet ki tiew sa shisien na ka bynta ka ja step.

U Mel u rung biang ha par dewiong sa shisien. U trei shitom man ka sngi wei briew. U Jidon u wan rah kali man la ka sngi Iewbah bad u siew ia u bainong jong u. Suki ka jingsngew skhem ka wan biang ha u Mel bad dei kata kaba pynlah ia u ban trei shitom arshah. U shem ba u lah eh ban tih palat ia ka shi kali shi taiew wat la katta ruh um ju pynmih tam palat ia ka shi kali habar. Lehse, u pyrkhat, ba u Bah Jidon u lah ban donkam palat ia ka shi kali shi taiew bad lada u kwah u Mel u la kloi ban sei tang ba donkam peisa na ka bynta kata.

Lada uno uno u kwah ban shong ha Laitryngew ha ka por lyiur u dei ban da khan arsien. Namar ba u slap u i kumba um ju rang. Da ki taiew lynter haba dei ba dei ka sngi kam ju lah ban sam lyngba ia u lyoh. Ynda haba ther u slap pat haduh ban da i saitmet. Ban rung ban mih na ing ruh jinjar. Haba dei pat u hap uto u lap bñiup bniup baroh baroh shi sngi teng tong u i kum ki phliah ior. Sa u lyoh khyndew ruh uba rben haduh ba teng teng ki hap thang sharak mynsngi. U rben haduh ba ki briew kim lah ban iohi palat ia ka shijam. Une u lyoh u tap ia ka shnong ka thaw, u rung ha ki iing ki sem bad u pynsngem lut phar ia kiei kiei baroh. Ki briew ki khang ia ki iing ki sem bad ki thang ia la ki atoskhana ban rkhiang ki jaka shong jaka sah. Teng teng ia kynduh para briew haba iaid ha surok. Haba ki poi ki kali ha kum kito ki por ki tbeh ia la ki sharak bad ki iaid suki jai. Kito ki dei ki por kiba mynsaw. Ki khynnah kim ju nud ban mih shabar. Wei la mih u shniuh bad ki irmat ki lieh shaid bad ki jain pat ki sngem. Nalor nangta ka jingkyrhuh ki kshaid ba ki noh arsut sha ri war kaba sngewtriem ban sngap katba ha ki shkor ki trai shnong pat de ki sawa kum ki sur jingtem.

He kawei na kito ki sngi u Jidon u wan rah kali shi sngi shuwa ka sngi iew bad u Mel u pyndap ia ka da u dewiong. Hadien ba la dap shi kali u Mel u pud la u bainong.

"Nga sngewsih Melkhan. Nga duna peisa mynta ka angi. Lashai ka angi iew bad ngan wan siew ia phi ha Sohra."

Dang step u Mel u ap ia ka kali kaba nyngkong. U kiew bad u da peit bha ha ki jingshong kiba ha khmat. Kito ki dei ki jingshong ha kiba ki nongkhaii heh bad ki riewdon burom kum ki jong u Jidon ki ju shong. U Jidon um don ha kata ka kali

Ha ka jaka ieng kali ha Sohra u Mel u ieng ha kham. pajih na ka jaka kaba u lah ban iohi ia kiba shong ha khmat. Kawei hadien kawei pat ka kali ki wan hynrei u bah Jidon um don. Suki ka jingsngew syier bad ka jingsngew buhkhoh ki wan ha u bad u Mel u shem ia lade ba u iaid na kawei ka kali sha kawei pat

"Phi iohi ia i Bah Jidon ?" U kylli ia u nongniah jong kawei ka kali."

"U dei uei ?" Kylli pyrshah sa u nongniah kali.

"U nongkhaii dewiong."

"Ngam ithuh phi ia u."

"Phi iohi ia i bah Jidon ?" U kylli u Mel sa ia ia uwei pat u nongniah kali.

U nongniah kali u kyrngah.

U Mel u her na kawei sha kawei ka kali bad u ioh ia kajuh ka jubab.

"Balei jia aiu ia phi ?" Kylli u nongniah jong ka kali ha kaba u Jidon u ju shong.

"I Bah Jidon i dei ban poi hangne mynta ka angi."

"Nga khlem iohi ia u ha Laban."

"Sah sa katno tylli ki kali hadien ?" u kylli u Mel.

U nongniah u niew ia ki kali.

"Phra tylli ki mih. Hynriew lah poi. Sah sa artylli hadien."

U Mel u sngewbitar lep haba u ioh sngew ia ka jingsawa jong ka kali kaba wan. U her kum u bieit shane shatai. Artylli ki poi kawei hadien kawei. U rynsied bad u sdien ha ka jaka iuh kjat jong kaba na khmat bad u peit hapoh kali. Um shem ia u Jidon hangta U hiar noh bad u kiew sa ha kawei pat. Hangta ruh um don.

Hangta ka kiew sa ka jingdom. U her na kawei ka dukan sha kawei pat ban wad ia u kynrad jong u: Lade

u la shem ia u Jidon ha kata ka por te u la dei ban lynthaw haba un da lwet. Haduh katta ka kiew ka jingbitar jong u briew uba thanda bad uba jai jai.

Ynda haba u la thait u shong halor ki maw seng ka kynroh iew bad u khmih ia ki khlieh jong ki briew na kaba ka mih ka jingkaw kaw jong ki kiba iadie ia thied. U peit ia ki basa kiba hajan jong u bad u iohi ia ki briew ba ki sei bad ki thep peisa ha la ki muna. U Mel u twad ia ki pla la jong bad um don ei ei. Un leh kumno na ka bynta ki khun ? Katta ki ia ap khmih lynti ba un wan thied jingbam ia ki.

"Uto u khun ka ksew u la thok ia nga," u ong hi ha lade. Sa shiphang u ong "to kam pher i dei i bah Jidon Singh, i paralok bad i nongkhaii."

U Mel u mad ia ka kynti kaba nyngkong jong ka jingthok bad jingshukor.

"U riew donburom he ! To kam pher."

Ka la palat shiteng sngi bad ka kali kaba nyngkong ka la jan mih. Ka pah bad khot ia ki nongleit nong wan bad ki briew ki la sdang ban kiew. U Mel ruh u iaid tuin sha kata ka kali. U kiew ha ka jaka iuh kjat bad u snoh ha ka kali na bar. La jan baroh ki nongniah kali ha ka lain Sohra ki ithuh ia u Mel.

"Hei, Mel !" U pyrta u nongñiah. "Balei phi kyrkieh ? Kiew ha kito kiba hadien seh."

"Nga dei ban poi dang shai mynta. Nga donkam."

"Lada kumta te rung shadien."

"Ieh ngan shu sdien hangne " Ong u Mel.

"Phi da kwah ia nga ba ngan bret ia phi shapoh riat ? Shisien kynthih kane ka kali te phi la poi beit shapoh riat. Kiew shatai shadien."

"To kata, ko runar ! Ngan kiew hadien tang da kynmaw keiñ ioh phi kit sha Laban. Sangeh hajan dukan kong Phlo ho."

"Wat khuslai. Ki khun jong phi kim rat da duh hi ia phi."

U Mel u hiar bad u iaid beit beit sha dukan ka kong Phlo.

"Kong," u ong. "Sngewbha aiahira ia nga shi ser ho. Ngan sa siew pat ynda ioh peisa."

"Jia aiu ia phi Mel ? Phi wan sa iew bad phi kwah thied shira pynban nangne. Balei phim thied na iew ? U kham tad.."

"Nga ruh ngam sngewthuh sngewthaw shuh. Ha ong sa phi keiñ Kong balei ba ki briew ki leh beiñ ia nga katne ? Ka pap ka sang aiu ba nga la leh ba ki briew kin leh kylla ia nga kumne ? Nga hi nga sngew ba nga dei uba shi sur. Nga trei tang ban dap bam ki khun. Ngam ju i kwah ia ka jongno jongno ruh bad ngam ju leh thok leh thak Wat la katta ruh ki briew ki shukor kai ia u bainong jong nga bad ki knieh ia ki bri ki khyndew. Lada nga dei u newspah ngan ym saha than ia kine kiei kiei hynrei nga te nga im da kaba kyndoi ja kpoh bad arphew tyngka ka dei ka spah bah."

"Nga kylli khnang ruh jia aiu ia phi ?" ka kylli.

"Ha shnong la jong i kthaw i knieh noh ia ka bri kaba heh na ki khun jongnga. Mynta ka sngi pat i bah Jidon i thok ia u bai sngi jong nga."

"U Jidon u wan hynnin Nga iohi ia u ba u kit shi kali u dewiong."

"I wan bad i kular ban siew ia nga mynta ka sngi. Nga leit iew ruh na kata ka daw. Tip ma i thok kai pynban."

"Ka lah ban long kumta mo ! Ynda peit pat ia u briew te ngam i dei satia u ban thok "

' Nalor nangta i la ithuh ia nga la bun snem mynta."

"Ka bha ba phi leit sha Laban bad kem ia u ba iing."

"Nga artatien lada nga lah ban ia kynduh ia i ha iing. Ki bseiñ ki tip hangno ban rieh. Nangta pat ngam don peisa ban pyllut kai ha Laban."

"Ngan ai na nga."

"Khublei shibun Kong. Ka ram te kajuh hi la hangno hangno ruh." U shim ia u shira bad u leit sha la iing.

Ki khun ki la ia ap ia u, ki knieh ia ka song, ki plied bad ki iohi ba dei da u shira pynban.

"Ym don doh seh pa ? Dohkha ruh ym ioh ?" kylli u Na Singh.

"Ym don ei ei te khun."

Ki khun ki sngewthuh

U Mel u ieh ia ki bad u leit sha la jingtrei. U peit ia i kynton rit ba u la pynmih shabar bad u sngew pangnud ba u la shah thok ia la u bainong.

"To ym lei lei," u iai ban ha lade hi. U khat ia u dewiong na par bad u theh hangta haduh ba u la i dap shi kali. U sa leit phai noh sha iing.

Ha ka sngi kaba bud u Mel u ieng harud surok. Ka la dei ka por ba ki kali kin hiar na Laban. U niew kai ia ki katba ki dang hiar sha Sohra. Ki kali kit briew bad ki kali kit mar ruh kumjuh ki kyrhuh katba ki dang kiew bad ki jem pat jai haba ki hiar ia ka pynnoh. Ka wan sa ka kali kit mar ki shipai bad ka sangeh khek hajan jong u.

"Hei Jo !" U pyrta u nongniah uba heh bha. "Don ba die dewiong hangne ?"

"Ho-oid," jubab u Mel ia u nong America.

"Nga sngew kumba ki ong kumta," ong u nongñiah ha u paralok jong u. U phai pat sha u Mel bad u kylli "Hangno ?"

"Hangthie," kdew u Mel.

U nongñiah u pynsangeh ia ka engin bad u hiar.

Ki ia don arngut bad baroh ar ki ia phong sopti kti kiba i kum ki snieh ha kaba ki shon ia ka lama kaba dap da ki khlur harum tyrpeng.

"Mano ba die ?" Ki kylli lang baroh arngut.

"Nga die ma nga. U dei u jong nga."

"Hai-ia, phi dei u ba riewspah du." U nongñiah kali u thap tok tok ia u Mel na tyrpeng.

"Uba duk," ong u Mel.

Ki ia rkhie.

"Katno shi gharry Jo ?"

U Mel um tip ia ka dor wat la u kwah die ruh.

"Iathuh seh," u ong sa u paralok jong u nongñiah.

"Katjuh katba ju die barabor."

"Iathuh ia ka dor seh," ong u nongñiah.

U Mel u kheiñ ha la mynsiem bad u ong "Sanphew."

"Sanphew tyngka ! Ka la rem than," ong u nongñiah.

"Ka tad," ong u Mel. "Ka kali jong phi kaba heh."

"Phi iathuh seh ?"

U Mel u wiat rymmuin.

"To kata ngin ia leit peit. Kane ka jot ka lah h. ban leit hangta."

"Kumno phi ong ?" kylli u Mel

"Ka lah hi mo kane ka kali ban leit hangta ?"

"Oh, ho-oid, kane ei ka surok."

"Kiew Jo, ngin da peit shuwa ia u dewiong jongphi." Ong u nongniah.

"U Mel u kiew ha ka kali.

"Nga imat kumba phi dei u briew uba sian." U kren u nongniah.

U Mel u shu sngap. U pynshah shkor bha aiu ki ia kren hynrei um sngewthuh. U pyni ia ki ia ka jaka buh dewiong.

"Katai hangtai." U kdew.

"Ngin leit haduh hajan."

Ki ia hiar.

"U dewiong uba bha," ong u nongniah kali.

"Phi ong sanphew tyngka ia une ?" Kylli u lok u nongniah.

"Ho-oid, sanphew tyngka." Kohnguh u Mel.

"Ngin shim," ong u nongniah kali. "Oh shisha ka kyrteng jong phi ?"

"U Melkhan."

"Mel Khan, dei kumta mo. Kaba jem ban kynnoh. Ngin khot ia phi u Khan. Phi u masulman ?

"Em," jubab u Mel.

"Kajuh hi," ong u nongniah kali. "Une u Kenneth Merchant la um dei u nongkhaii bad nga pat u Peter Edward bad ngam dei u patsha."

"Kajuh hi Mr. Edward." Mynjur u Mel.

Baroh -laingut ki ia kyntiew ia u dewiong ha ka kali. Ynda la dep u Edward u ai ia u Mel santylli ki lut shiphew.

"Sngewbha soi hangne, Khan," ong u Edward.

U Mel u soi ha ka kot.

"Lano ngin wan shim pat ? Lashai ?" Kylli u Edward.

"Ym dei lashai. Sa wan la shiangi," jubab u Mel.

"To kata ngin sa wan la shiangi. Wat die kein hano hano ruh."

"Nga dei u nongdie," ong u Mel. "Ngam dei ban kyntait ia ki nongthied."

"Peit hangne Khan, ngin wan hangne la shisngi ha kane ka juh ka por. Phi sngewthuh ?" Kylli u Edward.

"Nga sngewthuh. Ngan ap ia phi hangne bad lada phim poi ha ka por kaba biang ngan die noh ha uno uno baroh u ban thied."

"Peit hangne Khan," u ia said u Edward. "Ngin pyn-long ka jingiakut. Phi shim ia la ka sanphew tyngka bad ngin shim ia u dewiong."

'Ki nongdie bad ki nongthied ki ia die la hano hano ruh."

"Em, Khan, phim sngewthuh. Peit hangne shim une u boina arphew tyngka bad buh dewiong na ka bynta jongngi."

U Mel u shim ia ka peisa bad u kohnguh ban buh na ka bynta jong ki.

Ka tang shu leit ka kali jong ki, u Mel u twad ia la ki pla. U ñiew ia ki lut kawei pa kawei hapoh pla. U sngew ba ki dang don baroh hynniew. "Kumne i bah Jidon mo !" u ong ha lade. Ha kata ka sngi u trei khlem shong thait. U tih bad u pynhap dewiong ha madan marwei. Ka suk ban trei ia ka par kaba u la lah shna bha. U leit phai iing ynda miet syndon bad baroh shi lynter lynti u twad sa twad ia ka pla ba u thep peisa. Katba un da poi iing u la klet syndon ia u Jidon.

Ha ka sngi kaba bud katba u dang tei dewiong habar ka wan kawei pat ka kali shipai bad ka sangeh hajan jong u. Arngut ki phareng ha ki jain ba jngum ki hiar ki deng ka shap khlieng ha ki tyrpeng.

"Hei briew ! Katno une u dewiong jongphi ?" U kylli uwei na ki.

"Ia une nga lah die." Jubab u Mel.

"Katno phi die ?" ki kylli.

"Ha ka dor sanphew tyngka."

"Phi die hano ?" ki ban ktien.

"Ha ki nong America."

"Katno phi ong ?"

"Sanphew."

"Ki Yankee sala ki la thok ia phi. Ai ba ngi hynriew phew," ki pan.

'Em," ong u Mel. "Ki la lah siew dor lypa."

"Kam pher, phi lah ban tih biang."

"Kin wan lashai bad lada nga die ha phi, kin ong kumno ia nga ? Em, ngan ym ai"

"Phi uba hok ha shyieng. Shuh ngin ia peit kai ia kata ka par jong phi."

Ki rung hapoh.

"U bun bha du u dewiong hangne. Balei phi sngewrem ai ia ngi shi kali."

"Nga la ia kut bad ki bad ngan die tang ha ki."

"Tang sanphew tyngka !"

"Ho-oid," ong u Mel.

"Phi la shah thok, ko briew ! Ngi ngi thied hynniewphew san tyngka shi kali. Ai ia ngi shi kali ngin siew ia phi hynniewphew san. Shim kane ka peisa. Shim."

Ki pynbor ia u Mel ba un shim ia ki peisa bad u ruh u pdiang da kaba sngewnguh na ka bynta ba ki iathuh hok ia ka dor.

"Ngin wan biang lashai," ki ong ia u Mel.

"Ka bha ba phi wan la shiengi namar ki nong America kin wan lashai."

"To kata ngin wan la shisngi."

Hadien ba ki la leit u Mel u tei dewiong biang ha bar. U tip ba u dang bun bha uba la tih lypa bad ki nong America ruh ki lah ban ioh ia ka bynta jong ki.

Ki nong America ki wan kumba la iakut bad u Mel u la tip lypa siu ba un ong.

"Mr. Edward ka kali jongphi ka heh palat," ong u Mel. "Nga la duh palat. Kà bha ba phi leit noh na shawei."

"Ngi la ai boina ia phi Khan."

"Ka dei ka jingbakla jong nga. Phi lah ban shim sa tang mynta shiwat."

"Katno phi kwah ia ngi ba ngin siew ia phi ?"

"Ka kali jong phi kaba la jan arshah ia ka jong kiwei. Ka dei ban long hynniewphewsan tyngka."

"Ha-ha-ha," ki rkhie ki nong America ba ki tip ba u la shem ia la ka jingbakla.

"Uei uei de uba thied dewiong na phi?" Kylli u Merchant.

"Baroh," u lamler u Mel. "Wat ki phareng ruh."

"Ki Limey! Phi tip hi ba kim dei kiba bha. Wat die ha ki." Ong u Merchant.

"Ieh ki Limey ki mat thied na shawei Khan, ngi ngin shim ia u dewiong jong phi ha ka dor ba ong myntan." Ban ktien sa u Edward.

"Nga, nga dei u nongdie," ong u Mel. "Nga die ha uno uno baroh uba lah ban siew ia ka dor."

"Kata ka dei ka korbar, Pete." Ong u Merchant.

"To kata, Khan. Wat sngew ei ei ho. Ngin siew hi. Shim kane ka peisa. Ngi la siew lypa arphew. Shim as kane sanphew san. Ngin wan shim lano pat, la shisngi?"

"Em, "ong u Mel. "La arsngi pat.'.

"Kata ka biang bha ia ngi." Ong u Merchant.

Da kumta u Mel u die ia u dewiong u bym da dei eh u jong u hi. Ha kaba nyngkong ka jingiatip lem jong u kam shah, ka pynshitom jingmut ia u hynrei katba nang mih ki sngi bad nang heh ka korbar kita ki jingsngew baroh ki jah tad haduh ba i Kong Shaimon i wan ha ïing jong u ha kawei ka miet.

"Khun," ka ong. "Nga iohsngew ba phi la die bun bah u dewiong na ka par jongnga."

"Ho-oid, meirad," ong u Mel. "Nga la die."

"Sangeh noh, phi iohsngew! Wat die shuh."

"Balei meirad? Balei kumta pat?" U kylli.

"Em phi khun," ka ong. "U Jidon u khlem siew bai wai mynta u bnai. U shait siew lypa lai bnai lai bnai. Mynta pat u shu sngap kumto, wat la lah kut ka lai bnai."

"Da kumta pat?" U leh iyngngoh u Mel.

"Ho-oid keiñ khun, nga iathuh ia ka jingshisha."

U Mel u kheiñ ia ki peisa kiba u la pynlang. Ym duna ia ka sanspah.

"Katno phi ai ha u?"

"Shispah shibnai."

"Kata kaba phylla," ong u Mel.

"U ju siew ia phi man la ka por?" ka kylli.

"Kata keiñ kaba phylla ba nga ong. Ha kaba nyngkong i siew bha man ka por hynrei la katto katne sngi mynta tang ba in pyntip ia nga ruh em."

"Lada kumta lei lei phi dei ban sangeh noh. Wat tih shuh," ka ong. "Tad ynda u siew biang sa shisien, phi dei ban pynsangeh nadong ha dong.

U Mel u la kulmar. Ki shipai kin wan lashai ban wad dewiong. Daei un ai ia ki ?

"Peit shane Meirad lada ka long kumta balei phim ai wai noh ha nga ? Lada i bah Jidon i khlem siew bai wai pyllait noh na ka kti jong i bad ai ha nga."

Ka rkhie ia u.

"Ho-oid keiñ rad, ngan siew ia phi katjuh katba siew i bah Jidon. Nga te nga don hangne man ka sngi bad phim ym shitom ei ei ruh em ia u bai wai."

"Lada u briew uba kum u bah Jidon ruh u duh kumno ngan lah ban ngeit ba phin ioh nong ?" Ka kylli ka kong Shaimon. "Phi dei tang u nongbylla."

"Kata kaba dei, nga dei u briew uba duk. Nga la shah ban beiñ bad shah thok ha ban da biang. Namarkata nga sngewthuh bha ia ka jingjinjar jong phi. Tharai lada nga siew lypa ia phi man u bnai shuwa ba ngan trei, kumno phin sngew ? Long hi ?"

Ka kong Shaimon ka rkhie sa shisien bad ki ngap ba la ran jong ka ki phuh kum u syntiew.

"Shisha te rad, nga mut ia kaei ba nga la ong da ka mynsiem ba sngur."

"Ngan da pyrkhat shuwa namar nga la ia kren bad iwei i briew de." Ong ka tymmen Shaimon.

"Phim shaniah seh ia nga ?" U kylli u Mel. "Tang ba ka long kumta. Katba phi pyrkhat hi. Lada phim sngew mon ia ka jingtyrwa jongnga, ngam don pat ban tyrwa da kumwei."

"Ym dei ba ngam shaniah ia phi, khun. Nga pyrkhat ia ka par."

"Balei ka long kumno ! Lada phim kwah ai wai shuh kata la dep. Ka shong ha phi pat namar shispah tyngka shibnai kam dei kaba rit bad lada kumno re kumno u dewiong u dkut noh hangto, kan long ka jingduh kaba khraw ia u nongshim wai."

"Em phi khun, u dewiong u bun bha hangto. Nga tip bha ba u dang bun bha. Kan shim por da ki snem ban tih."

"Ym don mano mano ruh ba lah ban kren shlur kumta." Ong u Mel. "Ka shong sa tang ha u dewiong hi katno u don. Phi te phi tip hi rad katno shuh ki par kiba la shu ieh kumto. Namar ym don ba nud ban trei."

"Nga te nga da tip skhem ia ka par la jong."

U Mel u rkhie ia ka men Shaimon.

"Lada kumta te iehnoh phi rad. Ieh ngan pyrshang nawei pat."

"Ngam pat kren pynkut bad phi." Ong ka Shaimon.

"Sah sa kaei pat ?" U kylli.

"Lada phi lah ban siew lypa lai bnai u bai wai ngan ai ha phi." Ka ong.

"Ia kata te ngam lah ban leh," ong u Mel. Namar ba ka la bun bha ka peisa—laispah tyngka, bad lada ka par kam lah ban pynmih katta u dewiong te nga la jot thiaw. Lada phi mut da kumta hi, ka bha ba phi ai ha ita i briew. Nga hi nga la trei la lai bnai hangto bad nga la iohi ia ki dak hangne hangtai. Da kumno ngan tyrwa ia phi katta.

"Nga ong ia phi ba phim dei ban khuslai ia ka par hi."

"Phi dang don par dewiong shuh sa kawei ?"

"Em."

"Te balei phi kwah pynlat kai. Lada ita i briew i kloi ban ai boina ia phi lai bnai u bai wai, ka bha ba phi shim noh kloi ia ka peisa. Mynta hi ngam lah ban ai ia phi palat ban ia ka shibnai tad baduh ba ngan da sngewthuh bha ba u dewiong u da don."

"Tharai lada phi ai noh ia nga mynta shibnai hadien pat sa ai ia kaba sah."

"Lada phi mynjur ba ngan pyndep hapoh arbnai."

"Lada phi lah ban ai kham kloi, ka bha ba phi pyndep noh hapoh shibnai, khun. Namar ba nga donkam peisa noh mynta u bnai."

"To tad lada phi donkam peisa noh, ngan pyrshang ban pynioh. Mynta hi shim noh kane shibnai ka baiwai." U Mel u wad ia ka pla peisa bad u sei shispah tyngka.

Naduh ka step kaba bud u Mel u ialam arngut ki nongtrei. Ka jingdie ka iaid bha tad haduh ba ki nongtrei jong u ki lap kynsan ia kaba kut jong u dewiong. Kum kine ki jingkhein ki kynrei bha bad ki la pynkit ram ia bun bah ki briew ba ki trai shnong hi ki la ngiah.

U Mel u leit wad ıa ka kong Shaimon ha iing jong ka.

"Kaei khun ? Don ei ei kaba phylla ?" Kylli ka Shaimon.

"Nga wan ban iathuh shaphang kato ka par jongphi," ong u Mel.

"Balei ! Ka long kumno ?" ka kylli.

"Ha kato ka por phi pynbor ba ngan siew lai bnai u baiwai. Mynta dang arbnai ruh ym pat dap, u dewiong u lah da lut na par."

"Em khun, kam lah ban long. U dewiong u dang byllai hangto "

"Ngi lah poi haba kut."

"Phi la pyrshang ne em ia utó uwei pat u lum uba hajan ?"

"Em, hangto te kan lut palat. Mano ban tip lehsé ym don ei ei "

"U don katno ka kyman ha kaba kut ?"

"La jan katjuh kat kaba mynshuwa."

"Kata te thik u don ha uto uwei pat u lum. Phi dei ban pyrshang wad ha uto u lum "

"Nangno peisa ngan ioh ban theh kai ha uto u lum jongphi?"

"Wat duh jingkyrmen. U dei ban don haei ro haei."

"Phim pat iohi te phim sngewthuh. Tharai lada ngim shem pat ?"

"Ngan ym shim bai wai shuh ia ki lai bnai ki ban dang wan." Ka ong.

"Phi mut ba ngan theh peisa kai sa ha uto u lum jongphi de ?"

"Em, khun. Nga tip skhem ba phin shem ha uto u lum uba hajan. Lashai ngan wan bád ngan pyni ia phi ia ka jaka."

Ha ka step kaba bud, u Mel u leit dang step ban [illegible] ia u lum kumba ka bthah ka men Shaimon. U iáid [illegible] sharum ia u lum hynrei um iohi dak satia. "[illegible] don

dewiong hangne u slap un jin da la pynmih shabar." U kren hi hapoh la ka mynsiem.

U Mel u la ia kut lypa ban ai dewiong ia ki katto katne ngut. U pyrkhat kumno sha ba u lah ban pyndep ia la ki jingkular. Un batai ia ki nongtrei ba kin tih ia ki rud katba lah ban ioh. Ia lade pat un pyrshang ban bud ia ki jingbatai ka tymmen Namar lada u iehnoh ia ka par un duh ei arspah tyngka ei ei bad kata kam dei kaba kai. Lada jia ryngkhat ba u lap ha uwei pat u lum kata kan long ka bok kaba khraw Nalor nangta ka peisa ruh u duna ban wad da kiwei pat ki par.

Ki arngut ki nongtrei jong u bad ka men Shaimon ki leit ha ka jaka ba u don u Mel. Ka men Shaimon ka iaid suki bha bad ka ialam ia ki haba kham sharing

"Kane hangne ka jaka kaba nga mut." Ka kdew artat da ka kti.

"Phi da sngewthuh ba ngin ioh dewiong hangne?" Kylli u Mel.

"Dewiong! Ha une u lum! U kren kynsan u Jing, uwei na ki nongtrei u Mel. "Kumno ka lah ban long? Ym don dak ei ei ruh em."

"Ho-oid" ong ka kong Shaimon. "Kumno phin iohi ia uba don hapoh khyndew?"

"Uwei ha ka shiphew u lah ban long." Ong u Woli, uwei pat u nongtrei jong u Mel. "Baroh ki lum kim don dewiong."

"Peit shane rad," ong u Jing. "Ka bha ba ngi jynrat noh ia une u lum na ka bynta jongphi."

"Balei phim sngap ia kaba nga ong?" ka kylli ka tymmen

"Ban pynmadan ia une u lum ba phin dup ioh rep kba maphi?" Kylli u Jing.

U Mel u bat sah ia ka khlieh la jong da ki kti baroh ar.

"Em phi bah, ngim dei ban shu pynsyrwa kai ia lade ha kiei kiei ki bym lah long." Ong u Jing. "Ka bha ba phi wai da kiwei pat ki par. Nga tip bha ba don kawei ka par kaba bha kumba shimaii ei ei nangne. Ka trai ka kwah ai wai ia kata ka par. Lada phi sngewmon ngan leit pyniakren."

"Ap shuwa jingjang" ong u Mel. "Wat da kren than ia ka tymmen. Kan bha ba ia pyrkhat lang ia nga de. Nga la lah siew lpa lai bnai bad lada ngi iehnoh ia kane bad phet shawei pat ngan shu duh ei u bai wai. Ka bha ba phi tih ia ki rud katba ioh ei Nga pat ngan pyrshang hangne marwei."

"Phi dei ban pyrshang, khun. Phin lap hangne." Ka ong biang ka Shaimon.

"Shuh, ngan da buh dak shuwa ia ka jaka." Ong u Mel. U kheiñ ia ka jaka ka ban ia ryngkat bad ka par rim. U buh dak bad u sdang trei marwei. Ka men Shaimon bad ki nongtrei ki leit noh sha la ki jong ki kam.

Ka suk ban tih ia ka sharing. U Mel u trei baroh shi sngi. Ym don dak ei ei ruh em Ha ka sngi kaba lai ka maia aiu re ka kren ha ka mynsiem jong u ba um dei ban pynsyrwa kai ha u lum uba thylli. Ka kyntu ruh ia u ba un pyrshang ban wad ia u dewiong hapoh par hi namar um pat krang wat tang shapawa ia u lum ruh. U sangeh khek bad u rah ia ki tiar ki tar shapoh par. U Jing bad u Woh ki dang iatrei ha ki arliang

"Jing!" u khot u Mel. "Ka bha ba nga pyrshang hangne phi."

"Nga la mut ban ong ia phi tang ba ngam nud satia haba nga iohi ba phi pynshah shkor bha ia kato ka men bieit." Ong u Jing

"Ka mei men ka nang bha ban rwai." U kren u Woli.

"To ia klet noh ia ka." Ong u Mel.

"Khlem pep," ong u Jing. "Ba ngin shem ia u khun ka iong hangne hi. Kumno heit u jah kumto kynsan kynsan. U don hajan hi. Ngin sa shem ia u."

Hadien shitaiew ba u la tih hapoh par u Mel u sdang artatien. U artatien ba un shem dewiong. U artatien ia ka korbar la jong, u artatien ia ki nongtrei, u artatien ia ka jingim bad ia ka pyrthei baroh kawei. Ha kata ka rukom u la kham leh sian ba u la maham lyps ia ki nongthied tad haduh ba un da lah ban pynmih kham bun. Ka jingdie ka hiar na ka saw kali shitaiew haduh tang sar kali kaba mut ruh ba kan dang hiar shuh shuh sha ki hikali bad duna.

Ha ka sugi kaba phra, kumba u ju leh barabor, u Mel u poi dang step ha jingtrei. "Balei ?" U kylli ia lade katba u dang tih. "Balei sha ka long kumne ?" U kynmaw ia ki por barim. U sdang kum u nonghikai bad u kut noh ha ka shah beh kam. U shongkurim ia ka khun riewspah bad u kut ha ka duk. U ioh ka bri kaba la heh bad u shah knieh pynban. U la thung kaba la i hun ha lade, ia kata ruh u dei ban iehnoh.

"Kaei kaei kaba kine ki kti ki pyndei ka kylla jew Balei ? Balei sha ?" U pan jubab na ka par kaba thylli ba u iohsngew ia ka jingsawa ka sur lajong ba ka shat ha ki maw. "Balei kum kane ka nusih !". U tih da u lyngka bad u ring ia ka khyndew da ka mohkhiew. 'Dei ba ngan da iap thngan mo kumto bad ban shah rkhie kai ha ka pyrthei ? Hato ki khun jong nga ruh kin kut ha ka duk bad ka kyrduh ?" U tih tyngeh ia ka khyndew kaba ieng kum ka kynroh bad u ia kynduh ia ki maw "Kane ka par ruh imat ka dap da ki maw suda. Ngan ktha ia ki baroh." U tih ia u maw. "Em, ngan ym khlong ia une. Ngan tih narud" U tih narud u maw bad kynsan u lyngka u poi ha ka khyndew kaba iong

"Are kaei kane ?" U kylli hi marwei marwei. U khlong ia ka khyndew da ki kti bad u bat ha shadem hi

"Ho-oid ka dei kaba iong "

U tih shuh shuh, ha kata ka por ki nongtrei jong u ki wan poi.

"Hei Jing ! Hei Woli ! Ale hangne '

U Jing bad u Woli ki leit sha kaba u don.

' Balei bah ? Aiu phi kwah ia ngi ba ngin leh ?"

"Tih hangne Jing bad phi de Woli."

"Kaba iong !" Kumba kyndit baroh arngut.

"Tih." U hukum u Mel.

Ki tih shongshit baroh arngut bad shen ki poi ha ka khyndew kaba kham eh

"U dewiong." Ki ia pyrta baroh arngut.

"He—e." U pynhiar mynsiem u Mel. U shim shi lyngkhot bad u doh. "Da peit bha ia ka kynian" U ong ia ki.

Ki nongtrei jong u ki tih bad krad ia ka khyndew.

"Imat kumba kat juh phi bah." Ong u Woli.

"Ka tymmen bieit," ong u Jing. "Ka kwah ban ialam ia ngi sha ka bym dei."

"Ym dei ba ka da kwah hi," ong u Mel. "Ka bapli ka kwah ban iarap ia ngi."

"Shabar u dewiong," u kynnoh u Woli.

"Ka lah ban bakla, namar ka ruh kam tip." Jubab u Mel. "Ym dei ba ka kwah pynbieit. Ka jingthmu hi kaba bha tang ba kam tip hangno u don."

"U khunlung ruh u lah hi ban kdew kumba leh ma ka," ong u Woli. "Nga te nga suba ba kam kwah shuh ia ngi hangne."

"Wat khuslai Woli" ong u Mel. "Ngin don hangne palat ban ia ka por ba ka khmih lynti."

LYNNONG 12

Ka thma ka la kut. Kumta baroh ki briew ki khmih lynti ba ki sngi barim kin wan phai pat. Ki trei ki ktah ruh ha kata ka rukom, katba ki ba nang ba stad pat ki iathuh lypa ia ki jingjinjar jong ki por ki ban dang wan. Ki nongkyndong kiba la shah shitom ia ka jingkyrduh bad ia ka jingtan ka pyrthei kim sngewthuh balei kin jinjar kumta. Ki la shah jinjar la san snem bad kim kwah pynjlan shuh ia kita ki por. Kam long satia kumba ki khmih lynti kumta ki shu iai ap kyrmen

Tang mar shu ia kut ka thma, ki nong America ki phet nyngkong, suki sa ki phareng, sah sa tang para ba iong. Ka die ka thied ruh ka duna. Ka korbar u Mel lei lei ka biar palat ia baroh. U la tip lypa ba kan long kumta tang shu phet u khar lieh tang ba u la nang bha ban pyn-iaid ia ka kam bad um pyrwa ei ei ruh em. Ki khmat jong u ki shat jngai palat ban ia u dewiong sha kiwei pat ki jingtrei kiba thymmai. Shuwa ba un leh kumta u donkam ban kynriah noh ia lade bad ia ki kam ki jam jong u na nongkyndong sha Sor. Namar dei ha ka nong-bah ba u lah ban sngewthuh kham bha ia ka jingiaid shaphrang jong kano kano ka kam. Nalor ka korbar jong u, u dei ban kyntiew sa ia ki khun de ha ka jingnang.

jingtip namar ki la sdang san ter ter. Ha nongkyndong hi um lah kyntiew ia ki ha kata ka liang namar ki duna ki ladj Kumta u dei ban leh noh lada u kwah ba kan ym dier. U pynbeit ba ka iing kaba u thied na ka Nari kan sah kumba mynshuwa ka jaka khaii dewiong bad u thung ia u Jing bad ia u Woli ba kin pyniaid ia ka kam jong u.

U Mel u jied ia ka Mawlai kum ka jaka shong jong u na kaba un pyniaid ia ki kam ki jam. Ka dei ka jaka kaba kham kynjah bad kaba lait na ka ir ir bir bir jong ka sor, ka kham ia syriem ia ki nongkyndong bad ia ki jaka kiba u la mlien shong bad ka iadei bha bad ki jingmut jingpyrkhat jong u.

Hadien ba u la sngewbiang bha ka shong ka sah ha ka jaka kaba thymmai, u Mel u sdang ban wad ia la ki lok barim ba jah ha Shillong. U shem ba bun na ki, ki trei kam sorkar wat u Jidon ruh. Tang khyndiat ngut eh kiba trei kam la jong bad u Somoion u dei uwei na ki. Wat la um da dei eh u lok uba ia jan ha ki por shong skul ruh u Mel um banse ban pyniadei lok bad wad jingiarap na u.

"Ka khaii pateng myntа te ka la hiar phi, Mel." Ong u Somo haba u Mel u leit kai ha ing jong u.

"Nga sngewthuh ia kata," phai ktien u Mel. "Dei na kata hi kajuh ka daw ba nga wan phet hangne. Batai lem mapai da ino ino i kam iba rit ba ria iba ngan lah ban ioh nong khyndiat khynsoit."

"Da nga mo ngan batai ia phi ne phi ia nga ?"

"Lada nga la tip bha ia kiei kiei kiba hangne, ngan ym da la pynjinjar ia phi." Ong biang u Mel.

"Shuh shuwa ho. Phi lah ban bteh da ki kali kit jingkit. Ki ong ba ki kali shipai ki tad. Lada phi ꞉don peisa phi lah bân thied da ki jeep bad ki trok. Ki shipai ki la leit bad ki ong ba ki shipai America lei lei ki iehnoh bun bah ki kali."

"Hangno ki ieh ia ki ?" U kylli u Mel.

"Lada phi kwah ap shuwa sa shiangi arangi. Nga la phah uwei u briew ban leit peit ha Dimapur. Nga iohangew ba ki don da ki hajar hangta."

"Ki kali ki donkam ia ki nongniah de."

"Ki driber ki bun. Bun ki hym ioh kam. Kiba la wan trei shipai ruh kito kiba trei bad ka Assam Transport

ruh kito hi. Ki bapli kin ioh kam na ei katto katto ngut."

'Ka bha lada ngi ioh ia ki de."

"Ap shuwa haduh ba un da wan uta u briew. U lah ban ai jingtip ia ngi kaba kham bha. Nga ruh nga kwah kawei ka kali. Ngan sa phah uwei u briew ban ia kynduh ia phi, nga mut u nongniah, sa ia kren hi bad u."

"Kan bha pynban lada phi phah kumta."

"Te phi pat phim shym iathuh ia nga ia u dewiong jongphi." Ong u Somo.

"Ym don ei ei ruh em ba ngan iathuh ia phi. Mynta hi u duna shikatdei eh. Shiphang nga la lah ban die ha ki shipai, tang shu kut ka thma pat ym long ei ei shuh. Mynta hi nga ieh kumto ha ki nongtrei bad nga kyrmen ba nga lah ban ioh da kiwei ki jingtrei hangne"

"Lada phi da mut shisha hi ngi donkam ban ia pyrkhat ia u phan"

"Kumno ngin leh ia u phan ? Ngin seng da ka kor?" Kylli u Mel.

"Ym dei kumta. Ngan iathuh ia phi ba ka dor u phan ka poh than eh hangne bad ki briew jongngi kim ioh satia ia ka bynta ba ki dei ban ioh."

"Phi kren kum u riew ieit ri. Balei phim ialeh member? Ngin thung ia phi"

"Ka dei kaba shisha," ong u Somo. "Nga iathuh ia phi ia ka jingshisha. Ha kiwei ki jaka ka dor ka kham bit shibun ban ia kaba hangne."

"U phan u dei ha ka kti ki khraw bor Kin shah hi mo ia phi ba phin rung ha ka hima jong ki. Nalor nangta donkam ka spah bah ia kum kito ki kam."

"Ngam ong ba phin knieh kynthet na ki kti jong ki. Ngi dei ban pyrshang ban kyrshan ia ka dor hangne."

"Phi tharai kaba jem haduh katta katta ?"

"Ngi dei ban pyrshang."

"Ha kine ki por hi nga artatien shibun. Ngi ki dohkha rit ngin die ha ki nongdie khutia."

"Lada phi ong kumno kumno ruh phim lah lait na kaba ia knieh. Kata kan bud hi. Katba kiwei kin ym salia ban duh, nga bad phi ngim lah satia ban duh."

"Wat kren shaiak than eh. Imat phi tieng mo."

"Nga tieng namar la bun bah kiba pynngam kai ia lade ha ka kam phan "

"Kan ym long kumta. Ngi dei ban da peit bha."

"To kata," ong u Mel. "Mynta hi ka por ka la kut artat. Ngin sa ia peit pat la shom snem. Ia mynta hi kan bha ba ngi pyrshang da ki kali."

Ha kata ka miet u don u briew uba wan ia kynduh ia u Mel.

"Nga dei u Diken." Ong uta u briew. "I bah Somo i phah ba ngan wan ia kynduh ia phi."

"Phi ñiah kali ?" kylli u Mel

"Ho-oid Bah."

"Shong," ong u Mel. Haba u la shong, u Mel u kylli, "Phi trei aiu mynta ?"

'Ngam da don kaba thikna.'

"Te phi leh aiu heit ? '

"Katba ioh la kano kano ruh."

"Phi don laisen ?"

"Ho-oid na ka bynta ki kali heh.

"Phi trei khatduh eh bad no ?"

"Nga don ha ka Labour Corps bad la kumba hynriew bnai ei ei nga shu trei katba lap."

Mynhynne ngi ia kren bad i bah Somo shaphang ki kali shipai."

"I iathuh ia nga. Nga tharai ka dei ka korbar kaba bha shibun. Ka kam ka bun na ka bynta ki kali kit jingkit. Lada phi don kawei ka trok, kan kamai bha ia phi"

"Katno ka dor jong ka ?"

"Shiphew ne khadsan hajar pynban kaba thymmai. Lada phi thied pat da ki kali shipai nga iohsngew ka long tang kumba shi hajar ei ei."

"Sa kawei pat katno ki ai ia ki nongñiah shibnai ?"

"Hapdeng sawphew bad san phew nangta pat ka bai leit bai wan."

"Katno kata ka bai leit bai wan."

"Artyngka shi sngi."

"Tharai lada nga thied ka kali, ong noh artylli, phin trei hi bad nga bad katno phi kwah ba ngan siew ?"

"Sanphew tyngka ka la biang ia nga bad kata ka artyngka shisngi."

Nga sngewthuh ia kata," ong u Mel u ia kohnguh khlieh artat. "Phi lah hi ban ioh sa uwei u briew lade nga kwah thied artylli ?"

"Ho-oid bah, ngan pynwad ia phi da u briew uba bha."

"Phi peit hangne Diken, nga dei u briew uba thymmai ha kane ka laiñ "Ngam tip kumno ban pyniaid ia ka Lada phi sngewthuh hi ba kaba lah ban ai jingmyntoi, nga kloi ban sdang. Lym kumta te ka bha ba ngi klet syndon ain ba ngi la iakren."

"Lada ki kali kiba bha, ka kam hi te kaba myntoi shibun."

"Kata ka dei ka kam jongphi. Phi dei u nongñiah bad phi tip kaba kumno ka kali phin thied."

"Ia kata ngin leh ma ngi. Ngin jied da kaba bha"

"Nga shaniah ha phi bad nga ngeit ba phin leh katba idei ban leh Nga hi ngan ai ia ka tulop jong phi man la u bnai. Wat khuslai ia kata katba phi dangtrei bad nga. Ap un da wan u briew i bah Somo na Dimapur. Phi pat nang wad shuwa sa uwei u briew."

"Ho-oid nga iohsngew ba u nongñiah kali i bah Somo u la wan poi mynta janmiet."

"U la wan ?"

"Ho oid bah."

"To ngan da iakren bad ki shuwa. Phi pat nang wad ia uta u briew." Ong u Mel. "Shisha nga klet phi sah haei ?"

"Ha Garikhana, ha syndah ba shong ki pulit. Baroh ki ithuh ia nga hangto."

"Ka bha." U pynkut u Mel.

Dei da kumta ba u Mel u sdang ia ka korbar kaba ar. Ka iaid bha katto katne por bad u la iohnong de.

Ha kito ki sngi ym don City Bus na Mawlai. Ki briew ki iaid da ka kjat bad ki kit la ki jingkit ha ki khoh. U Mel u dei ban ia kynduh bad u Somo na ka bynta ka khali phan. U la kular ia u bunsien taing ba un ju poi namar ba u dang bun kam. Ha kata ka step u iaid na surok bad la ka shatri ha ka kti namar ym don ba lah

ban tip ia u slap. U Mel u la ha shiteng lynti bad u la palat ia ka jingkieng haba u ther kynsan u slap. U plied tyngeh ia ka shatri bad ka kylla pyrdet pynban. Nangta u ialeh ban khun arsut da kaba u kyrshan ia i jingbat ha surok. Haba u leh tyngeh ka kheiñ pynban tbak.

"Khun ka," u tim. "Kumne hi ha ki por donkam."

Ki ïing briew la shadien ne shakhmat ruh ki jugai katjuh. U her sha khmat bad la ka shatri jot ha khlieh. Katto katne jam na u Mel ka kynthei briew ka iaid kynjai ryngkat la ka shatri. Ka phai dien haba ka iohsngew ia ka jingher u briew nadien jong ka.

"Are," ka ong ha ka por ba u Mel un sa iaid lait ia ka. "Kumno kumto kato ka shatri jong phi ?"

"Kane," ong u Mel u pynkhih artat ia la ka shatri la jong. "Kam ju larkam ha ki por donkam."

"Ale, kup lang da kane."

"Khublei shibun, ngin jhieh baroh arngut."

"Phim treh ?" ka kylli.

U Mel u sangeh. Kaba eh ban kyntait ia ka jingtyrwa jong ka kynthei. Long khlemakor pynban.

"Khublei shibun, tang ha katei ka ïing."

"Phi donbok ba phin leit tang hangtei."

"Em, nga mut ban leit sha iew. Haba kumne pat ka bneng ka bha ba rieh slap noh tad haduh ba kan da kham rang."

"Nga ruh ngan hap iaid na iew, lada phi kwah ngi lah ban ialeit ryngkat," ka ong.

"Ngan da poi hangtei ngan sa pyrkhat namar ba une hi u slap te baroh arngut ngin jhieh."

Ki iaid kham stet katba u slap pat u nang ther jur, ki la jhieh baroh arngut.

"Nga tharai ka bha ba ngi rieh slap noh." Ka ong

"Kaba dei keiñ, ale."

Baroh arngut ki rung kluk ha ka baranda jong ka ïing kaba nyngkong, kaba don ha sharing jong u lum Jaiaw Langsning Ka trai ïing ka bapli ka briew kaba dang shu mot iaw ka plie ia ka jingkhang haba ka iohi ba ki briew ki rung ha baranda.

"Rung hapoh ïing seh." Ka khot angewbha ia ki.

"Em phi kong, ngi la pynshitom sa ia phi." Ong u Mel. "Ngin shu rieh slap bad ngin ia iaid noh tang shu sdang rang."

"To rung seh da shong hapoh ling." Ka ban.

"Ym lei lei phi kong. ngin ieng hangne," ka kren sa ka paralok u Mel. "Ngi lah jhieh rynjaiñ. Ynnai pynjinjar sa ia phi de." Ki iawiat samrkhie.

Ka trai ling ka wiat kylliang.

"Katba phi ia sngewbit. Tang ba wat sngew ei ei ho." Ka rung artat ia lade hapoh ling.

"Ym lei lei," ong u Mel. "Hangne ruh ka biang hi."

Katba ka trai ling ka dang rung ha la ka kamra, u Mel u pyrkhat ha lade "U slap mo sa shisien bad ka kynthei de." Ha kata ka por ka paralok jong u ka iaid haduh jan jong u hi roit ka ia phuh samrkhie artat. Kaba itynnad bad wan dur bha Ka jingphuh samrkhie jong ka ka pyniap ngiah ia u Mel.

"Lano kan rang ?" Ka kylli'ia u Mel ka da kdew artat da ki rmiang shyntur jong ka ia u slap uba nang jur.

"Ngam lah ong," ong u Mel. Ka lah ban long baroh shisngi ruh."

"Ngam tharai ba phi kwah ba ngin ieng sah hangne baroh shisngi"

"Oh em," u pynbeit pat "Ngam da thmu haduh katta."

U peit bha ia ka bad u pyrkhat ba kam duna shuh ia ka arphewsan snem ei ei.

"Oh shisha," u ong. "Ngam pat pynithuh ia lade. Nga dei u Mel Phi pat ?"

"Ka Nana, Nana Suchiang. Phi dei i jait aiu ?"

"Ngam ju pyndonkam. Ngi dei ki jaid Dkhar, Dkhardienglieng. Baroh ki ia tip ia nga kum u Mel."

"Ngam ju iohsngew." Ka ong.

"Nga dei na nongkyndong, jngai bah nangne. Kam dei kaba kai ba phin ithuh ia nga."

"Na kano ka shnong ?"

"Na Mustoh."

"Nga sngewthuh. Nga la poi ha shnong jongphi."

"Phi la poi ?"

"Ho-oid, ish ! Nga kynmaw ia kito ki soh ha shnong jongphi. Kiba la i hun sat."

"Ki itynnat tang ba nga la phet shnong la slem "

"Phi shong haei heit mynta ?"

"Ha Mawlai."

"Phi trei aiu hangne ?"

"Nga shu shang shaneng sharum " U pynkylla noh ia ka jingiakren. "Peit nto u slap u la rang artat Phin leit haduh hangno ?"

"Ngan leit noh sha iing. Nga wan kai na iing i paralok tang ba im don ha iing "

"Nga la slem," ong u Mel. "Nga ia kut ban ia kynduh bad uwei u rangbah Ka bha ba ngi leit noh "

"Ap ngin i.. l it lang," ong ka Nana "Ka bha ba kren shuwa ia i trai iing "

Ki tied ia ka jingkhang

"Khublei shibun Kong." Ki ia ong lang. "Ngi la shu rung la ka rung ha baranda jongphi."

"Ym lei lei," ong ka trai iing. "Haba slap kynsan kumne phin leh kumno ?"

Ha kata ka jannıet katba u Mel u dang leit phai sha iing ryngkat bad ka shatri thymmai ha ka kti, u sngew ia lade kumba u dei uwei pat u briew. Ka jingthait bad ka jingbtai jong kajuh shi kajuh ka kam ha ka shi khyllipmat ka kylla long ka jingsngewhun mynsiem. U la ia kynduh bun bah ki kynthei ba ki shisnem ar snem ba la lah hynrei um shym ia shem bad kawei ruh kaba lah ban ai mynsiem ia u. U kynmaw bha ba u ju peit kai ia ki bad ha kita ki khyllipmat ba u leh kumta ka main jong ka tnga bad ki khun jong u ka paw ha u. Ka pher shibun pat bad ka Nana. Ka don kaei re kaei ha ka ia kaba kiwei pat kim don. Ha ito i por iba khyndiat iba ka don bad u ka la lah ban ring ia ka jingmut jong u bad ban shon dak ha ki jingpyrkhat jong u bad ai mynsiem pat ia u. Kam shym la kren palat ban ia kaba kano kano ka thei donakor ka dei ban kren hynrei ka rukom kren jong ka bad ka rukom khih rukom ksar ka pynkynroi pat ia ki jingsngew u Mel naduh trai bad u Mel u sngew pat ia lade kum u samla sa shisien. Ka jingsngew shongshit ba bakla jong ka por samla bad ka bor ba thymmai ki par ha ki

thied snam jong u. Haba u poi ha ïing, u sngew kumba u kwah shang kai, la hangno hangno ruh käm pher wat lada ka dei tang ha surok ruh tang ban lait na ka set op hapoh kamra.

Phra bnai mynshuwa u Mel u sngewpyrshah ia ka khaïi phan "Ka kam duhnong" u shait ong ha lade. Wat ha kata ka step hi ruh u mih na ïing ryngkat bad ki juh ki jingpyrkhat, hynrei hadien ba u la la kynduh bad ka Nam ki jingmut jingpyrkhat baroh ki kylla namar haba u Somo u buh ia ka juh ka jingtyrwa kaba ula tyrwa ia u Mel baroh kine ki bnai, u Mel um shym kren pyrshah wat tang shi kyntien ruh.

"Ka bha ba phi ai ia nga tang shihajar tyngka mynta? Ngan pyniaid hi bad phi pat shu shong beit bad niew tang ia ka jingiohuong shi bnai shi bnai."

"Ha-ha-ha," rkhie u Mel ia lade ruh u kyndit thret namar la slem bah um ju rkhie shuh ha kata ka rukom.

"Ka bha ba phi leh ia kaei ba nga ong bad sa rkhie pat hadien," U ong u Somo.

"Lada nga ai ia phi shihajar mynta, balei, ka dohnud jongnga hi kan shong hangta. Kumno ngan klet? Phi la am than eh phi Somo."

"Ita iba rit tam Shihajar na phi bad shihajar na nga ka dang long dang arhajar katba u phan pat u don da ki phew lak ha ki lyngkha."

"Phi te imat phi phohsniew ban long syiem ia u phan."

"Balei ngam phohsniew! U phan u dei u jingmih jong ka ri jongngi bad ngi dei ban long syiem."

"Ka bha lada phi don shisha ka jingkut jingmut kaba akhem hynrei ki jingeh ki bun ho"

"Uei u ban salia sa ia ki jingeh? Ai shuwa ia ki peisa ha nga bad nga la batai ia phi ba phin shu shong khop. Phim donkam ban pynjlnjar ia lade. Ngan leh hi nadong shadong."

"Ani! Kata te kaba da sngew muja shisha."

"Ka dei. Phin ym babe. Wat pyntud, namar ka por ka la biang bha."

"Lada nga ong ba ngam don katta ka tyngka bad nga?

"Ngam ngeit ia phi. U briew uba don bad par bad kali, em. Ngam ngeit."

"Ka tyngka kan shong leh aiu ha iing. ? Ka korbar kein."

"Sei, sei na kito ki kam rit kam ria jong phi. Kane ka dei ban long ka jingtrei kaba kongsan."

"Kumno nga lah ban kiet ia u dewiong uba la pynlong ia nga kumba nga long mynta ? Ngam shym long ei ei ruh em tad ynda nga la ktah ia u."

"U dewiong jongphi u mat meh ding tang ba um dei ban bam duh ia kiwei pat ki lad."

"Kata ka mut ba nga dei ban theh ha phi seh."

"Ym dei ha nga, ha ka jingkhaii."

"To ngan da leit tih shuwa bad lada nga lah ban shem."

"Phi kren la kumba ki tyngka, ki ana bad ki poisa ki dem hapoh krem dewiong jongphi."

"Dei nangta hi ba nga mih."

"Oh-o-o, ngan salia sa ia kata ?"

"Phi te phim sngewthuh seh."

"Peit shane Mel, nga kwah lashai ho. Ngi dei ban sdang noh mynta kumne. Wat ong ba kato ka par jong phi kam sei soh ho."

"Nga ong ia phi ba ngan da tih shuwa."

"Tang ba ka dei ban long lashai.

"Balei phi kyrkieh ? Mynta phi iathuh ia ki jingdon-kam lashai pat ia ka phliah. Kan jin da la bha ba nga buh thiar ha iing."

"Phi ruma ne ? Nga sngew pher shibun. Don ei ei kaba pynlyngwit ia phi ha Mawlai ?"

"Balei ? Ym dei phi kwah shi hajar tyngka lashai ?"

"Ho-oid."

"Nangno ngan ioh katta lymda nga tei da ka bang ha iing."

"Sngap hangta sa shisien pat phi kyllain. Ka bha ba nga phah nongsyntiat ban ap ia phi ha Mawlai."

"Ym don ei ei ruh em ba phin syntiat. Ai por ia nga, para. Ngan ai ia phi lada phi la kut jingmut shisha."

"Kumta te ho-oid, ai ai la nga shihajar bad nga ong ba phin ym babe."

Baroh ki ialap sa tang ia ka sngi laitluid. Ka ri kaba la shah teh mraw la arspah snem ei ei ka dei ban shit rhem na ka bynta kata ka sngi. Haba ka poi kata ka sngi baroh ki ia leh kmen. Baroh ki pyrkhat ba ki sai teh sai khum ka jinglong mraw kin dkut noh tbak bad ba baroh kin laitluid. U Mel u thang uwei ar u bom ha ka por shiteng synnia, ki khun pat ki kmen haduh bym don pyrthei shuh Ki briew ki ia iap bieit tang ia ki dorbar bad bad ia ki jingialang. Kum ki ngap ki tuid bad lang lymbung ban sngap ia ki nongialam jong ki. Ki nong kren kiba bun sat. Da ki hajar ki mih pyrthei ki jingkular bad shen ka ri kan sa tuid tang da ka dud bad da ka ngap Ki kot khubor ki lah die kum ki pu khlein ka juh bad u Mel u pule ha ban da ngiah. U sngew kumba ka ri kan sa lait na ka bam sap, na ka jingban bein ia u rit u ria bad ba ka jingkhaii pateng kan lait na ki kti jong kito kiwei ar kiba dakhol la kum ka kam kynti jong ki bad na ki kam runar jong ki baroh.

"U Somo u sian," U kren u Mel marwei marwei hi u ia khylliap artat ia ka kot khubor. "Shen ka ri kan sa riewspah bad kan roi nadong hadong. Kano kano ka korbar ruh kan sei soh hi"

Ha kawei ka janmiet u Mel u leit ha dukan u Somo. U iohsngew ia ka jingiaid shaphrang jong ka jingkhaii phan u Somo bad u kwah ban ia kren kai artat.

"Hangne te ka bit hi," ong u Somo. "Nga mut ban pyrshang shabar de. Nga iohsngew u heh dor ha Gauhati."

"Da antad shuwa ho. Wat kyrkieh. Ka por ka dang byllai." U bthah u Mel.

"Ym dei mynta. Ngan sa leh suki. Phin sa iohsngew hadien habud" Ong u Somo. "Ka da dei kaba shisha seh Mel ? Don mano re mano ba ialap ba phi duh ha ki kali."

"Nga ngam sngewthuh sngewthaw ia kato ka kam. Mynta la katno shuh nga hap pynlut haduh ba ngam sngewthuh shuh ia baroh ar tylli ki kali."

"Ki don hangno mynta ?"

"Ki iaid hi tang ba nga la duh la jhor. La jan man la ka sngi ka aniew kaei ka ieh kaei. Nga la ngiah ban pynlut tang ha ki hi."

"Bha ba phi husiar bad khiar bha Mel. Katto katne na kine ki nongñiah kali ki buaid peisa bad bun na ki ki dei ki bieit."

"Dei maphi uba pynithuh ia ki ha nga."

"Hynrei u Diken u dei u briew uba bha."

"Phi tharai ba um long shuh mynta ?"

"Nga tharai u la leh bieit. Haba ki briew jong ngi ki ioh mad ia ka jingbang jong ka peisa kim salia ban pyniap thngan wat ia kito kiba bsa ia ki ruh. Namar kata ka bha ba phi husiar ia lade Ki briew mynta ki la kylla shikatdei eh."

"Nga tharai kan bha ba nga shah shkor ia phi "

"Ani ! nga la thait." Ka ong kynsan kynsan ka Nana ka ia rung kluk ha dukan u Somo. "Nga wad ia phi baroh shi janmiet."

"Ia nga !" Ong u Mel. "Balei"

"Nga donkam kawei ka kali ban pynkit dieng." Ka ong ka Nana.

"Ki kali jong u kim kham iaid shuh mynta." Ong u Somo.

"Baleh aiu ? Ki la sangeh seh mo ?"

"Duhnong," ong u Mel.

"Phin ym duh bad nga. Phi lah ban phah kawei lashai ?" Ka kylli.

U Mel u shu rkhie. "Lada kim pat iakut bad kiwei".

"Ki don haei ?" Ka kylli ka Nana.

"Ia bad nga." ong u Mel. "Ngin wad ia ki. Nga la leit ho Somo."

"Sa leh kumba nga ong keiñ" Ong u Somo.

"To "

U Mel u ialam ia ka Nana. Ki iaid lyngba ki lynti rit ba kyllaiñ ba bun briew bad ba jaboh, ki sa khun bad noh sha iew Mawlong ha kaba ki kali u Mel ki shait ieng.

"Ngam shym iohi ia phi naduh kato ka sngi," u sdang u Mel. "Imat phi rieh."

"Nga pat nga iohi ia phi la jan man la ka por," ka ong.

"Phi iohi ? Nga pyrkhat katta ba phi kiar na nga."

"Kata te kaba phylla. Habá nga pat nga pyrkhat ia phi da kumwei."

"Ym dei phi kumta."

"Ki briew ia nga imat ki pyrkhat bakla shibun."

Lada nga la leh kumta nga donkam ban pynbeit noh."

Ki poi ha ka jaka ba u Diken u pynieng ia la ka kali. Ka kali kane tang ba u nongñiah pat um don. U Mel u pynpah ia ka kali bad u peit sawdong ia ki lad bad ia ki lynti. U pynpah biang sa shisien arsien Hadien katto katne u iohi utei u Diken u mih na dukan sha.

"Utei u briew uba nap tang ka dihsha. Hangno ma ba u sangeh, phin lap ia u tang ha dukan sha" U ong u Mel.

"U baph u shang," ong ka Nana.

"La u sliang ne um sliang ruh phin shem ia u ba u kjit tang ia ka pela sha"

"U kop ioh hi."

U Diken u wan hajan jong ki ha la ki jaiñ jakhlia ba bit umphniang rynjaiñ bad la ka jaiñ teh khlieh kaba iong.

"Diken !" U khot u Mel "Ine i kong i kwah kali la shai ban kit ia ki dieng jong i. Phi lait em ?"

"Nga lait hi" Pyntud u Diken u ia trud artat ia la ka khlieh.

"Phi la ia kut badno badno ne ?"

"Em, nga mut ban shna noh ia ka kali lashai."

"Phim lah ban shna pat ha kiwei ki por ?" U kylli u Mel.

"Ka long hi"

"Lada ka long kumta, ka bha ba phi leit bad i lashai. I la wad ia nga la biang hi ha kine ki sngi"

"Hangno kata ka dieng Kong ?" U kylli u Diken ia ka Nana.

"Ha san mer. Kaba jinjar ba phin lap. Ieh ngan wan hi lashai hangne ha ka por hynniew ne phra baje mynstep. Nga tharai katta por phi la don." Ka kren ka Nana.

"Ngan da ap khnang hi." U jubab u Diken.

U Mel u ialam noh ia ka nangta, ki iaid na surok bah haduh ba kin da poi ha pyrshah dukan die sha ki Shaina. Ki rung ha dukan. U khynnah shaina u ialam ia ki ha iwei i pulit iba rit iba don tang artylli ki shuki. Ki ia

shong mar pyrshah uwei ia kawei bad ki ia pan shaw bad ka dohaniang. Katba u nongrah jingbam u dang leit pynkhreh, ki ia kren ia ka bneng ia ka khyndew bad ki ia rkhie artat.

Sa shisien pat hadien bun snem u Mel u iohsngew ia ka jingshngaiñ bad ia ka jingsngewhun ka kynthei hajan jong u. U peit ia ka bad u shem ba ka wan dur bad i khaiñ bha ba ka tapmoh bad ka kup da ki rong suiñ bneng. Katba ka dang shong kumta suki ka jaiñkup ka lait bad ka pynpaw ia u kpieng ksiar bad i soh dohnud halor ka jaiñsem.

"Kine ki rong ki ia dei bad phi," u kdew ia ka riam jong ka. "Nga i hun sat "

Ka Nana ka rkhie. "Ka bha ba phi pynroh teng teng."

"Da itynnad shisha te." U ong.

"Ka pyrthei kan jin da la kham bha lada baroh ngi ia bha briew lang."

"To ia pyrthei shato. Kam dei tang ka jongphi ne tang ka jongnga."

"Ngi dei ka bynta,"

"Tang shi troh. Aiu kein ita i shi troh i lah ban ong ia kawei tylli ?"

"Kumba phi ong ia nga."

"Hato ka pyrthei kan shah shkor mo ia phi bad ia nga ?"

"Ka dei ban shah shkor."

"Phi lah ban rkhie bein hynrei kan ym shah skhor. Ki briew ki don la ki jingmut ba pher ba pher, ha ki jingpyrkhat bad jingsngewthuh ngim ju kham ia dei ; Kiei kiei kiba ktah jur ia ki jingsngew jongngi ki lah ban ym lah wat tang ban sam ia ka sniehdoh kiwei. Ka pyrthei kaba dap tang da ka saitlah suda."

"Ka pyrthei saitlah," ka ong "kaba sngewtynnad ban pyrkhat kai."

U nongrah jingbam u rung bad ki jingbam ha ka pliang.

Ki ruh ki sngeh noh bad ki sdang ban bam. Ynda ki la dep, u Mel u kylli ia ka. "Lano ngin ia shem pat ?

Ka jingdan ryngkat jong phi mynta ka janmiet ka pynjaw dud ia ka jingiashem pat."

"Ynda phi kham lait por." Ka jubab.

Hadien katto katne sngi u Diken u wan iashem ia u Mel ban iathuh ba ki kali baroh ar ki don ha dukan u nongshna kali bad donkam ban siew shispah tyngka u bai shna.

"Peit hangne Diken," ong u Mel. "Nga imat ka kali jongphi bad ka jong u Niwer kim long shuh mynta, tang ka sniew man la ka sngi."

"Ki la rim than."

"Iathuh ia nga, kumno phi pyrkhat? Dang don jingmyntoi hi ban pyniaid ia ki?"

"Ngam lah ban ong ei ei ruh ia kata." Jubab u Diken. "Ki dei ki kor ki bor ba shna da ka kti briew bad ki lah ban sniew ha kano kano ka por. Ym don ba lah ban bah khlieh ia kata."

"Ladak a long da kumta, nga tharai ka bha ba die noh."

"Nga ruh nga mynjur ia kata." Ong u Diken.

"Phi pat phin leh kumno ia lade?"

"Sa ia ngi ruh ngin wad da kiwei pat ki jingtrei."

"Te sa iathuh ia u Niwor ruh ba un wan rah noh ia ka kali hangne. Buh ha katai ka jaka kaba lait ha phyllaw."

"Ngan pynwad da u briew de u ban thied?" kylli u Diken

U Mel u dumbuit jlang.

"Don ba kwah thied?" u kylli.

"Nga iohsngew ba don uba kwah thied kali."

"Uei?"

"Ieh bah ngan da ia kren shuwa bad u."

"Phi lah ban phah ia u shane"

"Te to bah kata."

Hadien ba u la leit u Diken, u Mel u suba sniew ia ki nangniah. U Somo u dang shu lah maham ia u bad haba u Diken u iathuh ia u briew u ban thied kali hangta u Mel u nang suba shuh shuh. Dei ka jingia-suh-buit mo kumta? Kumno uwei pat u kwah thied ia ki bym long shuh. U kwah seng mar jot? U pyrkhat u Mel.

Katto katne sngi hadien, uwei u briew u wan ban ia kynduh ia u Mel. U Mel u itbuh bha ia u. U dei u Jomer uba don kali.

"Nga iohsngew kumba phi kwah die noh ia ki kali jong phi." Ong u Jomer.

"Nga dang shu pyrkhat ba lada nga ioh ka dor kaba bit, ngan die."

"Lada phi mut ban die, te ngan shim."

"Katno phin siew ?"

"Nga la iohi ia ki kali jong phi Ki la sniew. Lehse donkam ban bujli noh ia baroh ar ki enjin, sah sa tang ka met kaba dang bha "

"Nga tip," ong u Mel. Ka nang jur ka pyrkhat sniew. "Te katno tharai phi kwah ban siew ?"

"Shi hajar kawei."

U Mel u rkhie.

"Lada phi ioh kali shi hajar kawei, ka bha ba phi ai jingtip lem ia nga de."

"To ieh kata ar hajar."

"Bah Jomer, ngan ym die duna ia ka hynriew ne hynñiew hajar kawei."

"Hynriew hajar ! Mano ban thied hynriew hajar ia ka kali jot ?"

"Ki dang bha."

"U Diken bad u Niwer pat ki ong ba ki lah sniew."

"Hangno ki don mynta ?"

"Ki trei bad nga."

"Oh, nga sngewthuh," ong u Mel.

"Kumno ia ki kali pat ? Phin die."

"Lada phi pan tang katta, te, ieh ki mat sah shuwa. Mano ba lah ban ong ? Lehse nga lah ban pyndonkam biang sa shisien ia ki."

"Kata te ka shong pat ha phi."

"Nga la iathuh ia phi ia ka dor. Ngan ym die duna ia kata."

"Phin ai lai hajar ?"

"Em." Jubab skhem u Mel.

"Wat sngewsih ho bah Mel." Nga la shu pynthut kai ia phi."

"Ym lei lei. Phi don la ki kali la jong. Phin leh aiu phi kwah sa ia kine ki bym long shuh. Thied da kiba thymmai seh."

"Kaba eh ban ioh kali thymmai mynta."

"Lada kumta lei lei ki kali jongnga ki dei ban kham rem. Nga dei ban kyntiew dor ia ki."

"Ki la lah rem lypa ?"

"Phi ong du heit shitom ban ioh kali thymmai."

U Mel u angewthuh shisyndon ba ki kali jong u ki shong doi palat ban ia kaba u Diken bad u Niwer ki iathuh ia u. Ka long kum ka jingmaham ia u ba un ym thung briew kulmar ban ñiah ia ki. Namar la katto katne ki nongñiah ki wan iakynduh ia u. U Mel um kwah shuh ban leh bakla arsien. Ha kawei ka angi uwei u briew u wan pynithuh ia lade kum u nongñiah uba nang bha ban shna ruh U Mel u pyni ia ki kali ha u. Uta u briew u peit nt bad tynjuh bha ia kawei pi, kawei ka bynta jong ka kali

"Ki kali ki dang bha, bah. Don tang khyndiat khynsoit eh kaba duna." U ong ia u Mel.

"Ki dang lah hi ban kamai ?" U kylli u Mel.

"Ho-oid bah, ki dang bha bha. Phi tang shu bujli ia katto katne ki bynta ka la biang. Kum kine ki enjin phin ioh shuh nanguo mynta ?"

"Ki don kiba ong ba kim long shuh sa tang ban die noh."

"Kata te ki la iabatai bakla. Kine ki dang sule kam bha."

"Phi sngewthuh ba ki long kumta ?"

"Ho-oid, bah."

"Lada phi sngew ba ki lah ban kamai, ngan pyndonkam biang ia ki. Tang ba kynmaw ba ki tang shu sdang duh nong phi dei ban sangeh noh." Ong u Mel. "Kaei ka kyrteng jongphi ?"

"Oswit, ki briew ki khot ia nga u Os."

"To Os kata, pynwad sa uwei de u briew. Nga shaniah ia phi bad phi lah ban trei naduh kano ma ka angi ba phi mon."

"Ngan sdang naduh lashai."

"Kam pher."

U Somo u dang bun kam bha haba u Mel u leit ban ia kynduh bad u.

"Ale, shong." U kdew ha ka dong jong ka shuki kaba lait.

"Pyndep shuwa ia ki kam jong phi." Ong u Mel.

Hadien ba u la lah pyndep u phai sha u Mel u da kyrngah khlieh artat. "Ym long."

"Balei ?" Kylli u Mel.

"Ym lah phi bad kine ki heh kpoh jongphi."

"Ba ki leh aiu ?"

"Ki leh aiu ? Donkam ban phasi ia ki baroh." Kren dom u Somo

"Phim shym iathuh ia nga shaphang kata."

U Somo u leit shong hajan u Mel.

"Myn shiangi nga phah buh shi kali u phan Phi tip katno ki pyllait dor ha Gauhati ?"

"Ngan tip kumno ia kata," ong u Mel.

"San tyngka shi mon. Hangne ka long bynriew tyngka hangthie pat u leit ia die san tyngka. Phi lah hi ban sngewthuh ia kata Nga ong donkam ban phasi lut ia kane ka heh kpoh."

"Nga sngewthuh. Ki mut ban pynduh ia phi mo ?"

"Kaei ? Ki kwah ban pynjot thiaw ia nga."

"U phan te dei u jong ki naduh mynno mynno ruh. Kim kwah iano iano ruh ban tap pud ia ka hima jong ki. Ki pat ki leh kumno ? Ki da die hi ha ka dor san tyngka ?"

"Ngam tip. Tang kito kiba thied na ngi ki ong ba ka dei san tyngka."

"Kita ruh ki dei ki heh kpoh seh mo ?"

"Kiei pat ? Nga ong ia phi ba dei ban phasi noh ia kine ki khurab[1]. Ki la kjit ia ngi bad ia u nongrep ha ban da biang. Ki pyndap pat ha ki kpoh la jong."

"Ap shuwa ia kata ka phasi jong phi. Nga la iathuh ia phi bun bah kiba la ngam ha kane ka khaii phan. Phi donkam ban da husiar bha."

"Nga la husiar bha, hynrei kine ki heh kpoh imat ki kwah ba ngan da iashut bad ki."

---

1 Ki briew kiba sniew.

"Balei phim da iakren bha bad ki!"

"Ki dei kiei ba ngan leit nguh ia ki? Iathuh ia nga tang kawei ka jingbha kaba kine ki khurab ki la leh na ka bynta jong ngi. Ym don lait noh tang ba ki kjit ia ka khleiñ jong ngi haduh ba ngin da tyrkhong hi khait."

"Peit hangne, para na ka liang ka tyngka hi, ki kham khlaiñ shibun shah ban ia phi. Da kaba jem ki lah ban pynduh kai mynta bad kin sa kamai pat hadien, nga bad phi pat ngim don satia kaba kum kata ka bor Phi dei ban ia sngewthuh jingmut bad ki lym kumta te kito ki shynriahti ong phi kin ing."

"Balei? Na kano ka daw?"

"Ki la khait shi rta bad ki tip bha ia ka duh ka ioh jong kane ka kam katba ma phi pat phi dang shu pyrshang Ka bha ba phi ia sngewthuh jingmut mynta bad hikai artat na ki."

"Nga te ngam sngew ba ka dei ia nga ban leh kumta. Lada ki mut ban pynjot ia nga, nga ruh nga lah ban pynjot ia ki."

"Phi lah ban leh kumta tang ba ki atiar jong phi ki duna shibun ban ialeh pyrshah ia ki."

"Da kiwei pat ki lad."

"Kiei kita ki lad jong phi?"

"Kiba khlaiñ ban ia ka tyngka."

"Uei u ban tip? Phi lah pynban ban ngam jyllop ha ka thma. Da pyrkhat shuwa ba phin leh kylliang." Ong u Mel.

"Ka lah ban long ruh."

"Ah Somo kynran, ka bha ba phi peit mat. Kynran lada donkam. Mano ba lah ban tip ba shisien ka sngi phi lah ban ther Tang ba kam dei satia ka khait ban ia pynpoh dor uwei ia uwei pat."

"Ngam ju kwah."

"Lada kumta lei lei ka bha ba phi ia sngewthuh uwei ia uwei pat."

"Ngam nang ia kata. Ngam lah ruh ban peit ia ki khmat jong ki. Ki nongshet kylla suda, ki sniang."

"Ieh ia kata ka bynta ha nga. Lehse nga lah ban pynkylla ia ki.

U dewiong u sdang iaid biang sa shisien. Ki rel bad ki jhad ki sdang ban thied dewiong. U Mel ruh u dei uwei na ki nongai dewiong. U shem ba um lah ia kyrda shuh ban trei wei briew. U thung arngut ki nongiarap bad na ka bynta kata u hap pynmih kawei ka kamra trei kam ha baranda. Dei kine arngut kiba pynpeit lem ia ka kam jong u.

Ka jingkiew ka khaii pateng ha kawei ka liang bad ka paralok jong u, ka Nana, ha kawei pat ka liang ki pynsyr-wa lut phar ia ka por jong u. U Mel um don por shuh na ka bynta ki khun. Don ki por kiba u Mel u jah da ki lai saw sngi na ling na ka bynta ki kam ki jong u. Ha kum kito ki sngi ki khun jong u ki sah hi baroh lai ngut. Mynsngi pat ki arngut kiba la san ki leit skul baroh shisngi katba ka Montimai ka ialehkai bad ki khun jong ki para-marjan tad haduh ba kin da wan ki bynmen.

Ka jia ba katba ka Montimai ka dang ialehkai bad ki lok, ka hap kynsan ha madan bad kam tip briew shuh. Ki khynnah ki ia lynñiar, ki ker sawdong, bad ki synreit um de ia ka. Ki iohsngew kiba san bad kawei ka kynthei ka rah ia ka ha la ling Hadien ba la wai skul, ka Riti ka sumar ia la ka para baroh shimiet pynban ka Mon kam tip briew. Mynstep ki rah ia ka sha ka jaka su uar pang ia ki khynnah ha Lawmali. U Mel u poi hadien arsngi bad u wan shem ia ka khun ha tmier ka jingiap Ha kawei pat ka sngi ki doktor ki pynbna ba ka la iap. U Mel u rah ia ka met iap ha la ling bad u pynthiah halor jingthiah la jong. U plied ia ka jaiñ kaba tap ia ka khmat jong ka khun ba la iap, u peit shiphang bad ki ummat ki tuid ha ki ngab jong u.

"Kam pat iap. Ym i kum kaba la iap." U ong ha lade hi. Hangta hangta hi u pyrkhat ba u iohsngew ia kawei pat ka sur. "Mel peit ia ki khynnah." U Mel u peit sawdong ia ka kamra, ym don mano mano ruh em. Kumta u khreh ban sep ia ka:

Kut ia wai.

Kı sngi bad ki snem ki iaid katba ka Riti pat ka san ka rangbah kum ka samla kaba itynnad. Ka la pyndep ia ka Matrık bad ka don ha college. U khun nyngkong u Somo u ia ithuh ithaw bha bad ka bad u ia dei lok. Ki kmie ki kpa ki tip ıa kata tang ba kı kwah ban ap shuwa. Ki phah ıa u ha Kolkata ba un leit pyndep ia ka Aiñ katba ka Riti pat ka ıaleh ban pyndep college.

U Na Singh u dang pule ha skul. Sa ar snem ei ei u la deı ban ıaleh ıa ka matrık. Ia mynta hi tang shu wai skul u her sha madan ryngkat bad kı paralok ban kynjat bol U don ka jıngkwah ba un da la kham heh un ioh ban ıaleh na ka State Team. Ia ki jingpule hi u bit bad man la ka snem u kıew klas joıt shi joit U Mel u sngewhun ia la u khun laıt noh tang ıa ka jıngkwah ialeh phutbol. Wat la katta ruh u Mel um ju pynı ıa la ka jingbymangew-tynnad laıt noh tang haba u pynran shyntur.

Ka khaiı pateng ka jong u Mel ka sdang troiñ. U duh na u dewıong namar ba kı agent jong kı kompeni jhad kim sıew peisa. U hap pynsangeh noh ıa kata ka kam bad u kwah ban dıe noh ıa u dewiong haweı pat. Hynrei ym don lad da kumweı. Ka khaii phan bad u Somo pat ka kıew ıa hiar. U Mel hı um nud ban shaniah tylli ha kane ka kam Dei tang kı kalı hi kiba hapoh ka jingpyniaid u Oswit kiba aı jingmyntoi ia u. La katto katne por u im tang na ki kalı. Haba kren kyllum lah ban ong ba ki kam ki jam jong u baroh kiba shu ia kyrda.

Ka jingialang lok u Mel bad ka Nana ka pynlong ia u ba un poi sha ki hotel, ki restaurant bad ki klop miet kiba la ktah ia ka pla jong u ym kai shuh. U Somo um kwah ia u Mel ba un ia shang bad ka kynthei. La bunsien u la maham ia u Mel "Wat ia shang bad kato ka kynthei Mel. Lada phi kwah shongkurim beit ia ka lym kumta phi dei ban sangeh shisyndon ia kane ka kam iaid kai ieng kai jongphi. Ka jingiaieit jong phi kan ym lah ban pynpoi ia phi hangno hangno ruh katba ka kam pat ka duh." U Mel um lah ban rai kut ba u dei ban shongkurim. U sngewhun haba ka don hajan bad u sngewtynnad ban ia[illegible]

pawang ryngkat bad ka na kawei ka jaka sha kawei pat lane ban shong pyneh met bad kjit ia ki khuri Whisky bad brandy. Kane ka dei ka rukom pynpyngngad jabieng kaba dang thymmai kaba ki riewdonburom jong ka por mynta ki kheiñ ba ka dei ka akor. Don jingmynsaw aiu ban ia hikai lang ia ka akor thymmai ki riewdonburom katba u dang sngew ia lade ba u dei u riewdonburom sadhai.

Ha kawei ka miet u wan phai ling hadien ba u la sngewpyngngad bha ka mynsiem bad u win artat lynti. Ia ka iing heh ki la khang napoh iing, u Mel u iaid suki mian shaphang iing shetja. U tip ba ka dei ka por bam ja miet jong ki khun bad u kwah ban par sor ban pynkyndit ia ki. Katba u dang kham hajan u iohsngew pynban ba ki iakren shem mynsiem bha shaphang ia lade. U sangeh bad u sngap.

"Ki khynnah ha klas jong ngi baroh ki don la ki kmie," ong u Na Singh. "Ki kmie jong ki ki ieit bad ki kjor ia ki. Ki ioh ka bam ka dih, ki jaiñ ki nep bad katno sngew muja ki ong bad ki kmie jong ki." U tian shi kham ka ja, u ktba bad u nguid. "Ngim don kmie shuh. Phi tip kong ngam kynmaw shuh i mei i syriem ia no !"

Ka Riti kam nang jubab. Ka ruh shu ngut nget kam da kynmaw bha ia ka khmat ka kmie la jong lait noh ba ka dei kaba jemnud bad kaba i kum ka angel. Ka dang rit than ban kynmaw janai ia ka khmat ka khmat bad ia ka met ka phad jong ka kmie. Kaba ka kynmaw bha ka long ba don mano re ba iathuh ia ka ba ka kmie jong ka ka la iap. Kumta ka rung hapoh iing bad ka iohi ia ka jaiñ ba lieh ba ki tap ia ka bad ka Riti ka iam pait dohnud. Tang katta hi ba ka da kynmaw bha ia kito ki por.

"Ngam da kynmaw bha," Ka kyrngah la ka khlieh bad ka tian shi kti ka ja ha shyntur. "Nga sngew kumba ka syriem ia phi."

"Kum nga ? Shuh ngan da leit shim ka lit". Sa ba un leng.

"Singh !" ka ong ka Riti. "Wat ju leng na ka pliang bam ja. Ym ju bit. 'Bam shuwa ia ka ja. Ynda dep

ngin ia leit lang bad phi lah ban peit ha ka iit katba phi mon."

"Kito ki khynnah ki donbok. Ki shait iathuh kai ia nga. Uwei lei lei u ong hana ba ka kmie jong u ka ia da ia u na u kpa bad ka sumar ia ki jingat bylliang ka met hadien ba u kpa u la sympat ia u. Ki kmie jong kiwei pat ki ap dngong ban ai sha ia ki tang shu wai skul. Ngi pat ngi wan sliew ding bad shet sha hi da lade. Katno nga kwah ba in don i mei. Teng teng nga kwah ban ioh-i ha ka jingphohsniew hynrei long lehnohei."

"Kam lah ban long. Phim kynmaw ia i te kumno phin ithuh wat la i paw ha ka jingphohsniew ruh. Balei phim kylli ia i pa? I lah bha ban iathuh ia phi."

"Kumno ngan kylli ia i Kong? Ki ong ba i pa i la jan wallam mei nah ha ling."

"Phi tip kumno?"

"Nga tip kumno? Balei? Baroh ki ialap ia kata. Ha skul lei lei ki khynnah ki kylli laiphew rukom na nga. Ki ong hana ba ito kiba wan hynnin hangne in shong kurim ia i pa."

"Sh-h, sngap."

"Shisha te kong. Ngam thok. Baroh ki ia ong kumta."

"Peit, Singh, wat kren kumta. I pa in ym sngewtynnad."

"Ong seh kong, lada ka dei ka bym shisha, ngan ym kren shuh. Ki khynnah ia nga pat ki thlia. Ki ong aiu phi tip? Ki ong ba nga tang shu ioh meinah in jwai ia ki shkor jong nga."

U Mel u iohsngew ia kata baroh. Kam dei satia ka sngi jong u kumta u sangeh ha kaba u don. Um ju tip ba ki khun kin ia pyrkhat ia ki kam ki jam jong u. Ka dei kaba nyngkong bad u kwah ban sngap namar ba u tip ba kin ym kylli satia na u lane ban kren ia kita ha khmat jong u.

Ki khun ki tieng bad ki burom ia la u kpa, kim ju nud ban ong ei ei lait noh tang ia ki kot ki sla, ki jain ki nep bad ia kiwei pat ki bym myntoi. Ia kum kita ki kam kynthei shynrang bad kam shongkurim ei ei kim nud wat

ban ong ruh. Te kumno u kpa u lah ban tip ia ki jingmut jingpyrkhat jong ki haba um lah ban thew ia ki.

"Singh angap seh, namar ngam tip lada i pa in dang shong kurim ne em. Ngi burom ia i. Ngam tharai ba in leh kumta khlem da iathuh ia ngi. Ngan ai aiu ? Ka ja, ka jhur ne ka doh ?"

U Na Singh um kwah ei ei ruh em. Um da angew-thngan ha kata ka miet. Mynsngi ki lok jong u ki dang lah pynrem bad pynjew ia u shaphang u kpa jong u. U sngew rem bad angew bitar hynrei aiu u lah ban leh ia ki thylliej ba lap lap jong ki para khynnah. U shu kun sah ha lade bad ka angew diaw artat tad haduh ba un da iathuh ia ka hynmen jong u Ka pat ha la ka rukom khynnah kynthei ka kwah ban tep eit miaw.

"Nga da kwah dik dik ba i mei in don ryngkat bad nga, ban hikai bad batai lem ia nga. Phim kwah seh kong ?"

"Nga la iathuh ia phi ba ngam kynmaw bha ia i Phi pat phi kylli ia kajuh shi kajuh. Ngi la duh ia i bad mynta im don shuh. Phin leh aiu phi shu wan rah ia ka kyrteng jong i."

"Nga tip ba phim salia. I bah Korbar i la jan wan ban shimti ia phi. Phi te phi la suk bad i, nga pat ngan leh kumno ha ka kti i mei-nah ?"

Ka kyrteng 'Korbar' ka pynkhih kynshoit ia ka dohnud ka Riti. Ka lehrain ka saw kyrang ka khmut ka khmat.

"Singh, Na Singh. Phi te tang ka blap blap hi. Balei phim angap jar." Ong ka Riti. "Don bun jaid kiwei kiwei pat kiba ngi lah ban iakren. Phi pat tang ia i mei hi. To ngin ia ong noh ba ngi sniew bok, ngi da sniew bok, shibun eh. La katta ruh i pa i dang don. Bun bah ki khynnah ki bym don kpa shuh bad ia kaba ki duh ma ki pat ngi ioh "

"Nga angewthuh ia kata hynrei phi pat phim angew-thuh ia nga. Ha kato ka angi nga leit ha ing u Ni. Nga

bakla. kan jin da la bha lada ngam shym la leit. Nga ngeit ba i mei te i mei hi wat la i pa i bha katno katno ruh in ym lah ban pyndap ia ka jaka jong i mei."

"Kata kaba shisha, nga pat nga sngew kumba nga la leh kumba ki kmie ki leh ia ki khun. Baroh shikatta snem nga la peit na ka bynta ka jingsuk jongphi."

"Sa tang katno phi la iehnoh ia ngi. Phin leit iing briew noh bad ngam khmih lynti shuh ba phin dang don por na ka bynta jong nga."

Ka dohnud u Mel ka khia thew. Mian mian u kynran ia lade sha phyllaw iing, u sangeh shiphang bad u sa iaid pynkhia la ki kjat shaphang iing shetja khnang ba kin iohsngew ia u.

"Riti, Na Singh ! Phi don hangno ?"

"Hangne, pa, ha iing shetja." ki ia jubab lang baroh arngut

"Phi la ia dep bamja ?"

"Ngi la dep artat." Jubab ka Riti.

Kynja jlang tang shu rung u kpa ha iing shet ja.

"Oh-ho, balei phi ia sngap pat ? Nga sngew kumba phi ia kren blom shi blom ha ka por ba nga wan."

"U Singh keiñ tang ka wad jingtip hi " Ong ka Riti.

"Ia ei ?" Kylli u Mel.

"Ia baroh ka jaid "

"Hm," ong u Mel bad u iaid tuiñ sha la i kyndong hajan ka dieng pynieng sharak.

"U Singh u kwah ban tip shaphang i Mei." Ka ong biang ka Riti. "Ia ka dur jong i bad ia kane katai. Ngam da kynmaw bha ia i bad ngam nang batai satia."

"Ia i Mei jong phi." Ong u Mel, u ia phai artat sha u khun.

"Ho-oid, pa," ong u Na Singh. "Ngam pat ioh i ia i katba baroh ki parakhynnah ki don kmie. I mei ba long kumno ?"

"Hm-m-m," pynhiar mynsiem u Mel. U peit sha jrong ha ka sad kaba la pring bha katba ka ti kdew kamon jong u ka shan ia ka tmoh.

Ki khynnah ki shu peit sah ia u la kumba u lah ban pyn i ia ki ia ka kmie jong ki. Shiphang jlang um kren tang shikyntien ruh, i pynban kumba u phohsniew. Ki thet pynkloi ia la ki kti bad ki ia rung sha iing bah.

"Kine arngut," ong u Mel. "Kiba la shah leh bein ha ban da biang.

Ka don ka jingtied ha ka jingkhang kaba pynkyndit thret ia u Mel. U shem ba ka lyer bad u slap ki la rang bad ka pyrthei ka mariang ka long biang kumjuh. U peit sha ka jingkhang bad u iohsngew ia ka Riti

"Pa ! Ngi la leit. Ngin leit peit kai."

"Peit kai !"

"Ho-oid pa."

U Mel u plie ia ka jingkhang. U iohi ia ka Riti ba ka ia iaid ryngkat bad u Korbar sha ka kali kaba ap ha surok. Ki phai haba ki iohsngew ia u Mel ba u plie ia ka jingkhang. Ki wiat samrkhie ia u bad u ruh u wiat ia ki.

"Ki ia dei dur," u ong ha lade. "Sa wan on ia ka."

"Ngin wan noh tang shu dep." Ong u Korbar.

U Mel u ieng na baranda bad u iohi ia ka kali ba ka iaid suki bad shen um iohi shuh ia ki. U rah ia la ka kti ban kaweh hynrei ki la leit.

THE END